

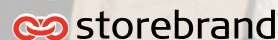
Årsrapport 2007
Storebrand ASA

 storebrand

September:
SPP- og Storebrand-ansatte samles på
annonseringsdagen for oppkjøpet.

Høydepunkter 2007

Januar

- Best på bærekraft – igjen. Også i 2007 er Storebrand med på listen over de 100 mest bærekraftige selskapene i verden.

Februar

- Storebrand beslutter at selskapets hovedkontor skal flyttes til Lysaker.

Mai

- Lanserer en egen kreftforsikring. For hver solgte forsikring mottar Kreftforeningen 100 kroner.

Juni

- Storebrand har de mest fornøyde OTP-kundene, viser Norsk Kundebarometer.

Juli

- Som første finansinstitusjon i Norden forplikter Storebrand seg til å bli klimanøytral fra 2008.

September

- Storebrand offentliggjør at konsernet vil kjøpe det svenske pensjonsselskapet SPP.

Oktober

- Den ekstraordinære generalforsamlingen godkjenner fortrinnsemisjonen for å finansiere oppkjøpet av SPP.

Desember

- Storebrands årsrapport for 2006 blir kåret til den beste på rapportering av eierstyring og selskapsledelse.
- Oppkjøpet av SPP gjennomføres.

Innhold

Konsernsjefen har ordet	6
Storebrands historie	8
Nøkkeltall	9
SPP	10
Samfunnsansvar	14
Årsberetning	18
Aksjonærforhold	28
Eierstyring og selskapsledelse	31
Ledelsen i Storebrand	36
Ledelsesrapport:	
Finansiell og forretningsmessig utvikling	37
Hovedpunkter	38
Livsforsikring	41
Kapitalforvaltning	49
Bank	52
Øvrig virksomhet	54
Oppfølging av verdidrivere	54
Finansiell risikostyring	55

Medlemmer av Storebrands styrings- og kontrollorgan	60
Innholdsfortegnelse	
noter og regnskap	61
Regnskap Storebrand Konsern	62
Kontantstrømanalyse	64
Regnskapsprinsipper 2007	66
Noter Storebrand Konsern	71
Regnskap Storebrand ASA	110
Kontantstrømanalyse	112
Regnskapsprinsipper 2007	113
Noter Storebrand ASA	114
Revisjonsberetning for 2007	124
Selskapene i Storebrand	125
Ord og uttrykk	126

Storebrand Livsforsikring

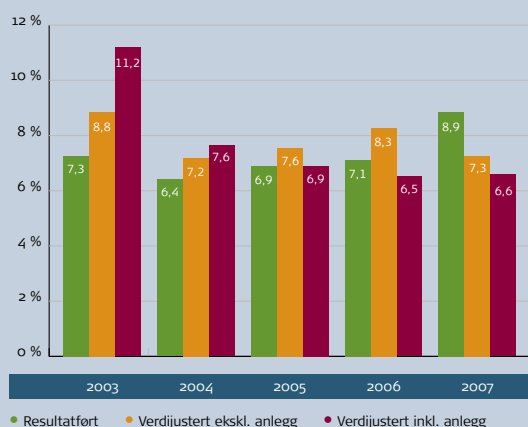
16,6 mrd. kr i premieinntekter

Storebrand Livsforsikring tilbyr et bredt spekter av produkter innenfor tjenestepensjon, privat pensjonssparing, livsforsikringer og helseforsikringer til bedrifter, offentlige virksomheter og privatpersoner. Storebrand Livsforsikrings filial i Sverige leverer tjenestepensjonsprodukter basert på norsk lovgivning i det svenske markedet.

Storebrand Livsforsikring har som ambisjon å være Norges mest respekterte og kundeorienterte livsforsikringselskap ved å tilby kundene de mest attraktive produktene og den beste rådgivningen og kundebetjeningen.

Nøkkeltall (mill. kr)	2007	2006
Driftsresultat	4 138	5 174
Resultat til kunder	-2 797	-3 994
- herav avsatt tilleggsavsetning	-400	-1 000
Resultat til eier Storebrand Livsforsikring AS	1 341	1 180
Resultat til eier		
Storebrand Livsforsikring Konsern	1 365	1 182
Øvrig virksomhet	13	7
IFRS effekter	258	8
Resultat før skatt livvirksomhet	1 635	1 198
Netto meldt tilflytting	4 100	2 600
Midler til forvaltning ekskl. SPP	197 000	172 000
Premieinntekter ekskl. tilflyttede midler	16 600	13 100

Utvikling avkastning

Storebrand Kapitalforvaltning

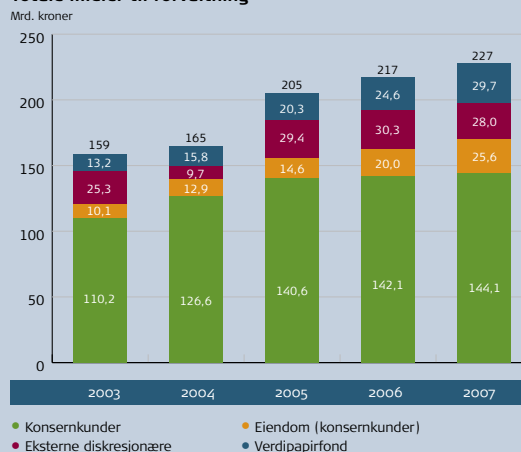
10 mrd. kr i økte midler til forvaltning

Storebrand Kapitalforvaltning har et komplett forvaltningskonsept med en samfunnsansvarlig profil som tilbys institusjoner og personkunder. Produktene inkluderer aktiv forvaltning, spesialistprodukter og verdipapirfond. Storebrand Kapitalforvaltnings ambisjon er å bli den foretrukne forvalter av langsiktige sparemidler og pensjonskapital.

Nøkkeltall (mill. kr)	2007	2006
Totale inntekter	331	399
Totale kostnader	-259	-280
Netto finans/annet	66	37
Resultat før skatt	138	156

Cost/income	65 %	64 %
-------------	------	------

Totale midler til forvaltning

SPP

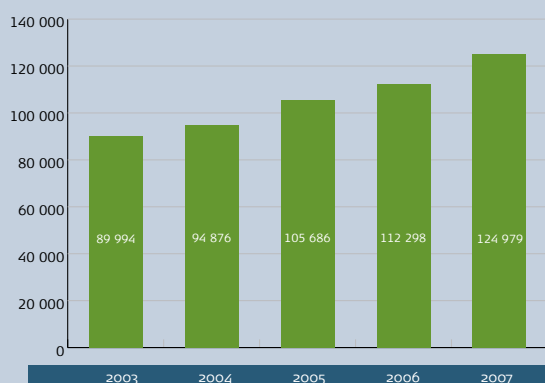
Vi blir ledende i Norden

SPP tilbyr et bredt sortiment av pensjonsløsninger for foretak, organisasjoner og privatpersoner i Sverige. SPP har en særlig sterk posisjon innen tradisjonelle produkter – forsikringer med garantert rente – i det svenske bedriftsmarkedet. Storebrand kjøpte SPP fra Handelsbanken desember 2007, og ble dermed den ledende aktøren innenfor livsforsikring og pensjon i Norden.

Nøkkeltall (SEK mill.)	2007	2006
Administrasjonsinntekter	1 006	938
Administrasjonskostnader	-888	-893
Administrasjonsresultat	118	45
Resultat før skatt ¹	189	2 217

¹ Resultat fra SPP gir ingen effekt på Storebrands resultatregnskap for 2007.

Midler til forvaltning
SEK mrd.

Alle årene inkluderer SPP Fonder, som Handelsbanken Liv overtok 1.7.2004

Storebrand Bank

19 % økning i utlån

Storebrand Bank tilbyr tradisjonelle banktjenester som konto og lån til privatmarkedet og prosjektfinansiering til utvalgte næringskunder. Banken er en forretningsbank med en forvaltningskapital på 42 milliarder kroner. Gjennom sin posisjon som gebyrfri dagligbank skal banken aktivt rekruttere nye kunder til Storebrand.

Nøkkeltall (mill. kr)	2007	2006
Resultat før skatt	235	190
Brutto utlån	37 096	31 181
Innskudd fra kunder	17 470	13 534

Storebrand Skadeforsikring

Rekordrask etablering, med ledende nettløsning

Storebrand Skadeforsikring tilbyr standard forsikringsprodukter til det norske privatmarkedet. Selskapet ble lansert høsten 2006. Med kostnadseffektiv distribusjon og en svært kundesvennlig nettløsning, har selskapet etter kort tid markert seg som en konkurransedyktig tilbyder av trygghet til lave priser.

Nøkkeltall	2007
Antall kunder	16 000
Årlig premie	129 mill. kr
Andel skadeforsikringer kjøpt på nett:	59 %

Storebrand Konsern

2 020 mill. kr i konsernresultat

Gjennom oppkjøpet av det svenske livsforsikringsselskapet SPP har Storebrand blitt en ledende aktør i det nordiske markedet for langsiktig sparing og forsikring. Konsernet består av livsforsikring i Norge og Sverige, og skadeforsikring, bank og kapitalforvaltning i Norge. Samlet tilbyr vi et helhetlig produktspekter til privatpersoner, bedrifter, kommuner og offentlige virksomheter.

Storebrands historie går tilbake til 1767. Storebrand har levert tjenestepensjon til norske arbeidstakere siden 1917, samme år som SPP ble etablert i Sverige. Storebrand Bank ble etablert i 1996, og i 2006 ble skadeforsikring relansert som en del av vårt helhetlige tilbud til personkunder.

Ved utgangen av 2007 var det 2 219 ansatte i konsernet, mot 1 455 ved årets begynnelse. Av disse er 600 ansatt i SPP.

Gjennomsnittsalderen for ansatte i Storebrand er 42 år, og gjennomsnittlig ansiennitet er 10 år. Det er tilnærmet lik fordeling mellom kvinner og menn i konsernet.

Samfunnsansvar er en integrert del av konsernets virksomhet, og alle fond og pensjonsporteføljer Storebrand forvalter er underlagt strenge krav til samfunnsansvar. En egen handlingsplan ligger til grunn for konsernets arbeid med samfunnsansvar.

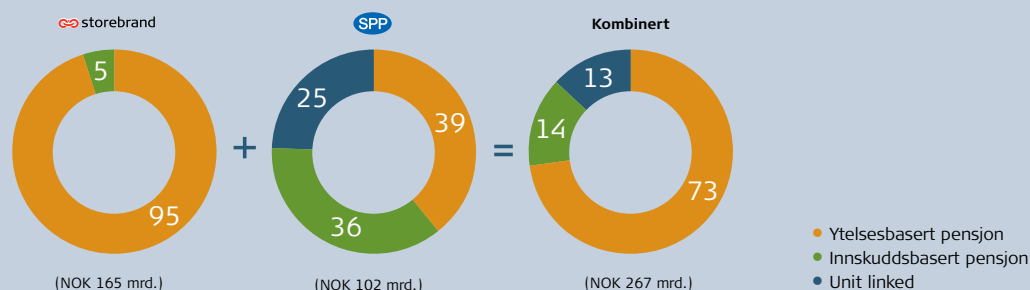
Storebrand tilstreber mangfold. Alle medarbeidere i Storebrand er likeverdige, uavhengige av kjønn, alder, funksjonshemming, trosbekjennelse, kulturelle forskjeller og seksuell legning.

Nøkkeltall	2007	2006	2005
Konsernresultat (mill. kr)	2 020	1 585	1 455
Storebrand-aksjen (kr):			
Sluttkurs ved 31.12.	56,7	79,3	58,25
Markedsverdi 31.12. (mill. kr)	25 510	19 811	15 059
Dividende for regnskapsåret	1,20 ¹	1,8	4
Resultat pr. ordinær aksje	7,95	6,03	5,41
Total avkastning (%)	-13	44	13

¹ Sett i forhold til antall aksjer før emisjonen tilsvarer utbyttet 2,18 kroner pr. aksje

Flere ben å stå på med SPP

Forsikringsreserver etter produkt (%)

Fra norsk til nordisk

Med kjøpet av SPP går Storebrand fra å være nest størst i Norge til å bli nummer én i Norden innenfor kjerneområdet livsforsikring og pensjon. I tillegg bygger vi en solid plattform for fremtidig vekst og utvikling. Kjøpet av SPP markerer at vi også innenfor livsforsikring og pensjon nå beveger oss fra nasjonale markeder til et felles nordisk hjemmemarked.

2007 har vært et sterkt år for Storebrand. Med et årsoverskudd på 2 020 millioner kroner og en avkastning på egenkapitalen på 24 prosent er resultatene tilfredsstillende. Storebrands konkurranseposisjon er også styrket. I løpet av 2007 har det vært en netto meldt tilflytting av kundefond med 4,1 milliarder kroner til Storebrand Livsforsikring, og antall bedriftskunder er økt med 1 650 til 22 725.

Kapitalforvaltningsvirksomheten har økt midler til forvaltning fra 217 milliarder kroner i 2006 til 227 milliarder kroner i 2007, konsernet har fått 9 155 nye, aktive private bankkunder, og vi har i løpet av året fått 13 894 nye skadeforsikringskunder. Antall nye privatkunder med tre eller flere produkter i Storebrand er firedoblet fra 2006 til 2007.

Store prosjekter er gjennomført i henhold til plan. Det omfattende prosjektet knyttet til ny livsforsikringslov er levert som forutsatt. Konkurranseskraftprosjektet har omfattet 43 avdelinger fordelt på 21 prosjekter, og realisert produktivitetsgevinster på 24 prosent. Tilfredse kunder er det viktigste målet for konsernets utvikling. Kundetilfredsheten har utviklet seg bra, og igjen har Storebrand markedets mest fornøyde tjenestepensjonskunder på Norsk Kundebarometers måling. Etablering og oppfølging av de over 16 000

bedriftskundene vi fikk i forbindelse med obligatorisk tjenestepensjon har vært vellykket, og den beste attesten er at Storebrand scorer best på kundetilfredshetsmåling også i dette markedet.

Samtidig er rollen som en samfunnsansvarlig aktør bekreftet ved at Storebrand i 2007 for andre år på rad kom på World Economic Forums liste over de 100 mest bærekraftige selskapene i verden.

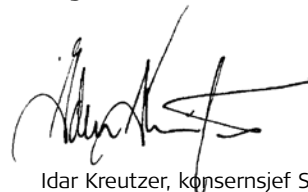
SPP-kjøpet skaper et betydelig grunnlag for synergier og økt verdiskapning. Integrasjonsarbeidet har kommet godt i gang, og de kommuniserte målsettingene om økte inntekter, lavere kostnadsforbruk og bedret utnyttelse av konsernets samlede kapital er bekreftet. Utvidelsen av konsernet skjerper samtidig kravene til operasjonell effektivitet og koordinering på tvers av selskaper og avdelinger. Konkurranseskraftprosjektet som lenge har pågått i Storebrand, er også iverksatt i SPP. Målet om en produktivitetsvekst på 20 prosent i alle viktige prosesser i konsernet står fast.

SPP tilfører Storebrand 33 130 nye bedriftskunder og 553 500 personkunder. Samlet premievolum øker med 44 prosent og totale midler til forvaltning vokser med 73 prosent til NOK 329 milliarder kroner. Vi overtar et

selskap med høy kompetanse, lang tradisjon og en godt innarbeidet merkevare i sitt kjerneområde. Sverige er Nordens klart største marked for tjenestepensjon.

Med kjøpet av SPP etableres Nordens ledende kompetansemiljø innenfor pensjonsområdet. Vi skaper nye karriere- og utviklingsmuligheter for ansatte på begge sider av kjølen og vi styrker evnen til å tiltrekke oss nye medarbeidere. Vi skal være ledende på tjenestepensjon, og styrke ressursinnsatsen på innovasjon og utvikling av neste generasjons produkter og betjeningsløsninger.

Det er i møtet mellom våre medarbeidere og kundene at Storebrands merkevare bygges. Motiverte ansatte som trives og har riktig kompetanse, er kjernen i vår konkurransekraft. Gjennom våre lederutviklingsprogrammer og satsing på kompetansebygging tilrettelegger vi for kontinuerlig å tiltrekke oss, utvikle og beholde de rette medarbeiderne. Kompetanse, evnen til innovasjon og høy kundetilfredshet er fundamentet for videre vekst og lønnsomhet.

Idar Kreutzer, konsernsjef Storebrand

4,1 mrd. kroner

Storebrand ble i 2007
vinneren i flyttemarkedet for
tjenestepensjonsordninger.
Netto tilflytting ble på
4,1 milliarder kroner.

Visjon:

Storebrand skal være
Nordens fremste og
mest respekterte
samarbeidspartner
innenfor langsiktig
sparing og forsikring

Kjerneverdiene:

Til å stole på
Muliggjørende
Enkel å forholde seg til
Fremtidsrettet

Oslo 1947. Gymnastikk i arbeidstiden. I Storebrand har det vært gymnastikk i arbeidstiden helt fra 1944. Her får Storebrands kontordamer en frisk oppmykning fra gramofonmusikk. Foto: Aktuell / Scanpix

Storebrands historie

1767–1919: Røtter

1767

I 1767 blir «Den almindelige Brand-Forsikrings-Anstalt» opprettet i København for å administrere en tvungen brannforsikringsordning for bygninger i de norske byene.

1814

Etter løsrivelsen fra Danmark blir ordningen videreført og administrasjonen overført til Christiania. Fra 1913 blir ordningen omgjort til et offentlig selskap og det nye selskapet får navnet Norges Brannkasse.

1847

Den 4. mai 1847 stifter private interesser «Christiania almindelige Brandforsikrings-Selskab for Varer og Effecter». Ganske snart blir selskapet omtalt som Storebrand.

1861

Storebrands eiere oppretter Norges første privateide livsforsikringsselskap «Idun».

1867

Skadeforsikringsselskapet Norden etableres som konkurrent til Storebrand.

1917

Livsforsikringsselskapet Norske Folk blir stiftet i fellesskap av sju eksisterende livsforsikrings-selskaper, der Idun er en av initiativtakerne.

1920–1969: Vekst og konsolidering

1923

Storebrand kjøper opp nesten alle aksjene i Idun. Resten blir med et par unntak overtatt i løpet av 1970-årene.

1925

Storebrand endrer sitt vedtektsfestede navn fra Christiania Almindelige Forsikrings-Aksjeselskap (omdøpt 1915) til Christiania Almindelige Forsikrings-Aksjeselskap Storebrand. Dette navnet beholdes til 1971.

1936

Storebrand kjøper Europeiske – det ledende reiseforsikringsselskapet i Norge.

1962

Storebrand innleder en ny oppkjøps- og fusjonsbølge ved å overta Norrøna, som hadde fått økonomiske problemer.

1963

Storebrand og Idun flytter som de første forsikringsselskap inn i sitt eget nybygg i det sanerte Vest-Vika. Senere følger Brage-Fram og Norske Folk etter.

Storebrand overtar Norske Fortuna. Brage og Fram fusjonerer til Brage-Fram Livs- og Pensjonsforsikring A/S og blir landets største livsselskap.

1970–1989: Gruppedannelser

1978

Storebrand forlater sin gamle logo – den stiliserte St. Hallvard – og innfører «lenken» som et lett gjenkjennelig varemerke. Det formelle navnet på holdingselskapet endres til A/S Storebrand-gruppen.

1982

Nordengruppen og Storebrand-gruppen beslutter å fusjonere med virkning fra 1983.

1984

Norske Folk og Norges Brannkasse markedsfører seg som en enhet under betegnelsen UNI Forsikring.

1990–1999: Krise og forvandling

1990

Storebrand og UNI Forsikring beslutter å fusjonere og får formelt konsesjon i januar 1991.

1992

UNI Storebrand mislykkes i forhandlingene med Skandia om etablering av et norsk-ledet nordisk storselskap.

1996

Selskapet endrer navn til Storebrand ASA og etablerer Storebrand Bank AS.

1998

Selskapet flytter inn i nye lokaler på Filipstad Brygge.

1999

Storebrand, Skandia og Pohjola samler sin skadeforsikringsvirksomhet i det nye nordiske svenskregistrerte selskapet «If Skadeförsäkring AB». Storebrand selger seg ut fem år senere.

2000–2007: Nye utfordringer

2001

Fra september 2000 til februar 2003 er det et kraftig fall i norske og internasjonale aksjemarkeder.

2005

Stortinget vedtar at alle bedrifter skal ha innført tjenestepensjon (OTP) innen 2007. Storebrand møter utfordringen med sitt nye produkt «Storebrand Folkepensjon».

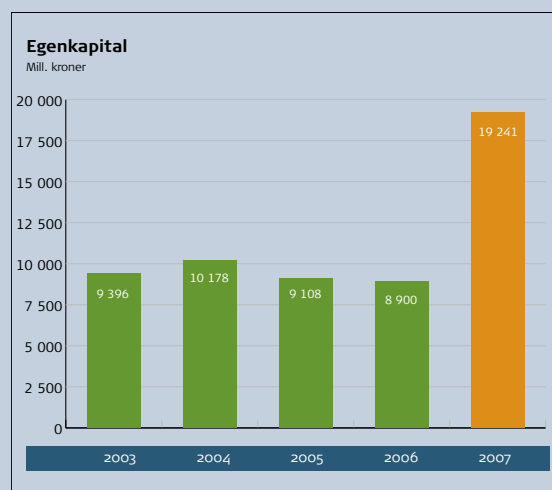
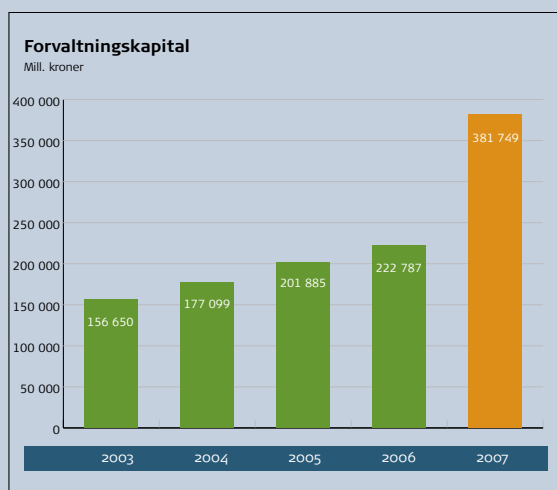
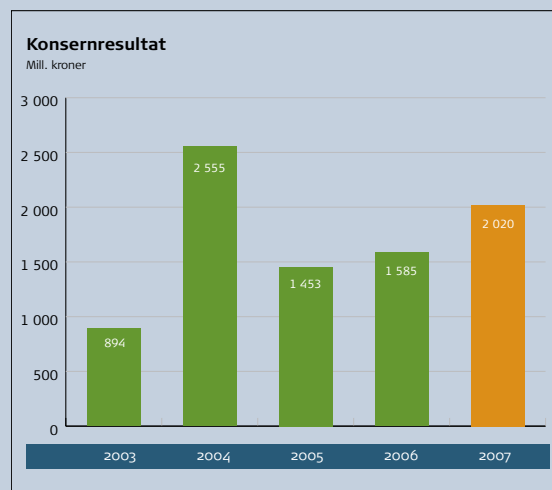
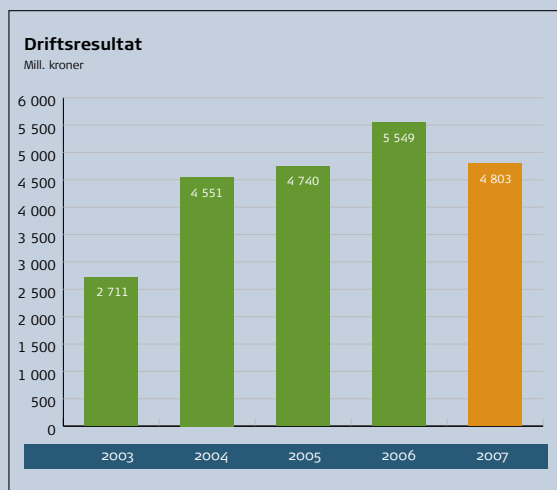
2006

Storebrand beslutter å gå inn i skadeforsikring igjen.

2007

Storebrand kjøper det svenske pensjons-selskapet SPP av Handelsbanken og blir den ledende aktøren innenfor livsforsikring og pensjon i Norden.

Nøkkeltall

Hovedtall Konsern

Mill.kroner	2007	2006	2005	2004	2003
Driftsresultat	4 803	5 549	4 740	4 551	2 711
Konsernresultat	2 020	1 585	1 453	2 555	894
Forvaltningskapital	381 749	222 787	201 885	177 099	156 650
Egenkapital	19 241	8 900	9 108	10 178	9 396
Antall årsverk	2 151	1 429	1 295	1 224	1 263
Kapitaldekning i %	9,2 %	10,6 %	11,2 %	15,3 %	14,9 %

Tallene for 2003 er historiske tall etter NGAAP, mens tallene for 2004–2007 er etter IFRS.

Nøkkeltall pr. aksje	2007	2006	2005	2004	2003
Gjennomsnittlig antall ordinære aksjer (i tusen) ¹	251 517	247 965	258 576	272 933	277 927
Resultat pr. ordinær aksje ² (i kroner)	7,95	6,03	5,41	8,53	2,67
Utbytte pr. ordinær aksje (i kroner)	1,20 ³	1,80	4,00	7,00	0,80

¹ Beregnet for gjennomsnittlig antall utestående aksjer.

² I beregningsgrunnlaget inngår årsresultatet korrigert for årets avsetninger til lovmessige sikkerhetsavsetninger m.m. i skadeforsikring etter skatt og minoritetens andel av resultatet.

³ Sett i forhold til antall aksjer for emisjonen tilsvarer utbyttet 2,18 kroner pr. aksje.

SPP: en ny epoke for Storebrand

3. september 2007 inngikk Storebrand en avtale med Handelsbanken om oppkjøp av SPP og tilhørende selskaper, inklusiv fondsforvaltningsselskapet SPP Fonder. Transaksjonen ble gjennomført 21. desember 2007. SPP er en ledende svensk leverandør av livsforsikring og tjenstepensjon.

SPP leverer unit linked-produkter, tradisjonelle forsikringer og ytelsesbaserte pensjonsprodukter, så vel som konsulenttjenester som dekker tjenstepensjoner og forsikrings- og administrasjonsløsninger for kommuner og andre organisasjoner.

Tydelig konsolideringstrend innenfor livsforsikrings- og pensjonsmarkedet

Storebrand ser følgende bransjetrender innenfor livsforsikrings- og pensjonsmarkedet i Norden:

- Utvikling av mer harmoniserte regelverk og produkter på tvers av de nordiske landene, så vel som i Europa. Dette gjør tverrnasjonale synergier mer synlige og enklere å realisere, særlig innenfor vekstmarkedene for innskuddsbaserte og unit linked-pensjonsprodukter.
- Fordeler med langsiktig storskalaøkonomi innenfor IT, underwriting, administrasjon, produktutvikling og kapitalforvaltning.

- Fordeler ved at man bruker de beste produktene, personalet og prosessene fra en sammenslått enhet.
- Kapitalfordeler som oppstår fra porteføljens geografiske og produktmessige spredning, hvilket er stimulert i Solvency II.
- Forbedret strategisk og økonomisk fleksibilitet som følge av større markedsverdi.

Storebrands oppkjøp av SPP har ført til etableringen av den fremste nordiske leverandøren av livsforsikring og pensjon samt en sterk plattform for videre vekst. Kombinasjonen Storebrand-SPP utgjør en ledende aktør i det nordiske tjenstepensjonsmarkedet, og bygger på den samlede ferdigheten, erfaringen, markedsposisjonen og produkttilbudet til begge virksomhetene. Det utvidete konsernet får en sterk dobbel hjemmemarkedsstruktur, med en markedsandel på 10 prosent i Sverige¹ og en markedsandel på 31 prosent i Norge for tjenstepen-

sjonsfond pr. 31.12.2007. Den sammenslåtte enheten er godt posisjonert til å delta i videre konsolideringer i den raskt voksende nordiske livsforsikrings- og pensjonssektoren.

Ekspansjon i et meget attraktivt vekstmarked i Sverige

Det nordiske livsforsikrings- og pensjonsmarkedet har historisk sett hatt stor vekst, med en vekstrate for totale premieinntekter på 8 prosent² over de siste 10 årene (1997–2006) og 10 prosent innenfor tjenstepensjonssegmentet.

Det svenske livsforsikringsmarkedet har en vekstrate for totale premieinntekter på 9 prosent over de siste 20 årene.³ Veksten i tjenstepensjonssegmentet har vært enda høyere, med et gjennomsnitt på 13 prosent årlig vekst i premieinntekter mellom 1998 og 2007⁴. Det totale konkurranseutsatte markedet i 2007 er

Storebrand og SPP har et godt strategisk samsvar, og gir fordeler for både kunder og aksjonærer.

Göran Holgerson (konserndirektør SPP) og Idar Kreutzer (konsernsjef).

Det nordiske tjenestepensjonsmarkedet er i rask vekst

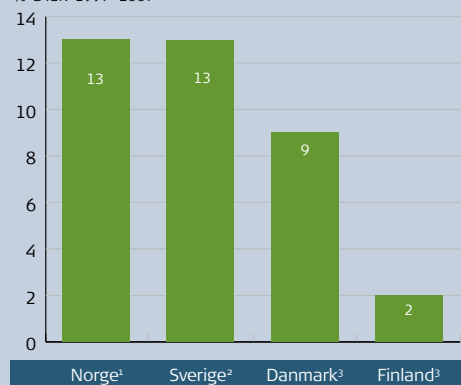
Markedsvolum

totale pensjonsprodukter/tjenestepensjon (mrd. €)

7/5	14/7	12/10	3/0,4
Norge	Sverige	Danmark	Finland

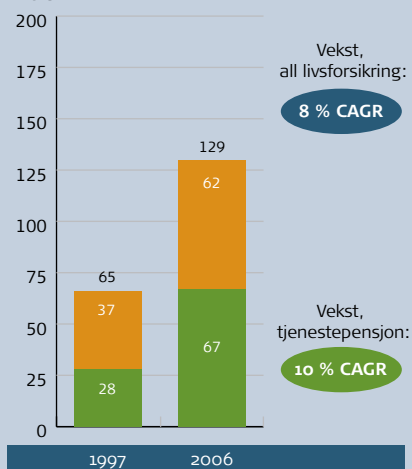
Tjenestepensjon

% CAGR 1997–2007

Svenske livsforsikringspremier

Mrd. SEK

CAGR: Gjennomsnittlig årlig vekstrate

1 2007-tallene for Norge er foreløpige

2 2007-veksttall er estimater basert på kvartalsstatistikk fra det svenske forsikringsforbundet.

3 CAGR 1997–2006

Kilde: Nasjonale forsikringsforbund

● Tjenestepensjon ● Annet liv

estimert til SEK 139 milliarder (NOK 117 milliarder) basert på premieinntekter⁵. De viktigste faktorene bak denne veksten har vært demografiske endringer, vekst i sysselsettingen, endringer i regelverket og god lønnsvekst.

Hovedsegmentene i det konkurranseutsatte svenske livsforsikringsmarkedet er «kryss av-markedet» for tjenestepensjon, det konvensjonelle tjenestepensjonsmarkedet og det private livsforsikringsmarkedet, med respektive andeler i det totale markedet på 20 prosent, 37 prosent og 43 prosent i 2007 (regnet etter premieinntekter i det konkurranseutsatte markedet og eksklusive kapitalforsikringsløsninger)⁶. «Kryss av-markedet» for tjenestepensjon består av alle selskaper som har en kollektiv avtale med fagforeningene. Fagforeningene inngår rammeavtaler med utvalgte livsforsikringsselskaper. Disse rammeavtalene begrenser antall produkter som er tilgjengelige for hver ansatt å velge mellom. Den enkelte ansatte velger ønsket dekningsnivå på livsforsikringen ved å krysse av i boksene på et skjema som de får i posten eller på Internett. Det konvensjonelle tjenestepensjonsmarkedet består av selskaper som ikke har del i de kollektive avtalene med fagforeningene. Hvert av selskapene i dette markedet velger sine egne leverandører av livsforsikringer (livsselskaper eller meglere), som deres ansatte velger livsforsikringsprodukter fra. Det private livsforsikringsmarkedet består av individer som investerer i livsforsikringsprodukter utover det nivået som tilbys fra deres arbeidsgivere.

Tjenestepensjonsmarkedet vil sannsynligvis tilegne seg en økende andel i det totale svenske livsforsikringsmarkedet. Tjenestepensjonene har vist seg å ha en mer stabil vekst enn andre livsforsikringssegmenter, som har vist større sårbarhet overfor finansmarkedet, skattelovgivning og andre faktorer. I tillegg utgjør den økte størrelsen på det ikke-fonderte svenske kommunemarkedet (estimert til SEK⁷ 300 milliarder (NOK 252 milliarder)) et potensial for videre vekst. Videre har det svenske tjenestepensjonsmarkedet utviklet seg og blitt stadig mer komplekst. Storebrand-konsernets erfaringer, inklusiv SPP, herunder størrelse og kompetanse innenfor alle sider ved den svenske forsikringsbransjen, er forventet å danne et grunnlag for økte markedsandeler for SPP.

Som i de fleste andre land er unit linked-produktenes relative andeler i markedet forventet å øke på bekostning av de tradisjonelle garanterte livs- og pensjonsproduktene. Videre forventes det at den relative markedsandelen til innskuddsbaserte pensjonsprodukter øker, mens den relative andelen til ytelsesbaserte pensjonsprodukter forventes å bli redusert.

Godt strategisk samsvar

Oppkjøpet gjør det mulig å utnytte de utfyllende ferdighetene og erfaringene til begge selskaper:

- Storebrand vil benytte sin erfaring i håndteringen av meglerforhold til å vesentlig styrke SPPs distribusjon i det svenske markedet.
- Storebrand vil med sine over 15 års erfaring i det konkurranseutsatte flyttemarkedet i Norge bistå SPP når det svenske markedet åpner opp for flytting av tjenestepensjoner (forventes i mai 2008).
- SPPs unit linked-produktskala og kompetanse vil hjelpe Storebrand til ytterligere å utnytte det norske markedets skift fra tradisjonelle livsforsikringsprodukter til unit linked-produkter.
- Utvikle SPPs sterke varemerke og utvide kapitalforvaltningsleveransene.
- Optimalisere SPPs risikostyring og aktiva-/passiva-politikk for å forbedre resultat til kunder og eiere til en lavere kostnad.

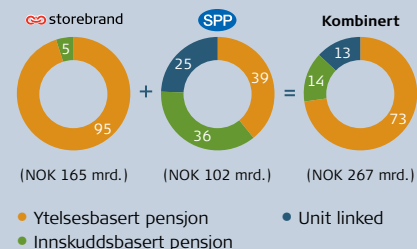
De to selskapenes historie ligner, og begge er betydningsfulle deltakere i sine hjemlige markeder for tjenestepensjoner. Storebrand og SPP har også tidligere samarbeidet med hverandre da de dannet Euroben, og de er også medeiere i Nordben. Storebrand forventer at likhetene mellom de to virksomhetene skal medføre en god integreringsprosess.

Integrasjonsarbeidet har avdekket at de opprinnelige synergiene fra oppkjøpet var konservativt estimert. Storebrand har derfor offentliggjort følgende justerte synergier som følge av transaksjonen:

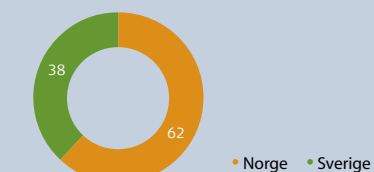
- **Kostnadssynergier:** Kostnadssynergier forventes å beløpe seg til omtrent NOK 150 millioner før skatt pr. år, og forventes å bli faset inn med 35 prosent i 2008, 75 prosent i 2009 og få full virkning i 2010.
- **Kapitalforvaltningssynergier:** Storebrand forventer at SPPs integrering i aktiva-/passiva-styringsprosessene og -prinsippene vil

Meget godt samsvar mellom Storebrand og SPP

Forsikringsreserver etter produkt (%)

Forsikringsreserver pr. land (%)

øke investeringsavkastningen og forbedre resultatene til eier med mer enn NOK 100 millioner pr. år.

- **Inntektssynergier:** Storebrand forventer å få SPPs inntektsbase til å generere i overkant av NOK 100 millioner i verdi av ny forretning innen 2010.
- **Skattefordeler:** Etter nåværende skattelovgivning forventer Storebrand å hente ut omtrent NOK 120 millioner i skattesynergier pr. år. Skattesynergiene forventes å få full effekt fra 2008.
- **Distribusjonssynergier:** Forholdet til Handelsbanken, som er en viktig distributør av Storebrands helseforsikringsprodukter i det svenske markedet, forventes å styrkes ytterligere av denne transaksjonen.
- **Diversifiseringssynergier:** Oppkjøpet forventes også å skape kapitalsynergier gjennom diversifisering. Viktigheten av diversifisering økes ytterligere av Solvency II-regelverket, som for tiden forberedes i Den europeiske union, og som forventes og godkjennes av EU tidligst i 2012.

Virksomhetsbeskrivelse

SPP er en ledende svensk leverandør av livsforsikringer og tjenestepensjon, med en

markedsandel på 10,1 prosent i det konkurranseutsatte svenske tjenstepensjonsmarkedet pr. 2007. SPP har en ledende posisjon i det konvensjonelle tjenstepensjonssegmentet med en markedsandel på 12,6 prosent, og en 6,3 prosent markedsandel i «kryss av-markedet». I tillegg har SPP 3,5 prosents markedsandel i det private pensjonssegmentet⁸. Regnet ut fra nysalg av tjenstepensjoner, hadde SPP-virksomheten en markedsandel i det svenske tjenstepensjonsmarkedet på 12,5 prosent for 2007. SPP tilbyr også avanserte konsulenttjenester som dekker tjenstepensjoner, samt forsikrings- og administrasjonsløsninger for kommuner og organisasjoner. Salgene oppstår hovedsaklig via SPPs interne salgsteam, forsikringsagenter og direkte salg.

SPP ble omdannet fra gjensidig selskapsstruktur til resultatutdelende selskap 1.1.2006. Resultatdelingen mellom SPP og forsikringstakerne hva gjelder tradisjonell livsforsikring er stipulert i en veldefinert modell. Gevinstfordelingsmodellen i tradisjonell livsforsikring medfører at SPP mottar 10 prosent av avkastningen fra forsikringstakernes aktiva, forutsatt at avkastningen overstiger kundens garanterte nivå. Admi-

nistrasjons- og risikoresultater blir ikke delt, og risikoen og resultatene tilfaller helt og holdent selskapet.

SPP er det eneste selskapet som er representert innenfor alle produkt- og tjenestemråder i det svenske markedet med både unit linked, tradisjonell forsikring med garantert rente og ytelsesbaserte pensjonsprodukter.

SPPs hovedprodukter er innskuddsbasert pensjon, ytelsesbasert pensjon, unit linked-pensjoner og yrkesrelaterte helseforsikringsprodukter (uføretrygd).

SPP har et sterkt varemerke og en opparbeidet tillit hos kundemassen i Sverige. SPP har også lenge samarbeidet med fagforeninger, særlig funksjonærforeninger, og arbeidsgiverforeninger som Svenskt Näringsliv. Videre har SPP en sterk posisjon innenfor honorarbaserte tjenester, særlig pensjonsrådgivning og -administrasjon samt spesialiserte produkter, for eksempel for toppledelse og utenlandsboende.

Pr. 31.12.2007 hadde SPP-virksomheten en forvaltningskapital på SEK 152 milliarder (NOK

128 milliarder), hvorav SEK 93 milliarder (NOK 78 milliarder) var tradisjonelle livaktiva, SEK 31 milliarder (NOK 26 milliarder) var unit linked-aktiva og SEK 28 milliarder (NOK 24 milliarder) var i PPM (premiepensjon) og andre aksjefond (eksklusiv unit linked). PPM er en del av det svenske alderspensjons-systemet.

1 Kilde: Handelsbanken/SPP, etter statistikk fra Sveriges Försäkringsförbund.

2 Sammensatt årsgjennomsnitt

3 Kilde: Handelsbanken/SPP, etter statistikk fra Svenska Försäkringsföreningen. Sammensatt årsgjennomsnitt

4 2007-veksttall er estimer basert på kvartalsstatistikk fra Sveriges Försäkringsförbund.

5 Kilde: Handelsbanken/SPP, etter statistikk fra Sveriges Försäkringsförbund.

6 Kilde: Handelsbanken/SPP, etter statistikk fra Sveriges Försäkringsförbund.

7 Kilde: Handelsbanken/SPP, etter statistikk fra Sveriges Kommuner og Landstinget.

8 Kilde for markedsandeler i dette avsnittet: Handelsbanken/SPP, etter statistikk fra Sveriges Försäkringsförbund.

Samfunnsansvar

Næringslivets fremtidige vinnere vil være de som utvikler produkter og tjenester på en måte som forener globale samfunns- og miljøutfordringer med egen lønnsom vekst. Vårt viktigste bidrag for å løse samfunnets utfordringer må derfor komme fra kjernevirksomheten.

Årets samfunnsansvarsartikkel tar for seg noen av høydepunktene fra 2007, samt hovedsatsingsområder for 2008. For mer utfyllende informasjon, se konsernets samfunnsansvarsrapport 2007–2008 på www.storebrand.no/samfunnsansvar.

Samfunnsansvar i SPP

Ved kjøpet av det svenske livsforsikrings-selskapet SPP ble Storebrands visjon justert: Storebrand skal være Nordens fremste og mest respekterte samarbeidspartner innenfor langsiktig sparing og forsikring.

I 2008 vil vi arbeide målrettet for å integrere arbeidet med samfunnsansvar i SPP. Det bygges videre på SPPs eksisterende tiltak og Storebrands standarder implementeres i SPP. Arbeidet med å implementere konsernstandarden for

samfunnsansvarlige investeringer for forvaltningen av SPPs kundemidler er allerede igangsatt.

Organisering

Storebrands satsing på samfunnsansvar er ytterligere forsterket ved at samfunnsansvarsområdet er representert direkte i konsernledelsen. Konserndirektør for samfunnsansvar vil dermed bidra i alle viktige diskusjoner i konsernet. Med dette styrkes grunnlaget for videre satsing på området.

Samfunnsansvarlige investeringer

Storebrands arbeid med samfunnsansvarlige investeringer startet i 1995, og vi er blant selskapene i verden som har de mest omfattende investeringskriteriene og er kommet lengst på dette området. En egen avdeling overvåker Storebrands investeringer innenfor

områder som miljø, korrupsjon, arbeids- og menneskerettigheter og våpen.

Alle fond og pensjonsporteføljer er underlagt strenge krav til miljø og samfunnsansvar. Vi kaller dette for vår konsernstandard for samfunnsansvarlige investeringer (se figur neste side). Pr. 1.1.2008 er 91 selskaper utelukket for uakseptabel virksomhet, eller medvirkning til uakseptabel virksomhet, i henhold til konsernstandarden. Målet er ikke utelukkelsen i seg selv, men å påvirke til en mer bærekraftig utvikling. Vår erfaring er at avkastningen ikke påvirkes negativt av de begrensninger på investeringsvalgene som våre forvaltere pålegges.

Mikrofinansiering handler om å tilby finansielle tjenester til mennesker som normalt

ikke ville hatt tilgang på banksparing, lån og forsikringer. Det har vist seg å være et effektivt virkemiddel for å redusere fattigdom.

Storebrand har engasjert seg i mikrofinansiering siden 2005, og har i løpet av 2007 økt investeringene fra 9 til 15 millioner USD. Vi har også utvidet rammen for denne typen investeringer fra 100 til 500 millioner kroner.

I november 2007 lanserte vi et nytt **etisk hedgefond** i samarbeid med svenske Folksam og sveitsiske Harcourt – Belair Sustainable Alternatives SRI Fund. Fondet oppfyller strenge etiske kriterier. Vi setter dermed i enda større grad samfunnsansvar på agendaen innenfor hedgefond-området.

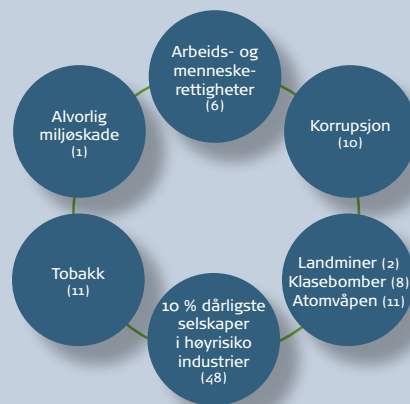
Mangfoldsutvalg

Storebrand ønsker økt rekruttering fra grupper som funksjonshemmede og personer med ulik etnisk bakgrunn, som er underrepresentert i arbeidsmarkedet. Som en samfunnsansvarlig og inkluderende arbeidslivsbedrift har vi derfor etablert et mangfoldsutvalg. Et systematisk arbeid med mangfold skal sikre at selskapet når nye kundegrupper og gir bedre service til en stadig mer mangfoldig befolkning. Utvalget skal også videreføre likestillingsarbeidet.

Nytt HMS-konsept

Storebrand ønsker å motivere og inspirere sine kunder og ansatte til å skape et helsefremmende og inkluderende arbeidsliv. Hvis vi og mange av våre kunder arbeider mot samme mål vil det bidra til at sykefraværet

Storebrands konsernstandard for samfunnsansvarlige investeringer

Totalt 91 selskaper er utelukket fra Storebrands fond og pensjonsporteføljer pr. 1.1.2008. Antall selskaper er angitt i parentes. Enkelte selskaper er utelukket på flere områder.

FTSE4Good

	Dette måles vi på	Status 2006	Status 2007	Mål 2008
Eiere	Avkastning på investert kapital (annualisert)	19 %	24 %	15 %
	Utbyttegrad av konsernresultat etter skatt	29,3 %	27 %	> 30 %
	Solid kapitalstruktur (Storebrand Bank)	11 %	10,5 %	> 10 %
	Solvensmargin i Storebrand Livsforsikring	174,6 %	136 %	> 150 %
	Dow Jones Sustainability Index og FTSE4Good	Kvalifisert	Kvalifisert	Kvalifisert
Kunder	Andel feilfrie spørringer i nettsjeneren ¹	97 %	98,2 %	98 %
	Andel besvarte telefoner innen 20 sekunder (kundesenteret)	81 %	73 %	80 %
	Andel besvarte telefoner innen 20 sekunder (sentralbordet)	91 %	91 %	90 %
	Kundetilfredshet i bedriftsmarkedet	Nr. 1 i bransjen	Nr. 1 i bransjen	Nr. 1 i bransjen
	Kundetilfredshet i personmarkedet	64	65	66
	Klagebehandlingstid	-	65 % innen 3 uker	70 % innen 3 uker ²
	Storebrand Livsforsikrings posisjon innenfor samfunnsansvarlige investeringer	Blant ledende globalt	Blant ledende globalt	Blant ledende globalt
	Meravkastning Storebrand Global SRI (sammenliknet med referanseindeks) ³	0,07 %	-6,4 %	Bedre enn referanseindeks
	Investering i mikrofinans	9 mill. USD	15 mill. USD	Øke, gitt fornuftige investeringsmuligheter
	Samfunnsansvarlige tiltak innenfor skadeforsikring	-	Igang satt	Utarbeide
Ansatte	Andel kvinner i ledende stillinger	38 %	37%	40 %
	Fordeling kvinner/menn på utviklingsprogrammer	52/48 %	43/57	Innenfor 40/60 %
	Andel tilfredse med utviklingsmulighetene	-	60 %	70 % ⁴
	Andel tilfredse på den interne seniorundersøkelsen	80 %	- ⁵	90 %
	Gjennomsnittlig sykefravær ⁶	5,1 %	4,6 %	Maks 4,8 % (4%) ⁷
	Andel som synes Storebrand er et meget godt sted å arbeide	90 %	90 %	85 %
	Andel som anser seg bevisst hva de etiske retningslinjene betyr i det daglige arbeid	88 %	86 %	100 %
	Andel som har kunnskap/bevissthet rundt Storebrands samfunnsansvar	75 %	79 %	80 %
	Korrupsjonspolicy	-	Under arbeid	Utviklet og igangsatt implementering
	Code of conduct	-	Under arbeid	Utviklet og igangsatt implementering
Leverandører	Innkjøpspolicy	-	Under arbeid	Implementere
Samfunnet	Økonomisk støtte til organisasjoner og andre sosiale tiltak	3,35 mill. kroner	3,35 mill. kroner	Stabilt
	Andel tilfredshet med Storebrand blant våre samarbeidspartnere	85 %	Ikke undersøkt	80 %
	Internasjonalt samarbeid: Medlem i WBCSD, UNEP, Global Compact og TI	Medlem	Medlem	Medlem
Miljø	Energiforbruk (hovedkontoret)	Redusert 14 %	Redusert 15,8 %	Redusere 5 %
	Energiforbruk (egenforvaltede eiendommer)	Redusert 9 %	Redusert 0,1 %	Redusere 5 %
	Kildesorteringsgrad (hovedkontoret)	52 %	55 %	60 %
	Kildesorteringsgrad (egenforvaltede eiendommer ⁸)	40 %	42 %	50 %
	Papirforbruk (hovedkontoret)	61 tonn	73,2 tonn	Redusere 10 %
	Vannforbruk (hovedkontoret)	27 618 m ³	26 766 m ³	Stabilt nivå
	Vannforbruk (egenforvaltede eiendommer)	95 461 m ³	94 957 m ³	Kartlegge utvikling
	Andel elektronisk utstyr resirkulert og gjenvunnet	100 %	100 %	100 %
	Levende Skog-sertifisering av skogeiendommen Værdalsbruket	Sertifisert	Sertifisert	Sertifisert
	Flyreiser	-	13 729 enkeltreiser ⁹	Kartlegge
	Direkte CO ₂ -utslipp (tonn)	-	3 800 tonn ¹⁰	Kartlegge

¹ Måler tilgjengelighet på Min økonomi/Ansatteportalen i tiden mellom kl. 07.00 og 01.00.

² Målet er nytt i 2006 og justeres fordi det viste seg at det var urealistisk og uhensiktsmessig å behandle alle klager innen 3 uker.

³ Meravkastning sammenliknet med Morgan Stanley Capital International World Index, annualisert, siste 5 år.

⁴ Måltallet justeres fra 80 prosent til 70 prosent da dette er et mer realistisk mål.

⁵ Undersøkelsen gjennomføres kun annet hvert år.

⁶ Inkl. både egenmeldt og legemeldt.

⁷ Beholder langsiktig mål på 4 prosent, men setter delmål på 4,8 prosent på to års sikt.

⁸ Gjelder kun bygg med EOS (energioppfølgingsystem, 14 av 19 eiendommer).

⁹ Det knyttes noe usikkerhet til dette tallet, da det er første gang Storebrand rapporterer om flyreiser.

¹⁰ Det knyttes noe usikkerhet til dette tallet, da det er første gang Storebrand har utarbeidet et klimaregnskap.

reduseres, det vil bli færre uføre og gjennomsnittlig pensjonsalder kan øke. Færre vil motta trygdeytelser, verdiskapningen i samfunnet stiger og offentlige utgifter kan reduseres betydelig. Et godt HMS-arbeid er også lønnsomt for kunden, som får mer tilfredse medarbeidere, økt produktivitet og lavere sykefraværskostnader.

Høsten 2005 lanserte Storebrand et HMS-produkt til bedriftskundene i privat og offentlig sektor. For å nå flere kunder har vi i 2007 videreutviklet HMS-tilbudet til også å bestå av nettverksgrupper og erfaringskonferanser, i tillegg til kurs og rådgivning. Vi har også startet opp et HMS-samarbeid med NHO.

Beste rapportering om eierstyring og selskapsledelse

Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) ga Storebrand prisen for beste rapportering om eierstyring og selskapsledelse i årsrapporten for 2006. Storebrand har vært en pådriver for utviklingen av de eierskapsprinsipper som gjelder for norske selskaper.

Kreftforeningen ny hoved-samarbeidspartner

Samarbeid med frivillige organisasjoner har vært bærebjelken i Storebrands sponsorstrategi i mange år. I 2007 har vi hatt flere felles aktiviteter sammen med Røde Kors og MOT. Fra 2008 har vi innledet et nytt hoved-samarbeid med Kreftforeningen. Samarbeidsavtalen skal bidra til forebygging av kreft, i første rekke overfor Storebrands kunder og ansatte. Gjennom samarbeidet ønsker vi også å tilby informasjon og støtte til kunder og ansatte som har fått kreft.

En annerledes julegave

Et svært synlig tiltak i Storebrands samfunnsengasjement i 2007 var julegaven som ble gitt til fire ideelle organisasjoner. Etter en intern spørreundersøkelse kom det frem at 70 prosent av de ansatte ønsket å gi julegavepengene til gode formål fremfor å selv få en gave fra konsernet. Mottakerne av gavene var Kreftforeningen, Kirkens Bymisjon, Frelsesarmeen og Røde Kors. Organisasjonene stilte med konkrete tiltak de ønsket støtte til nettopp i julen. Alle ansatte

fikk anledning til selv å bestemme hvilken organisasjon som skulle få deres bidrag. Dermed ble 300 000 kroner fordelt prosentvis etter hvor mange som stemte på den enkelte organisasjon.

Økt fokus på klima

2007 har vært et klima- og miljøår, også for Storebrand. I tillegg til å arbeide målrettet med miljømålene innenfor blant annet energi-, papir- og vannforbruk, kildesortering og resirkulering, har vi tatt nye skritt for å redusere forretningsdriftens belastning på miljøet.

Miljøklassifisering av biler

Sammen med miljøstiftelsen GRIP utarbeidet og lanserte vi i juni en unik miljø- og sikkerhetsklassifisering av alle biltyper. Storebrand er med dette det første selskapet i Norge som følger EU-standard for miljøklassifisering av biler. Forbrukerne kan teste sine egne biler på www.storebrand.no. Her får de automatisk oppgitt miljø- og sikkerhetsklassifiseringen samtidig som de beregner forsikringsprisen.

Første klimanøytrale finansinstitusjon

Storebrand sluttet seg også til Klimaløftet i 2007 – et handlingsprogram for næringslivet i regi av Miljøverndepartementet. Vi har dermed forpliktet oss til å etablere systemer for klimaregnskap og å gjennomføre tiltak, for så i neste omgang helt eller delvis kompensere for egne utslipp gjennom frivillige kjøp av klimakvoter.

På tiltakssiden har vi gjort mye helt siden midten av 1990-tallet, både internt og i forhold til våre leverandører og selskapene vi investerer i. I tillegg lages det fra 2007 et klimaregnskap for selskapet. Det er basert på energiforbruk på alle våre kontorer, alle flyreiser, samt firmabiler og kjøregodtgjørelse. Vi har også vedtatt å kjøpe FN-sertifiserte klimakvoter tilsvarende våre direkte utslipp allerede i 2008, noe som gjør Storebrand til den første klimanøytrale finansaktør i Norden (se faktaboks).

Storebrands kvotekjøp:

Vindkraft i India

For å bli klimanøytral har Storebrand kjøpt FN-sertifiserte klimakvoter fra et vindkraftprosjekt i Satara og Supa i den indiske delstaten Maharashtra.

Prosjektet består av vindmøller som er koblet til strømforsyningsnettet som forsyner delstaten med fornybar elektrisitet som igjen reduserer behovet for fossilt brennstoff. På denne måten bidrar prosjektet til å redusere utslippene av klimagasser.

KLIMALØFTET

Årsberetning

Hovedtrekk

Storebrand-konsernet består av de fire forretningsområdene livsforsikring, skadeforsikring, kapitalforvaltning og bank. Konsernets hovedkontor ligger i Oslo og det er etablert et landsdekkende kontornett i Norge. I tillegg er det etablert livsforsikrings-, kapitalforvaltnings- og helseforsikringsvirksomhet i Sverige. Etter oppkjøpet av det svenske tjenestepensjonsselskapet SPP i desember 2007 er Storebrand-konsernet Nordens ledende tilbyder av livsforsikring og pensjon. Storebrand tilbyr et helhetlig produktspekter til privatpersoner, bedrifter, kommuner og offentlig virksomheter.

Den største enkelthendelsen for Storebrand i 2007 var kjøpet av SPP. 3. september offentliggjorde Storebrand at det var inngått avtale med Handelsbanken om å overta Handelsbankens datterselskap, pensjons- og livsforsikringsselskapet SPP, inkludert tilhørende selskaper, herunder fondsforvaltningsselskapet SPP Fonder. Oppkjøpet ble godkjent i ekstraordinær generalforsamling 24. oktober 2007. Etter at alle myndighetsgodkjenninger var på plass, ble transaksjonen gjennomført 21. desember 2007. Det er styrets vurdering at oppkjøpet vil gi betydelige synergieffekter i tiden fremover. Utviklingen innenfor det nordiske og europeiske markedet for livs- og pensjonsforsikring styrker grunnlaget for etablering av grenseoverskridende virksomhet. Harmonisering av rammebetingelser og produkter gjør synergier på tvers av landegrensene mer tydelige og lettere å realisere. I tillegg skaper geografisk diversifisering kapitalsynergier som vil stimuleres i fremtidig kapitaldekningsregelverk. Det er definert konkrete effekter på en rekke områder som innebærer at Storebrand og SPP kan utnytte hverandres styrker og erfaringer på en god måte. Eksempelvis vil SPP kunne dra nytte av Storebrands lange erfaring i flyttemarkedet når det svenske markedet forventes å åpne for overføring av pensjonsordninger i løpet av våren 2008. SPPs lange erfaring med unit linked og fondsforsikringsleveranser i Sverige vil kunne gi Storebrand økt innsikt og leveransekraft innenfor dette markedet. Videre gir SPPs fondsforsikringsportefølje på over 30 milliarder kroner det samlede konsernet en god plattform for å ta ut skalafordeler på sikt.

Storebrand startet med skadevirksomhet for ett år siden, og har siden oppstarten fått mer enn 16 000 kunder i privatmarkedet. 59 prosent av kundene har kjøpt sine forsikringer via Internett og fra

2008 vil selskapet starte salg av standardiserte næringslivsprodukter til definerte målgrupper.

Utviklingen i finansmarkedet har stor betydning for Storebrand, og 2007 var preget av volatile aksjemarkeder. Bevegelsene i rentemarkedene har også vært store i 2007. I første halvår steg rentene, mens de falt i andre halvår, spesielt i USA. Turbulensen har fortsatt inn i 2008.

På tross av turbulente finansmarkeder ble avkastningen på pensjonsmidlene tilfredstillende. Forvaltningen av Storebrand Livsforsikringsmidler ga i 2007 en verdijustert kapitalavkastning på 7,3 prosent og en resultatført finansavkastning på 8,9 prosent.

Konsernets resultat

Storebrand-konsernets årsregnskap avlegges etter EU-godkjente regnskapsstandarder – International Financial Reporting Standards (IFRS). Regnskapet til morselskapet Storebrand ASA er avlagt etter norsk regnskapslovgivning, og det er valgt å ikke benytte IFRS i selskapsregnskapet. Storebrand konsern oppnådde et driftsresultat på 4 803 millioner kroner i 2007, mot 5 549 millioner kroner i 2006. Før skatt og endring i sikkerhetsavsetninger ble konsernresultatet på 2 020 millioner kroner, mot 1 585 millioner i 2006. Resultat pr. aksje utgjorde 7,95 kroner i 2007 og var i 2006 på 6,03 kroner beregnet på gjennomsnittlig utestående aksjer. Det er ikke tatt inn resultatandeler fra SPP i regnskapet for 2007, da det ikke har oppstått vesentlige resultateffekter i SPP fra transaksjonsdato og frem til 31.12.2007.

Konsernresultat

Mill. kroner	2007	2006
Livsforsikring	1 635	1 198
Kapitalforvaltning	138	156
Storebrand Bank	235	190
Øvrig Virksomhet	12	41
Konsernresultat	2 020	1 585

Driftsresultatet i *Storebrand Livsforsikring AS* før fordeling mellom kunder og eier ble på 4 138 millioner kroner mot 5 175 millioner

Styret i Storebrand

LEIV L. NERGAARD (63), partner i Norscan Partners AS.

Siviløkonom, Norges Handelshøyskole. 1969–2006, ansatt i Norsk Hydro ASA, herunder 2002–2003 adm.dir. Norsk Hydro Deutschland. 1991–2002, konserndirektør økonomi og finans, Norsk Hydro. 1984–1991, diverse direktørstillinger kontroll, økonomi og strategi, Norsk Hydro. 1980–1984, adm. dir., Notodden Fabrikker. 1997–, styremedlem, senere nestleder og leder, Storebrand ASA (leder fra 2000). 2007–, styreleder, Clean Marine AS. 2004–, styremedlem, Yara International ASA (leder rev. utvalget fra 2007). 2004–, styreleder, GRIP. 2003–, styreleder, Joma International AS. 2003–2007, styremedlem, Tinfos AS. 2004–2008, styreleder, Storebrand Livsforsikring. 1997–2006, styremedlem, Rieber & Søn ASA (leder fra 2000). 1996–2002, styremedlem, Prosessindustriens Landsforening (PIL). 1995–2002, styremedlem, NHO. 1993–1996, styremedlem, Freia Marabou Kraft AS. 1990–1996, styremedlem, Den Norske Turistforening. 1987–1996, styremedlem, Alcatel ASA.

kroner i 2006. Selskapet oppnådde et renteresultat, som er avkastning utover den garanterte renten til kundene, på 7 887 millioner kroner, mot 5 523 millioner kroner året før. Det har vært en nedgang i administrasjonsresultatet som følge av at kostnadsveksten har vært høyere enn veksten i administrasjonspremien i 2007. Risikoresultatet ble noe lavere enn i 2006. Risikoresultatet er forbedret for individualbransjene samlet og for offentlig kollektiv pensjon, skadebransjene ligger på omtrent samme nivå som i 2006, mens det er en mindre nedgang for privat kollektiv pensjonsforsikring og gruppeliv. Det er avsatt 3,3 milliarder kroner i premiereserven i 2007 for å hensynta økt levealder i befolkningen. Resultatet til eier i Storebrand Livsforsikring etter IFRS ble på 1 622 millioner kroner, som er en forbedring fra året før på 432 millioner kroner. Resultatet er påvirket av en engangseffekt på 215 millioner kroner. Engangseffekten skyldes en tilbakeføring av en tidligere belastning av egenkapitalen etter IFRS knyttet til pensjonskostnader som inngår i overskuddsmodellen i livselskapet. Konsernets 50 prosents andel i Storebrand Helseforsikring ga et resultat på 13 millioner kroner, som er en forbedring på 7 millioner kroner i forhold til 2006. Samlet resultat for livsforsikringsvirksomheten ble dermed 1 635 millioner kroner i 2007.

Storebrand Bank Konsern oppnådde i 2007 et driftsresultat før tap på 157 millioner kroner, mot 143 millioner i 2006. Det har vært en netto tilbakeføring av tap på utlån, garantier med videre på 78 millioner kroner, slik at samlet resultat før skatt i banken ble 235 millioner kroner. Netto renteinntekter viser en fallende trend i 2007, hovedsakelig som følge av pressede marginer, økt kredittrisiko og økt konkurranse i utlånsmarkedet. Netto provisjonsinntekter har økt som et resultat av vellykket lansering av nye spareprodukter. Underliggende kostnadsprosent viser en positiv utvikling, drevet av bankens effektiviserings tiltak.

Resultatet i *Storebrand Kapitalforvaltning* preges av høye faste og volumbaserte inntekter som følge av høy netto tilgang av midler til forvaltning. Avkastningsbaserte inntekter er lavere enn i 2006 som følge av svakere investeringsresultater. Selskapet har opprettholdt god kostnadskontroll gjennom året, og har med dette lagt et godt grunnlag for fortsatt lønnsom drift i fremtiden. Det er tidligere kommunisert en målsetting om at kostnads-/inntektsrate for Storebrand Kapitalforvalt-

ning skulle være under 75 prosent innen 2007. Dette målet er nådd, og selskapet oppnådde et resultat på 138 millioner kroner i 2007.

Øvrig virksomhet består i hovedsak av skadevirksomheten og morselskapet Storebrand ASA. Underskuddet i *skadevirksomheten* i 2007 på 18 millioner kroner er forventet og en følge av oppstartskostnader forbundet med den nye virksomheten i Storebrand Skade. Spesielt IT-investeringer og markedsføringskostnader for å oppnå ønsket salgsvekst bidrar til underskuddet. Til tross for underskuddet har selskapet opprettholdt god kostnadskontroll, og resultatet er i tråd med forventningen.

Storebrand ASA har et resultat før skatt på 696 millioner kroner, mot 1 020 millioner kroner i 2006. Inntekter fra investeringer i datterselskaper ble på 672 millioner kroner, som er en nedgang på 364 millioner i forhold til 2006. Storebrand ASA utarbeider ikke selskapsregnskapet etter IFRS. Det foreslåtte utbytte på 534 millioner kroner er belastet egenkapitalen pr. 31.12.2007, mens det i konsernregnskapet som er i henhold til IFRS fortsatt inngår i egenkapitalen. I konsernet blir utbyttet belastet egenkapitalen etter at det er vedtatt på ordinær generalforsamling i 2008.

Øvrig: Foruten resultatet fra Storebrand Skade og Storebrand ASA, fremkommer resultatet på 12 millioner kroner etter eliminerings og resultateffekter på 5 millioner kroner fra Storebrand Leieforvaltning AS og Storebrand Felix kurs og konferansesenter AS.

I samsvar med norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra fortsatt drift er til stede.

Virksomhetsområdene

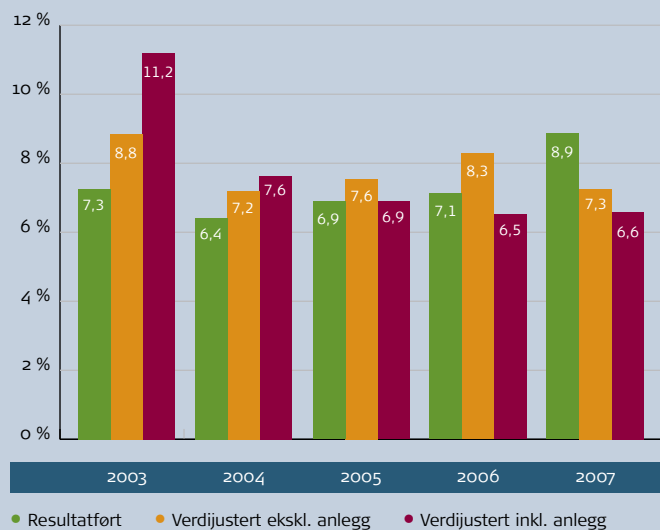
Livsforsikringsvirksomheten: Gode resultater i forvaltningen av kundenes midler er det viktigste elementet for lønnsomheten i de sparerelaterte produktene. Selskapet oppnådde en god bokført avkastning i 2007. Det er realisert netto gevinster på verdipapirer på 4 278 millioner kroner, mot 3 402 millioner kroner i fjor. I 2007 oppnådde selskapet en meravkastning i 6 av 15 aktive mandater.

BIRGITTE NIELSEN (44), partner i JMI Invest II AS.

General Management Programme, CEDEP/Insead. 1986, Bachelor of Commerce, internasjonale relasjoner. 1993, Bachelor of Commerce, økonomi og finans. 2003–2006, rådgiver, Nielsen + Axelsson Asp. 1992–2003, CP/CFO, FLS Industries AS. 1983–1992, Danske Bank (1990–1992 som VP). 2006–, styremedlem JMI Invest II AS. 2006–, styremedlem, Netconcept AS. 2006–, styremedlem, Novenco AS. 2006–, styremedlem, Arkil AS. 2005–, styremedlem, Buy-Aid. 2005–, styremedlem, IDEAS A/S. 2005–, styremedlem, Storebrand ASA. 2005–, styremedlem, Faber AS. 2005–, styremedlem, Energinet.dk. 2004–, styremedlem, Team Danmark. 2004–2007, styremedlem, Royal Greenland.

Utvikling avkastning

Personmarkedet har oppnådd godt salg av pensjon, sparing og risiko-produkter i 2007. Som første selskap i Norge lanserte Storebrand Livs-forsikring i mai en egen kreftforsikring. Etter to kampanjeperioder er det solgt over 3 900 forsikringer, og introduksjonen vurderes som vellykket.

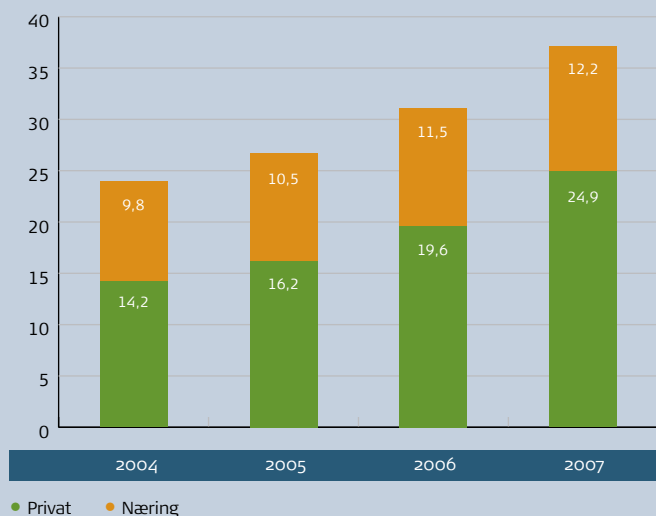
Etter innføringen av obligatorisk tjenestepensjon (OTP) vil markedet for tjenestepensjon i hovedsak være et flyttemarked. Storebrand er godt rustet for dette flyttemarkedet. Som i 2006 er Storebrand også i 2007 vinneren i flyttemarkedet for tjenestepensjonsordninger med netto tilflyttede midler på 4,1 milliarder kroner fra kunder som har meldt flytting til Storebrand i 2007.

Ny forsikringslov settes i kraft fra 1.1.2008. Den nye loven innebærer omfattende endringer for forsikringsbransjen, og det er arbeidet intensivt for at Storebrand skal være best mulig rustet til omleggingen. Målet med den nye forsikringsloven er større forutsigbarhet og gjennomsiktighet i prisingen av pensjonsprodukter, samt å skape et tydeligere skille mellom kundenes og selskapenes egne midler. Det nye loverket har som hovedregel at prisene fastsettes med endelig virkning og betales på forhånd.

Bankvirksomheten: Banken har gjennom 2007 hatt hovedfokus på vekst og lønnsomhetsforbedringer. Storebrand Banks posisjon som gebyrfri hverdagsbank er videreført og konkurranseevenen innen boligfinansiering er opprettholdt. Dette har gitt seg utslag i en betydelig vekst både i volum og antall kunder. Utlånsporteføljen har økt fra 31,2 milliarder kroner til 37,1 milliarder kroner i 2007. Den positive kunde-utviklingen banken erfarte etter at gebyrfri hverdagsbank ble innført i 2005 har fortsatt i 2007.

Brutto utlån

Mrd. kroner

Innen eiendomssegmentet for næringskunder har Storebrand Bank videreutviklet sin gode posisjon. Det er utarbeidet en ny strategi for området med hovedmål å utvide tjenestespekteret til kundene for å øke andelen ikke-balansedrevne inntekter. Storebrand Bank ønsker å være en komplett tilbyder av finansielle tjenester til eiendomsaktører i sentrale strøk. For å sikre tilstrekkelig kraft bak satsningen på eiendom er Storebrand Markets etablert som nytt forretningsområde i 2007. Forretningsområdet er satt sammen av eksisterende virksomhet innenfor valuta, fondsmegling og strukturerte spareprodukter. For å tilby et mer komplett tjenestespekter er Hadrian Næringsmegling kjøpt opp av Storebrand Bank ASA og det er etablert et mindre corporate miljø med kompetanse på næringsseiendom.

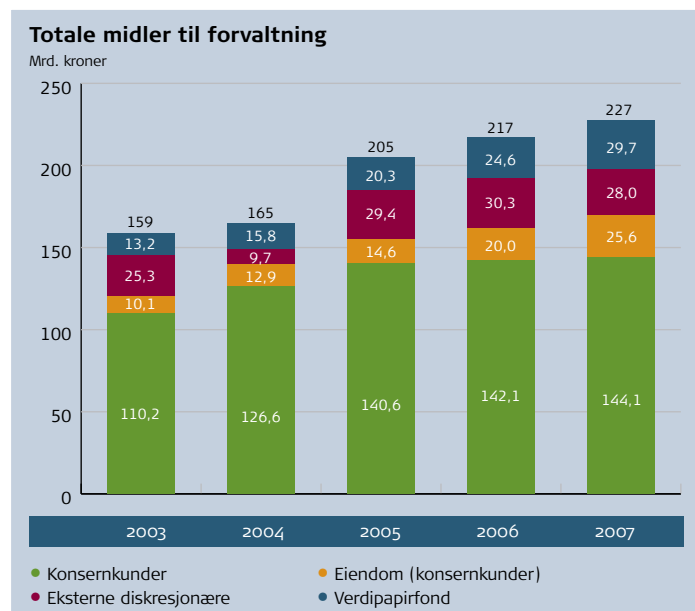

BARBARA ROSE MILIAN THORALFSSON (49), direktør i Fleming Invest AS.

Master of Business Administration (MBA), Columbia University. 2001–2005, adm. dir., NetCom AS. 1995–2001, adm. dir., Midelfart & Co AS. 1998–1995, salg- og markedsdirektør, Midelfart & Co AS. 1987–1988, produksjef, AS Denofa og Lilleborg Fabrikker. 1984–1987, produksjef, General Foods Corp. 1983, markedsfører, PepsiCo. 1981–1983, markedsassistent, General Foods Corp. 2006–, styremedlem, SCA AB. 2006–, styremedlem, Storebrand ASA. 2006–, styremedlem, Norfolier AS. 2006–, styremedlem, Tandberg ASA. 2005–, styremedlem, Stokke AS. 2005–, medlem av rådet, SOS Barnebyer. 2005–, styremedlem, Fleming Invest AS. 2003–, styremedlem og medlem av revisjonsutvalget, Electrolux AB. 2002–, styremedlem, Rieber & Søn ASA. 2000–2005, medlem representantskapet, Storebrand ASA.

Som et ledd i arbeidet med å utvikle attraktive produkter lanserte Storebrand Bank Storebrand Eiendomsfond i 2005 og Storebrand Optimér i 2006. Fondene har gjennom 2007 hatt en god utvikling.

Kapitalforvaltning: Ved utgangen av 2007 forvaltet Storebrand Kapitalforvaltning 227 milliarder kroner i verdipapirfond og individuelle porteføljer for forsikringsselskaper, pensjonskasser, kommuner, institusjonelle investorer og privatpersoner.

I personmarkedet har Storebrand Kapitalforvaltning snudd en netto avgang på 300 millioner kroner i 2006 til en netto tilgang på 300 millioner kroner i 2007. Tilgangen har vært størst i rente- og obligasjonsfond. Storebrand Kapitalforvaltning har en markedsandel på 8,1 prosent av den samlede kapital til forvaltning for norske personkunder, en oppgang fra 7,3 prosent i 2006. I 2007 fikk Storebrand Kapitalforvaltning 44 nye institusjonelle kunder. Den sterke posisjonen innenfor segmentene kommuner, pensjonskasser og organisasjoner er opprettholdt. Disse kundene vil fortsatt være viktige, og det legges vekt på god kundebetjening. Strategien med å dreie salgspunktet mot

private investeringsselskaper har vært vellykket og videreføres i 2008. I 2007 har storkundeavdelingen i samarbeid med avdelingen for operasjonell drift hatt et gjennombrudd når det gjelder salg av investeringsstøttetjenester, SIOS (Storebrand Investment Operation Services).

Skadevirksomheten: Storebrand Skadeforsikring ble reetablert høsten 2006. Den nye virksomheten leverer standard skadeforsikringsprodukter til privatmarkedet. Ut over nyetableringen har Storebrand Skadeforsikring et frontingsansvar for risikoen knyttet til forsikringer tegnet før overdragelsen av skadevirksomheten til If i 1999 og avvikling av egen reassuranseforretning og administrasjon av andre selskapers avviklingsforretning gjennom datterselskapet Oslo Reinsurance Company. Det private skadeforsikringsmarkedet er fortsatt preget av tilfredsstillende lønnsomhet, men det er selskapets oppfatning at konkurransen er noe skjerpet gjennom 2007.

Storebrand Skadeforsikring har bidratt til å sette en ny standard for internettsalgsløsninger innenfor skadeforsikring og flere aktører har nå kommet med nye og forbedrede løsninger på området. Det forventes at nettsalgssandelen av salget vil stige kraftig i årene som kommer. 2007 ble et år preget av sterk vekst i Storebrand Skadeforsikring. Bestandspremien økte fra 8 millioner kroner til 121 millioner kroner. Det er forventet at veksten vil fortsette i 2008 og at bestanden mer enn fordobler seg i løpet av året. Samtidig som veksten har vært stor, har selskapet hatt fokus på lønnsom vekst. Hittil tyder skadeutviklingen på at selskapet er godt posisjonert til å lykkes med dette. En skadeprosent på 70 i den nye virksomheten er å anse som tilfredsstillende i oppstartsfasen

Risikoforhold

Storebrand har gjennom de produkter og kontrakter som er inngått med kundene etablert en forpliktelse som gir opphav til risiko. Disse har ulike karakterer avhengig av produktområde. Det er knyttet ulike typer forsikringsrisiko til virksomheten i livsforsikring og skade. Storebrands finansielle eiendeler svinger i verdi som følge av den risiko som er i finansmarkedene – herunder aksje, eiendom, rente og kredittrisiko. Videre er det kredittrisiko knyttet til bankvirksomheten og likviditets- og operasjonell risiko knyttet til driften av virksomhetene.

SIGURDUR EINARSSON (48), styreformann i Kaupthing Bank.

Mastergrad økonomi (Cand.polit.), Universitetet i København. 1994, Authorised Securities Dealer i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS). 1997–2003, adm. dir., Kaupthing Bank. 1996–1997, Deputy Managing Director, Kaupthing Bank. 1994–1996, adm.dir. Capital Markets, Kaupthing Bank. 1988, ass.dir. internasjonal avdeling og avdeling for finans, Islandsbanki hf. (nå Glitnir banki hf.). 1982–1988, diverse stillinger, avdeling for finans og internasjonal avdeling, Den Danske Bank. 1993–1997, universitetslektor, Universitetet på Island. Styremedlem, diverse datterselskaper i Kaupthing Bank. Styremedlem i Norvestia og Storebrand ASA. 1996–1997, viseformann, Iceland Stock Exchange.

Kontinuerlig overvåking og aktiv styring av risiko er derfor et integrert kjerneområde i konsernets virksomhet og organisasjon.

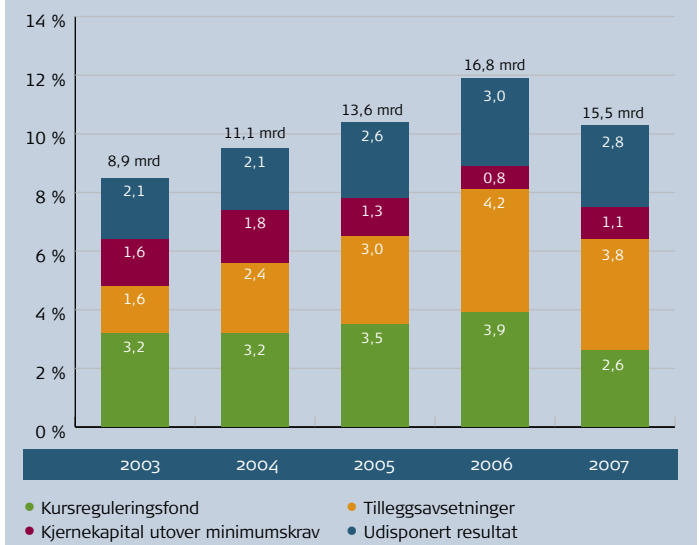
Identifisering og styring av operasjonell risiko er en integrert del av ledelsesansvaret i organisasjonen. Årlig gjennomføres det i tillegg en risikovurdering i konsernledergruppen som resulterer i en risikooversikt med tilhørende forbedringstiltak. Denne oversikten presenteres for og behandles av styret.

Det er knyttet avkastningsgaranti til en vesentlig del av spareproduktene i **livvirksomheten**. I dag har disse spareproduktene en gjennomsnittlig årlig avkastningsgaranti på i overkant av 3,5 prosent. Gjennomsnittlig garanti vil over tid reduseres ettersom nye kontrakter maksimalt kan ha en årlig garanti på 2,75 prosent. Livselskapets finansielle risiko er i hovedtrekk knyttet til evnen til å innfri den årlige avkastningsgarantien. Dette stiller krav til hvordan kapitalen investeres i ulike verdipapirer og andre eiendeler, og til hvordan selskapet utøver sin risikostyring. Stigende renter gjennom 2007 har bidratt til å styrke livselskapets risikobærende evne. Selskapet har plassert en betydelig andel av de finansielle eiendelene i obligasjoner som holdes til forfall med en løpende avkastning på over 5 prosent.

Stortinget vedtok ved utgangen av 2004 en rekke vesentlige endringer i lov om forsikringsvirksomhet. En viktig endring er at selskapene, for deler av produktene, skal forhåndsfakturere kundene den kostnaden som er forbundet med den utstedte rentegarantien. De nye virksomhetsreglene i loven trer i kraft 1.1.2008.

Sammensetningen av de finansielle eiendelene følger av selskapets investeringsstrategi. Investeringsstrategien etablerer retningslinjer for sammensetningen av finansielle eiendeler gjennom prinsipper og rammer for selskapets risikostyring. Investeringsstrategien omfatter også rammer og retningslinjer for kreditt- og motpartseksposering, valutarisiko og bruk av derivatinstrumenter. Målet med den aktive risikostyringen er å opprettholde en god risikobærende evne og fortløpende avpasse den finansielle risiko til selskapets soliditet. Gjennom dette forventer selskapet å skape god avkastning både i enkelt år og over tid.

Risikokapital i prosent av kundefond ekskl. tilleggsavsetninger

Samlet sett ble risikokapitalen til livkonsernet redusert med 1,3 milliarder kroner i 2007. Tilleggsavsetningene økte med 0,2 milliarder kroner mens kursreguleringsfondet ble redusert med 2 milliarder kroner. Forsikringsavtaler er av lang varighet og det knytter seg usikkerhet til beregningen av levealder og uførhet frem i tid. Livvirksomheten følger tariffene som er meldt til myndighetene og som bygger på statistisk erfaringsmateriell. Utviklingen i levealder og uførhet følges nøye og avsetningene justeres i takt med utviklingen. I 2008 innføres nye premie- og avsetningstariffer som tar hensyn til økt levealder blant de forsikrede som er observert de senere årene. Det er i denne sammenheng avsatt 3,3 milliarder kroner i regnskapet pr. 31.12.2007.

I forbindelse med de urolige finansmarkedene i begynnelsen av 2008 har Storebrand Liv utøvet en solvensbasert risikostyring og således redusert aksjeandelen i kundenes investeringsporteføljer betydelig.

SPP er i stor grad eksponert for de samme typer risikoer som Storebrand Livsforsikring, men vilkårene i forsikringsproduktene er noe forskjellige. SPP har forsikringsprodukter med rentegaranti på innbetalte premier og fondsforsikring der kunden bærer den finansielle risikoen.

ERIK HAUG HANSEN (53), ansattevalgt.

Salgssjef Bedrift Liv. Høyere forsikringseksamen, Universitetet i Oslo. 1979–1985, konsulent, Ajungilak AS. 1977–1979, konsulent, Fred. Olsen Spedisjon AS. 2004–, styremedlem, Storebrand ASA. 1998–2002, styremedlem, Storebrand Livsforsikring AS.

SPPs ytelsesbaserte produkter har også inflasjonsjustering og således er det inflasjonsrisiko på deler av bestanden.

1. januar 2006 ble SPP omdannet slik at selskapet påtok seg en del av den finansrisikoen som kundene tidligere sto for. Det innebærer at det kan oppstå latente underskudd for visse kunder. Selskapet gjør avsetninger i regnskapet for å møte dette og følger løpende opp risikoen gjennom blant annet Value at Risk-målinger.

For å styre eksponeringen mot ulike markedsrisikoer fastsetter SPP gjennom investeringsstrategien en referanseportefølje med tilhørende risikostyring som utøves løpende. Risikostyringen gjennomføres med tilpasninger både i kundeporteføljen og i selskapets egne midler. Dette kan være ved endring av allokering til risikable aktiva eller gjennom bruk av derivater. Videre omfatter selskapets investeringsstrategi rammer og retningslinjer for kreditt- og motpartsrisiko. Likviditetsrisikoen beregnes ved at en vesentlig del av finansinvesteringene plasseres i markedsnoterte verdipapirer med god likviditet.

For å sikre at forsikringsselskapet har tilstrekkelig kapital til å betjene sine forpliktelser, krever Finansinspeksjonen at forsikringsselskapet stresstester hele sin forsikringsvirksomhet etter en forhåndsdefinert mal. Stresstesten omfatter både aktiva og passivasiden i balansen, men er ulikt definert for ytelsespensjon og innskuddspensjon med garanti. I Sverige omtales dette som trafikklyssrapportering. Kapitalkravet under stresstestene kan reduseres med tilgjengelig bufferkapital, villkorad återbäring, som således gir et netto krav til selskapskapitalen.

I livkonsernets risikokapital er det innregnet 2,4 milliarder fra rentejustert villkorad återbäring i SPP.

Storebrand Bank ASAs finansielle risikoer består hovedsakelig av kreditt-, likviditets-, rente- og valutarisiko. Kredittisiko ansees som den vesentligste. Styret legger vekt på at banken skal ha lav finansiell risiko.

Banken har faste regler for engasjementsgjennomgang og alle kreditter besluttet i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåkingen av kredittisiko skjer gjennom et eget risikoklassifiseringssystem.

Kreditter over en viss størrelse innenfor bedriftssegmentet besluttet av en kredittkomité ledet av administrerende direktør, eller av bankens styre. Overvåkingen av kredittisiko skjer gjennom bankens risikoklassifiseringssystem hvor hver enkelt kunde klassifiseres etter betalings-evne, soliditet og sikkerhet.

Volumet av misligholdte og tapsutsatte engasjementer utgjorde 448 millioner kroner, tilsvarende en nedgang på 85 millioner og 1,2 prosent av brutto utlån i løpet av 2007. Samlede nedskrivninger på bankens utlån utgjorde 305 millioner kroner ved utgangen av 2007, hvorav 58 millioner kroner relaterer seg til gruppenedskrivninger.

Storebrand har etablert gode likviditetsbuffere i Storebrand Bank og andre selskaper i konsernet, og overvåker fortløpende utviklingen i likviditetsbeholdningene i forhold til interne grenser. I tillegg er det etablert kredittavtaler med andre banker som selskapene kan trekke på dersom det skulle være nødvendig. Banken styrer eksponeringen i rentemarkedet slik at rentefølsomhet er minst mulig. Videre har banken en policy om full valutasikring og alle instrumenter som har en renteløpetid over seks måneder omfattes av en egen hedgpolicy.

For den nyetablerte **skadevirksomheten** vil risikoen for det meste bestå i at det er en liten bestand å utligne skadene på. Dette betyr at enkelte storskader kan slå uforholdsmessig ut på resultatet. De største skadene vil typisk være innen ansvarsforsikring på motorvogn. For å redusere denne risikoen er det inngått særskilte reassuranseavtaler.

Oslo Reinsurance Company ASA har vært i run-off siden 1994. Risikoen er vesentlig redusert i løpet av perioden. Avsetningene er foretatt basert på aktuarmessige prinsipper.

I 2000 ble all landbasert norsk skadeforsikring og all marin direkteforsikring som lå i Storebrand Skadeforsikring AS overført til If ved en 100 prosent reassuranseordning. Dette medfører at selskapet har beholdt frontingansvaret for avviklingsforretningen, men har kun resultatansvar dersom If skulle gå konkurs. Risikoen begrenser seg derfor til en kredittisiko på If. If har en Standard & Poor's rating på «A», noe som tilsier en meget begrenset risiko for Storebrand.

CAMILLA M. GRIEG (44), administrerende direktør i Grieg Shipping Group AS. Autorisert finansanalytiker (AFA), NHHK/NFF. 1989, MBA, University of San Francisco. 1986, cand. mag., Universitetet i Bergen. 1998–2006, adm. dir., Grieg Shipping AS. 1995–1998, direktør, Grieg Shipping AS. 1993–1995, corporate market analytiker, Star Shipping. 1990–1993, finansanalytiker, Bergen Fonds AS. 2007–, styreleder, Bergen Shipowning Association. Styremedlem, Grieg Shipping Group AS, Star Shipping AS, Grieg Maturitas AS, GCrieber AS, Storebrand ASA. 2005–2006, styremedlem, Rieber Shipping AS. 2000–2005, styremedlem, Serac AS.

Storebrand Skadeforsikring konsern har en verdipapirportefølje bestående i all hovedsak av rentebærende papirer med lav risiko. Vurdering av kursrisiko, renterisiko, kredittisiko og valutarisiko står sentralt i risikostyringen av verdipapirporteføljen i Storebrand Skadeforsikring og oppfølging av eksponeringen skjer mot fastsatte grenser.

Kapitalforhold

Nivået på egenkapital og gjeld i konsernet tilpasses den økonomiske risikoen og kapitalkrav i virksomheten. Kapitalstyringen har som målsetting å sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål i forhold til regulatoriske og ratingselskapenes krav. Konsernet har en målsetting om over tid å ha en kapitaldekning i bankvirksomheten på over 10 prosent og en solvensmargindekning i livsforsikringsselskapet på over 150 prosent. Pr. 31.12.2007 var kapitaldekning i Storebrand Bank på 10,5 prosent og solvensmarginen i Storebrand Livsforsikring var 136 prosent. Det har vært en reduksjon i solvensmarginen i livsforsikringsselskapet som skyldes oppkjøpet av SPP og konsolideringseffekter som følge av ervervet. Solvensmarginen i SPP var 178 prosent ved utgangen av 2007. Storebrand Livsforsikring har videre målsetting om rating på A-nivå som ved utgangen av 2007 er innfridd. Morselskapet i konsernet har en målsetting om en netto gjeldsgrad over tid på null.

Storebrand ASA har gjennom 2007 kjøpt 1,0 millioner egne aksjer for til sammen 93 millioner kroner. I forbindelse med selskapets aksjekjøpsprogram for ansatte har selskapet solgt 236 300 aksjer for til sammen 15 millioner kroner. Storebrand ASA eier ved utgangen av 2007 5,3 millioner egne aksjer. Storebrand ASA har i forbindelse med oppkjøpet av SPP gjennomført en aksjeemisjon som har gitt en netto økning i egenkapitalen på 8 670 millioner kroner. Det ble utstedt 200 090 786 aksjer til en tegningskurs på 45 kroner pr. aksje. Konsernets egenkapital har økt med 10 341 millioner kroner i løpet av 2007 og utgjorde 19 241 millioner kroner ved årets slutt.

Storebrands kapitalbase, som består av egenkapital, ansvarlig lån samt kursreguleringsfond og tilleggsavsetning i livselskapet, utgjorde 34,1 milliarder kroner pr. 31.12.2007, mot 24,1 milliarder kroner ved forrige årsskifte. Samlet kapitalbase inklusive SPPs vilkorad återbäring

utgjør pr. 31.12.2007 47,8 millioner kroner. Konsernets kapitaldekning var på 9,2 prosent og kjernekapitaldekning var på 6,3 prosent pr. 31.12.2007. Myndighetenes krav til kapitaldekningen er på 8 prosent og 4 prosent for kjernekapitalen.

Storebrand ASA hadde totale likvide eiendeler på i overkant av 1,7 milliarder kroner ved utgangen av 2007 og har i tillegg en langsiktig uttrukket kredittfasilitet på EUR 225 millioner. Storebrand ASA har obligasjonslån på 1,6 milliarder kroner som forfaller i 2009 og 2011. I forbindelse med kjøp av SPP opptok Storebrand ASA et lån på EUR 580 millioner. Lånet vil bli innfridd når Storebrand Livsforsikring opptar nytt ansvarlig lån i 2008.

Storebrand Livsforsikring AS hadde ved årsskiftet en rating på A og A2 fra henholdsvis Standard & Poor's og Moody's. Storebrand ASA har ratingen BBB+ og Baa2 fra henholdsvis Standard & Poor's og Moody's. I forbindelse med oppkjøpet av SPP bekreftet Standard & Poor's ratingen til Storebrand Livsforsikring og Storebrand ASA, men ratingutsiktene ble endret fra 'stable' til 'negative'. Ratingen fra Moody's har 'stable outlook'.

Storebrand Banks rating ble i 2007 oppgradert av Moody's fra Baa2 til A2 ('stable outlook'). Standard & Poor's sin rating av Storebrand Bank var BBB+ ('positive outlook').

Samfunnsansvar

Næringslivets fremtidige vinnere vil være de som utvikler produkter og tjenester på en måte som forener globale samfunns- og miljøutfordringer med egen lønnsom vekst. Storebrands viktigste bidrag for å løse samfunnets utfordringer må derfor skje gjennom kjernevirksomheten. Dette har konsernet lagt ytterligere til rette for ved at samfunnsansvarsområdet i januar 2008 ble representert direkte i konsernledelsen.

I samfunnsansvarsrapporten for 2007-2008 beskrives arbeidet med å nå målene vi har satt oss (se www.storebrand.no/samfunnsansvar). Noen av høydepunktene for 2007, inkludert status på de om lag 40 målene vi har satt oss, beskrives på sidene om samfunnsansvar på side 14.

HALVOR STENSTADVOLD (63), selvstendig rådgiver.

Statsviter, Universitetet i Oslo. 1996–2006, medlem, Orklas konsernledelse. 1988–1996, diverse lederstillinger, Orkla ASA. 1981–1984, statssekretær, Forbruker- og administrasjonsdepartementet. 1979–1988, banksjef, Kreditkassen. 1975–1979, varaordfører og senere ordfører, Bærum Kommune. 1974–1979, konsulent, Norges Industriforbund. 1972–1974, vit. ass., Universitetet i Oslo. 2002–, styremedlem, Statkraft. 2000–, styremedlem, Storebrand ASA. 2005–2007, styreleder, Oslo Børs ASA (leder siden 2006). 1994–2000, formann, Norges Forskningsråds hovedstyre. 1994–2000, medlem av representantskapet, Storebrand ASA. 1986–1990, styreformann, NRK.

Blant høydepunktene er det naturlig å trekke frem økte investeringer i mikrofinansiering, lansering av et etisk hedgefond og fortsatt kvalifisering til bærekraftsindeksene Dow Jones Sustainability Index, FTSE4Good og Global 100, som er en liste over de 100 mest bærekraftige selskapene i verden. Utviklingstiltak knyttet til miljø- og HR-området, beskrives nedenfor.

Miljø: 2007 har vært et klima- og miljøår, også for Storebrand. I tillegg til å arbeide målrettet med miljømål innenfor blant annet energi-, papir- og vannforbruk, kildesortering og resirkulering, har Storebrand tatt nye skritt for å redusere forretningsdriftens belastning på miljøet. Sammen med miljøstiftelsen GRIP utarbeidet og lanserte vi i juni en miljø- og sikkerhetsklassifisering av alle biltyper. Storebrand er med dette det første selskapet i Norge som følger EUs miljøstandard for klassifisering av biler. Som første finansinstitusjon sluttet Storebrand seg til Klimaløftet i 2007 – et handlingsprogram for næringslivet i regi av Miljøverndepartementet. I tillegg til å arbeide aktivt for å redusere våre CO₂-utslipp og utvikle produkter og tjenester som bidrar til å øke bevisstheten om klimautfordringene og senke utslippene, har Storebrand vedtatt å kjøpe FN-sertifiserte klimavoter tilsvarende konsernets direkte utslipp. I januar 2008 var Storebrand dermed den første klimanøytrale finansaktøren i Norden.

Personal og organisasjon: Ved utgangen av året var det etter oppkjøpet av SPP 2 219 ansatte i konsernet, mot 1 455 ved årets begynnelse. Det er tilnærmet lik fordeling mellom kvinnelige og mannlige ansatte i konsernet. Gjennomsnittsalderen er 42 år og gjennomsnittlig ansiennitet er 10 år. Alle medarbeidere i Storebrand er likeverdige, uavhengig av kjønn, alder, funksjonshemming, trosbekjennelse, kulturelle forskjeller og seksuell legning. Fra og med 2006 har Storebrand benyttet følgende tekst i sine stillingsannonser: «Vi er opptatt av mangfold og oppfordrer kvalifiserte kandidater til å søke uansett alder, kjønn, funksjonshemming eller kulturell bakgrunn.»

Kompetanse: Storebrand legger stor vekt på medarbeiderutvikling på alle nivåer og har i 2007 styrket dette arbeidet. Verktøy for kompetansekartlegging og utviklingsplaner for medarbeidere er ferdigutviklet, og det er gjennomført spesifikk opplæring av ledere i presta-

sjonsstyring og målarbeid. Lederutvikling har i 2007 fått ekstra fokus. Selskapets ledere gjennomgår obligatoriske ledertreningssmoduler, og det er igangsatt internt fadderprogram for nye ledere. Utover dette blir det tilbudt et eget opplæringstilbud for talenter – Young Professionals Program (YPP). Innenfor fagopplæring har det vært stor kompetansevekst. Som følge av lovpålagte endringer innenfor finansiell rådgiving (MiFID) og tjenestepensjon (ny forsikringslov) har våre fagmedarbeidere gjennomført omfattende kompetansehevede tiltak også innenfor disse feltetene.

Likestilling/mangfold: Storebrand arbeider kontinuerlig for å få flere kvinner inn i ledende posisjoner i selskapet. I 2007 var 44 prosent av styremedlemmene i Storebrand ASA kvinner. Det var 37 prosent kvinnelige ledere i konsernet. I konsernledelsen var kvinneandelen 11 prosent i 2007. Andelen har økt til 20 prosent etter endringen av konsernstyringsmodellen i januar 2008. Konsernet har i perioden videreført målrettede tiltak for å motivere kvinner til lederansvar. Blant annet deltar Storebrand aktivt i et eksternt mentorprogram for kvinner, og det er 43 prosent kvinnelig deltakelse på interne utviklingsprogrammer. I 2006 deltok konsernet i FNHs lederutviklingsprogram for kvinner, Futura. Dette fortsatte i 2007, og i 2008 er innsatsen fordoblet. Storebrand har satt krav til samarbeidende rekrutteringsbyråer om at begge kjønn skal være representert som finalekandidater til lederstillinger. Ansattégoder, som fleksibel arbeidstid og full lønn ved egen, barns og foreldres sykdom og under svangerskap, anses også som et viktig tiltak i likestillingsarbeidet. For å bedre kunne sammenligne lønn mellom kvinner og menn er det utarbeidet lønnsstatistikker for definerte nivåer. Storebrand har et eget mangfoldsutvalg som i tillegg til arbeid med likestilling arbeider systematisk for å inkludere personer fra grupper som er underrepresentert på arbeidsmarkedet, herunder funksjonshemmede og grupper med ulik etnisk bakgrunn.

Seniorpolitikk: Storebrand arbeider aktivt for å ha en god seniorpolitikk. I 2007 var 34 medarbeidere over pensjonsalderen på 65 år, mot 21 i 2006. Det var 30 nyansettelser over 45 år. Et økende antall (40 prosent) seniormedarbeidere ønsker å jobbe etter fylte 65 år og 75 prosent av alle ansatte svarer i den årlige medarbeidertilfredshetsundersøkelsen at de ansatte blir rettferdig behandlet uavhengig av

ANN-MARI GJØSTEIN (45), ansattevalgt.

Hovedtillitsvalgt. Markedsøkonom, Bedriftsøkonomisk Institutt. 2001–2007, opplæringsansvarlig og fagkonsulent, Storebrand Bank. 1997–2001, finansiell rådgiver og fondsrådgiver DnB. 2007–, styremedlem, Storebrand ASA.

alder. Storebrand holder årlig et betydelig antall foredrag om seniorpolitikk for eksterne interessenter.

Etisk regelverk: Konsernet har i løpet av året oppdatert sitt etiske regelverk og utviklet nye håndbøker, som også er tilgjengelige på nettet. I tillegg har etikk vært gjennomgangstema på alle nyansattesamlinger. På selskapets intranettside er det anledning til anonymt å stille spørsmål om aktuelle etiske dilemmaer, hvorefter selskapets svar synliggjøres for alle ansatte. Her er det også gitt anledning til anonymt å varsle om misligheter direkte til styret. Storebrands etiske regelverk er kommunisert til og gjennomgått for alle rådgivere i konsernet.

Sykefravær: Storebrand har jobbet systematisk med å forebygge sykefravær over flere år, og konsernet har vært inkluderende arbeidsbedrift (IA) siden 2002. Sykefraværet i konsernet var i 2007 på 4,6 prosent, mot 5,1 prosent i 2006. Målet for 2008 er et sykefravær på 4 prosent. Det er laget en intern veiledning «Hvis du blir syk», som skal støtte opp om dette arbeidet.

Storebrand har ikke vært utsatt for meldte personskader, materielle skader eller ulykker av betydning i 2007.

Eierstyring og selskapsledelse

Storebrand etablerte egne prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i 1998. Styret har hvert år en gjennomgang av disse prinsippene. For å ytterligere styrke arbeidet med eierstyring og selskapsledelse ble en egen Corporate Governance-komite etablert i 2006. I desember 2004 ble en anbefaling til en nasjonal standard for god eierstyring og selskapsledelse lagt frem. Denne ble sist revidert 4. desember 2007. Storebrands prinsipper for eierstyring og selskapsledelse samsvarer i all hovedsak med denne anbefalingen. Spørsmål om valg av nestleder til styret var til vurdering i 2006, men ble ikke funnet hensiktsmessig. For en nærmere redegjørelse for Storebrands eierstyring og selskapsledelse vises det til egen artikkel på side 31 i årsrapporten.

Styret gjennomførte en styreevaluering for 2007 der også Storebrands administrasjon deltok. I 2007 ble det holdt 21 styremøter og én styrekonferanse. Styrets arbeidsform reguleres i egen styreinstruks. Styret

har opprettet to rådgivende underutvalg: kompensasjonsutvalget og revisjonsutvalget.

I løpet av 2007 er det skjedd følgende endringer i Storebrands styrings- og kontrollorganer:

Styret: Camilla M. Grieg ble valgt inn som styremedlem etter Mette K. Johnsen, som hadde vært styremedlem siden 2003. Sigurdur Einarsson erstatter Knut G. Heje pr. 1.1.2008.

Representantskapet: Ole Enger, Eli Sætersmoen og Petter Jansen trådte ut av representantskapet. Terje Venold tok over som ny ordfører i representantskapet. Trond Bjørgan og Karen Helene Ulltveit-Moe rykket opp fra varamedlem til fast medlem. Elin Korvald, Henrik O. Madsen og Einar Gaustad ble valgt som nye varamedlemmer.

Valgkomiteen: Terje Venold ble valgt som ny leder.

Kontrollkomiteen: Carl Graff-Wang og Jon Ansteinsson trådte ut av kontrollkomiteen. Ole Klette ble valgt inn som nytt medlem.

Styret takker de fratrådte medlemmene av styret, representantskapet, valgkomiteen og kontrollkomiteen for verdifull innsats for selskapet.

Fremtidsutsikter

Storebrand har de siste årene oppnådd solid lønnsomhet og en sterk konkurransekraft i et attraktivt og voksende marked for langsiktig sparing og forsikring. Gjennom oppkjøpet av SPP utvides konsernets markedsområde fra et norsk til et nordisk perspektiv. Storebrand har et solid finansielt og markedsmessig grunnlag for en videre positiv utvikling. Selskapets fremtidige resultater vil avhenge av utviklingen på en rekke områder, herunder samfunns- og makroøkonomisk utvikling, rammebetingelser og konkurransesituasjonen i bransjen.

Den samfunnsmessige utviklingen vurderes som positiv i forhold til Storebrands satsingsområder. Endringer i pensjonssystemer har økt befolkningens interesse for pensjon og andre velferdsgoder, og salget av produkter og tjenester knyttet til langsiktig sparing og forsikring påvirkes i tillegg av den demografiske utviklingen. Økt levealder, kombinert med ønsket om å opprettholde en høy levestandard i pensjonstilværelsen, skaper etterspørsel etter Storebrands produkter. Den makroøkonomiske utviklingen i verden generelt, og Norge og Norden spesielt, påvirker blant annet finansmarkedene, sysselsettingen og inntektsnivået i befolkningen og bedriftene. Dette gir

KNUT DYRE HAUG (52), ansattevalgt.

Ass. direktør Privat Liv. Befalsskole, aut. forsikringsrådgiver. 2000–, Storebrand Livsforsikring. 1998–1999, markedsdirektør, Sparebank1 Livsforsikring. 1978–1998, diverse stillinger, Storebrand Livsforsikring. 1990–2006, foreleser og forfatter, BI Senter for Finansutdanning og Forsikringsakademiet. 2002–, leder prosjektstyret for autorisasjon, FNH. 2007–, styreleder, Boligstiftelsen Ungdomsboliger i Asker. 2007–, styremedlem, Asker og Bærum Boligbyggelag. 2007–, medlem, Rådet for bank-, forsikrings- og finansstudier.

videre påvirkning på rente- og aksjekursnivåer, og antall medlemmer i pensjonsordninger og tilgjengelig sparekapital i samfunnet. Storebrand er gjennom aktiv risikostyring og nivået på risikokapitalen forberedt på eventuelle urolige børse- og rentemarkeder, og vurderer den makro-økonomiske situasjonen i Norden som sterk til tross for at det gjennom 2007 og ved inngangen til 2008 har blitt større usikkerhet i verdens-økonomien.

Pr. 1.1.2008 er rammebetingelsene for livsforsikring i Norge betydelig endret ved innføringen av et nytt regelverk for livsforsikring. Regelverket påvirker Storebrands forretningsmodell og de tradisjonelle pensjonsproduktene i betydelig grad. Storebrand har arbeidet intensivt med å tilpasse produkter og styringssystemer for det nye regimet, samt å gjennomføre god kundeveiledning i forbindelse med overgangen. Storebrand er positiv til det nye regelverket som forventes å gi økt fleksibilitet og forbedret inntjeningskvalitet.

Den sterke kundetilgangen i Storebrand de siste årene bekrefter konsernets konkurranseposisjon og gir et godt grunnlag for et godt salgsnivå fremover. Storebrand har i 2007 igangsatt en flerårig betydelig satsing for å lykkes med kryss- og mersalg til konsernets eksisterende kunder i det norske markedet. Dette gjelder både i personmarkedet og blant ansatte i bedrifter med pensjonsavtale i Storebrand. I det svenske markedet er det en sentral målsetting å styrke SPPs konkurranseposisjon ytterligere.

Storebrand har opplevd tiltagende marginpress innenfor enkelte produktområder de siste årene, herunder i utlånsmarkedet og i markedet for obligatorisk tjenstepensjon i Norge. Storebrand er forberedt på eventuelt videre marginpress, og arbeider kontinuerlig med å effektivisere driften. Effektivisering skal sikre at Storebrand kan håndtere økte forretningsvolumer uten en tilsvarende vekst i kostnader. Et omfattende program for produktivetsforbedring er igangsatt og vil i løpet av 2008 omfatte hele den norske virksomheten. Storebrand forventer betydelige effekter av dette. Produktivetsforbedringer og synergiuttak er definert også for SPPs virksomhet.

Ved inngangen til 2008 kan Storebrand se frem mot et viktig år, særlig med hensyn til integrasjonen av SPP. Oppkjøpet har ført til etableringen av den fremste nordiske leverandøren av livsforsikringer og pensjoner, og en sterk plattform for videre vekst. Oppkjøpet gjør det mulig å utnytte de utfyllende ferdighetene og erfaringene i begge selskaper, og derigjennom oppnå de planlagte synergiene som følger av transaksjonen.

Storebrands visjon er å være Nordens fremste og mest respekterte samarbeidspartner innenfor langsiktig sparing og forsikring. Konsernets finansielle målsettinger er justert som følge av oppkjøpet av SPP.

Storebrand har, gjennom sine lange tradisjoner og erfaringer og motiverte medarbeidere, et godt utgangspunkt for å lykkes med å nå konsernets målsettinger.

Anvendelse av årsresultatet

Storebrand ASA oppnådde i 2007 et årsresultat på 696 millioner kroner. Styret i Storebrand ASA har ved behandlingen av årsresultatet for 2007 vedtatt ny utbyttepolitikk med økt utdelingsgrad. Den nye utbyttepolitikken er som følger: «Utbyttepolitikken skal bidra til å gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning og bidra til en riktig kapitalstruktur. Utbytte til aksjonærene vil normalt utgjøre over 35 prosent av årsresultatet for konsernet etter skatt, men før amortiseringskostnader. Styret ønsker at utbyttepolitikken skal være av langsiktig karakter, og vil tilstrebe en stabil årlig vekst i utbytte pr. aksje».

Med basis i Storebrands utbyttepolitikk vil styret i Storebrand ASA foreslå for generalforsamlingen at det utbetales et utbytte på 1,20 kroner pr. aksje, eksklusiv selskapets beholdning av tilbakekjøpte aksjer, tilsvarende 534 millioner kroner. Utbytte er foreslått med basis i antall aksjer før ervervet av SPP og tilhørende emisjon, siden oppkjøpet skjedde ved årslutt 2007. Sett i forhold til antall aksjer før emisjonen tilsvarer utbyttet 2,18 kroner pr. aksje.

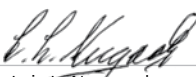
Beløp i millioner kroner:

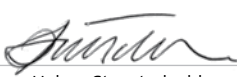
Til annen egenkapital: 162,6

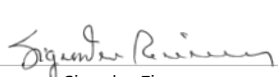
Avsatt aksjeutbytte: 533,6

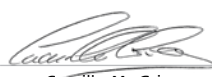
Fri egenkapital utgjør 3 728 millioner kroner pr. 31.12.2007.

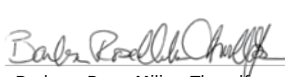
Oslo, 12. februar 2008

Leiv L. Nergaard
styrets leder

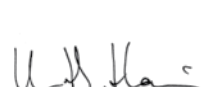

Halvor Stenstadvold

Sigurdur Einarsson

Camilla M. Grieg

Barbara Rose Milian Thoralfsson

Birgitte Nielsen

Knut Dyre Haug

Ann-Mari Gjølstein

Erik Haug Hansen

Idar Kreutzer
Administrerende direktør

Aksjonærforhold

Aksjekapital, fortrinnsrettsemisjon og antall aksjer

Storebrands aksje er notert på Oslo Børs og har tickerkode STB. Storebrand ASA hadde ved inngangen til 2007 en aksjekapital på 1 249,0 millioner kroner. I forbindelse med oppkjøpet av SPP vedtok selskapets ekstraordinære generalforsamling 24. oktober 2007 å gjennomføre en fortrinnsrettsemisjon på 200 090 786 nye aksjer. Etter emisjonen var aksjekapitalen pr. 31.12.2007 på 2 249,5 millioner kroner, fordelt på 449 909 891 aksjer pålydende 5 kroner.

Den 25. april 2007 ga generalforsamlingen styret fullmakt til å erverve inntil 10 prosent av aksjekapitalen i egne aksjer. Storebrand har benyttet fullmakten og pr. 31.12.2007 eide selskapet 5 263 700 egne aksjer, som utgjorde 1,17 prosent av aksjebeholdningen. Selskapet har ikke utstedt opsjoner som kan føre til utvanning av eksisterende aksjonærer.

Aksjonærer

Storebrand ASA er et av de største selskapet notert på Oslo Børs målt i antall aksjonærer. Selskapet har aksjonærer fra nær alle landets kommuner og fra 41 land. Målt i markedsverdi var Storebrand det 12. største selskapet på Oslo Børs ved utgangen av 2007.

Aksjekjøpsordning for ansatte

Storebrand ASA har hvert år siden 1996 gitt ansatte tilbud om å kjøpe aksjer i selskapet gjennom en aksjekjøpsordning. Formålet har vært å knytte de ansatte nærmere til verdiutviklingen i selskapet. Også i 2007 ble det gitt tilbud til de ansatte om å kjøpe aksjer i Storebrand.

I mars 2007 fikk hver ansatt anledning til å kjøpe fra 100 til 500 aksjer

til en kurs på 65,11 kroner pr. aksje. Vel 46 prosent av de ansatte deltok og tegnet seg for til sammen 236 300 aksjer. Se note 15 for oversikt over ledende ansattes aksjeinnehav.

Utenlandsandel

Pr. 31.12.2007 utgjorde den totale utenlandsandelen 75,7 prosent i forhold til 70,6 prosent ved utgangen av 2006.

Landvis fordeling av aksjene

Pr. 31.12.2007		Pr. 31.12.2006	
Norge	24,30 %	Norge	29,39 %
Storbritannia	20,86 %	Storbritannia	21,47 %
Island	17,61 %	USA	16,96 %
Luxembourg	11,89 %	Luxembourg	10,14 %
USA	8,60 %	Tyskland	5,47 %
Øvrige 38 land	16,70 %	Øvrige 36 land	16,57 %

Omsetning av Storebrand-aksjen

I 2007 ble det registrert omsatt nær 540 millioner aksjer, som var en liten reduksjon fra 2006. Omsetning i kroner var 39 338 millioner i 2007, som er på nivå med året før. Målt i kroner var Storebrand i 2007 den 19. mest omsatte aksjen på Oslo Børs. I forhold til gjennomsnittlig antall aksjer var omsetningshastigheten for aksjen 186 prosent.

20 største aksjonærer pr. 31.12.2007

Aksjonærer	Kontotype ¹	Behold. aksjer	%	Land
Gjensidige Forsikring	ORD	48 782 290	10,84	NOR
Kaupthing Bank HF	ORD	44 964 004	9,99	ISL
Fortis Global Custod	ORD	24 909 453	5,54	ISL
Folketrygdfondet	ORD	22 593 091	5,02	NOR
Exista BV	ORD	21 134 610	4,70	NLD
ABN Amro Bank Luxemb.	ORD	20 000 000	4,45	LUX
Fidelity Funds – Europe	ORD	18 604 952	4,14	LUX
Exista BV	ORD	14 962 554	3,33	NLD
Bank of New York	NOM	12 644 900	2,81	GBR
State Street Bank & Trust	NOM	11 730 556	2,61	USA
Goldman Sachs International	NOM	9 061 796	2,01	GBR
Kaupthing Bank	NOM	8 098 802	1,80	LUX
Bank of New York	ORD	7 871 137	1,75	USA
Citibank N.A.London	NOM	7 809 664	1,74	GBR
Citibank N.A.London	NOM	7 224 356	1,61	GBR
Credit Agricole Inv. Bank	NOM	5 749 569	1,28	FRA
Storebrand	ORD	5 263 700	1,17	NOR
JP Morgan Chase Bank	NOM	5 059 892	1,12	GBR
Dresdner Kleinwort S. Principal Acc.	ORD	4 939 815	1,10	GBR
Arion Costody	NOM	4 174 108	0,93	ISL

¹ NOM er klientkonto

Kursutvikling

Storebrand hadde en totalavkastning (inkludert utbytte) på minus 13 prosent gjennom 2007. Oslo Børs' OSEBX-indeks hadde i tilsvarende periode en økning på 11 prosent. Siste tre år har Storebrand hatt en totalavkastning på 41 prosent, mens Oslo Børs' OSEBX-indeks har hatt avkastning på 107 prosent i tilsvarende periode.

Utbyttepolitikk

Med basis i Storebrands utbyttepolitikk vil styret i Storebrand ASA foreslå for generalforsamlingen at det utbetales et utbytte på 1,20 kroner pr. aksje, eksklusiv selskapets beholdning av tilbakekjøpte aksjer, tilsvarende 534 millioner kroner. Utbytte er foreslått med basis i antall aksjer før ervervet av SPP og tilhørende emisjon, siden oppkjøpet skjedde ved årslutt 2007. Sett i forhold til antall aksjer før emisjonen tilsvarer utbyttet 2,18 kroner pr. aksje.

Styret i Storebrand ASA har vedtatt en ny utbyttepolitikk med økt utdelingsgrad. Den nye utbyttepolitikken er som følger: «Utbyttepolitikken skal bidra til å gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning og bidra til en riktig kapitalstruktur. Utbyttet til aksjonærene vil normalt utgjøre over 35 prosent av årsresultatet i konsernet etter skatt, men før amortiseringskostnader. Styret ønsker at utbyttepolitikken skal være av langsiktig karakter, og vil tilstrebe en stabil årlig vekst i utbyttet pr. aksje.»

RISK-regulering

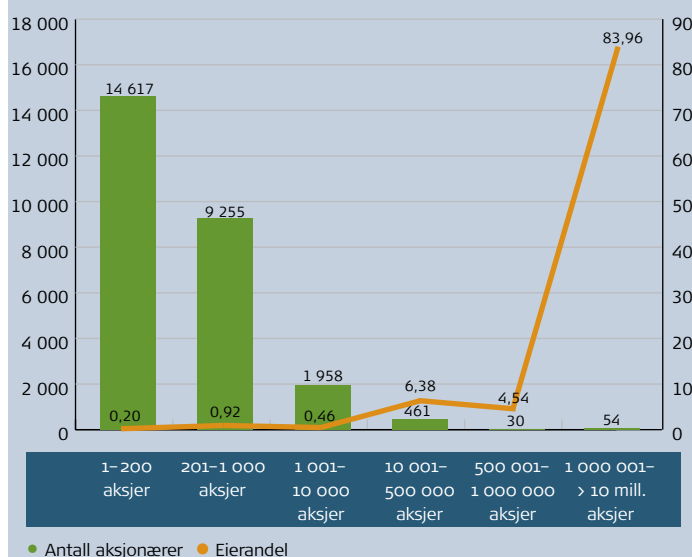
RISK-beløp for aksjer i Storebrand ASA er fastsatt til:

Pr. dato	RISK – beløp kr.	Pr. dato	RISK – beløp kr.
1.1.1993	-2,59	1.1.2000	0,49
1.1.1994	0,12	1.1.2001	1,88
1.1.1995	0,84	1.1.2002	4,99
1.1.1996	-0,14	1.1.2003	4,52
1.1.1997	0,75	1.1.2004	-2,21
1.1.1998	0,31	1.1.2005	-6,70
1.1.1999	-0,89	1.1.2006	-4,24

Ved salg/innløsning av aksjer skal aksjenes anskaffelsesverdi/kjøpesum justeres med summen av RISK-beløpene i eiertiden. En summert RISK-oversikt samt de mest aktuelle historiske anskaffelsesverdier finnes under vår internettadresse www.storebrand.no/ir

Fra 1.1.2006 ble det innført nye regler for beskatning av utbytte og gevinster på aksjer for privatpersoner. Det nye regelsettet betegnes «aksjonærmodellen» og erstatter RISK- og godtgjørelsessystemet. Etter aksjonærmodellen er utbytte fratrukket skjermingsfradrag skattepliktig med for tiden 28 prosent. Ved salg kommer ubenyttet skjermingsfradrag til fradrag i gevinsten. Skjermingsfradraget beregnes med utgangspunkt i aksjens kostpris multiplisert med gjennomsnittlig tre-måneders rente på statskassaveksler, som er en tilnærmet risikofri rente. For 2007 er skjermingsrenten fastsatt til 3,3 prosent.

Aksjonærer fordelt etter antall aksjer og eierandel pr. 31.12.07

Kursutvikling

Innsidehandel

Som en av landets ledende finansinstitusjoner er Storebrand avhengig av å ha et ryddig forhold til finansmarkedet og kontrollmyndighetene. Selskapet legger derfor vekt på at rutiner og retningslinjer tilfredsstiller de formelle krav myndighetene setter til verdipapirhandel. I den anledning har selskapet utarbeidet egne retningslinjer om innsidehandel basert på de aktuelle lover og forskrifter. Selskapet har et eget kontrollapparat som påser at rutinene etterleves.

Investorkontakt

Storebrand legger vekt på å ha utstrakt og effektiv kommunikasjon med finansmarkedet. Kontinuerlig dialog med eiere, investorer og analytikere både i Norge og utenlands har høy prioritet. Konsernet har en egen enhet for investor relations. Denne enheten har ansvaret for å etablere og koordinere kontakten mellom selskapet og eksterne forbindelser som analytikere, børs, aksjonærer og andre investorer. Alle kvartalsrapporter, pressemeldinger og presentasjoner for de enkelte kvartalsresultater finnes under vår internettadresse www.storebrand.no/ir.

Generalforsamling

Storebrand har én aksjeklasse, hvor hver aksje gir én stemme. Ordinær generalforsamling holdes hvert år innen utgangen av juni. Aksjeeiere som ønsker å delta i generalforsamlingen må melde seg hos selskapet senest kl. 16.00 på den tredje virkedagen før generalforsamlingen. Aksjonærer som ikke har meldt sin ankomst innen fristens utløp vil kunne delta i generalforsamlingen, men vil ikke ha stemmerett.

Aksjonærenes kontakt med selskapet

Aksjonærene skal i alminnelighet henvende seg til sin egen kontofører for aksjene når de har spørsmål og melding om endringer, for eksempel ved adresseendring. I tillegg bistår Storebrands egen aksjonærservice med veiledning og informasjon på telefon 22 31 26 20.

Finansiell kalender for Storebrand i 2008

23. april:	Generalforsamling
24. april:	Eks utbytte
30. april:	Resultat 1. kvartal 2008
12. august:	Resultat 2. kvartal 2008
20. oktober:	Resultat 3. kvartal 2008
Februar 2009:	Resultat 4. kvartal 2008

Storebrand-aksjen (kr)	2007	2006	2005	2004	2003
Høyeste sluttkurs	87,37	68,30	55,87	49,15	36,63
Laveste sluttkurs	54,60	48,10	39,49	33,94	17,22
Sluttkurs ved 31.12.	56,70	66,62	48,94	49,15	36,38
Market cap 31.12. (mill. kr)	25 510	19 811	15 059	16 274	12 040
Dividende for regnskapsåret	1,20 ¹	1,80	4,00	7,00	0,80
Årlig omsetning (i 1000 aksjer)	540 207	564 195	516 323	471 331	372 970
Gjennomsnittlig daglig omsetning (i 1000 aksjer)	2 161	2 248	2 041	1 863	1 492
Årlig omsetning (mill. kr)	39 338	39 825	30 318	22 149	12 842
Omsetningshastighet (%)	186	222	187	169	134
Antall ordinære aksjer 31.12. (i tusen)	449 910	249 819	258 526	278 181	278 070
Resultat pr. ordinær aksje	7,95	6,03	5,41	8,49	2,67
Total avkastning (%)	-13	44	13	38	67

Historiske kurser er justert for å ta hensyn til splitten mellom aksje og tegningsretter som ble gjennomført i 2007.

1 Sett i forhold til antall aksjer før emisjonen tilsvarer utbytte 2,18 kroner pr. aksje.

Eierstyring og selskapsledelse (corporate governance)

Som et stort børsnotert konsern og en viktig samfunnsaktør er Storebrand opptatt av å skape et godt samspill mellom våre interessenter; egne aksjonærer, styringsorganer, ledelse, ansatte, kunder, långivere og samfunnet for øvrig. God eierstyring og selskapsledelse står sentralt i dette arbeidet, og beskriver det rettslige og operasjonelle rammeverket for hvordan Storebrand blir styrt og kontrollert for å skape verdier for våre interessenter.

	Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse inneholder følgende hovedpunkter:	Storebrand tilfredsstiller krav til Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse
1)	Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse	✓
2)	Virksomhet	✓
3)	Selskapskapital og utbytte	✓
4)	Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående	✓
5)	Fri omsettelighet	✓
6)	Generalforsamling	✓
7)	Valgkomité	✓
8)	Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet	✓
9)	Styrets arbeid	✓ ¹
10)	Risikostyring og internkontroll	✓
11)	Godtgjørelse til styret	✓
12)	Godtgjørelse til ledende ansatte	✓
13)	Informasjon og kommunikasjon	✓
14)	Overtakelse	✓
15)	Revisor	✓

For fullstendig oversikt over anbefalingen med kommentarer, se Oslo Børs: <http://www.oslobors.no/ob/cg>
¹ Avvik fra anbefalingen – Verken lov eller vedtekter krever at det skal velges en nestleder til styret i Storebrand ASA

For å styrke Storebrands arbeid med eierstyring og selskapsledelse ytterligere ble en egen Corporate Governance-komité etablert i 2006. Komiteen er med på å sikre god eierstyring og selskapsledelse på tvers av konsernet.

I desember 2004 ble en anbefaling til en nasjonal norsk standard for god eierstyring og selskapsledelse lagt frem av en bredt sammensatt gruppe av aktører i norsk næringsliv. Storebrand var aktivt involvert i utarbeidelsen av standarden. Anbefalingen er utformet med hensyn til den internasjonale utviklingen og andre nasjonale anbefalinger, samtidig som den er forankret i nasjonale forhold som norsk lovgivning og praksis. Anbefalingen oppdateres årlig, sist den 4. desember 2007. Oslo Børs har i børsreglene tatt inn et obligatorisk krav om at børsnoterte selskaper årlig utarbeider en redegjørelse i samsvar med Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Nedenfor beskrives sentrale forhold knyttet til Storebrands eierstyring og selskapsledelse. Beskrivelsen dekker flere temaer enn det som fremgår av anbefalingen, da vi anser disse som sentrale i diskusjonen rundt eierstyring og selskapsledelse. I relevante kapitelloverskrifter gis henvisning til tilsvarende bestemmelser i anbefalingen, med påfølgende avviksanalyse. Enkelte andre temaer i tilknytning til eierstyring og selskapsledelse har vi valgt å behandle særskilt. Dette gjelder hvordan kundenes og Storebrands midler forvaltes gjennom finansiell risikosty-

ring (s. 54), forholdet til våre aksjonærer (jmfør anbefalingens punkt 3, 4 og 5), og det samfunnsansvaret Storebrand tar som en viktig samfunnsaktør. (s. 14).

Storebrands prinsipper for eierstyring og selskapsledelse samsvarer i all hovedsak med Norsk anbefaling.

ETABLERING AV OG KOMMUNIKASJON OM KONSERNETS MÅL, STRATEGIER OG VERDIER (anbefalingens punkt 1 og 2)

Etter vedtektene er Storebrand ASA morselskap i et finanskonsern og har som formål å forvalte sine eierinteresser i konsernet i samsvar med gjeldende lovverk. Vedtektene finnes i sin helhet på konsernets nettside www.storebrand.no.

Storebrand etablerte egne prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i 1998, og ser på den norske anbefalingen som en naturlig forlenning av egne prinsipper. Styret har besluttet at Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse skal følges, og omtaler etterlevelsen av anbefalingen i styrets årsberetning på side 26. Omtale og klargjøring av konsernets verdigrunnlag finnes i samfunnsansvarsrapporten for 2007–2008, samt på sidene 14–17 i årsrapporten. Konsernet har utarbeidet egne forretningsetiske retningslinjer. Etterlevelse og oppfølging

av disse er gjenstand for grundige interne prosesser. Dette kommenteres også nærmere på side 26, samt i vår samfunnsansvarsrapport for 2007–2008. Les mer om selskapets mål og hovedstrategier på side 38. For øvrig oppdateres markedet om mål og strategier gjennom kvartalsvise resultatpresentasjoner og i egne temapresentasjoner, som ved kapitalmarkedsdagene, som arrangeres annethvert år.

Avvik fra anbefalingens punkt 1 og 2: Ingen.

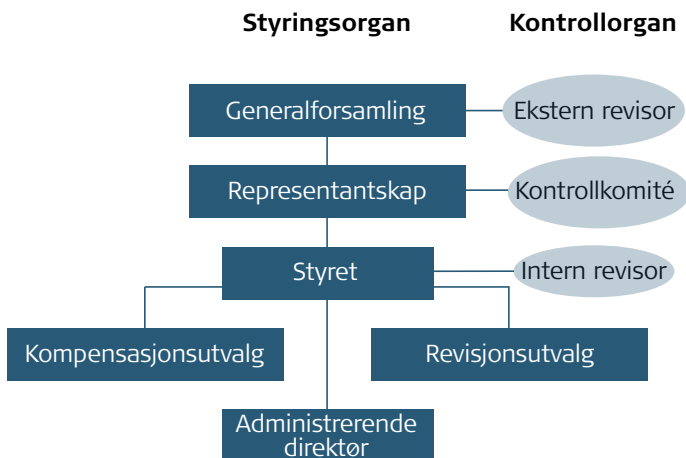
AKSJONÆRFORHOLD (anbefalingens punkt 3, 4 og 5)

Styret vurderer til enhver tid selskapets behov for soliditet i lys av selskapets mål, strategi og risikoprofil. Styret har utarbeidet en klar og forutsigbar utbyttepolitikk. Generalforsamlingen fastsetter det årlige utbyttet, basert på forslag fra styret. Storebrand ASA har kun én aksjeklasse, og det er ikke tilgjengelig innenfor norsk regelverk å la aksjonærer akkumulere stemmer fra en sak for å få flere til en annen. (Kumulativ stemmegivning). Det er ingen spesielle eier- og stemmerettsbegrensninger utover bestemmelsene om eierkontroll i finansieringsvirksomhetsloven. Alle aksjer har lik rett og aksjene er fritt omsettelige. Vedtektene har ingen begrensninger på omsetteligheten.

For en fullstendig redegjørelse om aksjonærforhold, se s. 28.

Avvik fra anbefalingens punkt 3, 4 og 5: Ingen

KONSERNSTRUKTUR – STYRINGS- OG KONTROLLORGAN Generalforsamling (anbefalingens punkt 6)

Det holdes ordinær generalforsamling i Storebrand ASA hvert år og senest innen utgangen av juni. I 2007 ble den holdt 25. april, i tillegg ble det holdt en ekstraordinær generalforsamling 24. oktober 2007 i forbindelse med oppkjøp av SPP. Aksjonærer med kjent adresse mottar skriftlig innkalling pr. post, som sendes ut minst 14 dager før generalforsamlingen. Med innkallingen følger saksdokumenter for alle vedtakssaker, inkludert valgkomiteens innstilling med foreslåtte

kandidater til valgene. Innkallingen med vedlegg gjøres tilgjengelig på konsernets internettside 21 dager før generalforsamlingen.

Alle aksjonærer kan delta på generalforsamlingen og det er anledning til å stemme med fullmakt. Aksjonærene kan bare utøve sine formelle rettigheter gjennom generalforsamlingen. Etter norsk lov kan ikke aksjonærer utøve sine rettigheter gjennom såkalt «written consent» (formell kollektiv aksjon utenfor generalforsamlingen).

Avvik fra anbefalingens punkt 6: Ingen.

Valgkomité (anbefalingens punkt 7)

Valgkomiteen i Storebrand ASA er vedtektsbestemt og består av fire medlemmer. Representantskapets ordfører er i henhold til vedtektsbestemmelser fastsatt av generalforsamlingen fast medlem og leder av komiteen. De øvrige medlemmer velges av generalforsamlingen. De ansatte velger en observatør til komiteen. Observatøren deltar som fast medlem ved innstilling til valg av styrets leder. Komiteen er uavhengig av styret og administrasjonen og satt sammen slik at brede aksjeeierinteresser blir representert. Nærmere informasjon om medlemmene er lagt ut på konsernets internettsider. Valgkomiteen gjennomgår den årlige styreevalueringen, og skal foreslå kandidater og honorar til representantskapet, styret, kontrollkomiteen og valgkomiteen. Valgkomiteen foreslår kandidater på bakgrunn av fastsatte kriterier og en egen instruks. Komiteens medlemmer er også medlemmer av valgkomiteene i Storebrand Livsforsikring AS og Storebrand Bank ASA.

Avvik fra anbefalingens punkt 7: Representantskapets ordfører er i henhold til vedtektene fast medlem og leder av valgkomiteen. Valgkomiteens leder er dermed ikke direkte valgt av generalforsamlingen. Generalforsamlingen velger imidlertid to tredeler av representantskapet som velger representantskapets ordfører. Ordningen bør derfor tilfredsstille det prinsipp at det bør ligge under generalforsamlingen å avgjøre valgkomiteens sammensetning.

Representantskapet (anbefalingens punkt 8)

Representantskapet i Storebrand ASA er lovbestemt og har 18 medlemmer, hvorav 12 velges av generalforsamlingen og seks av de ansatte i konsernet. Medlemmene velges for to år om gangen slik at halvparten er på valg hvert år. Etter lovgivningen skal medlemmene som velges av generalforsamlingen til sammen avspeile selskapets interessegrupper, kundestruktur og samfunnsfunksjon. Selskapets aksjeeiere er gitt en bred representasjon gjennom de valg som er foretatt.

Representantskapet skal blant annet avgi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til årsoppgjør, velge de seks aksjonevalgte medlemmene til styret, herunder styrets formann, fastsette styrets godtgjøring, gi instruks om kontrollkomiteens virksomhet og behandle innberetninger fra kontrollkomiteen. Representantskapet kan vedta anbefalinger til styret i en hvilken som helst sak.

Avvik fra anbefalingens punkt 8. Ingen.

Styret (anbefalingens punkt 8)

Styret i Storebrand ASA har ni medlemmer som til nå har blitt valgt for to år om gangen. Fra 2008 vil det bli foreslått å endre selskapets vedtekter slik at styrets medlemmer velges for ett år. Seks styremedlemmer velges av representantskapet etter innstilling fra valgkomiteen. Tre medlemmer velges av og blant de ansatte. Daglig leder inngår ikke i styret. Ingen av styremedlemmene som er valgt av representantskapet har ansettelses- eller oppdragstakerforhold til konsernet, utover sine verv som tillitsvalgte. CV'er og kompetanse for styremedlemmene fremgår i kortform på side 18–26 og i sin helhet på konsernets internettsider. Styret i Storebrand ASA tilfredsstiller kravene til uavhengighet som følger av Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Avvik fra anbefalingens punkt 8. Ingen.

Styrets arbeid (anbefalingens punkt 9)

Styret møtes minimum ni ganger årlig. I 2007 ble det holdt 21 styremøter og en styrekonferanse. Oppmøtefrekvens for de enkelte styremedlemmene er omtalt på konsernets internettsider. Styrets arbeidsform reguleres av egen styreinstruks. For å sikre gode og veloverveide beslutninger legges det vekt på at styremøtene skal være godt forberedt og at alle skal kunne delta i beslutningsprosessene. Styret fastsetter årlige møte- og temaplaner for sitt arbeid. Agendaen for det enkelte styremøte fastsettes av styrets leder på bakgrunn av en temaplan for hele året, og en liste over oppfølgingssaker. Etter fast praksis settes det av tid i annethvert styremøte til å diskutere saker uten at administrasjonen er til stede. Styret har anledning og rett til å engasjere eksterne rådgivere i den utstrekning det har slikt behov.

Styret gjennomfører årlig en styreevaluering. Resultatene fra styreevalueringen gjøres tilgjengelige for valgkomiteen, som benytter evalueringen i sitt arbeid med kandidater til styret.

Styreutvalg (anbefalingens punkt 9)

Styret har etablert et kompensasjonsutvalg og et revisjonsutvalg. Begge underutvalgene består av tre styremedlemmer, hvorav to er aksjonærvalgte og én ansattevalgt. Sammensetningen er med på å sikre en grundig og uavhengig behandling av saker som gjelder finansiell rapportering og godtgjørelse til ledende ansatte. Utvalgene bistår styret i forberedelsen av saker, men beslutninger fattes av det samlede styret. Begge utvalgene kan på eget initiativ gjennomføre møter og behandle saker uten deltakelse fra administrasjonen.

Kompensasjonsutvalget holder seg orientert om vederlagsordninger for ledende ansatte i konsernet og bistår styret i å utarbeide vederlagsordning for administrerende direktør. Kompensasjonsutvalget har holdt seks møter i 2007.

Revisjonsutvalget bistår styret ved å gjennomgå, vurdere og eventuelt foreslå tiltak i forhold til kontrollmiljø, finansiell og operasjonell rapportering, risikostyring/-kontroll og eksterne og intern revisjon. Revisjonsutvalget har holdt seks møter i 2007. Ekstern og intern revisor deltar på møtene.

Avvik fra anbefalingens punkt 9. Verken lov eller vedtekter krever at det skal velges en nestleder til styret i Storebrand ASA. Styret vil eventuelt selv kunne velge en nestleder. Dette er vurdert, men ikke funnet hensiktsmessig. Styret stiller seg i utgangspunktet skeptisk til valg av nestleder, da dette vil kunne skape et uønsket skille mellom styremedlemmene. Styret mener det er like naturlig ved behov, som for eksempel ved styreleders tilfældige fravær eller inhabilitet, at styret selv velger en særskilt møteleder for anledningen.

Kontrollkomiteen

Kontrollkomiteen i Storebrand ASA er lovpålagt og har fem medlemmer som velges av generalforsamlingen. Komiteen er uavhengig av styret og administrasjonen. Valgperioden er to år. Komiteen skal påse at virksomheten i hele konsernet drives på en hensiktsmessig og betryggende måte. Det legges vekt på et godt samarbeid med kontrollkomiteene i konsernselskapene. Komiteen skal påse at konsernet følger gjeldende lovbestemmelser, selskapenes vedtekter og vedtak i konsernets besluttende organer. Den kan ta opp ethvert forhold innenfor konsernet og kreve innsyn i alle saksdokumenter og annen foreliggende informasjon. Komiteen kan kreve nødvendige opplysninger fra alle ansatte og medlemmer av de styrende organer. Komiteen hadde 10 møter i 2007, og ga innberetning til representantskapet om komiteens arbeid 6. mars 2007. Storebrand Livsforsikring, Storebrand Skadeforsikring og Storebrand ASA har identiske kontrollkomiteer. Storebrand Bank har egen kontrollkomité.

KONSERNSTYRING Interne styringsfora

Styreleder i Storebrand ASA er også styreleder i Storebrand Livsforsikring. For Storebrand Kapitalforvaltning og Storebrand Bank er administrerende direktør i Storebrand ASA styreleder. For øvrig består styrene i Storebrand Livsforsikring, Storebrand Bank og Storebrand Kapitalforvaltning av personer med ledende stillinger i konsernet, representanter fra de ansatte samt eksterne styremedlemmer med særskilte kvalifikasjoner i forhold til virksomheten i det enkelte datterselskap. Storebrand reetablerte sin satsing på skadeforsikring i 2006, med konserndirektør for Økonomi og finans som styreleder. 21. desember 2007 ble oppkjøp av SPP Livförsäkring gjennomført. Som følge blant annet av dette, er det innført ny konsernstyringsmodell med virkning fra 14. januar 2008.

Styret har fastsatt en egen instruks for administrerende direktør i Storebrand ASA om utøvelsen av den daglige ledelsen av Storebrand. Det er ingen interessekonflikter knyttet til administrerende direktørs rolle.

Storebrands konsernledelse er satt til å virkeliggjøre den strategi som er vedtatt av styret i Storebrand ASA, har ansvaret for konsernets samlede lønnsomhet og skal sikre optimal ressursutnyttelse på tvers av konsernet. Storebrand arbeider systematisk med å bygge systemverdi av kompetansen i konsernet, og gjennomfører årlig suksesjonsplanlegging for hele konsernledelsen som behandles i styret. For å sikre kontinuerlig kompetanse for nøkkelposisjoner har medlemmer av

konsernledelsen i tillegg en skriftlig oppsigelsesfrist på seks måneder. Medlemmer av konsernledelsen fremgår på side 36. Konsernets styring og oppfølging av virksomhetsområdene skjer for øvrig i stor grad gjennom styremøter i datterselskapene, møter i konsernledelsen og i business- og prosessreviews.

Forholdet mellom styrings- og kontrollorganer i Storebrand (anbefalingens punkt 10 og 15)

Internkontrollen i Storebrand er forankret i en konsernstyringsmodell, der ledelsen av konsernet baseres på tverrgående policies og internregler innenfor områder som etikk, informasjon og informasjons-sikkerhet, samt et felles verdibasert styringssystem av finansiell og operasjonell risiko. Konsernet har en felles internrevisjonsordning som foretar en uavhengig vurdering av robustheten i styringsmodellen. Internrevisor ansettes av og rapporter til styrene i de respektive selskapene i konsernet.

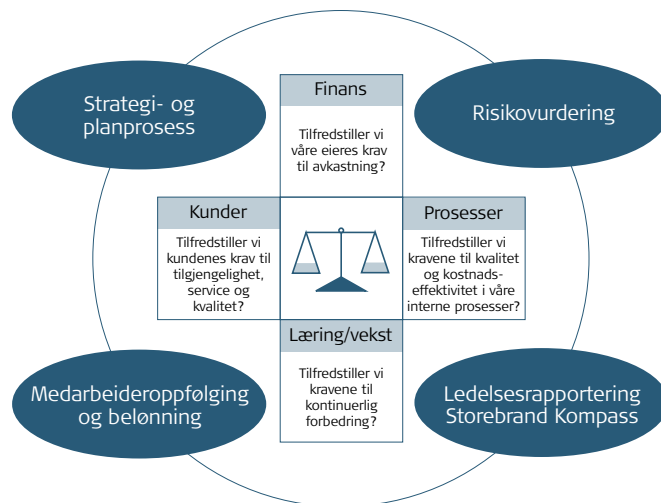
I tillegg til selskapenes egne kontrollorganer og eksterne revisor er konsernet underlagt lovpålagt tilsyn fra Kredittilsynet. Kredittilsynet har som oppgave å se til at finansinstitusjonene virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lovgivningen, hensikten med institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter. Kredittilsynet fører tilsyn med den samlede virksomheten i Storebrand.

Ekstern revisor velges av generalforsamlingen og foretar finansiell revisjon. Ekstern revisor avgir revisjonsberetning i forbindelse med årsregnskapet, og foretar en begrenset revisjon av delårsregnskapene. Ekstern revisor deltar i styremøter der kvartalsregnskapene behandles, alle møter i kontrollkomiteén, samt på relevante møter i revisjonsutvalget. I 2007 ble det av styret besluttet at eksternrevisor skal rotere ansvarlig partner på revisjonsoppdraget hvert syvende år. Hvert år evalueres eksternrevisors arbeid og uavhengighet av styrets revisjonsutvalg.

Årsplaner for internrevisjonen fastsettes av styrene, basert på revisors egne vurderinger og en risikovurdering foretatt i selskapenes ledergrupper. Internrevisjonen avgir kvartalsvise rapporter til styrene. Rapporter fra spesialundersøkelser, knyttet til mulige brudd på etiske regler initiert av internrevisjonen eller ledelsen, skal umiddelbart rapporteres til revisjonsutvalgets formann, konsernsjef og administrerende direktør, med kopi til juridisk direktør og personaldirektør. Det er utarbeidet en internrevisjonsinstruks i henhold til gjeldende lover og forskrifter og internasjonal standard. Kontrollkomiteen har anledning til å benytte seg av internrevisjonens ressurser ved behov.

Deloitte er av generalforsamlingen i Storebrand ASA valgt som selskapets eksterne revisor. KPMG er av styret i Storebrand ASA valgt som selskapets interne revisor. De øvrige selskapene i konsernet har samme eksterne og interne revisor som Storebrand ASA.

Storebrands verdibaserte styringssystem Risikostyring og internkontroll (anbefalingens punkt 10)

Styringssystemet er et sentralt element i internkontrollen og skal sikre at det er en sammenheng mellom mål og handlinger på alle nivåer i konsernet og det overordnede prinsippet om å skape verdier for Storebrands interessenter. Systemet er bygget opp med utgangspunkt i balansert målstyring der fire dimensjoner; finans, kunder, interne prosesser og læring/vekst, reflekterer både kortsiktig og langsiktig verdiskapning i konsernet.

Strategi- og planprosessen gjennomføres årlig i hvert virksomhetsområde. Sluttproduktet er en rullerende treårig plan for konsernet med overordnede mål, strategi og budsjett. Styret i Storebrand ASA er involvert gjennom hele strategi- og planprosessen.

Risikovurdering og internkontrollrapportering er en integrert del av strategi- og planprosessen. Ledergruppene i de ulike virksomhetsområdene identifiserer risikoområder og forbedringstiltak med utgangspunkt i selskapets mål og strategi. Arbeidet oppsummeres i en internkontrollrapport som behandles i revisjonsutvalget og i styrene.

Storebrand Kompass er selskapets oppfølgingsverktøy, der ledelsen og styret får rapport om finansielle og operasjonelle måltall som ble utarbeidet i strategi- og planprosessen. Tiltak blir identifisert dersom parametere har lav måloppnåelse.

Medarbeideroppfølging og belønning for samtlige ansatte i Storebrand er integrert i det verdibaserte styringssystemet, og skal sikre gjennomføringen av den vedtatte strategien. Bonus tildeles avhengig av både selskapets verdiskapning og individuelle prestasjoner. Storebrands belønningssystemer er i samsvar med internasjonalt anerkjente prinsipper. Storebrand benytter ikke opsjoner i sitt belønningssystem. Historiske opsjonsdata fremgår av årsrapporten for 2004 og tidligere.

Styring gjennom tverrgående policies og interne regler

Tverrgående policies er vedtatt for følgende områder i Storebrand konsern: økonomi, finans og risikostyring, investor relations, informasjon, merkevare, IT, personal, juridiske støttefunksjoner og samfunnsansvar.

Det er utarbeidet interne retningslinjer for egenhandel og innsidehandel i verdipapirer. Videre er det utarbeidet en sikkerhetsportal på konsernets intranett som bla. omhandler regelverk og praktisk informasjon om informasjonssikkerhet, beredskapsplaner, hvitvasking og økonomisk kriminalitet.

Etikk og varsling

Det er utarbeidet egne etiske regler for konsernet og dets ansatte. Etikk og etiske dilemmaer er faste tema på seminar for alle nyansatte og behandles årlig i alle avdelinger. Ansatte har anledning til å stille spørsmål anonymt på egen etikkside på intranett, og kan fremme saker direkte til leder av revisjonsutvalget i Storebrand ASA.

Avvik fra anbefalingens punkt 10 og 15. Ingen.

Godtgjørelse til styret og ledende ansatte (anbefalingens punkt 11 og 12)

Generalforsamlingen fastsetter årlig styrets godtgjørelse. Styremedlemmenes honorarer er ikke knyttet til resultat, opsjonsprogram eller lignende. Medlemmene av styret og styreutvalgene mottar ikke insentivbasert vederlag, men en årlig fast kompensasjon samt et tillegg pr. ekstra styremøte dersom det holdes flere enn 11 styremøter i året. Aksjonærvalgte styremedlemmer deltar ikke i selskapets pensjonsordninger. Ingen av styrets aksjonærvalgte medlemmer har oppgaver for selskapet ut over styrevervet. Nærmere informasjon om kompensasjon, lån og aksjeinnehav fremgår av notene 12 (Konsern) og 15 (ASA). Styremedlemmene oppfordres til å eie aksjer i selskapet.

Retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte har tidligere blitt fremlagt for generalforsamlingen til orientering, og blir fra og med 2007 årlig fremlagt for generalforsamlingen for nødvendig behandling. Retningslinjene fremgår av konsernets internettsider. Fastsetting av lønn og annen godtgjørelse for konsernsjefen foretas av styret. Nærmere informasjon om kompensasjon, lån og aksjeinnehav for ledende ansatte fremgår av notene 12 (Konsern) og 15 (ASA). Ledende ansatte oppfordres til å eie aksjer i konsernet.

Avvik fra anbefalingens punkt 11 og 12. Ingen.

Informasjon og kommunikasjon (anbefalingens punkt 13)

Styret har fastsatt retningslinjer for selskapets rapportering av finansiell og annen informasjon, samt selskapets kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen. Konsernets finanskalender blir offentliggjort både på Internett og i selskapets årsrapport. All rapportering er basert på åpenhet og under hensyn til krav om likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet, og reglene om god børsskikk. Nærmere informasjon fremgår av side 28–30.

Avvik fra anbefalingens punkt 13. Ingen.

Selskapsovertakelse (anbefalingens punkt 14)

Det finnes ingen begrensinger vedrørende kjøp av aksjer i Storebrands vedtekter. Det er fastsatt hovedprinsipper for hvordan styret vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud. Styret vil sørge for at alle aksjeeiere blir behandlet likt, og får muligheten til å vurdere det budet som er fremsatt. Styret vil så langt det lar seg gjøre, skaffe informasjon om budgiver, og gjøre det tilgjengelig for alle aksjonærer. Videre vil styret vurdere budet og søke å avgi en uttalelse med styrets vurdering av budet. Styret vil ved et eventuelt overtakelsestilbud arbeide så langt det lar seg gjøre for å maksimere aksjonærenes verdier.

Avvik fra anbefalingens punkt 14. Ingen.

Øvrig

Som en av de største eierne i det norske aksjemarkedet har Storebrand stor potensiell innflytelse på børsnoterte selskapers utvikling. Storebrand er opptatt av å utøve sitt eierskap i børsnoterte selskaper på basis av et sett med enkle og enhetlige eierprinsipper. Storebrand benytter den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse i sin eierskapsutøvelse som en naturlig forlengelse av egne prinsipper etablert i 1998. Storebrand har utarbeidet retningslinjer for ansattes tillitsverv i eksterne foretak, som blant annet regulerer antall eksterne styreverv ansatte kan ha.

Ytterligere informasjon om Storebrands eierstyring og selskapsledelse finnes på www.storebrand.no > Om Storebrand > Selskapsledelse, hvor vi blant har lagt ut oversikt og CV for medlemmene i Storebrands styrings- og kontrollorgan, vedtekter og eierprinsipper.

Sittende fra venstre: Roar Thoresen, Göran Holgerson, Odd Arild Grefstad, Idar Kreutzer, Maalfrid Brath, Hans Aasnæs og Anders Røed. Stående bak fra venstre: Egil Thompson, Elin M. Myrmel-Johansen og Lars Aa. Løddesøl.

Ledelsen i Storebrand

ROAR THORESEN (50), konserndirektør, Operative prosesser. Program for Executive Development (PED), IMD Lausanne. Sivilingeniør (skipslinjen), NTH. 2002–2006 konserndirektør Strategisk forretningsutvikling Storebrand ASA, 1989–2002 konsulent, Managing Partner og adm. dir. PA Consulting AS, 1986–1989 avdelingsdirektør Mandator AS.

GÖRAN HOLGERSON (47), konserndirektør, SPP, adm. dir. SPP. Studenteksamen, Bromma Gymnasium. 2006–2007 Sjef for forretningsområdet SPP og viseadm. dir. SPP, 2003–2006 adm. dir. SPP, 2002–2004 Integrasjonsansvarlig Handelsbanken Liv og SPP, 1998–2002 viseadm. dir. Handelsbanken Liv med ansvar for omdannelse til aksjeselskap.

ODD ARILD GREFSTAD (42), konserndirektør, Økonomi/finans og juridisk. Statsautorisert revisor og autorisert finansanalytiker (AFA), Norges Handelshøyskole. 1998–2002 leder konsernkontrollenheten Storebrand ASA, 1997–1998 konsernkontroller for livvirksomheten Storebrand, 1994–1997 revisjonssjef Internrevisjonen Storebrand ASA, 1989–1994 Arthur Andersen & Co.

IDAR KREUTZER (45), konsernsjef. Siviløkonom, Norges Handelshøyskole. 1995–2000 konserndirektør Økonomi og finans Storebrand, 1992–1995 stillinger innen konsernfinans og forretningsmessig styring Storebrand, 1988–1991 konsulentvirksomhet Medinor Prosjekt, 1986–1987 byrådssekretær Oslo Kommune.

MAALFRID BRATH (42), konserndirektør, Forretningsutvikling. Statsautorisert revisor, Norges Handelshøyskole. Siviløkonom, BI. 2004–2007 konserndirektør Personmarked Storebrand, 2002–2004 konserndirektør Storebrand Privatdistribusjon, 1999–2002 viseadm. dir. Storebrand Livsforsikring AS, 1997–2002 adm. dir. Storebrand Fondsforsikring AS, 1995–1996 ass. dir. Forretningsmessig styring Storebrand ASA, 1989–1995 Arthur Andersen & Co.

HANS AASNÆS (44), konserndirektør, Sparing og kapitalforvaltning, adm. dir., Storebrand Kapitalforvaltning AS. Sivilagronom, Norges Landbrukshøgskole. Høyere avdeling (HAS bedriftsøkonomisk analyse) NHH, autorisert finansanalytiker (AFA), program for Executive development (IMD). 2001–2005 investeringsdirektør Storebrand Kapitalforvaltning AS, 1994–2001 leder norske og utenlandske aksjer Storebrand Kapitalforvaltning AS, 1990–1994 derivatspesialist Orkla Finans.

ANDERS RØED (39), konserndirektør, Marked. Siviløkonom, BI/ESCP Paris. 2004–2007 markedsdirektør Konsern Storebrand, 2000–2004 markedsdirektør TINE BA, 2000 salgsdirektør TINE BA, 1998–2000 marketingsjef TINE BA.

EGIL THOMPSON (43), konserndirektør, Informasjon og næringspolitikk. Cand. polit., Universitetet i Oslo. 1999–2000 ass. informasjonsdirektør Storebrand ASA, 1994–1999 journalist og redaksjonell leder Aftenposten, 1990–1994 journalist NTB.

ELIN M. MYRMEL-JOHANSEN (34), konserndirektør, Samfunnsansvar. Cand.polit. Sammenlignende politikk, Universitetet i Bergen. MSc. Comparative Politics, LSE. 2005–2008 leder samfunnsansvar Storebrand, 2004–2005 ansvarlig for intern merkevarebygging Storebrand, 2002–2003 konst. leder forretningsmessig samfunnsansvar Storebrand.

LARS AA. LØDDESØL (43), konserndirektør, Liv og pensjon Norge, adm. dir., Storebrand Liv. Siviløkonom, BI. MBA, Thunderbird (AGSIM). 2004–2007 konserndirektør Bedriftsmarked Liv (2003–2004 også viseadm. dir. Storebrand Bank), 2001–2004 finansdirektør Storebrand ASA, 1994–2001 banksjef Citibank International plc, 1990–1994 asst. treasurer Scandinavian Airlines Systems.

Finansiell og forretningsmessig utvikling

Artikkelen nedenfor beskriver den finansielle og forretningsmessige utviklingen for Storebrand-konsernet for 2007, sett sammen med historisk utvikling og trender som gjør seg gjeldende ved inngangen til 2008. Den strategiske bakgrunnen for oppkjøpet av SPP er i tillegg omtalt i egen artikkel tidligere i årsrapporten.

Denne rapporten bør leses i sammenheng med informasjonen som er gitt i styrets årsberetning og regnskap med tilhørende noter i denne årsrapporten. Ytterligere detaljer om regnskap og noter for datterselskapene finnes i egne årsrapporter for datterselskapene.

Hovedpunkter – strategisk og finansiell utvikling

Oversikt sentrale nøkkeltall

(Alle beløp i mill. kroner hvis ikke annet er anvist)		2007	2006	2005	2004	2003
Konsern	Konsernresultat	2 020	1 585	1 453	2 555	894
	Overskudd pr. ordinære aksje	7,95	6,03	5,41	8,53	2,67
	Egenkapitalavkastning ¹	24 %	19 %	17 %	27 %	9 %
	Ordinært utbytte pr. aksje	1,20	1,80	1,50	1,20	0,80
	Tilleggsutbytte pr. aksje			2,50	5,80	
	Gjennomsnittlig antall aksjer (i millioner)	251,5	248,0	258,6	272,9	277,9
	Kapitaldekning	9,2 %	10,6 %	11,2 %	15,3 %	14,9 %
Livsforsikring	Sum forsikringskundernes fond (tradisjonell livsforsikring)	241 757	146 155	134 515	121 066	108 760
	Sum forsikringskundernes fond (unit linked og innskuddspensjon)	39 208	7 364	5 719	4 476	3 975
	Samlede premieinntekter (ekskl. flytting) ekskl. SPP	16 578	13 069	16 805	15 822	9 754
	Flyttebalanse (inkl. unit linked) ekskl. SPP	1 056	5 260	564	-758	1 493
	Driftskostnader i prosent av kundefond ² ekskl. SPP	1,21 %	1,10 %	1,10 %	0,96 %	1,00 %
	Resultatført kapitalavkastning ekskl. SPP	8,86 %	7,12 %	6,89 %	6,41 %	7,26 %
	Verdijustert avkastning (ekskl. merverdier i holdt til forfall portefølje) ekskl. SPP	7,26 %	8,28 %	7,55 %	7,19 %	8,84 %
	Risikokapital utover minstekrav (ekskl. merverdier i holdt til forfall portefølje) ekskl. SPP	15 512	16 773	13 583	11 053	8 941
Bank	Netto rentemargin	1,07 %	1,32 %	1,59 %	1,69 %	1,85 %
	Kostnader/inntekter	70 %	76 %	62 %	84 %	87 %
	Innskudd/utlån	47 %	43 %	42 %	48 %	55 %
	Brutto utlån	37 096	31 181	26 758	24 047	22 661
	Andel boliglån av brutto utlån	64 %	54 %	55 %	55 %	48 %
	Misligholds- og tapsutsatte volum	448	533	754	909	1 717
	Tapsavsetninger i % av mislighold og tapsutsatt volum	68 %	81 %	64 %	62 %	49 %
Kapitalforvaltning	Totale midler til forvaltning	227 356	216 900	204 800	165 000	158 800
	Herav midler under forvaltning eksternt	57 661	54 800	49 700	25 400	38 500
	Andel av totale midler til forvaltning investert i aksjer	23 %	22 %	23 %	21 %	17 %
	Fordeling eksterne midler til forvaltning mellom privat og institusjon (%)	14 / 86	19 / 81	20 / 80	26 / 74	17 / 83
	Samlet netto salg	2 867	3 200	23 300	1 600	800
	Kostnader/inntekter ³	65 %	64 %	91 %	86 %	93 %

Tall for 2004–07 er basert på IFRS. Tall for 2003 er basert på NGAAP.

¹ Resultat etter skatt/(Inngående egenkapital – avsatt utbytte – halvparten av tilbakekjøpte aksjer gjennom året)

² 2007 inkluderer 14 basispunkter og 2005 inkluderer 10 basispunkter i engangskostnader knyttet til pensjon.

³ Inkludert netto finansinntekter og andre inntekter.

Strategisk utvikling for konsernet

Hovedstrategien utvides med nordisk liv og pensjon. Med SPP som en integrert del av virksomheten, er Storebrand-konsernets visjon endret til «Storebrand skal være Nordens fremste og mest respekterte samarbeidspartner innenfor langsiktig sparing og forsikring».

Med en slik visjon markeres at Storebrand har en langsiktig ambisjon om å bli en ledende nordisk aktør innenfor konsernets kjerneområder. Samtidig holder konsernet fast ved at det skal være en «respektet samarbeidspartner». Det innebærer at vekstmålene skal nås ved å videreutvikle arbeidet med kundetilfredshet, gjennom kompetente og motiverte medarbeidere og ved å ta et tydelig samfunnsansvar.

For SPP er det vedtatt en visjon som gir en geografisk og produktmessig avgrensning i forhold til konsernets visjon: «SPP skal være Sveriges fremste og mest respekterte samarbeidspartner innenfor pensjon». Visjonen innebærer at SPP skal levere på det samme verdiløftet som er fastsatt for hele konsernet.

Markedet for finansielle tjenester tiltar i kompleksitet, noe man blant annet kan se ved endringer i kundesammensetningen, konkurranse-situasjonen og rammebetingelser. Kundene uttrykker ulike behov, og kundenes prioriteringer for produkter og betjeningsmodeller varierer. Rammebetingelsene er i betydelig endring, eksemplifisert med nye lovreguleringer for livsforsikring i Norge, det internasjonale Solvency II regelverket, åpning av flyttemarkedet for tjenestepensjoner i Sverige og strengere krav til kompetanse innen investeringsrådgivning (MiFID).

Storebrand har de senere årene posisjonert seg for å møte disse utfordringene, og for å utnytte de nye mulighetene markedet tilbyr. Hovedstrategien har ligget fast og innen kjernevirksomheten har oppmerksomheten vært rettet mot følgende områder:

- Tilfredsstillende finansiell situasjon
- Kontinuerlig effektivitetsforbedring
- Tilfredse kunder og lønnsomme produkter
- Kompetente og motiverte medarbeidere
- Videreføring av arbeidet med samfunnsansvar

Strategiske prioriteter. Storebrand-konsernet står overfor stadige endringer i konkurransebildet og i rammebetingelsene. Dette stiller store krav til endringer i organisasjon, kjerneprosesser og IT-systemer. Gjennom 2007 har Storebrand vektlagt arbeidet med kryssalg, konkurransekraft (produktivitet) og ny livsforsikringslov. Dette arbeidet videreføres i 2008, men det legges økt vekt på konsernets vekstmuligheter. Følgende områder har høyest strategisk verdi for konsernet:

- Produktområdene trygghet og pensjonssparing til ansatte i kundebedrifter og til privatmarkedet
- Investeringsrådgivning for velstående privatkunder
- Salg av finansielle tjenester gjennom direktekanaler
- Samfunnsansvarlig profil på produktene og konsernet

Implementeringen av den nye konsernorganiseringen i januar 2008 er et viktig virkemiddel for å realisere den kundeorienterte satsningen innenfor ovenfornevnte områder.

Offensiv tilpasning til viktige endringer i rammebetingelsene.

De store endringene i rammebetingelsene vil få betydning for nesten alle deler av Storebrand. De største endringene skjer innenfor livsforsikringsområdet. Nedenfor følger en kort beskrivelse av de viktigste regelverksendringene og Storebrands respons på den.

Pensjonsreformen i Norge. Stortinget vedtok våren 2007 nye prinsipper for opptjening og uttak av alderspensjon fra folketrygden. Forliket som ble inngått våren 2007 avklarer hvordan pensjonsrettigheter skal tjenes opp og kan tas ut i den nye folketrygden. Regjeringen varsler videre at den tar sikte på å gjennomføre en samlet vurdering av behovet for endringer i lovene for tjenestepensjon i privat sektor. Pensjonsreformen trer i kraft i 2010 og tjenestepensjonslovene må tilpasses de endringene som skjer i folketrygden. Storebrand har som målsetting å styrke konkurransekraften som følge av dette gjennom utvikling av nye kundeløsninger og god kundekommunikasjon. Generelt vil bransjen forventningsmessig ha kort tilpasningstid mellom fastsettelse av regelverk og implementering.

Solvency II. I 2007 ble utkast til EUs rammedirektiv for Solvency II fremlagt for Europaparlamentet og Europarådet av kommisjonen. Implementeringsdato antas å bli tidligst 2012, men selskaper som ønsker å bruke internmodeller til vurdering av nødvendig kapital for å drive virksomheten, bør ha slike i funksjon noen år før implementering av hele regelverket. Sentralt i Solvency II er at både selskapenes eiendeler og forpliktelser løpende skal vurderes til virkelig verdi. Storebrand har tatt en aktiv rolle i å forstå, skape kunnskap om og løsningsmuligheter for de særnorske utfordringer som følger av Solvency II-regelverket. Det er etablert en god kontaktflate mot relevante myndighetsorganer i Norge og EU, og arbeidet med å skape god tilpasning for regelverket vil fortsette i perioden frem til implementering. For å være godt forberedt og forstå implikasjonen av Solvency II, deltar Storebrand og SPP aktivt i de ulike kvantitative studier som gjennomføres for hele den Europeiske forsikringsnæring (QIS).

Lovfestet, skattefavisert individuell pensjonssparing i Norge.

Et forslag til ny lov om individuell pensjonssparing (IPS) vil foreligge og behandles i Stortinget før sommeren 2008. Storebrand har arbeidet aktivt med de politiske miljøene i denne saken, og vært representert i Banklovkomisjonens arbeidsgruppe ('Think Tank') for utkastet til ny lov. Hovedtrekkene i det nye regelverket ser ut til å bli at det enkelte individ har en årlig spareramme på 15 000 kroner, og at skattefradraget representerer 28 prosent av innbetalingene. Lovutkastet legger til rette for individuell tilleggssparing til de kollektive pensjonsordningene. Dette åpner viktige muligheter for Storebrand, som har ca. 200 000 OTP-medlemmer med innskuddspensjon. I tillegg åpner lovutkastet for større grad av flytting og sammenslåing av forskjellige typer pensjonsrettigheter (IPA, IPS og fripliser). Dette gir ytterligere nye markedsmuligheter for Storebrand.

Åpning av flyttemarked for tjenestepensjonsordninger i Sverige: Regjeringen i Sverige åpnet i 2007 for at visse tjenestepensjonsordninger skal kunne flyttes mellom aktørene i markedet. Av frykt for skattelekkasje til utlandet ble imidlertid flyttemuligheten stoppet inntil skatteverket hadde funnet tilfredsstillende løsninger. I desember 2007 meddelte myndighetene at tilfredsstillende rapporteringsrutiner er etablert, og at flytting av innskuddsbaserte tjenestepensjonsordninger vil tillates fra mai 2008. Storebrand forventer at konkurransedynamikken i det svenske tjenestepensjonsmarkedet vil påvirkes vesentlig, noe SPP vil utnytte offensivt.

Nye regler for livsforsikring ble innført i Norge ved inngangen av 2008. Disse beskrives ytterligere på side 48–49.

Kapitaleffektivitet. Storebrands datterselskaper er i dag tilfredsstillende kapitalisert for den veksten som forventes de nærmeste årene. Storebrand ASA (morselskapet) har en målsetting om en netto gjeldsgrad på null over tid. Dette innebærer at likvide midler skal tilsvare nivået på rentebærende gjeld. En effektiv kapitalbase er en av forutsetningene for å kunne levere et tilfredsstillende årlig resultat relativt til konsernets egenkapital (egenkapitalrentabilitet). Som følge av oppkjøpet av SPP blir livsvirksomhet, herunder tjenestepensjon, en større relativ andel av Storebrands eksponering og kapital, samt at kapitalforvaltning får økt betydning. Basel 2 og Solvency II medfører økt vekt på økonomisk kapitalstyring, når eiendeler og forpliktelser løpende skal vurderes til virkelig verdi.

Økt vekt på samfunnsansvar. Storebrand har arbeidet målrettet med samfunnsansvar i over 13 år. Gjennom videreutvikling og stadige forbedringer har Storebrand satt seg nye mål og utviklet konsernstandarder for samfunnsansvarsområdene i Storebrand.

Storebrand er godt posisjonert og blant de ledende bedriftene i Norge og internasjonalt på dette området, noe kvalifiseringene til DJSI, FTSE4Good, Global 100 og Global Challenges Index bekrefter. Storebrand har også sørget for at konsernet er blant verdens ledende innenfor samfunnsansvarlige investeringer. Storebrand vil i arbeidet fremover prioritere å opprettholde en ledende posisjon, samt profitte ytterligere på den i salgsarbeidet. Dette arbeidet inkluderer tydelige mål og oppfølging, styrket kundekommunikasjon og produktutvikling.

Finansielle målsettinger for konsernet

Storebrand har tidligere publisert finansielle målsettinger for konsernet og for de enkelte virksomhetsområdene. Dette gir grunnlag for mål for den enkelte avdeling og medarbeider. Storebrand har kommunisert sine finansielle mål til kapitalmarkedet. Som følge av oppkjøpet av SPP ble konsernets finansielle målsettinger justert i februar 2008. De justerte målsettingene innebærer solid og effektiv kapitalisering, økt produktivitet, samt lønnsomhets- og dividendevekst.

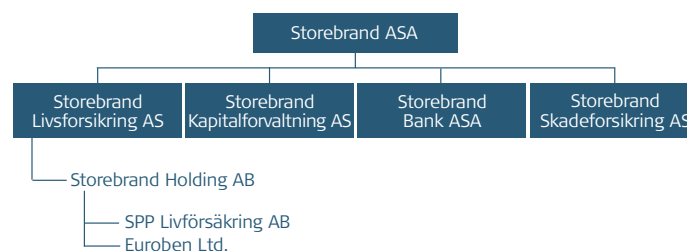
Egenkapitalrentabilitet etter skatt ¹	15 prosent
Årlig dividende i prosent av konsernresultatet ¹ etter skatt	>35 prosent
Kapitaldekning bank	>10 prosent
Solvensmargin livsselskapet	>150 prosent
Rating livsselskapet	A-nivå
Administrasjonsresultat for produkter uten overskuddsdeling (tradisjonell kollektiv pensjon Norge)	>0
Kostnader/Inntekter (C/I) Kapitalforvaltning i 2009	< 50 %
Kostnader/Inntekter (C/I) bankvirksomheten 2008	60 %

¹ Resultat for amortiseringer av SPP transaksjonsrelaterte immaterielle eiendeler

Målsettingen om egenkapitalrentabilitet forventes oppnådd fra utgangen av 2009.

Oversikt over konsernstruktur og regnskapsrapportering

Den overordnede juridiske strukturen med de viktigste datterselskapene er vist i figuren under:

I tillegg til det ordinære konsernresultatoppsettet på side 62 kan konsernresultat også settes opp etter en fordeling på ulike virksomhetsområder. Dette er vist i tabellen på neste side. Her inkluderer livsvirksomheten Storebrand Livsforsikring AS (med datterselskaper) og eierandelen i Storebrand Helseforsikring AS. Bankvirksomheten består av Storebrand Bank ASA med datterselskaper. Kapitalforvaltningsvirksomheten består av Storebrand Kapitalforvaltning AS og Storebrand Alternative Investments ASA. Øvrig virksomhet i konsernresultatoppsettet består av Storebrand ASA (morselskapet) og Storebrand Skadeforsikring AS med datterselskapet Oslo Reinsurance Company ASA.

Gjennomføringen av SPP-transaksjonen ble foretatt 21. desember 2007. Det er ikke oppstått vesentlige regnskapsmessige effekter i perioden fra gjennomføringstidspunkt frem til årsslutt. Den regnskapsmessige implementeringen gjøres derfor basert på egenkapitalen i SPP Konsern pr. 31.12.2007. Oppkjøpet vil derfor ikke gi noen effekt på resultatet i 2007. I Storebrand Livsforsikring konserns balanse pr. 31.12.2007 er Storebrand Holding ABs balanse med underliggende selskaper konsolidert inn.

Resultatutvikling i 2007

Mill. kroner	2007	2006	2005	2004	2003
Livvirksomhet	1 635	1 198	1 229	941	800
Kapitalforvaltningsvirksomhet	138	156	24	47	22
Bankvirksomhet	235	190	241	121	-137
Øvrig virksomhet ¹	12	41	-41	1 446	209
Konsernresultat	2 020	1 585	1 453	2 555	894
Endring sikkerhetsavsetning m.v. i skadeforsikring	9	0	10	16	66
Resultat før skattekostnad	2 029	1 585	1 463	2 571	960
Skatt	-20	-79	-41	-218	-169
Årsresultat	2 009	1 506	1 422	2 353	791

Tall for 2004–2007 er basert på IFRS. Tall for 2003 er basert på NGAAP.

¹ Inkluderer 1 571 millioner kroner i resultateffekt fra If Skadeforsikring i 2004.

Sterkt konsernresultat. Konsernresultatet ble på 2 020 millioner kroner i 2007, mot 1 585 millioner i 2006. Resultat pr. aksje utgjorde 7,95 kroner i 2007 og var i 2006 på 6,03 kroner beregnet på gjennomsnittlig utestående aksjer. Detaljer for de ulike virksomhetsområdene blir omtalt på sidene 41–54.

Kapitalsituasjonen

Storebrand legger vekt på å tilpasse nivået på egenkapital og lån i konsernet fortløpende og planmessig. Nivået tilpasses den økonomiske risikoen og kapitalkrav i virksomheten, hvor vekst og sammenheng av forretningsområder vil være en viktig drivkraft i behovet for kapital. Kapitalstyringen har som målsetting å sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål i forhold til regulatoriske og ratingselskapenes krav.

Konsernet har en målsetting om over tid å ha en kapitaldekning i banken på 10 prosent og en solvensmargindekning i livvirksomheten på over 150 prosent. Storebrand Livsforsikring har videre en målsetting om en rating på A-nivå. Morselskapet i konsernet har en målsetting om en netto gjeldsgrad på null over tid.

Storebrand ASA (morselskapet) hadde totale likvide eiendeler på 1,7 milliarder kroner ved utgangen av 2007. Storebrand ASA har i tillegg en langsiktig uttrukket kredittfasilitet på 225 millioner euro. Storebrand ASA hadde ved utgangen av året en netto gjeldsgrad på 22 prosent. Økningen i forhold til 2006 skyldes opptak av et syndikert lån på 4,6 milliarder kroner i forbindelse med oppkjøpet av SPP. Lånet vil bli innfridd når Storebrand Livsforsikring AS tar opp nytt ansvarlig lån i markedet. Solvensmarginen i Storebrand Livsforsikring Konsern var ved årsskiftet på 136,6 prosent. Reduksjonen i solvensmargin skyldes oppkjøpet av SPP og konsolideringseffekter som følge av ervervet. Kapitaldekning i Storebrand Bank var 10,5 prosent og var således over intern målsetting på 10 prosent.

Tabellen viser utvikling i viktige nøkkeltall i kapitalsituasjonen for konsernet:

Storebrands kapital-situasjon i nøkkeltall	2007	2006	2005	2004	2003
Storebrand konsern:					
Kapitaldekning:	9,2 %	10,6 %	11,2 %	15,3 %	14,9 %
Kjernekapitaldekning:	6,3 %	7,7 %	7,8 %	10,9 %	9,9 %
Storebrand ASA:					
Netto gjeldsgrad ¹ :	22 %	-4 %	-9 %	-29 %	15 %
Storebrand Livsforsikring Konsern:					
Kapitaldekning:	10,0 %	9,7 %	11,0 %	14,5 %	15,9 %
Kjernekapitaldekning:	5,9 %	6,5 %	7,0 %	9,0 %	9,4 %
Solvensmargin:	136,1 %	174,6 %	175,9 %	174,3 %	158,8 %
SPP:					
Solvensmargin:	178,2 %	310,0 %	140,0 %	139,0 %	124,0 %
Storebrand Bank ASA:					
Kapitaldekning:	10,5 %	11,0 %	10,4 %	13,8 %	12,3 %
Kjernekapitaldekning:	7,9 %	8,8 %	8,2 %	11,6 %	9,8 %

¹ Netto gjeldsgrad er gjeld fratrukket likvide eiendeler delt på eiendeler fratrukket likvide eiendeler. Beregnet i henhold til IFRS (2003 er basert på NGAAP).

Utbytte fra Storebrand ASA skal bidra til å gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning og en riktig kapitalstruktur. Styret i Storebrand ASA anbefaler for generalforsamlingen å disponere et samlet utbytte for 2007 på 1,20 kroner pr. aksje, totalt 534 millioner kroner. Utbyttet er foreslått med basis i antall aksjer før ervervet og tilhørende emisjon, som skjedde ved årsslutt 2007. Sett i forhold til antall aksjer før emisjonen tilsvarer utbyttet 2,18 kroner pr. aksje.

Storebrand ASA har i 2007 kjøpt 1 million egne aksjer for til sammen 93 millioner kroner til en snitt kurs på 92,88 pr. aksje. Aksjene er kjøpt over børs fordelt over åtte handledager. I forbindelse med aksjekjøpsordning for ansatte har selskapet solgt 236 300 aksjer for til sammen 15 millioner kroner.

I forbindelse med oppkjøpet av SPP gjennomførte Storebrand ASA en aksjeemisjon i desember som medførte en netto økning i egenkapitalen på 8 670 millioner kroner. Det ble utstedt 200 090 786 nye aksjer til en tegningskurs på 45 kroner pr. aksje. Aksjekapitalen ble tilsvarende satt opp til 449,9 millioner aksjer. I 2007 ga generalforsamlingen styret fullmakt til å kjøpe inntil 10 prosent av egne aksjer frem til ordinær generalforsamling i 2008. Ved utgangen av 2007 eide Storebrand 5,3 millioner egne aksjer.

Skatt

Storebrand-konsernet har de senere årene hatt en lav skattekostnad. I Norge er normalskattesatsen for aksjeselskaper på 28 prosent, mens effektiv skattekostnad for konsernet i 2007 ble på 1 prosent. Det er flere forhold som påvirker skattekostnaden for Storebrand og som gir et avvik mot normalskattesatsen. De største avvikene er knyttet til virksomheten i Storebrand Livsforsikring som har store permanente forskjeller knyttet til investeringer i aksjer innenfor EØS-området. Etter den skattemessige fritaksmetoden er gevinster på og utbytte fra slike aksjer ikke skattepliktige, mens tap på slike aksjer ikke er

skattemessig fradragsberettiget. Som følge av betydelige fremførbare underskudd i konsernet, samt den forventede lave skattesatsen for livvirksomheten ved normale finansmarkeder, forventes ingen betalbar skatt i den norske virksomheten i de kommende årene.

Det er i konsernet ved utgangen av 2007 et grunnlag for balanseføring av utsatt skattefordel på 11,5 milliarder kroner, og det vises til note 7 i årsregnskapet for konsernet. Fremførbare underskudd utgjør 12 milliarder kroner og fremførbare godtgjørelse er på 1,4 milliarder kroner. Den fremførbare godtgjørelsen kan fremføres i 10 år, og vil falle bort hvis den ikke er benyttet innen fristen. Utsatt skattefordel balanseføres når det kan sannsynliggjøres at selskapene i konsernet i fremtiden vil ha tilstrekkelig skattemessig overskudd til å nyttiggjøre seg skattefordelen. Det er foretatt en nedvurdering av grunnlaget for utsatt skattefordel med over 12 milliarder kroner i årsregnskapet for 2007, og det skyldes usikkerhet til om fremtidige skattepliktige inntekter vil komme på et nivå som medfører at de fremførbare underskuddene kan benyttes. I konsernregnskapet er det en netto utsatt skatt på 0,4 milliarder kroner som skyldes at det har oppstått en utsatt skatt i forbindelse med oppkjøpet av SPP.

Ved oppkjøpet av SPP har Storebrand fått en stor virksomhet i Sverige. Fremførbare underskudd kan ikke benyttes på tvers av landegrenser, og den svenske virksomheten vil når det gjelder skatt vurderes på selvstendig grunnlag. SPP er kjøpt av et svensk holdingsselskap som er finansiert med både egenkapital og ansvarlig lån. Skattekostnaden og betalbar skatt i den svenske virksomheten vil påvirkes av rentekostnader på lånet i holdingsselskapet, organisering av kapitalforvaltningsvirksomheten samt amortisering av immaterielle eiendeler. Det er forventet at skattekostnaden i den svenske virksomheten blir begrenset.

INFORMASJON OM VIRKSOMHETSOMRÅDENE

Livvirksomheten

Oppkjøp av SPP

3. september 2007 inngikk Storebrand en avtale med Handelsbanken om oppkjøp av SPP og tilhørende selskaper, inklusive SPP Fonder og Euroben. Oppkjøpet ble godkjent av Storebrands representantskap og generalforsamling i oktober 2007. Myndighetstillatelse ble gitt av Finansdepartementet 16. november 2007. Transaksjonen ble gjennomført 21. desember 2007. SPP er en ledende svensk leverandør av livsforsikringer og tjenestepensjoner. SPP leverer både unit linked produkter, tradisjonelle forsikringer og ytelsesbaserte pensjonsprodukter, så vel som konsulenttjenester som dekker tjenestepensjoner og forsikrings- og administrasjonsløsninger for kommuner og andre organisasjoner. Med oppkjøpet vil Storebrand og SPP skape den ledende livsforsikrings- og pensjonstilbyderen i Norden med proforma premieinntekter for 2007 på NOK 27 milliarder. Storebrand har en toårig opsjon på å kunne overta Handelsbankens gjenværende tjenestepensjonsvirksomhet i Handelsbanken Liv, og har i tillegg inngått en treårig avtale om å være eksklusiv tilbyder av tjenestepensjon i Handelsbankens filialnett.

Gjennomføringen av transaksjonen ble foretatt 21. desember. Siden det ikke har oppstått vesentlige effekter i perioden frem til 31. desember ble den regnskapsmessige implementeringen gjort basert på egenkapitalen i SPP Konsern pr. 31.12.2007. Oppkjøpet gir derfor ingen effekt på resultatet i 2007.

Utviklingen innenfor det nordiske og europeiske markedet for livs- og pensjonsforsikring styrker grunnlaget for etablering av grenseoverskridende virksomhet. Harmonisering av rammebetingelser og produkter gjør synergier på tvers av landegrensene mer tydelige og lettere å realisere. I tillegg skaper nytt regelverk kapitalsynergier ved geografisk diversifisering. Det er definert konkrete effekter på en rekke områder som innebærer at Storebrand og SPP kan utnytte hverandres styrker og erfaringer på en god måte. Eksempelvis vil SPP kunne dra nytte av Storebrands lange erfaring i flyttemarkedet når det svenske markedet forventes å åpne for overføring av pensjonsordninger i løpet av våren 2008. SPPs produktskala og erfaring med unit linked produkter vil kunne gi Storebrand fordeler under det norske markedets skifte fra tradisjonelle forsikringer til unit linked produkter. Det vises for øvrig til egen artikkel om SPP i på side 10–13.

Storebrand Livsforsikring (norsk virksomhet)

Marked og strategi

Sterk posisjon skal videreutvikles. Storebrand Livsforsikring er et av Norges ledende selskaper på pensjon og livsforsikring til privatpersoner, bedrifter og offentlige virksomheter. Selskapet har en markedsandel på 29 prosent målt i kundefond til forvaltning i det norske livsforsikringsmarkedet. Det forventes betydelig vekst i dette markedet, og Storebrand skal videreutvikle sin posisjon ved å levere kundeorienterte og attraktive produktløsninger.

Norges mest fornøyde kunder. Målet er at Storebrand Livsforsikring i kundenes bevissthet skal være Norges mest respekterte og kundeorienterte livsforsikringsvirksomhet. Storebrands konkurransekraft er bekreftet gjennom tilfang av flere nye store kunder i 2007, samt god kundetilfredshet målt ved Norsk Kundebarometer.

Kollektive pensjonsforsikringer utgjør hoveddelen av virksomheten, målt i kundefond og resultat til eier. Kollektive pensjonsforsikringer utgjorde 76 prosent av Storebrands kundefond pr. 31.12.2007, mens individuelle pensjons- og livsforsikringsprodukter utgjorde 24 prosent av totale kundefond. Målt etter resultat til eier bidro kollektiv pensjonsforsikring med 65 prosent, mens individuelle pensjons- og livsforsikringsprodukter bidro med 29 prosent og gruppeliv med 6 prosent av resultat til eier i 2007.

Med innføringen av obligatorisk tjenestepensjon (OTP) i 2006, hvor ca. 700 000 arbeidstakere fikk tjenestepensjon, er det et flertall av ansatte i privat sektor som er omfattet av innskuddsbasert tjenestepensjonsordninger. De siste årene har vært preget av økende overgang fra ytelsesbaserte til innskuddsbaserte pensjonsordninger. Hensynet til mer forutsigbare kostnader er det viktigste for bedrifter som gjennomfører slik omdanning.

I 2002 utgjorde innskuddsordningene bare 2 prosent av tjenstepensjonsmarkedet. I løpet av 2007 ble det flere arbeidstakere som omfattes av innskuddsordninger enn av ytelsesordninger. Når man ser på hvor mye kapital som ligger i ordningene, vil reservene knyttet til ytelsesordningene likevel være dominerende i overskuelig fremtid.

Som følge av innføring av OTP, og økt omdanning fra ytelses- til innskuddsordninger, vil markedet for fripoliser vokse betydelig i årene som kommer. Fripoliser er individuelle forsikringskontrakter som utstedes når en kollektiv ytelsesordning avsluttes eller en ansatt slutter i en bedrift med en ytelsesordning. Konkurransen på dette markedet vil øke, og nye aktører har kommet til. Storebrand vil møte denne konkurranse offensivt, med utgangspunkt i et konkurransedyktig produkt og lang erfaring med forvaltning av pensjonsmidler som gir trygghet for kunden. Storebrand har gjennom mer effektiv drift redusert kostnadene knyttet til forvaltning av fripoliser betydelig de siste årene.

Pensjonsreformen skal gjennomføres i 2010. Gjennom pensjonsforliket i Stortinget våren 2007 ble det oppnådd bred enighet om hvordan pensjon skal tjenes opp og kunne tas ut i den nye folketrygden. Regjeringen har lagt frem forslag til lovendringer som følger opp forliket. Når disse lovendringene er vedtatt, vil arbeidet med tilpasning av tjenstepensjonsordningene til den nye folketrygden starte. Blant de endringene som vil påvirke tjenstepensjonsordningene er nye oppføringsregler som gjør sluttlønn mindre relevant som pensjonsgrunnlag, samt fleksibel pensjonsalder.

I pensjonsforliket ble det enighet om å innføre en ny ordning for skattestimulert individuell pensjonssparing (IPS). Den årlige sparegrensen skal være 15 000 kr, og skattereglene skal være som for den tidligere individuelle pensjonssparing (IPA-ordningen), dvs. en skattelette tilsvarende 28 prosent av innbetalt beløp. Utbetalingen skattlegges som pensjonsinntekt. Det vil åpnes for å knytte individuell pensjonssparing til tjenstepensjonsordningen. Dette åpner for at ansatte med for eksempel OTP på en enkel måte kan supplere arbeidsgivers sparing på individuelt grunnlag. Ordningen skal gjelde med virkning fra skatteåret 2008. Det er etablert et konsernprosjekt for å etablere IPS og sikre en god markedsposisjon.

Storebrand ønsker å stimulere til økt satsing på helse, miljø og sikkerhet (HMS) hos våre kunder i både privat og offentlig sektor. Målet med satsing på HMS gir de ansatte bedre trivsel og økt livskvalitet. Bedriftene vil få større verdiskaping og lavere kostnader til sykefravær, i tillegg til lavere forsikringspremie. Lavere sykefravær og færre nye uførepensjonister vil også gi betydelige besparelser for samfunnet. Gjennom HMS-rådgivning bistår vi bedrifter i arbeidet for et bedre arbeidsmiljø og lavere sykefravær. For offentlig sektor har Storebrand opprettet et HMS- og seniorpolitisk fond. Fondet gir bidrag til ulike HMS-tiltak, kurs og etterutdanning. I tillegg får kommuner og offentlige virksomheter tilbud om HMS-rådgivning og helseforsikring.

Storebrand har gjennom 2007 økt antall produkter til hver enkelt kunde, og arbeidet med kryssalg fortsetter i 2008. Kundetilfredshet, kunde-

lojalitet og levetid på kundeforholdet øker med antall produkter. Økning i antall produkttilknytninger vil gi mer fornøyde kunder og samtidig øke inntjeningen. Med 200 000 nye OTP-kunder i løpet av de to siste årene, har vi et svært godt utgangspunkt for å lykkes med kryssalg. Det nye IPS-produktet vil bli et viktig kryssalgprodukt i 2008 og utover.

Innføring av EU-direktivet «Markets in Financial Instruments Directive» (MiFid) fra 1. november 2007 preger aktørene i sparemarkedet.

Direktivet gir forbrukerne i sparemarkedet større beskyttelse og ingen kan gi råd i investerings spørsmål uten konsesjon. Rådgiverne plikter i tillegg å undersøke kundens økonomi samt foreta ulike tester for å vurdere hvilke produkter som er best egnet for kunden. Storebrand har i annet halvår jobbet aktivt med implementeringen av MiFid-regelverket, og de nye rutinene er tatt godt imot av rådgivere og kunder.

Arbeidet med å effektivisere løsninger for kundebehandling, service og oppgjør har fortsatt i 2007. Det tas sikte på at alle enheter skal være gjennomgått innen primo 2009. Målsettingen er å øke effektiviteten med mer enn 20 prosent i de områdene som blir gjennomgått. På enkelte prosesser er det oppnådd effektiviseringsgevinster på over 30 prosent. Effektivitetsforbedringene er også et ledd i å håndtere veksten i selskapet samt å øke kundetilfredsheten.

Resultatutvikling i 2007

Det samlede resultatet for livvirksomheten som inngår i konsernresultatet etter IFRS utgjorde 1 635 millioner kroner i 2007, mot 1 198 millioner kroner i 2006. Fordelingen av resultatet mellom de ulike virksomhetsområdene vises i tabellen nedenfor.

Resultat livvirksomhet		
Mill. kroner	2007	2006
Storebrand Livsforsikring Konsern	1 365	1 182
IFRS effekter	258	8
Øvrig livvirksomhet	13	7
Totalt for livvirksomheten	1 635	1 198

Nedenfor beskrives først resultatutviklingen for Storebrand Livsforsikring. Deretter følger en beskrivelse på resultatutviklingen i SPP og øvrig livvirksomhet. Til slutt gis det en beskrivelse av tall på embedded value for Storebrand Livsforsikring i henhold til prinsippene for Market Consistent Embedded Value.

Forsikringselskaper har foreløpig ikke anledning til å avlegge regnskapet etter IFRS. Dersom ikke annet er kommentert, er regnskapstall avlagt etter norsk regnskapslov og regnskapsforskriften for forsikringselskaper.

Forklaring – resultatanalyse. Renteresultatet er forskjellen mellom netto bokført avkastning, inkludert rentekostnader på ansvarlig lånekapital, og den garanterte avkastningen på kontraktene. Den gjennomsnittlige garanterte renten på forsikringskontraktene var på 3,5 prosent i 2007. Risikoresultatet fremkommer som følge av

at dødelighet og uførhet avviker fra det som er forutsatt i premie-tariffene. Administrasjonsresultatet viser differansen mellom belastet administrasjonspremie for året og de faktiske driftskostnader.

Godt driftsresultat og resultat til eier. Driftsresultatet for 2007 viser et overskudd på 4 138 millioner kroner, sammenlignet med et overskudd på 5 175 millioner kroner i 2006. Resultatet ble fordelt med 2 797 millioner til kundene (herav 400 millioner kroner avsatt tilleggsavsetninger) og 1 365 millioner til eier. Det gode resultatet til kunder innebærer også at løpende pensjoner og fullt opptjente pen-

sjonsrettigheter (fripoliser) reguleres. Av eiers resultat kommer 152 millioner fra risikodekningsprodukter uten overskuddsdeling mot 135 millioner i 2006. I tillegg kommer forsikringer med investeringsvalg som har oppnådd et resultat på minus 44 millioner kroner mot minus 77 millioner i 2006. I 2008 innføres nye premie- og avsetningstariffer som tar hensyn til økt levealder blant de forsikrede som er observert de senere årene. Premiereservene styrket med 3 305 millioner kroner i 2007, noe som har bidratt til redusert driftsresultat.

Resultatanalyse fordelt pr. bransje Storebrand Livsforsikring AS

Millioner kroner	Kollektiv pensjon privat	Kollektiv pensjon offentlig	Gruppe-livs-forsikring	Individuell kapital-forsikring	Individuell pensjons-forsikring	Skade-forsikring	Sum 2007	Sum 2006	Sum 2005
1. Finansinntekter	9 147	1 532	70	1 354	1 975	19	14 097	11 191	9 123
2. Garantert rente	-4 052	-616	-4	-623	-915		-6 209	-5 668	-4 764
- herav tilført premiefond	-131	-20			-7		-158	0	-125
3. Renteresultat	5 095	917	66	731	1 060	19	7 887	5 523	4 359
4. Risikopremie	511	87	424	409	-94	161	1 499	1 303	1 245
5. Risikotilskudd	-314	-63	-375	-272	56	-124	-1 092	-998	-798
6. Netto gjenforsikring m.v.	-96	0	-27	-4	0	-36	-163	-84	-84
7. Risikoresultat	101	24	23	133	-38	2	244	220	363
8. Administrasjonspremie	611	106	64	251	188	36	1 257	1 154	1 024
9. Driftskostnader	-873	-134	-77	-430	-311	-102	-1 927	-1 705	-1 354
10. Administrasjonsresultat	-261	-28	-13	-180	-122	-66	-669	-551	-330
11. Endring sikkerhetsfond	-13	-2	-3	-1	1		-18	-18	-11
Reservestyrking	-2 605	-350			-350		-3 305		
12. Bransjeresultat brutto (3+7+10+11)	2 316	561	74	683	550	-46	4 138	5 175	4 381
13. Resultat til forsikringskundene	-1 565	-436		-437	-360		-2 797	-3 994	-3 215
Til(-)/fra(+) egenkapital:									
-netto avkastning selskapskapitalen ¹							672	579	491
-0,40 % av kundefond							613	567	521
-egenkapitalbetjening risiko							50	49	47
-øvrig							6	-15	107
14. Resultat før skatt							1 341	1 181	1 167

¹ Omfatter: Sikkerhetsfond, ansvarlig lånekapital, bokført egenkapital og gjeldsposter.

Herav produkter med investeringsvalg	2007				
Mill. kroner	Kollektiv pensjon	Individuell kapital	Individuell Pensjon	Sum	Sum 2006
Renteresultat	-2,8	-0,8	-2,6	-6,2	63,1
Risikoresultat	-0,2	0,4	1,0	1,2	3,4
Administrasjonsresultat	-58,3	7,9	11,9	-38,5	-142,8
Avsatt til sikkerhetsfond		-0,7	0,2	-0,5	-0,5
Bransjeresultat brutto	-61,3	6,8	10,5	-44,0	-76,8

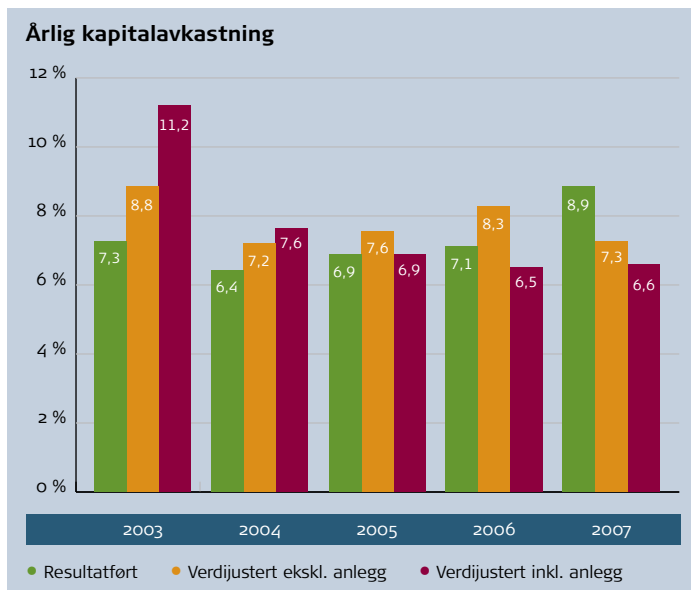
Over-/underskudd på resultatelementene tilfaller i sin helhet selskapet

Etter IFRS-effekter på 258 millioner kroner utgjør resultat før skatt for Storebrand Livsforsikring Konsern 1 623 millioner. Resultatet er i 2007 påvirket av en engangseffekt på 215 millioner som skyldes en tilbakeføring av en tidligere belastning av egenkapitalen etter IFRS knyttet til pensjonskostnader som inngår i overskuddsdelingsmodellen. Resultatet tilsvarer en egenkapitalrentabilitet for Storebrand Livsforsikring på 28 prosent i 2007, som er noe bedre enn rentabiliteten i 2006 og 2005.

Vekst i premieinntekter på de fleste områder. Premieinntektene eksklusiv overført premiereserve ble på 16 578 millioner kroner i 2007. Dette er en økning på 27 prosent fra 2006, da de totale premieinntektene ble 13 069 millioner kroner. Innenfor forsikringer med investeringsvalg er kollektiv pensjonsforsikring økt med 66 prosent som følge av kundeveksten innen obligatorisk tjenstepensjon (OTP) mens det har vært en nedgang i individuelle forsikringer med 21 prosent. For ytelsesordning kollektiv pensjonsforsikring og gruppelivsforsikring var det en økning hhv på 21 prosent og 8 prosent. Individuell kapitalforsikring hadde en økning på 28 prosent. Når det gjelder individuell rente/ pensjonsforsikring har det vært en økning på 94 prosent sammenlignet med 2006. Skadeforsikring (innenfor livregelverket) viser en økning på 6 prosent.

God flyttebalanse. Storebrand Livsforsikring oppnådde en positiv flyttebalanse på 1 056 millioner i 2007. Det har vært godt salg av pensjon i bedriftsmarkedet og meldt men foreløpig ikke bokført tilflytting utgjør 3,1 milliarder kroner. Personmarkedet har oppnådd godt salg av pensjon, sparing og risikoprodukter.

Tilfredsstillende avkastning, soliditet og risikokapital. Storebrand Livsforsikring oppnådde en tilfredsstillende avkastning i 2007. Den resultatførte finansavkastningen ble 8,9 prosent, mot 7,1 prosent i 2006. Verdijustert avkastning for omløpsaktiva ble 7,3 prosent, mot 8,3 prosent i 2006. Tas det hensyn til anleggsobligasjoner, ble verdijustert avkastning 6,6 prosent, mot 6,5 prosent i 2006. Ved utgangen av året

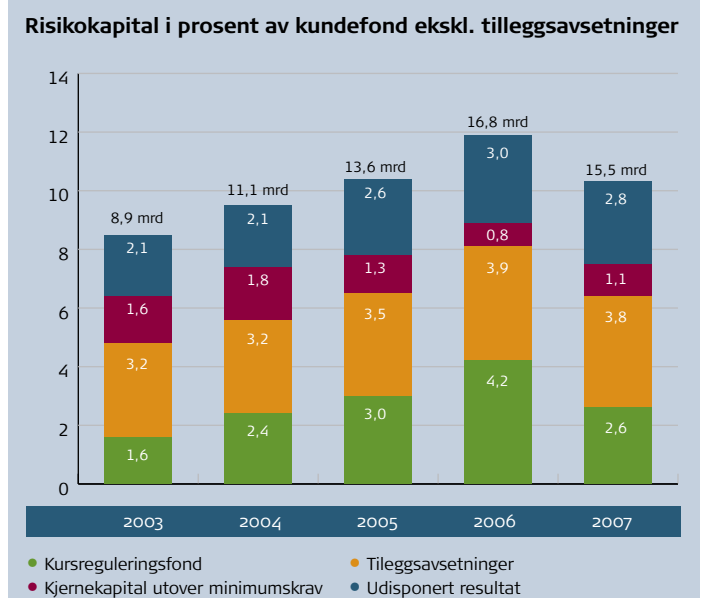
utgjorde urealiserte reserver på omløpsmidler 3 889 millioner, mens tilsvarende reserver på anleggsobligasjoner utgjorde 40 millioner. Samlet reduksjon i urealiserte kursreserver var 3 086 millioner i 2007.

Ved utgangen av 2007 hadde livselskapet en tilfredsstillende risikobærende evne. Solvensmarginen var 136,1 prosent, mot 174,6 prosent ved utgangen av 2006. Kapitaldekningen var i 2007 på 10,0 prosent, mens kravet er 8 prosent. Ansvarlig kapital i kapitaldekning og solvensmargin kapital er økt som følge av emisjon og ansvarlig lån, men er redusert med immaterielle eiendeler i SPP-transaksjonen.

Risikoresultat. I 2007 ble risikoresultatet på 244 millioner kroner, mot 220 millioner i 2006. Økningen på 24 millioner kroner er relatert til et forbedret resultat for individualbransjene samlet og for offentlig kollektiv pensjon. Skadebransjene ligger på omtrent samme nivå som i fjor mens det er en mindre nedgang for privat kollektiv pensjonsforsikring og gruppelivsforsikring.

Kostnadsutvikling. Administrasjonsresultatet ble på minus 669 millioner kroner, en svekkelse på 118 millioner kroner fra i fjor. Administrasjonsresultater for produkter med overskuddsdeling utgjorde minus 359 millioner kroner.

Driftskostnadene i Storebrand Livsforsikring ble i alt 1 927 millioner kroner i 2007, mot 1 755 millioner i 2006. Endringen på 172 millioner kroner skyldes i hovedsak reduserte resultatavhengige forvaltningshonorarer og økning som følge av resultatføring av estimatavvik egen pensjonsordning. Kundefondene, eksklusiv forsikringer med investeringsvalg, har økt med 7 prosent i 2007. Kostnadene målt i forhold til gjennomsnittlig kundefond er 1,21 prosent i 2007 mot 1,10 prosent i 2006. Det er målsatt fremtidig effektivisering av arbeidsprosesser som vil skape grunnlag for å håndtere fremtidig vekst uten tilsvarende

1 Risikokapitalen inkluderer tilleggsavsetninger på 0,6 milliarder kroner utover ett års rentegaranti.

økning i kostnadene. Kundefond for forsikringer med investeringsvalg har økt med 21 prosent i 2007 og utgjør 8 929 millioner kroner.

Oppbygging av tilleggsavsetninger. Tilleggsavsetninger er betingede tildelte kundemidler som fungerer som risikokapital for kurs-svingninger i investeringsporteføljen. I 2007 ble tilleggsavsetningene styrket med 400 millioner kroner, og utgjør 5 757 millioner kroner ved utgangen av 2007. Sammen med vårt risikostyringssystem gir dette Storebrand Livsforsikring AS et godt utgangspunkt for å levere god forventet finansavkastning også for 2008.

Tilpasninger i investeringsporteføljen. I tråd med investeringsstrategien til Storebrand Livsforsikring AS om effektiv bruk av risikokapitalen for å optimere selskapets og kundenes forventede avkastning, ble aksjeeksponeringen inklusiv derivater redusert fra 28 til 26 prosent gjennom 2007. Andelen norske aksjer i aksjeporteføljen har i samme periode blitt redusert fra om lag 15 til 4 prosent. Andelen allokert til Private Equity er økt gjennom året, til i underkant av 4 prosent. Sikringsprogrammer har vært tatt i bruk for aksjeporteføljen i 2007, slik at bufferkapitalen ikke vil bli unødig hardt rammet dersom finansmarkedene skulle få plutselige og kraftige fall.

Andelen i internasjonale omløpsobligasjoner er gjennom året holdt noe lavere enn målsatt allokering, grunnet lave internasjonale renter ved inngangen til året. De stigende rentene som er observert både i Norge og internasjonalt, med unntak av USA, i 2007 har gitt verdifall i obligasjonene på kort sikt. På lengre sikt vil stigende renter gi en økt avkastning fra investeringsporteføljen, og øke selskapets risikobærende evne. Pengemarkedsporteføljen responderer relativt raskt ved økning i de kortsiktige rentene. Samlet sett anses selskapets renteplasseringer som robuste for eventuelle endringer i rentenivået.

En mindre andel av de urealiserte kursgevinstene i obligasjoner er å finne som en anleggsreserve i selskapets hold til forfall-portefølje av lange stats- og statsgaranterte obligasjoner. Denne delporteføljen utgjorde 22 prosent av de samlede investeringsaktiva ved årsslutt 2007. Hold til forfall-porteføljen har en gjennomsnittlig gjenværende løpetid på ca. fire år, og en gjennomsnittlig løpende rente på i overkant av 5,4 prosent på bokførte verdier.

Avkastning og aktivafordeling Storebrand Livsforsikring AS

(Mill. kroner) Delportefølje	2007				2006	
	Aktivafordeling				Aktivafordeling	
	Avkastning %	Markedsverdi	%	Eksponering ¹	Markedsverdi	Eksponering ¹
Investeringsaktiva total	7,3 %	166 294				
Verdipapirer	7,3 %	126 874	82,2 %	83,1 %	85,1 %	85,3 %
Aksjer	9,8 %	34 712	22,5 %	26,3 %	24,8 %	25,5 %
Obligasjoner	3,8 %	30 100	19,5 %	18,5 %	20,4 %	20,2 %
Pengemarked total	3,1 %	16 556	10,7 %	10,2 %	9,3 %	9,2 %
Anleggsobligasjoner	5,4 %	45 506	29,5 %	28,0 %	30,6 %	30,4 %
Eiendom	24,7 %	25 279	16,4 %	15,6 %	13,4 %	13,2 %
Utlån	5,5 %	2 188	1,4 %	1,3 %	1,5 %	1,5 %

¹ Eksponering hensyntar også derivatposisjoner i egne allokeringsporteføljer.

Allokeringen til eiendom har gjennom året blitt økt fra om lag 13 til 15,6 prosent. Verdien av eiendomsporteføljen har blitt justert opp med 2 975 millioner kroner i 2007, delvis som følge av verdistigning i porteføljen og delvis på bakgrunn av inflasjonsjustering.

Resultatutvikling SPP (inklusiv Euroben)

Resultatet beskrevet nedenfor består av SPP konsern samt Euroben, og inkluderer ikke resultat fra kapitalforvaltningsvirksomheten.

SEK millioner	2007	2006
Administrasjonsinntekter	1 006	938
Administrasjonskostnader	-888	-893
Administrasjonsresultat	118	45
Risikoresultat	217	352
Finansresultat	-435	1 582
Øvrig	289	238
Resultat før skatt	189	2 217
Skatt	43	-40
Resultat etter skatt	232	2 178

Administrasjonsresultatet ble SEK 118 millioner i 2007 sammenlignet med SEK 45 millioner i 2006. Dette skyldes en økning i kostnader knyttet til blant annet markedsføring og konsulentbistand. Risikoresultatet ble for 2007 SEK 217 millioner sammenlignet med SEK 352 millioner i 2006. Nedgangen fra 2006 forklares av et lavere resultat fra sykeforsikring som følge av premiesenkning i begynnelsen av 2007. I risikoresultatet inngår også verdiendringer i avsetningene for sykeforsikringen. Endringer i markedsverdien som følge av økt rente, bidrar også til det lavere resultatet sammenlignet med 2006. Administrasjons- og risikoresultatet tilfaller i sin helhet eier i henhold til overskuddsdelingsmodellen i SPP.

Totalavkastningen i SPPs investeringsportefølje ble 0,4 prosent i 2007 mot 6,8 prosent i 2006. Samlet ble eiers del av finansresultatet minus SEK 435 millioner for 2007. Markedsutviklingen i 4. kvartal kombinert med portefølje- og hedgestrukturen i SPP bidro til det negative resul-

tatet. Ny investeringsstrategi og porteføljestruktur er designet for i fremtiden å nøytralisere effekten ved en tilsvarende markedsutvikling.

Øvrig resultatelement ble SEK 289 millioner for 2007 mot SEK 238 millioner for 2006. Dette resultatet består av avkastning på egenkapital, kostnader på ansvarlig lån og avskrivninger på immaterielle eiendeler.

Premieinntektene viste en bedring i 2007, og økte med 7 prosent fra 2006 til SEK 8 561 millioner. Nytegingen økte med SEK 2,4 milliarder gjennom 2007, en økning på 21 prosent. Villkorad återbäring (forsikringstakernes bufferkapital) var ved utgangen av 2007 SEK 13 865. I Euroben finnes tilsvarende Villkorad återbäring som utgjorde SEK 2 442 millioner ved årsskiftet. De totale forsikringsreservene utgjorde ved utgangen av 2007 SEK 125 milliarder (112 milliarder), hvorav SEK 31 milliarder (27 milliarder) var plassert i fondsforsikring.

Solvensmarginen var ved utgangen av 2007 på 178 prosent. Nedgangen fra 310 prosent fra forrige årsskifte skyldes i hovedsak utbetaling av ekstraordinært utbytte til Handelsbanken gjennom året. Forsikringsreservene for tradisjonell virksomhet hadde en fordeling med 66 prosent av midlene i rentebærende papirer og resterende i hovedsak fordelt på svenske og internasjonale aksjer.

Resultatutvikling øvrig livvirksomhet

Storebrand Helseforsikring AS, hvor Storebrand ASA eier 50 prosent, oppnådde et driftsresultat for 2007 på 25 millioner kroner mot 17 millioner i 2006. Selskapet tilbyr behandlingsforsikring i bedrifts- og privatmarkedet. Premieinntektene for helseforsikringsproduktene har steget med 18 prosent i forhold til 2006 og utgjorde 199 millioner kroner. Av veksten i opptjent premie for egen regning har økningen fordelt seg jevnt mellom Norge og Sverige.

EV – Market Consistent Embedded Value

Dette avsnittet gir informasjon om Embedded Value (EV) 2007 for Storebrand Livsforsikring Konsern. Denne verdien inkluderer Storebrand Livsforsikring AS (SBL) såvel som det nylig oppkjøpte svenske forsikringselskapet SPP (inkl. Euroben Ltd.).

Storebrand har brukt European EV Principles fra 2004 til 2006. I 2007 har metoden blitt revidert og man har gått bort fra top-down prinsip-

pet, og i stedet tatt i bruk en bottom-up metode for å bedre kunne ta hensyn til den risiko selskapet er utsatt for (markedskonsistent metode).

Embedded Value er en aktuariell beregning for å måle verdien av et livsforsikringsselskap ekskludert effekten av fremtidig nysalg. Denne beregningen benytter en rekke forutsetninger om forretningen, mikro- og makroøkonomiske forhold, samt andre faktorer hvorav noen er beregnet ut fra makroøkonomiske forhold og finansmarkedenes tilstand. Storebrand har utgitt en separat EV-rapport med ytterligere detaljer. EV-rapporten fra Storebrand er utarbeidet i samarbeid med aktuarfirmaet Tillinghast og er i overensstemmelse med prinsippene nedfelt av CFO Forum.

Resultatoversikt. Resultatene i dette avsnittet er oppgitt i NOK. En valutakurs på 0,84 har blitt brukt for å omregne SEK til NOK.

For Storebrand Livsforsikring Konsern pr 31.12.2007, er total EV på NOK 29 940 millioner. Nåverdien av fremtidig overskudd er på NOK 28 412 millioner (inkludert look-through verdi på NOK 4 156 millioner), mens selskapskapitalen er på NOK 7 478 millioner og kapitalkostnaden er på NOK 248 millioner. EV blir redusert av en volatilitetskostnad på NOK 5 701 millioner.

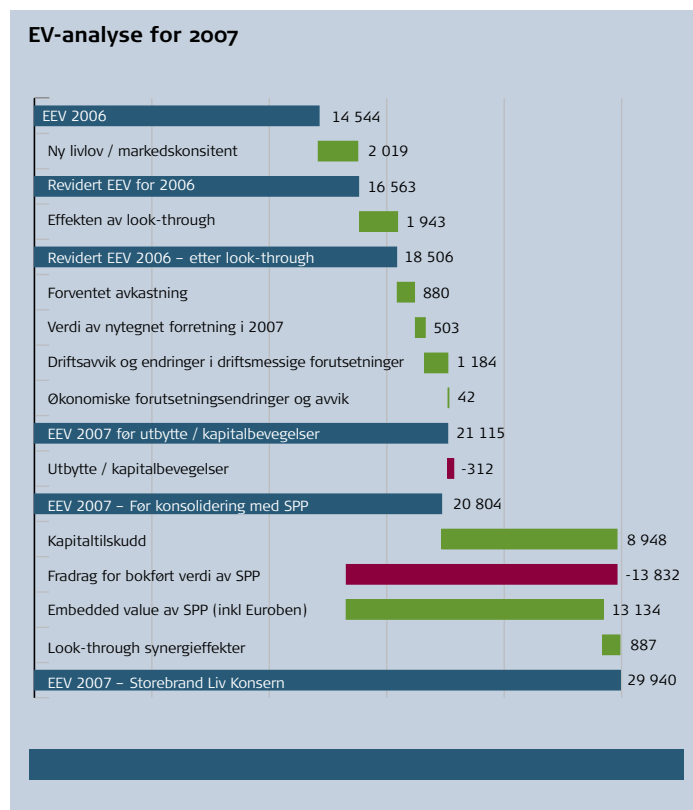
EV (Embedded Value) for Storebrand Livsforsikring Konsern	
Mill. kroner	MCEV 2007
Selskapskapital	7 478
Kapitalkostnad	-248
Nåverdi av fremtidig overskudd	24 256
Volatilitetskostnad	-5 701
Look-through verdi	4 156
Total embedded value	29 940

Det forventes at for strukturen av holdingselskapet i Sverige, hvor deler av overskuddet kan overføres til gruppen som et skattefritt bidrag, vil den effektive skattesatsen for SPP være null. Derfor har en skattesats på 0 prosent blitt brukt for SPP. Gjeldende skattelover i Norge gir en effektiv skattesats på 0 prosent for overskudd i SBL og konsernets kapitalforvaltningsselskap.

EV historikk						
Mill. kroner	SBL				SPP	Liv Konsern
	EEV 2005	EEV 2006	MCEV 2006	MCEV 2007	MCEV 2007	MCEV 2007
Selskapskapital	5 512	5 977	5 977	6 931	5 431	7 478
Kapitalkostnad	-711	-986	-102	-106	-142	-248
Nåverdi av fremtidig overskudd	8 614	10 813	13 831	16 864	7 392	24 256
Volatilitetskostnad	-1 158	-1 259	-3 143	-4 863	-839	-5 701
Look-through verdi	-	-	1 943	2 863	1 292	4 156
Skatt	-232	0	0	0	0	0
Total EV (Embedded Value)	12 025	14 544	18 506	21 690	13 134	29 940

EV-analyse for 2007.

I denne seksjonen representerer EV og EV overskudd kun SBL, hvis annet ikke spesifiseres.

Økningen i EV fra 31.12.2006 til 31.12.2007 er på NOK 2 609 millioner, ikke inkludert oppkjøpet av SPP, synergieffekter, utbytte og andre kapitaloverføringer, men inkludert look-through verdi for SBL. Dette gir en avkastning på 14 prosent (før justeringer).

Forventet avkastning representerer avkastning på åpningsverdien for revidert EV per 31.12.2006 (etter look-through). Avkastningen er gitt ved den risikofri rente som også er benyttet ved neddiskontering av fremtidig overskudd i MCEV 2006.

Verdien av nyttegnet forretning i 2007 (basert på estimater ved årsslutt 2007), øker EV med NOK 503 millioner. Verdien av nyttegnet forretning er basert på en marginal metode. Dette betyr at endringen i volatilitetskostnad for den totale forretningen per årsslutt knyttet til nyttegnet forretning tilskrives denne.

Driftsavvik og endringer av driftsmessige forutsetninger betyr hovedsakelig: For forretning uten overskuddsdeling har endringer i gebyrer og kostnader en negativ effekt, mens eiers marginer innen fee-basert forretning har økt på grunn av endringer i tariffene. Nettoeffekten av dette er en økning av EV på NOK 0,7 milliarder. Generelt har erfaringene innen kollektiv forsikring vært bedre enn forventet, dette bidrar med NOK 0,4 milliarder i positiv retning.

Endringer i økonomiske forutsetninger og avvik i forhold til forventninger kan deles inn i følgende forhold: Økningen av rentenivået i 2007 har ført til høyere forventet avkastning og overskudd for aksjonærene. Dette er delvis oppveid av at forventet overskudd blir diskontert med høyere rente. Nettoeffekten øker EV med NOK 1,2 milliarder. Samtidig har implisitt volatilitet i markedet økt, som igjen har økt volatilitetskostnaden tilsvarende NOK 1,2 milliarder. Den kombinerte effekten av disse er økt EV med kun NOK 42 millioner.

Av et totalt overskudd for 2007 på NOK 1,3 milliarder, har NOK 1,0 milliarder blitt tilført egenkapital, og NOK 0,3 milliarder har blitt betalt ut i utbytte.

Effekten av oppkjøpet av SPP sent i 2007 kan deles inn i følgende forhold:

- Emisjonen med netto kapitaltilskudd tilsvarende NOK 8,9 milliarder
- Fradrag for bokført verdi av SPP tilsvarende NOK 13,8 milliarder i SBLs regnskap
- NOK 13,1 milliarder er lagt til EV for SPP per 31.12.2007
- Synergieffekter har blitt lagt til grunn for å reflektere den relative reduksjonen av kostnader innen Storebrand Kapitalforvaltning på grunn av tilføringen av forvaltningskapitalen fra SPP. Denne vil bli overført før utgangen av 2008. Økningen i EV på NOK 0,9 milliard representerer kun den høyere forventede look-through verdien for SBL.

Verdien av nyttegnet forretning (Value of New Business). Fordi SPP ble kjøpt opp nær årsslutt, har ingen analyse blitt gjennomført på nyttegnet forretning i SPP.

Verdien av nyttegnet forretning nedenfor representerer kun SBL.

Mill. kroner	VNB 2007
Nåverdi av fremtidig overskudd	518
herav	
- fee-basert forretning	260
- 20/80 porteføljen	104
- 35/65 porteføljen	53
- forretning uten overskuddsdeling	101
Kapitalkostnad	-1
Volatilitetskostnad ¹	-107
Look-through verdi	93
Verdi av nyttegnet forretning	503

¹ Volatilitetskostnad er beregnet med marginal metode

Sensitiviteter for Storebrand Liv Konsern. Sensitivitetene reflekterer endringer i EV basert på endringer i forutsetninger.

Sensitiviteter:

Mill. kroner	Total MCEV	Endring	Endring i %	Verdi av nytegnet for- retning	Endring	Endring i %
Base	29 940			503		
1. Rentenivå +1 % ²	31 412	1 472	4,9 %	501	-2	-0,4 %
2. Rentenivå -1 % ¹	27 094	-2 846	-9,5 %	472	-31	-6,2 %
3. Markedsverdi av aksjer -10% ²	28 354	-1 586	-5,3 %	498	-5	-0,9 %
4. Markedsverdi av aksjer og eiendom -10%	27 724	-2 216	-7,4 %	404	-98	-19,6 %
5. Lønns- og kostnadsinflasjon +0.5%	30 360	420	1,4 %	529	27	5,3 %
6. Kostnader -10%	30 598	659	2,2 %	517	14	2,7 %
7. Dødelighetsrate -5% – langtlig forretning	29 263	-677	-2,3 %	503	0	0,0 %
8. Dødelighetsrate -5% – annen forretning	30 109	169	0,6 %	523	20	3,9 %
9. Avgangsrater +10 %	29 111	-829	-2,8 %	465	-38	-7,5 %

¹ Endring i markedsverdi for unit linked fond er ikke tatt hensyn til

² Verdi av nytegnet forretning kun for SBL

Nytt regelverk for livsforsikringsbransjen

Ny forsikringslov med forskrifter trådte i kraft 1.1.2008. Den nye loven innebærer omfattende endringer for livsforsikringsselskapene. Det er arbeidet intensivt for å styrke Storebrands konkurransekraft ved å utnytte de muligheter som nå har åpnet seg. Målet med den nye forsikringsloven er større forutsigbarhet og gjennomsiktighet i prisingen av forsikringsproduktene, samt å skape et tydeligere skille mellom kundenes pensjonsmidler og forsikringsselskapets egne midler. Hovedprinsippet etter det nye regelverket er at prisene fastsettes med endelig virkning og betales på forhånd.

Nye muligheter i kapitalforvaltningen

For det nye regelverket trådte i kraft bestemte Storebrand på vegne av kundene, hvordan pensjonsmidlene skulle forvaltes og alle midlene var i samme portefølje. Med den nye loven vil bedrifter med ytelsesbaserte pensjonsordninger i større grad kunne påvirke porteføljens aktivaklasser og risiko. Det nye lovverket åpner for at også kollektivporteføljen kan deles opp i underporteføljer med forskjellig aktivasammensetning og risiko.

Kontrakter med lav rentegaranti og høy bufferkapital (tilleggsavsetninger og kursreserver) kan til samme pris få høyere aksjeandel i sin portefølje enn tilsvarende kontrakter med høyere rentegaranti eller lavere bufferkapital. Det er risikoen egenkapitalen utsettes for som er utgangspunktet for prisfastsettelsen av rentegarantien. En kunde kan velge en investeringsprofil med lav aksjeandel som kan gir en lavere risiko for tap, men kan også gi lavere forventet avkastning. Økt aksjeandel ville gi høyere forventet avkastning og økte innbetalinger til premiefondet, men også en høyere pris på rentegarantien. Tilleggsavsetningene kan etter den nye loven kun brukes til å dekke manglende avkastning på egen kontrakt, og det nye regelverket gir økt fleksibilitet i oppbyggingen av tilleggsavsetninger.

Bedrifter som velger en særskilt investeringsportefølje vil få større valgfrihet. Disse kan velge mellom standardiserte risikoprofiler, eller ha et tilnærmet fritt investeringsvalg innenfor de begrensninger som til enhver tid følger av lov og forskrifter. Bedriften kan da definere sin investeringspolicy omtrent som om forvaltningen skjer i en pensjonskasse.

Det nye lovverket åpner også for en ny type langsiktige kontrakter. Avkastningsgarantien har hittil vært knyttet til regnskapsperioden på ett år, mens det nå åpnes for at man kan avtale garantiperioder opp til 5 år. Prisen for en flerårig avkastningsgaranti vil være lavere enn for en årlig avkastningsgaranti over samme periode. Det er imidlertid fortsatt krav om at forpliktelsene overfor arbeidstakerne til enhver tid skal være dekket av tilstrekkelige forsikringsmessige avsetninger, og om nødvendig kan også egenkapitalen benyttes for å sikre tilstrekkelig reservering i løpet av avtaleperioden. I regelverket for flerårig avkastningsgarantier er det større avtalefrihet mellom kunde og selskap hvor det blant annet kan avtales at kunden tar en større del av risikoen mot å få redusert sin premie.

Nye regler for bruk av overskudd

For kollektiv ytelsespensjon og for nyopprettede garanterte individualprodukter medfører ny forsikringslov at overskuddet skal gå til kunden. De ulike delene av pensjonsleveransen prises separat på forhånd og hvert priselement kan inneholde et fortjenestelement til forsikringsselskapet.

For gamle og nye fripoliser innføres et modifisert overskuddsdelingsregime som innebærer at selskapet kan beholde 20 prosent av overskuddet som her utgjør summen av rente- og risikoresultatene fra fripolisene. Modifisert overskuddsdelingsmodell innebærer at et eventuelt negativt risikoresultat vil gå til fradrag mot kundenes renteover-

skudd. Selskapet får i tillegg tilført all avkastning på kapital i balansen som ikke tilhører kundene.

Individuelle produkter som er i selskapet før lovens ikrafttredelse kan videreføres etter overskuddsregler som gjaldt før 2008, og Storebrand tar sikte på fortsatt å forvalte disse midlene etter dette regimet.

Nye regler for premiebetaling

Pris for rentegaranti

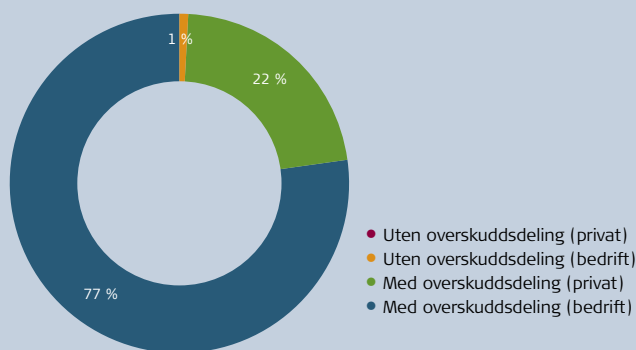
Premien skal beregnes for ett år av gangen, og betales forskuddsvis med mindre det er avtalt terminvis betaling.

Bedriften betaler for rentegarantien forskuddsvis hvert år. Det innebærer at fortjenesten i selskapet ikke vil kunne hentes etterskuddsvis ved å beholde deler av renteoverskuddet fra de kollektive pensjonskontraktene. Det vil fortsatt være mulig å foreta tilleggsavsetninger som i år med lav avkastning, kan benyttes til å dekke avkastning i kollektivporteføljen mellom null prosent og garantinivået. Tilleggsavsetningene skal være fordelt på de enkelte kontraktene. Maksimal størrelse på tilleggsavsetninger er gitt i forsikringsloven. Eier står for all nedside-risiko og må reservere opp kontrakten dersom buffer ikke er tilstrekkelig eller tilgjengelig. Prisen på rentegarantien vil blant annet avhenge av kontraktens bufferkapital, aksjeandel i porteføljen, nivået på rentegarantien, samt markedsutviklingen blant annet i form av rentenivået. Før 2008 ble ikke rentegarantien priset særskilt, men ble dekket indirekte gjennom overskuddsdelingen mellom selskap og kunde.

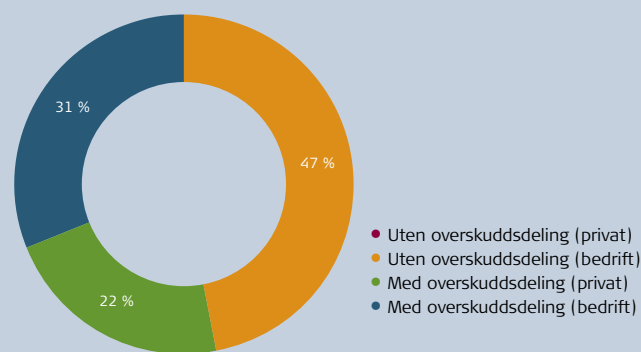
Pris for risikodekningene

Bedriften vil få tilført overskudd på risikoresultatet for alders-, uføre- og etterlattedekningene i pensjonsordningen, mens et underskudd på risikoresultatet i utgangspunktet må dekkes av forsikringsselskapet selv. Det åpnes imidlertid for at inntil halvparten av risikooverskuddet i en bransje kan tilbakeholdes i et risikoutjevningfond. Senere års underskudd kan dekkes fra risikoutjevningfondet før forsikringsselskapet eventuelt må bruke egenkapital.

Produktportefølje for innføring av nytt livsforsikringsregelverk

Produktportefølje etter innføring av nytt livsforsikringsregelverk

Pris for administrasjon av pensjonsordningen

Administrasjonskostnadene vil bli betalt forskuddsvis hvert år med endelig virkning for bedriften. Et eventuelt underskudd i administrasjonsresultatet må dekkes av forsikringsselskapet, og et eventuelt overskudd vil også tilfalle selskapet. For kontrakter som forvaltes i investeringsvalgporteføljen, skal i tillegg prisen for kapitalforvaltning skilles ut som et eget priselement.

Kapitalforvaltningsvirksomheten

Marked og strategi

Storebrand Kapitalforvaltning tilbyr et komplett forvaltningskonsept som omfatter aktivt forvaltede porteføljer av norske og internasjonale verdipapirer, globale spesialprodukter med et absolutt avkastningsmål, samt effektiv styring av markedsrisiko. Storebrand Kapitalforvaltning er i dag Norges største private kapitalforvalter. Gjennom Storebrands oppkjøp av SPP åpner det seg store muligheter både i forhold til økt volum, uthenting av synergier og økt verdiskaping i kapitalforvaltningsvirksomheten i årene fremover.

Storebrand Kapitalforvaltning har som ambisjon å bli den foretrukne forvalter av langsiktige sparemidler og pensjonskapital. Dette gjøres gjennom videreutvikling av dagens forvaltningskonsept, satsing på spesielle investeringsområder, og oppbygging av spesialkompetanse innenfor sentrale forvaltningsfunksjoner. Ved utgangen av 2007 hadde selskapet 227 milliarder kroner til forvaltning. Dette er fordelt på diskresjonære porteføljer og på fond under merkenavnene Storebrand og Delphi.

Attraktive produkter. Storebrand Kapitalforvaltning tilbyr en full bredde av spare- og investeringsprodukter, fra aksje- og rentefond for den enkeltes individuelle sparing til avanserte spesialistfond for profesjonelle investorer. Alle fond som Storebrand forvalter selv er underlagt retningslinjer for samfunnsansvar og er forvaltet av et etablert forvaltningsmiljø bestående av forvaltere med lang erfaring. Delphi Verden ble i 2007 beste globale aksjefond rangert etter avkastning. Fondets formål er å oppnå høyest mulig avkastning ved å benytte hele

verden som investeringsunivers. Fondets investeringsstrategi er basert på trendanalyser. Fondet har en spiss investeringsstrategi rettet mot de til enhver tid antatt beste sektorene.

Møter nye kundebehov. Storebrand Kapitalforvaltning forventer at kundene i større grad vil etterspørre nye typer produkter. Innovasjon er viktig, og Storebrand Kapitalforvaltning tilbyr både sofistikerte spareprodukter og enkle garantiprodukter. I løpet av 2007 har man utviklet flere nye produkter for å møte kundens behov. Særlig garanterte spareprodukter har vært i fokus som følge av ny forsikringslov. Storebrand Garantikonto ble lansert 4. januar 2008, og gir kunden en garantert minsteavkastning på innbetalte midler. Midlene investeres i en portefølje som forvaltes aktivt av Storebrand Kapitalforvaltning. Porteføljen består i hovedsak av aksjer, obligasjoner og eiendom.

Institusjonsmarkedet. I 2007 fikk Storebrand Kapitalforvaltning 44 nye institusjonelle kunder. En egen storkundeavdeling med høyt kvalifiserte investeringsrådgivere betjener institusjonelle kunder. I samarbeid med kundene utformes skreddersydde investeringsstrategier tilpasset kundens finansielle målsetting, investeringshorisont og risikoprofil. Den sterke posisjonen innenfor segmentene kommuner, pensjonskasser og organisasjoner er opprettholdt i 2007, og det legges vekt på god kundebetjening. Strategien med å dreie salgspunktet mot private investeringselskaper har vært vellykket og videreføres i 2008.

I 2007 har det vært en positiv trend i salget av investeringsstøtte-tjenester, Storebrand Investment Operation Services. Flere nye kunder har i løpet av året valgt å benytte Storebrand Kapitalforvaltnings systemplattform for forvaltning utført av kunden selv eller andre eksterne forvaltere.

Automatisering. Langs hele verdikjeden i Storebrand Kapitalforvaltning, fra en investeringsbeslutning er tatt til posisjonen er gjort opp, kontrollert og rapportert, arbeides det kontinuerlig med å forenkle rutiner og å standardisere og automatisere prosesser. Dette bedrer både kostnadseffektiviteten og skalerbarheten i organisasjonen. Det legger videre til rette for en robust og fleksibel forvaltningsplattform som kan produsere enkle forvaltningsprodukter så vel som komplekse og fleksible investeringsprofiler som tilbys gjennom innskuddspensjonsordninger. Selskapet har gjennom 2007 hatt sterkt fokus på å begrense kompleksiteten og sikre skalerbarhet i driften. Dette har vært særlig viktig for en vellykket implementering av ny forsikringslov.

Oppkjøpet av SPP legger til rette for en ytterligere utnyttelse av driftseffektiviteten i Storebrand Kapitalforvaltning, herunder potensial for å hente ut betydelige synergier.

God avkastning, men ikke for enhver pris. Storebrand har et bevisst forhold til hvordan egne og kundenes midler forvaltes. Storebrand ønsker å bruke sin rolle som investor og eier slik at selskapet på lang sikt kan bidra til en mer bærekraftig utvikling. Hensikten med dette arbeidet er ikke å utelukke selskaper, men å påvirke til forbedring. Storebrand har utviklet analysemetoder for utvelgelse av de

beste selskapene basert på kriterier for samfunnsansvar. Målet er å gi best mulig avkastning, men ikke for enhver pris, og Storebrands erfaring er at krav til samfunnsansvar ikke reduserer avkastningen. Storebrand avstår fra investeringer i selskaper som medvirker til krenkelse av menneskerettigheter, arbeidstakers rettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade, produksjon av landminer, klasebomber, atomvåpen og tobakk. Selskapet unngår også selskaper som er blant de 10 prosent verste i de mest belastende industriene, eller som på annen måte driver uakseptabel forretningsførsel. Kravene gjelder både aksjer og obligasjoner, i Norge og internasjonalt. En egen avdeling i Storebrand Kapitalforvaltning arbeider med oppfølging av disse kravene. Det innebærer blant annet at 2 600 selskaper overvåkes kontinuerlig, og pr. 31.12.2007 er 87 selskaper utelukket i henhold til Storebrand konsernstandard for krav til samfunnsansvar. Storebrands konsernstandard for samfunnsansvarlige investeringer vil også bli implementert for midlene tilknyttet SPP.

Resultatutvikling i 2007

I 2007 var samlet resultat før skatt fra kapitalforvaltningsvirksomheten 138 millioner kroner, mot et overskudd året før på 156 millioner. Resultatet preges av høye faste og volumbaserte inntekter som følge av økte midler til forvaltning. Totale inntekter går likevel ned sammenlignet med 2006, som følge av lave avkastningsbaserte inntekter i perioden. God kostnadskontroll medfører lave totale kostnader og gir en solid driftsmargin.

Kapitalforvaltningsvirksomheten		
Mill. kroner	2007	2006
Totale inntekter	331	399
Totale kostnader	-259	-280
Netto finans	14	7
Storebrand Alternative Investeringer	52	30
Resultat før skatt	138	156

Inntekter. Selskapets inntekter er i hovedsak forvaltningshonorar, faste og avkastningsbaserte, samt salgsprovisjon. Totale inntekter sank med 17 prosent i forhold til 2006. Hovedforklaringen bak dette er lave avkastningsbaserte inntekter. Avkastningsbaserte honorarinntekter er 38 prosent lavere enn for 2006, og reduksjonen kan tilskrives lav relativ avkastning i diskresjonære porteføljer. En betydelig økning i midler til forvaltning har bidratt til en økning i faste og volumbaserte honorarinntekter på 47 millioner kroner. Sammenlignet med fjoråret utgjør dette en økning på 18 prosent. Storebrand Alternative Investments (SAI) bidrar med et resultat til kapitalforvaltningsvirksomheten på 52 millioner kroner mot 30 millioner i 2006.

Kostnader. Totale kostnader er redusert med 8 prosent sett i forhold til 2006. Denne reduksjonen kan i hovedsak tilskrives lavere resultatbaserte kostnader som i stor grad er knyttet til de avkastningsbaserte inntektene. Driftskostnadene steg med 3 prosent, noe som tilsvarer 6 millioner kroner. Kostnadsøkningen skyldes økning i midler til forvaltning. Gjennom målrettet og fokusert arbeid har selskapet lyktes med

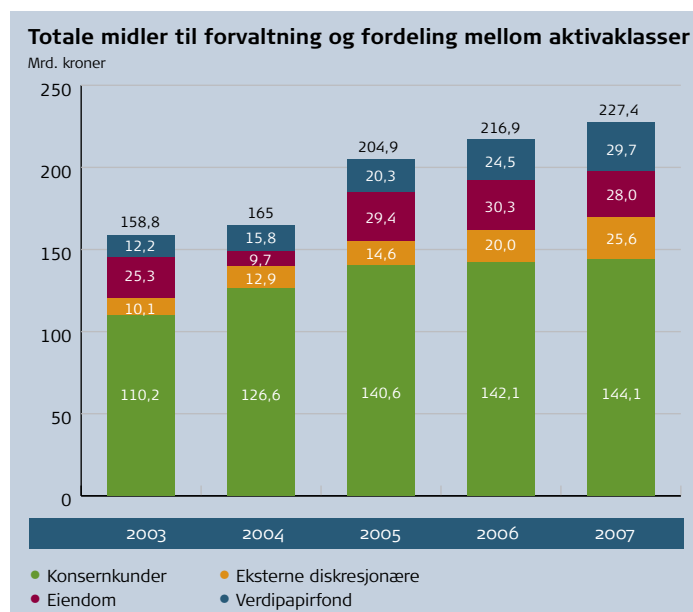
å forbedre driftsmarginen. Faste kostnader som en del av faste og volumbaserte inntekter forbedres fra 79 prosent i 2006 til 69 prosent i 2007. Totale kostnader som en del av totale inntekter (inkludert SAI) øker imidlertid fra 64 prosent i 2006 til 65 prosent i 2007. Dette skyldes lavere totale inntekter som følge av lavere avkastningsbaserte honorarinntekter enn i 2006.

Økning i midler til forvaltning. Midler til forvaltning økte med 10 milliarder kroner gjennom 2007. Totalt utgjør midler til forvaltning 227 milliarder kroner ved årets slutt. Utviklingen av midler til forvaltning er særlig påvirket av utviklingen i eiendomsmarkedet samt tilførsel av kapital gjennom året.

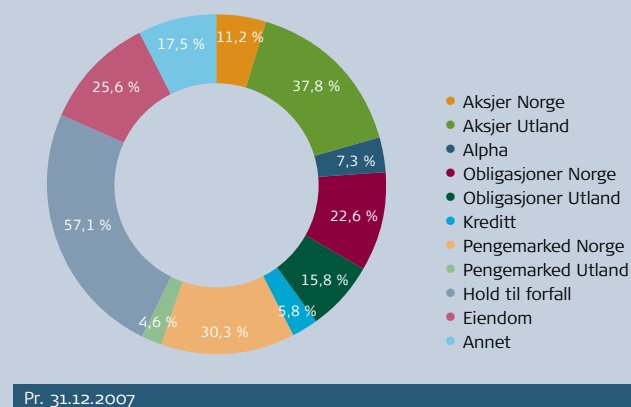
Til tross for skattefordeler ved sparing i aksjefond og positiv utvikling i aksjemarkedene de siste årene, er interessen for aksjefond i personmarkedet fremdeles lav i Norge sammenlignet med Sverige og Danmark. Norske personkunder hadde ved årets slutt plassert 142 mrd. kroner i verdipapirfond. Netto innløsning i personmarkedet var på 6,4 milliarder kroner i 2007.

Storebrand Kapitalforvaltning har snudd en netto avgang på 300 millioner kroner i 2006 til en netto tilgang på 300 millioner kroner i 2007. Rente- og obligasjonsfond har hatt størst tilgang, med netto tilgang på 700 millioner kroner i 2007 mot netto avgang på 130 millioner kroner i 2006. Samlet forvaltningskapital fra norske personkunder utgjorde 11,4 mrd. kroner pr. 31.12.07.

Markedsandelen til Storebrand Kapitalforvaltning i norskregistrerte verdipapirfond var 9,8 prosent ved utgangen av 2007, som er en svak nedgang fra 2007. Midler under forvaltning i norskregistrerte Storebrandfond har steget med 4,3 milliarder kroner (12 prosent).

Fordeling midler til forvaltning

Avkastning. Børsåret 2007 startet med vekst, men endret karakter i forbindelse med uroen i kredittmarkedene i siste halvår. Ved utgangen av 2007 er et betydelig mer usikkert marked enn tilfellet var på samme tid i 2006.

Forvaltningsresultatene i Storebrand Kapitalforvaltning i 2007 har vært lavere enn resultatene for 2006. Storebrand Kapitalforvaltning forvalter 145 milliarder kroner for Storebrand Livsforsikring. Avkastningen på denne porteføljen har vært svak i 2007. Dette skyldes i første rekke svak relativ avkastning i obligasjon- og pengemarkedsporteføljer samt svake resultater i porteføljer eksponert mot det Nord-Amerikanske aksjemarkedet. Den relative avkastningen på norske aksjer har imidlertid vært sterk.

Avkastningen i Storebrandfondene har i 2007 vært varierende. Avkastningen har vært god i pengemarkeds- og obligasjonsfondene. I tillegg trekker norske aksjer og Delphi Verden avkastningen opp. Avkastningen på Storebrand Verdi var på 16,6 prosent i 2007, mens avkastningen på Delphi Verden var 12,5 prosent.

Økte marginer. Storebrand Kapitalforvaltning har vist en ytterligere forbedring i driftsmarginene. Midler til forvaltning har økt med 5 prosent, mens driftskostnadene kun har steget med 3 prosent, som illustrert i grafen under. En solid underliggende driftsmargin er et godt fundament for videre vekst og utnyttelse av potensialet knyttet til SPP-transaksjonen.

Utvikling marginer og forvaltningskostnader SBK

Bankvirksomheten

Marked og strategi

Moderne bank. Storebrand Bank ASA har som visjon å være «det smarte valget for den moderne kunden». Banken skal være enkel å forholde seg til og tilby etterspurte produkter til konkurransedyktige priser. Bankkonsernet har en forvaltningskapital på 41,9 milliarder kroner og 215 ansatte.

Et år preget av fremgang. 2007 har vært preget av fremgang for Storebrand Bank, både hva gjelder konkurranseposisjonen og lønnsomhet. Bankens posisjon som gebyrfri hverdagsbank er videreført og konkurranseevnen innen boligfinansiering er opprettholdt. Dette har gitt seg utslag i en betydelig vekst både i volum og antall kunder. Utlånsporteføljen har økt fra 31,2 milliarder kroner i 2006 til 37,1 milliarder kroner i 2007. Den positive kundeutviklingen banken erfarte etter innføring av gebyrfri hverdagsbank i 2005 har fortsatt i 2007. Ved utgangen av 2007 hadde banken 70 710 aktive privatkunder og en forvaltningskapital på 41,9 milliarder kroner. Kvaliteten på den samlede utlånsporteføljen var ved utgangen av året god.

Innen bedriftskundesegmentet har banken en sterk posisjon mot det profesjonelle eiendomsmarkedet, herunder eiendomsutviklere og -besittere. Denne posisjonen er forsterket i 2007, samtidig som det er utarbeidet en ny strategi for området med hovedmål å utvide tjenestespekteret til bedriftskundene. Storebrand Bank har som mål å være en komplett tilbyder av finansielle tjenester til eiendomsaktører i sentrale strøk.

Storebrand Markets. For å sikre tilstrekkelig kraft bak satsningen på eiendom, øke produktbredden og derigjennom øke andre ikke balansedrevne inntekter, ble Storebrand Markets etablert som et nytt forretningsområde i 2007. Forretningsområdet omfatter produktområdene valuta, fondsmegling og strukturerte spareprodukter

samt næringsmegling gjennom Hadrian Eiendom AS. I tillegg kommer corporate rådgivning med fokus på næringseiendom. Fra februar 2008 tilbyr Storebrand Bank ASA aksjehandel på nett.

Resultatutvikling i 2007

Storebrand Bank Konsern oppnådde i 2007 et driftsresultat før tap på 156,8 millioner kroner mot 143 millioner kroner i 2006. Netto tilbakeføring av tap på utlån, garantier m.v. utgjorde 78,2 millioner kroner (netto tilbakeføring på 47 millioner i 2006). Årsresultatet for bankkonsernet ble 169,6 millioner kroner, mot 147,3 millioner kroner for 2006.

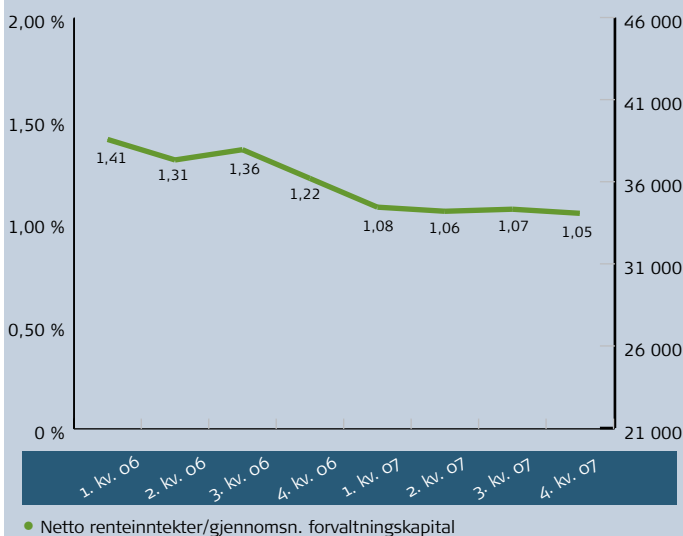
Storebrand Bank

Mill. kroner	2007	2006
Netto renteinntekter	413	419
Netto provisjonsinntekter	58	32
Andre inntekter	46	47
Driftskostnader	-360	-355
Tap på utlån, garantier med mer.	78	47
Resultat før skatt	235	190
Resultat etter skatt	170	147

Nedgang i netto renteinntekter. Netto renteinntekter beløp seg til 413,2 millioner kroner (418,8 millioner). Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 1,07 prosent i 2007 (1,32 prosent). Netto renteinntekter har vist en fallende trend også i 2007, hovedsakelig som følge av pressede marginer, kreditturo og økt konkurranse i utlånsmarkedet.

Netto provisjonsinntekter/andre driftsinntekter. Netto provisjonsinntekter utgjorde 57,9 millioner kroner for året mot 31,9 millioner i 2006. Økningen er et resultat av vellykket lansering av nye

Netto rentemargin

spareprodukter. Andre inntekter beløp seg til totalt 45,9 millioner kroner for året mot 46,8 millioner kroner i 2006.

Driftskostnader. Driftskostnadene utgjorde totalt 360,2 millioner kroner (354,5 millioner), tilsvarende 69,7 prosent av samlede driftsinntekter for året mot 71,3 prosent i 2006. Underliggende kostnadsprosent viser en positiv utvikling, drevet av bankens effektiviseringstiltak og økte inntekter.

Banken arbeider kontinuerlig med tiltak for å redusere driftskostnadene sett i forhold til utviklingen i forvaltningskapital og inntektsnivå. Banken har i den forbindelse igangsatt flere tiltak som skal sikre kontinuerlig forbedring og effektivisering av interne prosesser.

Mislighold og tap på utlån

Det har i 2007 vært en fortsatt nedgang i samlet misligholdsvolum fra 533 millioner kroner til 448 millioner kroner. Volumet av misligholdte lån hvor det er identifisert verditap, utgjorde ved årsslutt 297,2 millioner kroner (423,7 millioner). Dette representerer en nedgang på 126,5 millioner kroner i forhold til 31.12.06. Fra 31.12.05 til 31.12.07 har nedgangen i misligholdte lån med identifisert verditap, vært 343,9 millioner kroner. Misligholdsvolumet er normalt, og økningen i misligholdte engasjementer uten identifisert verditap forklares i hovedsak av at hele kundeengasjementet klassifiseres som misligholdt, også ved svært små utestående poster. Ved utløpet av 4. kvartal var dette misligholdsvolumet 151,2 millioner kroner (109,0 millioner), hvorav 44 millioner kroner gjelder kunder med utestående beløp under 1000 kroner. Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement (etter individuelle nedskrivninger) utgjorde ved utgangen av 2007 201,3 millioner kroner (172,7 millioner). Brutto misligholdte engasjementer utgjorde 1,2 prosent av brutto utlån (1,7 %) ved utgangen av året. Nedgangen reflekteres av redusert risiko i utlånsporteføljen.

Netto tilbakeføring av tap på utlån og garantier utgjorde 78,2 millioner kroner i 2007. Ved utgangen av året utgjorde nedskrivninger på individuelle lån i balansen 247,1 millioner kroner. Det er en nedgang på 112,9 millioner kroner fra 31.12.06. Gruppenedskrivningene utgjorde 58,1 millioner kroner (73,3 millioner) pr. 31.12.07, som tilsvarer 0,16 prosent (0,24 prosent) av brutto utlån. I løpet av 2007 har banken oppdatert modellen for beregning av gruppenedskrivninger. Dagens modell tar utgangspunkt i bankens egen risikoklassifisering og hensyntar i større grad enn tidligere makroøkonomiske forhold.

Kapitalsituasjon

Storebrand Bank Konsernets forvaltningskapital har gjennom året økt i takt med veksten i utlånsporteføljen og utgjorde 41,9 milliarder kroner pr. 31.12.07. Innskuddsdekningen var ved årsskiftet 47,1 prosent mot 43,4 prosent i 2006. Banken har en balansert og tilpasset finansieringsstruktur og baserer sine innlån på ordinære kundeinnskudd, utstedelse av egne verdipapirer, samt innlån i det norske og internasjonale kapitalmarkedet. Ved utgangen av 2007 har banken kommitterte, ubenyttede trekkrettigheter tilsvarende 400 millioner Euro.

Storebrand Bank konsern har ved utgangen av 2007 en netto ansvarlig kapital på 2,7 milliarder kroner. Dette tilsvarer en kapitaldekning på 10,5 prosent og en kjernekapitaldekning på 7,9 prosent. Storebrand Bank ASA har ved årets utløp god soliditet og likviditet.

Implementering Basel II

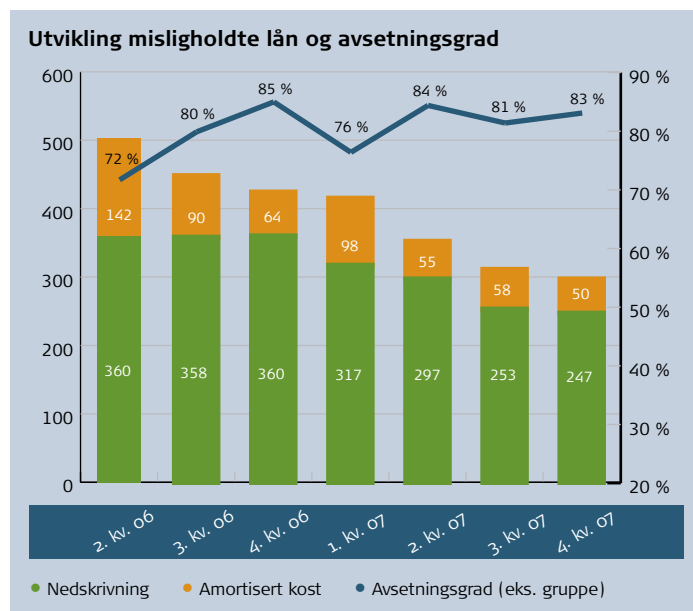
Storebrand Bank ASA rapporterer fra 1. januar 2008 etter standardmetode i henhold til de nye kapitaldekningsreglene (Basel II). Banken har en ambisjon om å anvende internt utviklede kredittmodeller for å beregne kapitalkravet etter Basel II samt videreutvikle modellene for privat og næringsenheten fortløpende for å søke Kredittilsynet om IRB-status på et senere tidspunkt.

Tilpasningen til Basel II medfører store investeringer i systemer og modeller samt endringer i organisering og sentrale forretningsprosesser, men vil gi betydelige forretningsgevinster.

Forberedelsene til Basel II støtter bankens strategi og konkurranseposisjon. Økt grad av automatisering, forbedret beslutningsstøtte og gjenbruk av kundedata i markedsmodeller gir mulighet til rask, men kontrollert vekst. Systemutviklingen drevet frem av Basel II-tilpasning har bred forretningsmessig nytte også innenfor prissetting, økonomistyring og markedsføring. Riktig tilpasning til regelverket sikrer at konkurransekraften opprettholdes i forhold til bankens konkurrenter.

Strategi og utsikter for 2008

Storebrand Bank ASA vil fortsette arbeidet med å skape en konkurransekraftig posisjon, gjennom vekst, kontinuerlig forbedring, høy kundetilfredshet og økt kryssalg. Bankens posisjon som «det smarte valget for den moderne kunden» vil bli videreført og videreutviklet gjennom produktutvikling og forbedrede kundeprosesser.

Storebrand Bank ASA har fått konsesjon for etablering av Storebrand Kredittforetak AS for å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Dette er viktig både med tanke på konkurransesituasjon og likviditetsstyring.

Øvrig virksomhet

Øvrig virksomhet omfatter i hovedsak Storebrand ASA (morselskapet) og Storebrand Skadeforsikring.

Mill. kroner	2007	2006
Storebrand ASA ¹	1 057	1 012
Storebrand Skadeforsikring	-18	21
Andre selskaper/elimineringer ²	-1 027	-990
Resultat før skatt	12	41

¹ Inklusiv aksjeutbytte/konsernbidrag døtre.

² Inklusiv eliminering av aksjeutbytte/konsernbidrag døtre.

Storebrand ASA (morselskap)

Resultat før skatt i Storebrand ASA, i henhold til IFRS, vises i tabellen nedenfor. Det offisielle regnskapet til Storebrand ASA er avlagt etter norsk regnskapslovgivning for øvrig (NGAAP). Informasjon om dette regnskapet er gitt på side 110. Etter IFRS ble resultat før skatt på 1 057 millioner kroner i 2007, mot 1 012 millioner i 2006.

Mill. kroner	2007	2006
Konsernbidrag og utbytte	1 033	1 028
Renteinntekter	117	73
Rentekostnader	-114	-77
Gevinst/tap verdipapirer	85	70
Andre finansposter	2	0
Netto finansposter	90	66
Driftskostnader	-66	-82
Resultat før skatt	1 057	1 012

Konsernbidrag og utbytte består av avkastning på kapital investert i datterselskaper, og var i 2007 på samme nivå som i 2006. Etter IFRS blir konsernbidrag og utbytte inntektsført i det året det vedtas på generalforsamlingen. Dette betyr at inntektsførte konsernbidrag og utbytter i 2007 kommer fra datterselskapenes resultat i 2006. Fra Storebrand Livsforsikring er det inntektsført 885 millioner kroner i 2007 mot 775 millioner kroner i 2006.

Storebrand ASAs driftskostnader i 2007 er 20 prosent lavere enn i 2006. Selskapet har nådd målet om å redusere driftskostnadene med 50 millioner kroner fra nivået i 2003.

Netto finansinntekter har vært positive i 2007 og er 36 prosent høyere enn året før. Dette skyldes i hovedsak gevinst ved salg av aksjer, samt urealisert kursgevinst på aksjene selskapet eier i Oslo Børs VPS Holding.

Storebrand Skadeforsikring

Fremtidsrettet skadeforsikringsselskap. Storebrand Skadeforsikring leverer standard skadeforsikringer til det norske privatmarkedet. Nettsalg er den viktigste salgskanalen til selskapet, og 59 prosent av salget i 2007 kom gjennom nettsalgsløsningen. Gjennom lave distribusjonskostnader og rett risikopris tilbyr selskapet kvalitetsprodukter til fordelaktige priser.

Sterk utvikling. Utviklingen av skadevirksomheten er positiv, både med hensyn til kundevekst og skadeutvikling. Den nye virksomheten ble startet opp på slutten av 2006, og har blitt godt mottatt i markedet. I løpet av 2007 økte antall kunder fra 2 044 til 15 938 og bestandspremien økte fra 8 millioner til 121 millioner. Videre var skadeprosenten for året på 70 prosent.

Prisvinner. I løpet av 2007 har Storebrand Skade vunnet de fleste pristestene i media. Blant annet vant selskapet fire av fem undersøkelser i Dagbladets forsikringsbørs, Forbrukerrådets omfattende test av bilforsikringer 20. februar 2007, samt testene i Aftenposten 20. februar 2007 og 21. mai 2007.

Øvrig virksomhet. Oslo Reinsurance Company eies 100 prosent av Storebrand Skadeforsikring AS, og driver i hovedsak avvikling av egen reassuranseforretning og administrasjon av andre selskapers avviklingsforretning. Ved siden av den nye virksomheten og Oslo Re består virksomheten i Storebrand Skadeforsikring AS av avvikling av brutto forsikringsansvar (frontingansvar) som er reassurert i If Skadeförsäkring.

Resultatutvikling i 2007

Storebrand Skadeforsikring inkludert Oslo Reinsurance Company ASA fikk et driftsresultat på minus 18 millioner kroner for 2007, mot 21 millioner året før.

Oppfølging av verdidrivere – Storebrands verdibaserte styringssystem

Virksomhetsstyringen i Storebrand knytter sammen mål, strategi, handlingsplaner, rapportering og medarbeideroppfølging. Dette er nærmere beskrevet i artikkel om eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance, side 31–35)

I Storebrand følges den forretningsmessige utviklingen opp gjennom definerte verdidrivere, i tillegg til finansielle og regnskapsmessige størrelser. Dette gir styret og administrasjonen mulighet til tidlig å identifisere utviklingstrekk, iverksette tiltak, samt fokusere på lang-siktig verdiskapning.

Hver måned utarbeides Storebrand Kompass. Denne rapporten følger opp virksomhetsenhetenes mål, konkretisert i verdidrivere og nøkkeltall. Storebrand Kompass er basert på prinsippene om balansert målstyring, og driverne er delt i områdene finans, kunder, interne prosesser samt vekst og læring. I tabellen på side 55 vises, som eksempel, noen utvalgte parametere innenfor kategoriene finans og kunder, samt en vurdering av selskapets prestasjoner i 2007.

Oppfølging av verdidrivere

	2007	2006	2005	Vurdering 2007
Finans				
Rangering av livselskapets kapitalavkastning ift. utvalgte konkurrenter (1–5) ¹	3	2	3	Forbedringspotensial
Vekst i premieinntekter Storebrand Livsforsikring ekskl. flytting siste år (mill. kroner)	3 509	-3 737	984	Meget godt
Resultat for produkter uten overskuddsdeling (mill. kroner)	144	135	122	Meget godt
Vekst i netto renteinntekter siste år (mill. kroner)	-6	-28	7	Forbedringspotensial
Vekst i forvaltningshonorarer fra eksterne kunder siste år (Storebrand Kapitalforvaltning) (mill. kroner)	38	36	-28	Meget godt
Kunder				
Markedsandel nysalg ²				
- tjenestepensjon (YTP/ITP) ekskl. til- og fraflytting	37 %	32 %	43 %	Meget godt
- gruppeliv bedrift	18 %	23 %	40 %	Forbedringspotensial
- langsiktig fonds- og pensjonssparing ³	8 %	7 %	6 %	Tilfredsstillende
- individuell kapital	30 %	25 %	59 %	Tilfredsstillende
- private risikoprodukter	9 %	10 %	12 %	Forbedringspotensial
Flyttebalanse (mill. kroner)	1 056	5 260	712	Meget godt
KTI - norsk kundebarometer ⁴	70	70	67	Meget godt
Antall produkter pr. privatkunde	1,8	1,5	1,35	Forbedringspotensial
Antall nye bankkunder (brutto) ⁵	11 556	9 631	5 427	Meget godt
Merkevarepreferanse ⁶	14,1	N/A	N/A	Forbedringspotensial

¹ Kapitalavkastning III. Storebrands rangering av Kapitalavkastning III målt mot SpareBank 1, Nordea, Vital og KLP pr. 4. kvartal 2007.

² Statistikk fra FNH og VFF pr. 3. kvartal 2007.

³ Aksje-/kombifond, Unit linked og Livrente/IPA vektet etter totalt salgsvolum (tegning/brutto forfalt premie) i markedet.

⁴ Skala fra 0–100 som viser om våre bedriftskunder er fornøyd med våre leveranser, om vi innfrir deres forventninger og hvordan de opplever oss i ft. våre konkurrenter.

⁵ Både personkunder og næringskunder. Måler nye kundenummer.

⁶ Ny verdidriver, månedlig måling, utført av TNS Gallup. Preferanse oppgis som prosentvis andel som ville velge Storebrand (preferer) innenfor 5 områder (snittet av disse fem områdene); Bank, Livsforsikring, Skadeforsikring, Pensjonssparing og Fondssparing

Finansiell risikostyring

Storebrand påtar seg finansiell risiko som en del av sin kjernevirksomhet. God kontroll og styring av risiko er en forutsetning for å nå konsernets finansielle målsettinger og sikre at konsernet har finansiell styrke til å motstå og begrense tap i virksomheten.

Risikostyring i livsforsikring

Investeringsstrategien i Storebrand etablerer retningslinjer for sammensetningen av finansielle eiendeler for å oppnå en optimal oppsparring av kundenes pensjonskapital frem til utbetaling. Målsettingen er å oppnå høyest mulig avkastning for kunder, pensjonister og eiere på lang sikt. Gjennom dette bærer Storebrand risiko som en naturlig del av sin forretning og sitt inntjeningsgrunnlag. Risikostyringen er etablert for å kunne innfri den skisserte målsettingen på en kontrollert måte. Finansiell risiko er den dominerende risikofaktoren i Storebrand Livsforsikring og er i den norske virksomheten i hovedsak knyttet til å innfri den årlige avkastningsgarantien som er på noe over 3,5 prosent i gjennomsnitt. I SPPs virksomhet er den langsiktige pensjonsforpliktelsen en sentral kilde til finansiell risiko. Den årlige rentegarantien og den langsiktige pensjonsforpliktelsen gir føringer for hvordan ka-

pitalen i Storebrands kunde- og eierporteføljer investeres i forskjellige verdipapirer og aktivaklasser.

Investeringsporteføljene er underlagt en rekke kvantitative og kvalitative rammer, og risikoen i investeringsporteføljen måles og overvåkes løpende ved hjelp av rapporter, modeller og tester. For eksempel brukes «Conditional Value at Risk» som metode for å beregne potensielt tap i investeringsporteføljen innenfor et år med en gitt sannsynlighet. Denne metoden tar også hensyn til tapenes størrelse i de verste utfallene. Et slikt mulig tap vurderes opp mot den årlige rentegarantien, den langsiktige pensjonsforpliktelsen og selskapets risikokapital finansiert av kunder og eiere. Dette risikomålet er såkalt koherent og egner seg derigjennom til å sammenligne risiko i Storebrands norske og svenske virksomhet.

Investeringsporteføljenes forventede avkastning beregnes med utgangspunkt i sammensetningen av porteføljene og eiendelenes forventede avkastning. Dette er basert på vurderinger av historisk avkastning, forventet risikopremie og terminpriser i markedet. Forventet avkastning på porteføljene de nærmeste årene er beregnet til mellom 6 og 7 prosent. Effekten av sikringstiltak og aktiv løpende risikostyring

reduserer sannsynligheten for lav avkastning. I de tilfeller hvor avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke den garanterte renten i Norge eller at markedsbevegelsene er sik at nåverdien av pensjonsforpliktelsen i Sverige øker, vil dette dekkes ved å bruke bufferkapital som er bygd opp av tidligere års overskudd. Eier er ansvarlig for eventuelt udekket beløp hvis oppspart bufferkapital ikke er tilstrekkelig. Den gjennomsnittlige rentegarantien i Norge og Sverige forventes å synke i årene fremover, da nye kontrakter har lavere garantert rente enn gjennomsnittet av dagens bestand. Garantert rente på nye kontrakter i Norge og Sverige er henholdsvis 2,75 prosent og 2,5 prosent.

For den norske virksomheten har ny lov om forsikringsvirksomhet trådt i kraft 1. januar 2008, og dette innebærer at selskapskapital og kundekapital ikke lenger kan forvaltes i samme portefølje. Videre er kundekapitalen inndelt i to hovedkategorier; kollektiv og investeringsvalg. Den tradisjonelle rentegarantien gjelder for alle kunder i kollektivbestanden, mens kategorien investeringsvalg omfatter både tradisjonell ytelsespensjon hvor rentegarantien er gjeldende og innskuddspensjon uten rentegaranti. Investeringsstrategien og risikostyringen er tilpasset det nye rammeverket ved at ulik aktivaallokering og risikostyringstiltak blir utøvd for de ulike porteføljene. For den kollektive bestanden i den norske virksomheten definerer myndighetene selskapets risikokapital til å bestå av kursreguleringsfondet, tilleggsavsetninger, kjernekapital ut over lovens minimumskrav og opptjent resultat. Denne risikokapitalen vurderes mot en stresstest som viser mulig tap ved ekstreme markeds-situasjoner. For investeringsvalgsbestanden er en eventuell rentegaranti knyttet til den verdijusterte avkastningen. Dermed har bestanden ikke et kursreguleringsfond tellende som en del av sin risikokapital. Til gjengjeld kan garantiperioden utvides til fem år til forskjell fra kollektivbestanden. Risikostyringen er utformet for å reflektere disse forskjellene.

For den svenske virksomheten i SPP er bestanden delt inn i ytelsespensjon, innskuddspensjon og unit-linked kontrakter. Det er knyttet garantier til både ytelsespensjon og innskuddspensjon i SPP. Dette gir opphav til finansiell risiko ved fallende aksjemarkeder og fallende renter. For noen kontrakter er det også risiko ved sterkt stigende renter. Som følge av et noe mer sammensatt finansielt risikobilde i SPP enn i den norske virksomheten, styres risikoen som kundeporteføljen representerer mot egenkapitalen også gjennom derivatforretninger i selskapsporteføljen til SPP. Investeringsstrategien og risikostyringen i SPP er sammensatt av tre hovedpillarer: En aktivaallokering som gir god avkastning over tid for kunder og eier, utøvelse av løpende risikostyringstiltak i kundeporteføljene samt tilpasset sikring av visse utvalgte forsikringskontrakter i selskapsporteføljen.

Som ledd i styringen av risiko overvåker Storebrand løpende at alle lovpålagte krav, som for eksempel kapitaldekning, solvensmargin og trafikklystest i Sverige, er oppfylt med tilstrekkelig margin. Styret vedtar rammer for disse og andre risikomål i selskapet. Overvåking, ledelsesrapportering og myndighetsrapportering av risikoen i livsforsikrings-selskapene skjer periodisk og ved behov på daglig basis.

Kapitalmarkedene kan svinge kraftig i løpet av kort tid og dermed påvirke selskapets risikoposisjon. Storebrand justerer risikoposisjonen

løpende slik at den holdes innenfor forhåndsdefinerte bånd vedtatt av styret. Risikoen justeres på flere måter: For det første legger Storebrand vekt på å bygge og opprettholde et riktig nivå på risikokapitalen for å kunne møte tap. For det andre diversifiseres risikoen så mye som mulig gjennom å investere kapitalen på eiendeler som ikke kan påregnes å medføre tap samtidig. For det tredje styres risikoen dynamisk i forhold til utvikling i selskapets risikobærende evne ved å selge og kjøpe verdipapirer med forskjellig risikonivå tilpasset den kundebestanden som aktivaporteføljen tilhører. For det fjerde benyttes finansielle sikringskontrakter, som for eksempel opsjoner og terminkontrakter. I kombinasjon gir dette en god styring av den totale finansielle risiko livsforsikrings-selskapene er eksponert for. Prinsippene gjelder for både den norske og den svenske virksomheten.

Forsikringsavtaler er av lang varighet og det er knyttet usikkerhet til beregningen av levealder og uførhet frem i tid. Det er derfor en risiko for at innbetalingene fra kundene og avkastningen ikke dekker de fremtidige, garanterte utbetalingene. Dødsfallsrisiko, uførerisiko og annen forsikringsrisiko kontrolleres ved aktuarielle analyser, blant annet ved stresstesting av egen forsikringsbestand. Det er inngått reasuransavtaler for dødsfalls- og uførerisiko mot uventede store skader eller mange skader forårsaket av samme hendelse.

Inntjeningen i Storebrands livsforsikringsselskaper er knyttet til den lovmessig definerte inntektsmodellen som gjelder for ulike produktområder og forsikringsbestander. Etter innføring av ny lov om forsikringsvirksomhet har man tre ulike inntektsmodeller for den norske virksomheten med avkastningsgaranti: For eksisterende individualbestand gjelder gammel overskuddsdelingsmodell som, i grove trekk, innebærer en øvre grense for uttak til eier på 35 prosent av resultatet. Det er innført modifisert overskuddsdeling på U-polisebestanden som begrenser uttaket til eier til 20 prosent av resultatet over rentegarantien og for den største delen av bestanden er det innført forhåndsprising av rentegarantipremien, administrasjonspremien og biometrisk risiko. For den svenske virksomheten i SPP er det etablert en overskuddsdeling hvor 10 prosent av hele avkastningen tilfaller eier forutsatt at den er over avkastningsgarantien til den enkelte kontrakt.

Norske livselskapers forpliktelser om årlig rentegaranti i forsikringsavtaler av lang varighet stiller selskapene ovenfor ulike problemstillinger knyttet til renterisiko. På kort sikt har man risiko for at selskapets verdier reduseres ved en renteoppgang som følge av at obligasjoner da faller i verdi. På lang sikt vil imidlertid et lavt rentenivå medføre at oppfyllelsen av rentegarantien på eksisterende kontrakter blir utfordrende. Det oppstår over tid en risiko for at selskapets resultat og kundenes avkastning svekkes og at det ikke er tilstrekkelig risikokapasitet til å bygge risikokapital samt gi en adekvat pensjonssparing. Fallende renter er det mest utfordrende scenariet på lang sikt både for den norske og den svenske virksomheten. Imidlertid er det nødvendig å veie tiltak mot dette risikobildet mot den kortsiktige risikoen som den årlige rentegarantien representerer. Det er også verdt å nevne at kundene er eksponert for faren for stigende inflasjon gjennom at pensjonssparing skal opprettholde kjøpekraften.

Stigende markedsrenter i 2007 har bedret risikosituasjonen på dette området, men Storebrand ser alvorlig på de konsekvenser et fremtidig lavt rentenivå kan innebære på lang sikt og har gjennomført tiltak for å begrense denne risikoen. Det viktigste tiltaket er at man har investert i obligasjoner som holdes til forfall på et høyere rentenivå enn dagens. Disse obligasjonene vil gi en jevn bokført avkastning på 5 til 6 prosent i flere år.

Selskapet legger stor vekt på å vurdere investeringsmuligheter med en høyere løpende avkastning, men som balanseres mot risikoen for tap og verdifall på slike investeringer. Eiendom er en aktivaklasse som gir en relativt høy forventet løpende avkastning, men hvor det er høyere risiko for tap og verdifall enn for statsobligasjoner. Andre alternative investeringsklasser finnes innenfor utbygging av infrastruktur, investering i naturressurser som for eksempel skog, handel med råvarer og lignende. Videre mener Storebrand at det er fornuftig med noe eksponering mot utviklingsmarkeder både gjennom rente og aksjeinvesteringer. Alle slike investeringer gir utfordringer i forhold til Storebrands samfunnsansvarlige investeringskriterier, og innebærer møysommelig arbeid. Storebrand jobber kontinuerlig med å videreutvikle investeringsporteføljen mot slike nye alternative aktiva.

Kredittilsynets nye stresstest er under implementering i bransjen, og er den del av den nye risikobaserte tilsynsmetodikken som Kredittilsynet utvikler for norske finansinstitusjoner. Testen vil ikke gi føringer for kapitalkrav, men er ment å bidra til bedret risikostyring i selskapene og er et ledd i forberedelsene til et fremtidig nytt europeisk solvensregelverk, Solvency II, som forventes innført tidligst i 2012. I Sverige er lignende stresstesting innført og benevnes trafikklys. Stresstestene omfatter både aktiva og passivasiden i balansen, og angir et netto kapitalkrav til virksomheten. En viktig forskjell mellom den svenske og den norske modellen er at overskuddstildelingen i Sverige er betinget, og hvor den såkalte 'vilkorad återbäring' dermed kan benyttes til å redusere kapitalkravet under stresstestene.

I korte trekk innebærer Solvency II at forsikringsforpliktelsene vil markedsverdivurderes gjennom en diskontering med den til enhver tid gjeldende risikofrie rente med relevant løpetid for forsikringskontraktene. Eiendelene og forpliktelsene vil bli gjenstand for en felles stresstest, og resultatet av denne vil gi informasjon om risikosituasjonen i selskapene og føringer for den nødvendige reserveringen og kapitaliseringen av selskapene. Det er noen særskilte utfordringer med å innføre et slikt regelverk i Norge knyttet til den begrensede størrelsen på det norske statsobligasjonsmarkedet, svak korrelasjon mellom norske og utenlandske renter, forholdet til ny lov om forsikringsvirksomhet, de særegne norske flyttereglene og ubetinget overskuddstildeling i norske selskaper. Storebrand mener at en ukritisk innføring av det foreslåtte regelverket kan ha uheldige konsekvenser for kunder og eiere, samt kunne bidra til ikke-optimal kapitalallokering i det norske finansmarkedet med tilhørende negative effekter. Storebrand jobber derfor aktivt for å bidra til en hensiktsmessig utforming og innføring av Solvency II i Norge.

Risikostyring i kapitalforvaltning

Storebrand forvalter en stor andel av egne midler aktivt. Det innebærer at forvalterne tildeles frihetsgrader i investeringene med mål om å skape avkastning ut over hvordan markedet generelt utvikler seg. Kapitalforvaltningsvirksomheten er organisert slik at et utvalg av spesialistgrupper kun konsentrerer seg om å utnytte aktive investeringsmuligheter innenfor begrensede områder etter klart definerte investeringsprosesser. Hver spesialistgruppe jobber innenfor tildelte risikorammer hvor resultater, risikoutnyttelse og investeringsprofil overvåkes fortløpende. I tillegg overvåkes samvariasjon mellom posisjonene til de ulike gruppene med sikte på størst mulig grad av uavhengighet, for derigjennom å oppnå høyest mulig risikojustert avkastning.

En driftsgruppe er ansvarlig for effektiv forvaltning av markedsrisiko. Gruppen ivaretar oppgaver som valutasikring, programhandel, sikringsforretninger, samfunnsansvarlige investeringskriterier og likviditetstransaksjoner. Organiseringen gir en mer effektiv utnyttelse av ressurser og styrker kontrollen med den aktive risikoen i investeringsporteføljen.

Risikostyring i bank

Storebrand Bank ASA legger vekt på å ha tette relasjoner med sine næringskunder og jevnlig oppfølging av kredittrisiko. Storebrand Bank ASA har faste regler for engasjementsgjennomgang. En vesentlig del av bankens utlånsvolum til næringslivet er knyttet til fast eiendom i østlandsområdet. Storebrand følger den økonomiske utviklingen i regionen og innenfor eiendomsmarkedet tett.

Kreditter over en viss størrelse innenfor bedriftssegmentet besluttet av en kredittkomité ledet av administrerende direktør, eller av bankens styre. Overvåkingen av kredittrisiko skjer gjennom bankens risikoklassifiseringssystem hvor hver enkelt kunde klassifiseres etter betalings-evne, soliditet og sikkerhet. Lånene på bankens observasjonsliste vurderes fortløpende og minst kvartalsvis, både i forhold til utvikling på debitor og pantesikkerhet og i forhold til etablerte aktivitetsplaner, for å sikre bankens engasjement. Den totale risikoen i porteføljen har vært sterkt fallende de siste årene og andelen lange nedbetalingslån innenfor 80 prosent av takst har økt vesentlig.

Lån til privatmarkedet ytes på bakgrunn av kredittscoring kombinert med individuell vurdering av tilbakebetalingsevnen. For banken som helhet vurderes økningen i privatutlån som svært viktig for å redusere bankens risiko. Ca. 98 prosent av utlån til kunder i privatmarkedet har god pant i bolig eller bankens egne aksjeindekserte obligasjoner.

Bankens motpartsrisiko i tilknytning til bankens plasseringer eller eksponering mot andre institusjoner blir besluttet ut i fra rating og forvaltningsstørrelse. Banken skal ha solide motparter og skal begrense eksponeringen pr. motpart for å unngå tap og sikre høy likviditet i verdipapirinstrumentene.

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke klarer å dekke alle finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller til utbetaling. Likviditeten i Storebrand Bank skal til enhver tid være tilstrekkelig til å støtte

balansevekst, samt å innfri lån og innskudd som forfaller. Banken styrer likviditetsposisjonen basert på et løpende likviditetsgap på kort, mellomlang og langsikt, som viser gapet mellom forventede kontantstrømmer inn og ut på balansetidspunktet.

Storebrand Bank har etablert gode likviditetsbuffer, og overvåker utviklingen i likviditetsbeholdningene fortløpende i forhold til interne grenser. I tillegg er det etablert kredittavtaler med andre banker som banken kan trekke på dersom det skulle være nødvendig. Storebrand Bank ASA legger også vekt på å ha relasjoner til flere internasjonale banker. Dette sikrer tilgang til det internasjonale kapitalmarkedet og gir bredde i konsernets finansieringskilder.

Markedsrisiko er risikoen for at bankens verdier reduseres som følge av uventet og ugunstig markedsbevegelse i renter og valutakurser. Banken styrer eksponeringen i rentemarkedet slik at netto rentefølsomhet er lav. Alle instrumenter og produkter som har en renteløpetid over 6 måneder, omfattes av en egen hedgepolicy for økonomisk sikring. Rentesikringen skal gjennomføres på en slik måte at det også får liten regnskapsmessig konsekvens. Banken har videre en policy om full valutasikring av investeringer, utlån og låneopptak. Sikringen gjennomføres i vesentlig grad ved rullering av kortsiktige valutaterminer.

Samlet risikostyring i konsernet

Storebrand har gjennom de siste årene investert betydelige ressurser i å videreutvikle rammeverket for effektiv og helhetlig styring av konsernets samlede risiko. For livsforsikringsvirksomheten i Norge og Sverige er det utviklet metodeverk og modelleringsystemer som håndterer risikostyring og rapportering basert på integrert balansestyring. Det innebærer at livsforsikringsselskapets forpliktelser og eiendeler sees i sammenheng ved vurdering av endringer i eksogene variabler som for eksempel rentenivået, og tar også hensyn til utøvelse av etablerte styringsprinsipper for håndtering av finansiell risiko. Modellene anvendes til rapportering av «European Embedded Value», og er i 2007 videreutviklet til et markeds-konsistent metodeverk samt med hensyn til implementering av ny lov om forsikringsvirksomhet i Norge. Rammeverket muliggjør konsistente beregninger og analyser, og legger til rette for integrert styring av risiko, kapital og verdi i virksomheten. Tilsvarende er det i bankvirksomheten i forbindelse med Basel II-regelverket videreutviklet metodeverk og systemer for identifisering og styring av risiko i virksomheten.

Arbeidet med å videreutvikle rammeverket for helhetlig risikostyring i konsernet er en del av den kontinuerlige videreutviklingen av Storebrand verdibaserte styringssystem, og legger til rette for forbedret beslutningsstøtte i virksomhetsstyringen.

Medlemmer av Storebrands styrings- og kontrollorgan

REPRESENTANTSKAPET

Ordfører:

Terje R. Venold

Varaordfører:

Inger Lise Gjørvi

Medlem (aksjonærvalgt):

Arvid Grundekjøn

Johan H. Andresen jr.

Merete Egelund Valderhaug

Vibeke Hammer Madsen

Trond Bjørgan

Karen Helene Ulltveit-Moe

Stein Erik Hagen

Margareth Øvrum

Olaug Svarva

Roar Engeland

Medlem (ansattevalgt):

Rune Pedersen

Arild Thoresen

Unn Kristin Johnsen

Paul Eggen jr.

Tor Haugom

Randi Paulsrud

Varamedlem (aksjonærvalgt):

Lars Tronsgaard

Marius Steen

Elin Korvald

Henrik O. Madsen

Einar Gaustad

Varamedlem (ansattevalgt):

Per-Erik Hauge

Trond Thire

STYRET I STOREBRAND ASA

Leder:

Leiv L. Nergaard

Styremedlem:

Halvor Stenstadvold

Sigurdur Einarsson

Birgitte Nielsen

Camilla M. Grieg

Barbara R. M. Thoralfsson

Styremedlem (ansattevalgt):

Ann-Mari Gjøstein

Erik Haug Hansen

Knut Dyre Haug

KOMPENSASJONSUTVALGET

Leder:

Leiv L. Nergaard

Medlem:

Birgitte Nielsen

Ann-Mari Gjøstein

REVISJONSUTVALGET

Leder:

Halvor Stenstadvold

Medlem:

Barbara R. M. Thoralfsson

Erik Haug Hansen

KONTROLLKOMITEEN

Leder:

Elisabeth Wille

Medlem:

Harald Moen

Ida Hjort Kraby

Ole Klette

VALGKOMITEEN

Leder:

Terje R. Venold

Medlem (aksjonærvalgt):

Dag J. Opedal

Johan H. Andresen jr.

Olaug Svarva

Observatør (ansattevalgt):

Randi Paulsrud

Innholdsfortegnelse regnskap og noter Storebrand Konsern

Resultatregnskap Storebrand Konsern _____	62	Note 18: Antall ansatte _____	86
Balanse Storebrand Konsern _____	63	Note 19: Netto inntekter for ulike klasser finansielle instrumenter _____	87
Kontantstrømanalyse Storebrand Konsern _____	64	Note 20: Tap på utlån/reversering av tidligere tap _____	88
Egenkapitalavstemming Storebrand Konsern _____	65	Note 21: Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser _____	88
Regnskapsprinsipper 2007 _____	66	Note 22: Virkelig verdi finansielle eiendeler og forpliktelser _____	89
Note 1: Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger _____	71	Note 23: Sikkerhetsstillelser _____	90
Note 2: Kjøp av ny virksomhet _____	72	Note 24: Betingede forpliktelser _____	90
Note 3: Segmentrapportering _____	74	Note 25: Utlån av aksjer _____	90
Note 4: Andre inntekter _____	76	Note 26: Sikringsbokføring _____	91
Note 5: Driftskostnader _____	76	Note 27: Obligasjoner til amortisert kost _____	92
Note 6: Andre kostnader _____	76	Note 28: Aksjer og andeler _____	92
Note 7: Skatt _____	76	Note 29: Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning _____	93
Note 8: Immaterielle eiendeler og goodwill _____	78	Note 30: Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg _____	94
Note 9: Varige driftsmidler _____	78	Note 31: Finansielle derivater _____	94
Note 10: Operasjonelle leieavtaler driftsmidler _____	79	Note 32: Finansiell gjeld _____	95
Note 11: Pensjoner _____	79	Note 33: Nærmere om finansiell risiko _____	96
Note 12: Godtgjørelse og lignende til ledende ansatte og tillitsvalgte _____	81	Note 34: Kredittrisiko _____	98
Note 13: Investeringer i tilknyttede selskaper _____	84	Note 35: Likviditetsrisiko _____	99
Note 14: Felleskontrollerte virksomheter _____	85	Note 36: Renterisiko _____	100
Note 15: Usikre forpliktelser og betingede eiendeler _____	85	Note 37: Valutarisiko _____	101
Note 16: Investeringsseidommer _____	85	Note 38: Forsikringstekniske forhold _____	102
Note 17: Kapitaldekning _____	86		

Innholdsfortegnelse regnskap og noter Storebrand ASA

Resultatregnskap Storebrand ASA _____	110	Note 7: Aksjer og andeler _____	118
Balanse Storebrand ASA _____	111	Note 8: Sertifikater og obligasjoner _____	118
Kontantstrømanalyse Storebrand ASA _____	112	Note 9: Finansielle derivater _____	119
Regnskapsprinsipper _____	113	Note 10: Finansiell risiko _____	119
Note 1: Inntekt på investering i datterselskap _____	114	Note 11: Fast eiendom og driftsmidler _____	120
Note 2: Personalkostnader _____	114	Note 12: Egenkapital _____	121
Note 3: Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser _____	114	Note 13: Obligasjonslån _____	121
Note 4: Godtgjørelse til administrerende direktør og tillitsvalgte _____	116	Note 14: Aksjeeiere _____	121
Note 5: Skatt _____	117	Note 15: Opplysninger om nærstående parter _____	122
Note 6: Morselskapets aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper _____	118	Note 16: Antall ansatte _____	123
		Note 17: Garantistillelser _____	123

Revisjonsberetning for 2007 _____	124
Selskapene i Storebrand _____	125

Ord og uttrykk _____	126
----------------------	-----

Resultatregnskap Storebrand Konsern

1. januar – 31. desember

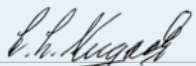
Mill. kroner	Note	2007	2006	2005
Netto premieinntekter	38	19 743,6	19 539,1	19 383,4
Netto renteinntekter bankvirksomhet	19	413,2	418,8	447,3
Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler til virkelig verdi:				
- aksjer og andeler	19	658,0	6 057,5	7 439,9
- obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	19	123,9	1 356,1	1 585,4
- finansielle derivater	19	4 649,0	673,3	-1 619,9
- inntekter fra finansielle eiendeler med investeringsvalg	19	353,4	685,4	721,3
Netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost	19	2 235,2	2 397,2	2 409,9
Netto inntekter fra investeringseiendommer	16	4 387,5	1 997,5	885,7
Resultat fra investeringer tilknyttede selskaper	13	-19,6	19,1	6,8
Andre inntekter	4	853,1	930,9	464,4
Sum inntekter		33 397,3	34 074,9	31 724,2
Erstatninger for egen regning		-17 669,3	-14 493,0	-10 823,1
Endring forsikringsmessige avsetninger		-9 951,1	-9 238,8	-12 422,8
Rentekostnader	19	-318,2	-212,9	-197,1
Tap på utlån/reversering av tidligere tap	20	78,2	47,0	34,4
Driftskostnader	5	-2 581,6	-2 520,7	-2 169,4
Andre kostnader	6	-188,0	-79,8	-255,9
Sum kostnader		-30 630,0	-26 498,2	-25 833,9
Til (fra) kursreguleringsfond	38	2 036,0	-2 027,3	-1 150,1
Driftsresultat		4 803,3	5 549,4	4 740,2
Til (fra) tilleggsavsetning livsforsikring	38	-400,0	-1 000,0	-950,0
Midler tilført forsikringskundene innen livsforsikring		-2 383,5	-2 964,1	-2 336,8
Konsernresultat		2 019,8	1 585,3	1 453,4
Endring sikkerhetsavsetninger med videre i skadeforsikring		9,1	-0,2	10,0
Resultat av ordinær virksomhet før skattekostnad		2 028,9	1 585,1	1 463,4
Skattekostnad	7	-20,1	-79,3	-41,1
Årsresultat		2 008,8	1 505,8	1 422,3
Resultat kan henføres til:				
Minoritetens andel av resultatet		3,1	9,5	3,6
Majoritetens andel av resultatet		2 005,7	1 496,3	1 418,7
Sum		2 008,8	1 505,8	1 422,3
Resultat pr. ordinær aksje (kroner)		7,95	6,03	5,41
Gjennomsnittlig antall aksjer i beregningsgrunnlaget (millioner)		251,5	248,0	258,6
Det er ingen utvanning på aksjene				

Balanse Storebrand Konsern

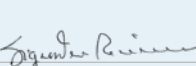
31. desember

Mill. kroner	Note	2007	2006	2005
Eiendeler				
Utsatt skattefordel	7	234,9	207,0	290,0
Immaterielle eiendeler	8	10 189,7	540,7	508,2
Pensjonseiendel	11	205,0	58,4	57,0
Varige driftsmidler	9	1 103,2	842,9	752,0
Investeringer i tilknyttede selskaper	13	174,6	237,1	138,3
Obligasjoner til amortisert kost	21,22,27	40 380,1	43 098,8	40 671,6
Utlån til kredittinstitusjoner	21,22,35	374,1	114,9	41,7
Utlån til kunder	21,22,35	39 493,5	33 087,6	26 942,1
Reassurandørenes andel av forsikringsmessige avsetninger	38	1 501,3	1 828,3	2 401,9
Eiendommer vurdert til virkelig verdi	16	21 358,6	17 447,0	13 503,6
Andre eiendeler		221,6	73,1	150,7
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	21,22	6 512,6	5 046,5	6 278,0
Finansielle eiendeler til virkelig verdi:				
- Aksjer og andeler	21,22,28	73 661,1	46 604,0	39 589,1
- Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	21,22,29,35,36	112 025,6	50 782,7	57 539,3
- Derivater	21,31,35,36	4 774,1	2 117,7	1 481,1
- Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg	21,30	39 083,4	7 364,1	5 719,4
- Andre finansielle eiendeler	21,22	4 853,4		
Andre kortsiktige eiendeler		33,0	119,8	52,1
Bankinnskudd	21,22	25 569,0	13 216,0	5 768,7
Sum eiendeler		381 748,8	222 786,6	201 884,8
Egenkapital og gjeld				
Innskutt egenkapital		11 711,7	3 045,2	3 081,8
Opptjent egenkapital		7 362,1	5 817,1	6 007,7
Verdireguleringsfond		44,6	24,0	12,0
Minoritetsinteresser		122,2	13,5	6,8
Sum egenkapital		19 240,6	8 899,8	9 108,3
Ansvarlig lånekapital	21,22,32	5 213,8	3 711,7	3 524,9
Kursreguleringsfond	38	3 853,7	5 889,7	3 862,5
Forsikringsmessige avsetninger livsforsikring	38	241 744,7	146 203,4	134 621,7
Avsetning i livsforsikring med investeringsvalg	38	39 208,2	7 364,1	5 719,4
Premie og erstatningsavsetninger skadeforsikring	38	1 998,8	2 297,3	2 998,5
Sikkerhetsavsetninger med videre skadeforsikring	38	31,8	40,9	40,7
Pensjonsforpliktelser	11	1 121,0	870,9	715,4
Utsatt skatt	7	630,8	116,5	189,6
Finansiell gjeld:				
- Gjeld til kredittinstitusjoner	21,22,32	3 064,5	2 786,0	1 464,6
- Innskudd fra kunder i bankvirksomhet	21,22,32	17 469,6	13 533,7	11 187,0
- Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21,22,32	23 327,9	16 395,3	15 653,7
- Derivater	21,22,31,35,36	3 644,6	1 797,2	1 719,4
Annen kortsiktig gjeld	21,22	21 198,8	12 880,1	11 079,2
Sum egenkapital og gjeld		381 748,8	222 786,6	201 884,8

Oslo, 12. februar 2008

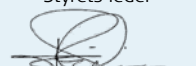

Leiv L. Nergaard
Styrets leder

Halvor Stenstadvold

Sigurdur Einarsson

Camilla M. Grieg

Barbara Rose Milian Thoralfsson

Birgitte Nielsen

Knut Dyre Haug

Ann-Mari Gjøstein

Erik Haug Hansen

Idar Kreutzer
Administrerende direktør

Kontantstrømanalyse for Storebrand Konsern

1. januar – 31. desember

Mill. kroner	2007	2006	2005
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Netto innbetalte premier forsikring	20 323,1	10 691,8	16 116,4
Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser direkte forsikring	-15 241,7	-13 321,7	-8 629,9
Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser gjensforsikring	-0,2	5 051,0	-3,9
Netto inn-/utbetalinger ved flytting	915,8		505,1
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	2 179,5	1 388,0	1 229,9
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-1 725,2	-927,8	-651,9
Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	-6 185,1	-6 025,3	-3 055,5
Netto inn-/utbetalinger på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner	-234,9	-52,1	153,7
Netto inn/utbetaling av kundeinnskudd bank	3 988,4	2 517,0	84,2
Netto inn/utbetaling av innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner	279,0	1 321,7	-687,2
Netto innbetalinger/utbetalinger vedrørende verdipapirer til virkelig verdi:			
- aksjer og andeler	3 350,1	-1 853,9	-7 447,6
- obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	926,5	8 671,7	-3 787,5
- finansielle derivater og andre finansielle instrumenter	-3 998,0	505,8	2 806,7
- innbetalinger av utbytte	8,4	3,2	36,4
Netto innbetalinger aktiv forvaltning og fondsforvaltning	363,4	369,3	
Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-504,3	2 932,0	1 713,3
Netto inn-/utbetalinger vedr. eiendomsdrift	555,7	-2 015,9	-315,2
Utbetalinger til ansatte, pensjoner, arbeidsgiveravgift med videre	-1 283,8	-1 124,4	-1 078,9
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-82,1	-83,6	25,8
Netto inn-/utbetalinger vedr. andre operasjonelle aktiviteter	5,2	-0,9	0,4
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3 639,9	8 045,8	-2 985,8
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Netto innbetalinger ved salg av datterselskaper	4,3	261,7	250,2
Netto utbetalinger ved kjøp/kapitalisering av datterselskaper	-13 829,8		
Utbetalinger ved kjøp av eiendom	-316,9		-12,4
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler med videre	-108,4	-104,1	-40,9
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-14 250,8	157,6	196,9
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved nedbetaling av lån	-421,0	-0,5	-79,5
Innbetaling ved opptak av lån	4 596,1	1,3	1 578,2
Innbetaling vedr. utstedelse av sertifikatlån og andre kortsiktige lån	743,8		182,2
Utbetalinger vedr. utstedelse av sertifikatlån og andre kortsiktige lån		-737,4	
Innbetaling av ansvarlig lånekapital	256,0	100,3	6,9
Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital	-347,0	-80,0	-255,3
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld og annen langsiktig gjeld	2 006,2	1 462,3	3 007,6
Innbetaling ved utstedelse av aksjekapital	8 670,4		0,7
Utbetaling ved tilbakebetaling av aksjekapital	-106,6	-502,8	-1 017,8
Utbetaling av konsernbidrag/utbytte	-450,6	-999,3	-1 823,4
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	14 947,3	-756,1	1 599,7
Netto kontantstrøm i perioden	4 336,5	7 447,3	-1 189,1
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	4 336,5	7 447,3	-1 189,1
Kontanter og bankinnskudd ved periodens start for nye selskaper	8 016,5		
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens start	13 216,0	5 768,7	6 957,8
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodeslutt	25 569,0	13 216,0	5 768,7

Endring i egenkapitalen Storebrand Konsern

	Majoritetens andel av egenkapitalen						
			Annen egenkapital				
Mill. kroner	Innskutt egenkapital	Verdireguleringsfond	Innregnede inntekter og kostnader	Annen egenkapital	Sum annen egenkapital	Minoritet	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.04	3 133,2	7,2	-180,6	7 215,9	7 035,3	2,0	10 177,7
Poster ført direkte mot EK:							
Endring estimatawik pensjoner			-49,7		-49,7	-0,1	-49,8
Oppskrivning egne bygg		4,8					4,8
Omregningsdifferanser			-1,6		-1,6		-1,6
Periodens resultat				1 418,7	1 418,7	3,6	1 422,3
Sum inntekter og kostnader for perioden		4,8	-51,3	1 418,7	1 367,4	3,5	1 375,7
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Effekter IAS 39				-1,6	-1,6		-1,6
Egne aksjer	-51,4			-567,1	-567,1		-618,5
Utbetalt utbytte				-1 823,4	-1 823,4	-1,7	-1 825,1
Annet				-2,9	-2,9	3,0	0,1
Egenkapital 31.12.05	3 081,8	12,0	-231,9	6 239,6	6 007,7	6,8	9 108,3
Poster ført direkte mot EK:							
Endring estimatawik pensjoner			-239,7		-239,7		-239,7
Oppskrivning egne bygg		12,0					12,0
Omregningsdifferanser			11,8		11,8		11,8
Periodens resultat				1 496,3	1 496,3	9,5	1 505,8
Sum inntekter og kostnader for perioden		12,0	-227,9	1 496,3	1 268,4	9,5	1 289,9
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Egne aksjer	-36,6			-466,2	-466,2		-502,8
Utbetalt utbytte				-999,3	-999,3	-2,9	-1 002,2
Annet				6,5	6,5	0,1	6,6
Egenkapital 31.12.06	3 045,2	24,0	-459,8	6 276,9	5 817,1	13,5	8 899,8
Poster ført direkte mot EK:							
Endring estimatawik pensjoner			143,8		143,8		143,8
Oppskrivning egne bygg		20,6	8,0		8,0		28,6
Omregningsdifferanser			-30,1		-30,1		-30,1
Sikring bokført mot egenkapital			-25,6		-25,6		-25,6
Periodens resultat			215,0	1 790,7	2 005,7	3,1	2 008,8
Sum inntekter og kostnader for perioden		20,6	311,1	1 790,7	2 101,8	3,1	2 125,5
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Egne aksjer	-3,8			-72,2	-72,2		-76,0
Aksjeemisjon	9 004,0						9 004,0
Emisjonskostnader	-333,7						-333,7
Utbetalt utbytte				-442,0	-442,0	-9,0	-451,0
Kjøp av minoritetsinteresser				-56,4	-56,4	114,3	57,9
Annet				13,8	13,8	0,3	14,1
Egenkapital 31.12.07	11 711,7	44,6	-148,7	7 510,8	7 362,1	122,2	19 240,6

Noter Konsern

Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsippene som benyttes i konsernregnskapet er beskrevet nedenfor. Prinsippene er benyttet konsistent for like transaksjoner og andre hendelser under like omstendigheter.

Basisprinsipper

Konsernregnskapet for Storebrand ASA er avgitt i samsvar med EU-godkjente International Financial Reporting Standards (IFRS) og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven, børsforskrift og børsregler. Regnskapet er utarbeidet etter historisk kost prinsippet, med unntak av:

- Investerings eiendommer som vurderes til virkelig verdi
- Bygninger som vurderes til virkelig verdi
- Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Utarbeidelsen av årsregnskapet i overenstemmelse med IFRS krever at ledelsen gjør vurderinger og estimater og tar forutsetninger som påvirker eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader, noteopplysninger og opplysning om potensielle forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater.

Endringer i regnskapsprinsipper

Det er ingen endring av regnskapsprinsipper i 2007.

Standarder og fortolkninger til eksisterende standarder og hvor Storebrand ikke har valgt tidlig anvendelse

Følgende standarder og fortolkninger, godkjent av EU og ikke obligatorisk å anvende for årsregnskap avgitt pr. 31.12.2007, er ikke tatt i bruk av Storebrand: IFRS 8 Segmenter, revidert IAS 23 Lånekostnader, ny IAS 1 Presentasjon av finansregnskap og IFRIC 11, 12, 13 og 14.

Konsolidering

Konsernregnskapet inkluderer Storebrand ASA og selskaper hvor Storebrand ASA har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier, enten direkte eller indirekte, mer enn 50 prosent av aksjene i selskapet, og at konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital.

Oppkjøpsmetoden brukes ved regnskapsføring av oppkjøpte enheter. Investeringer i tilknyttede selskaper (normalt investeringer på mellom 20 prosent og 50 prosent av selskapenes egenkapital) hvor konsernet har betydelig innflytelse er regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Interesser i felleskontrollert virksomhet er regnskapsført i konsernregnskapet etter bruttometoden, det vil si ved å inkludere andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld på tilhørende linjer i regnskapet.

Presentasjonsvaluta og omregning av utenlandske selskaper

Konsernets presentasjonsvaluta og funksjonelle valuta er norske kroner. Utenlandske selskaper som inngår i konsernet og som har annen funksjonell valuta, er omregnet til norske kroner ved at resultatregnskapet er omregnet etter gjennomsnittskurs for året og ved at balansen er omregnet til kurs ved regnskapsårets slutt. Eventuell omregningsdifferanse er ført mot egenkapital.

Eliminering av interne transaksjoner

Interne mellomværende, interne gevinster og tap, renter og utbytte og lignende mellom konsernselskapene er eliminert i konsernregnskapet. Transaksjoner mellom Storebrand Livsforsikring AS og andre enheter i konsernet som påvirker overskuddsdelingen mellom kunder og eiere i livselskapet, er ikke eliminert.

Konsolidering av fondsinvesteringer

I konsernregnskapet konsolideres fondsinvesteringer som vurderes å ha en særskilt betydning for Storebrands investeringsbehov og hvor Storebrand eier mer enn 50 prosent av andelene i fondet og i tillegg er forvalter.

Foretaksintegrasjon

Ved overtakelse av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Anskaffelseskost måles til virkelig verdi hensyntatt eventuelle egenkapitalinstrumenter i tillegg til direkte utgifter ved anskaffelsen. Eventuelle emisjonsutgifter inngår ikke i anskaffelseskost, men føres til fradrag i egenkapitalen.

Overtatte identifiserte materielle og immaterielle eiendeler og forpliktelser blir vurdert til virkelig verdi på tidspunktet for overtakelsen. Dersom anskaffelseskost overstiger verdien av identifiserte eiendeler og forpliktelser, regnskapsføres differansen som goodwill. Dersom anskaffelseskost er lavere enn identifiserte eiendeler og forpliktelser, resultatføres differansen på transaksjonstidspunktet. Ved oppkjøp av mindre enn 100 prosent eierandel balanseføres 100 prosent av merverdier med unntak av goodwill som bare medtas for Storebrands andel.

Segmentrapportering

Konsernet er organisert i livvirksomhet, bankvirksomhet, kapitalforvaltning og øvrig som inkluderer skadeforsikring. Segmentinformasjon presenteres både for virksomhetsområder og geografiske områder. Virksomhetsområder er konsernets primære segmentrapportering. Finansiell informasjon vedrørende segmenter er presentert i note 3.

Varige driftsmidler

Konsernets varige driftsmidler består av maskiner, inventar, biler, EDB-systemer og bygninger som benyttes av konsernet til egen virksomhet.

Maskiner, inventar, biler og EDB-systemer vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Bygninger som benyttes til egen virksomhet av konsernet vurderes til oppskrevet verdi fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Det foretas årlig vurdering av virkelig verdi på disse bygningene på samme måte som beskrevet for investerings eiendommer. Økning i verdier for bygninger som benyttes i egen virksomhet resultatføres ikke, men regnskapsføres som endring i revalueringsreserven under egenkapital. En nedskrivning av bygningens verdi regnskapsføres først mot revalueringsreserve som gjelder oppskrivninger på den aktuelle bygningen. Dersom nedskrivningen overstiger revalueringsreserven resultatføres det resterende.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over følgende tidsperiode:

Bygninger	15–50 år
Maskiner og inventar	4 år
Biler	6 år
EDB-systemer	3–8 år

Avskrivningsperiode og – metode blir vurdert årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med den økonomiske levetiden for driftsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi. For bygninger foretas dekomponering, dersom ulike deler har forskjellig brukstid. Avskrivningsperiode og –metode vurderes da separat for hver del.

Det blir foretatt vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjon på verdifall.

Investerings eiendommer

Eiendommer som leies ut til leietakere utenfor konsernet er klassifisert som investerings eiendommer. Når det gjelder eiendommer hvor deler av eiendommen benyttes av konsernet til eget bruk og andre deler leies ut, er utleiedelene som kan seksjoneres klassifisert som investerings eiendom.

Investerings eiendommer vurderes til virkelig verdi. Verdien vurderes på hvert rapporteringstidspunkt. Endringer i verdi føres over resultatregnskapet. Eiendommene vurderes individuelt ved at antatt fremtidig netto inntektsstrøm diskonteres med avkastningskravet for den enkelte investering. I netto inntektsstrøm er det tatt hensyn til eksisterende og fremtidig inntektstap som følge av ledighet, nødvendige investeringer og en vurdering av fremtidig utvikling i markedsløien. Avkastningskravet fastsettes ut fra forventet fremtidig risikofri rente og en individuelt fastsatt risikopremie, avhengig av utleiesituasjonen og byggets beliggenhet og standard. Det gjøres også vurdering mot observerte markedspriser.

Ved første gangs balanseføring vurderes investerings eiendommene til anskaffelseskost, det vil si kjøpesum inkludert direkte henførbare kostnader ved kjøpet.

Dersom en investerings eiendom tas i bruk av konsernet til eget formål vil virkelig verdi på tidspunkt for reklassifisering bli kostpris for eiendommen. Blir en eiendom som konsernet tidligere har benyttet til eget formål leid ut til eksterne

leietakere vil eiendommen bli reklassifisert til investeringseiendom, enhver forskjell mellom regnskapsført verdi og virkelig verdi på reklassifiseringstidspunktet vil bli regnskapsført som verdiregulering av bygninger til oppskrevet verdi, se beskrivelse for bygninger som er anleggsmidler. Endringer i virkelig verdi som oppstår etter reklassifiseringen resultatføres.

Operasjonelle leieavtaler

Leieavtaler hvor det vesentligste av risikoen er på kontraktsmotparten, blir klassifisert som operasjonelle leieavtaler. Operasjonelle leieavtaler innregnes ikke i balansen.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med begrenset utnyttbar levetid vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivningstid og -metode vurderes årlig. Ved balanseføring av nye immaterielle eiendeler må det kunne påvises at det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen vil tilflyte konsernet. I tillegg må eiendelens kostpris kunne estimeres pålitelig. Det foretas vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjoner på verdifall, for øvrig behandles nedskrivning på immaterielle eiendeler og reversering av nedskrivning på samme måte som beskrevet for varige driftsmidler.

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes for nedskrivningsbehov årlig og ellers når det foreligger indikasjoner på verdifall.

Goodwill

Merverdi ved kjøp av virksomhet som ikke kan allokere til eiendeler eller gjeldsposter på datoen for oppkjøpet, er klassifisert som goodwill i balansen.

Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for nedskrivningsbehov. Dersom den relevante diskonterte kontantstrøm er lavere enn regnskapsført verdi, vil goodwill bli nedskrevet til virkelig verdi. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke selv om det i etterfølgende perioder skulle foreligge informasjon om at nedskrivningsbehovet ikke lenger eksisterer eller at nedskrivningsbehovet er blitt mindre. Gevinst eller tap ved salg av selskap i konsernet inkluderer goodwill som relaterer seg til selskapet.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Storebrands pensjonsordning for egne ansatte er en ytelsesordning. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner beregnes etter lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, uførhet og frivillig avgang. Diskonteringsrenten fastsettes lik en risikofrie rente hensyntatt gjennomsnittlig gjenværende løpetid. Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelse, samt forventet avkastning av pensjonsmidlene.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger føres direkte mot egenkapitalen. Virkningen av endringer i pensjonsplan blir løpende resultatført, med mindre planendringen er betinget av fremtidig opptjening. Virkningen fordeles da lineært over tiden til ytelsen er fullt ut opptjent. Arbeidsgiveravgift inngår som en del av pensjonsforpliktelsen og som en del av estimatavviket som vises i egenkapitalen.

Storebrand har både forsikret- og uforsikret pensjonsordning. Den forsikrede ordningen i Norge er tegnet i Storebrand Livsforsikring AS som også inngår i Storebrand konsernet. Premier knyttet til Storebrand-ansatte i Norge er eliminert i premieinntektene i konsernresultatet.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres når det kan sannsynliggjøres at selskapene i konsernet i fremtiden vil ha tilstrekkelige skattemessig overskudd til å nyttiggjøre seg skattefordelen.

Avsatt utbytte

I henhold til IAS 10 som omhandler hendelser etter balansedagen, skal foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er vedtatt av generalforsamlingen.

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Storebrand konsernets forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og samsvarer med IFRS 4.

Livsforsikring

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie, tilflyttede premiereserver og avgitt gjenforsikring. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Utbetalte erstatninger

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte forsikringsoppgjør fratrasket mottatt gjenforsikring, fraflyttede premiereserver, avgitt gjenforsikring og endring i erstatningsavsetning. Avsetning for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger ivaretas ved avsetning til erstatningsavsetningen under forsikringsmessige avsetninger.

Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringsselskaper føres over resultatregnskapet under posten netto premieinntekter for mottatte reserver og erstatninger for egen regning for avgitte reserver. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsfondet tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten tilleggsavsetninger under endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig gjeld/tilgodehavende til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre forsikringsrelaterte inntekter og kostnader.

Resultat til forsikringskundene

Garantert avkastning på premiereserven og premiefondet resultatføres under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Øvrig avkastning til kundene resultatføres under posten midler tilført forsikringskunder.

Premiereserve

Premiereserven er beregnet som kontantverdien (neddiskontert med rente lik den garanterte rente) av selskapets samlede fremtidige forsikringsforpliktelser inklusive administrasjonskostnader i henhold til de enkelte forsikringsavtaler, med fradrag av kontantverdien av fremtidige avtalte premier. For individuelle kontoprodukter med fleksibel premieinnbetaling avsettes oppsamlet kontoverdi i premiereserven. Premiereserven svarer til 100 prosent av forsikringenes garanterte gjenkjøps-/flytteverdi for eventuelle avbrudds-/flyttegebyrer og andel av kursreguleringsfond.

Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringsavtalene, dvs. samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietariffene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillegg sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder for alle bransjer avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader (administrasjonsreserve). For fullt betalte poliser, inklusive fripoliser, er kontantverdien av de forventede fremtidige administrasjonskostnader avsatt fullt ut i premiereserven. For poliser med fremtidig premieinnbetaling er det gjort fradrag for kontantverdien av den delen av de fremtidige administrasjonskostnader som forutsettes finansiert gjennom fremtidige premier.

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten i livsforsikring, har selskapene anledning til å foreta tilleggsavsetninger i forsikringsfondet. Den maksimale tilleggsavsetningen er satt til differansen mellom premiereserven beregnet med utgangspunkt i 3,5 prosent garantert rente i premiegrunnlaget og premiereserven beregnet med utgangspunkt i den faktiske garanterte rente i kontraktene. Grensen for en kontrakts tilleggsavsetning er satt av Kredittilsynet til premiereserven for kontrakten multiplisert med to ganger grunnlagsrenten for kontrakten.

Selskapet kan likevel bestemme et høyere multiplum av grunnlagsrenten enn fastsatt av Kredittilsynet. Tilleggsavsetningen er en betinget kundetildelt avsetning som skal føres i resultatregnskapet som en pliktig avsetning og reduserer

dermed årsresultatet. Tilleggsavsetning kan benyttes til dekning av renteunderskudd ved garantert avkastning og føres i resultatregnskapet etter forsikrings-teknisk resultat som trekk fra tilleggsavsetning til dekning av renteunderskudd. Det som kan trekkes er begrenset oppad til ett års rentegaranti.

Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier «etter skatteloven» fra forsikringstakerne og tilført overskudd i individuell og kollektiv pensjonsforsikring. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond består av overskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling i kollektiv pensjonsforsikring. Fondet skal hvert år benyttes som engangspremie for tillegg til ytelsene til pensjonistene.

Erstatningsavsetning

Består av avsetning for ikke-utbetalte eller ikke-ferdigbehandlede forsikringsoppgjør (IBNR og RBNS). Erstatningsavsetningen skal bare inneholde midler som ville ha kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet.

Sikkerhetsfond

Sikkerhetsfondet omfatter lovbestemte avsetninger for å kunne møte upåregnelige tap ved forsikringsvirksomheten. Beregningen gjøres i henhold til forskrift gitt av Kredittilsynet. Det er adgang til å forhøye fondet med inntil 50 prosent utover nedre grense. Kredittilsynet kan i særlige situasjoner gi tillatelse til at denne del av fondet helt eller delvis benyttes til å dekke verdifall på obligasjoner samt på aksjer som tjener som omløpsmidler. Hele avsetningen er ført som pliktig avsetning i regnskapet.

Salgskostnader

I den norske livvirksomheten er salgskostnader kostnadsført, mens i de svenske datterselskaper er salgskostnader balanseført. Etter IFRS 4 kan det for forsikringskontrakter benyttes uensartede regnskapsprinsipper i datterselskap.

Unit Linked/innskuddspensjon

Finansielle eiendeler vurderes til markedsverdi. De forsikringsmessige avsetningene knyttet til forsikringsavtalene, bestemmes av markedsverdien på de finansielle eiendelene. Unit Linked produkter er ikke utsatt for investeringsrisiko på kundemidler, da det ikke garanteres minsteavkastning ovenfor kundene. Det eneste unntaket er ved dødfall der etterlatte får utbetalt opprinnelig innbetalt beløp til livrenteforsikringer.

Tilstrekkelighetstest

Storebrand har, i samsvar med IFRS 4, gjennomført en tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivå på premiereservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene.

SPP

Livsforsikringsavsetninger

Livsforsikringsavsetningen består av nåverdien av selskapets garanterte forpliktelser. Størstedelen (ca 95 prosent) av selskapets forpliktelser gjelder tjenstepensjoner. Ved beregning av tjenstepensjoner skal det benyttes forsiktige anslag som blant annet innebærer bruk av risikofri markedsrente som diskonteringsrente. Øvrige forpliktelser diskonteres med den høyeste renten som Finansinspeksjonen fastsetter.

Livsforsikringsavsetningen beregnes for hver enkelt forsikring diskontert med en risikofri rente. Antatt forutsetning om avkastningsskatt, avgifter, dødelighet og andre risikoelementer påvirker verdien av livsforsikringsavsetningen.

Så vel garantert rente som øvrige forutsetninger blir avtalt ved tegning av forsikringen. Selskapet har i sin forsikringsbestand rentegarantier som varierer mellom 2,25 prosent og 5,2 prosent. De dominerende rentegarantiene i bestanden er de med 3,5 prosent, 3,0 prosent og 5,2 prosent garanti. Disse står for 47 prosent, 23 prosent og 19 prosent av totalbestanden.

Forutsetninger om avgifter er produktbestemte og følger stort sett de prosentvise avgifter som tas ut. Forutsetninger om skatt varierer ut fra når forsikringen ble tegnet og bygger på de skatteuttak som gjaldt på det tidspunktet. Forutsetninger om skatt og avgifter reduserer den tilførte garanterte renten.

Dødsfallrisiko

Forutsetning om dødelighet varierer ut fra når de ulike forsikringene ble tegnet. De forutsetninger som legges til grunn bygger på felles bransjestatistikk. For den største delen av bestanden benyttes forutsetninger som ble gjort frem til 1990. I løpet av året har bransjen kommet med en ny felles dødelighetsstatistikk, den såkalte DUS 06. SPP regner med å kunne begynne å anvende DUS 06 i sine beregninger i løpet av 2009 eller 2010.

Avsetning for ikke-fastsatte forsikringstilfeller

Avsetning for inntruffede skader består av avsetninger for uførepensjon, fastsatte skader, ikke fastsatte skader og skadebehandlingsreserver. Ved vurdering av avsetninger for uførepensjoner benyttes en risikofri markedsrente, hensyntatt fremtidig indeksregulering av utbetalingene. Ikke fastsatte forsikringstilfeller, er forsikringstilfeller som ikke er meldte ennå, men som med statistiske metoder bregnes å ha inntruffet (IBNR). Skadebehandlingsreserven er de beregnede driftskostnadene som selskapet har for å regulere de uregulerte skadene.

Vilkorad återbäring

Vilkorad återbäring omfatter den del av forsikringskapitalen som ikke er garantert. Her inngår også det kapitaltilskudd som selskapet har reservert for å sikre framtidige garantier.

Skadeforsikring

Forsikringspremie inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Kostnadsføring skjer på det tidspunkt kostnaden påløper.

Det er foretatt følgende avsetninger:

Avsetning for ikke opptjent premie for egen regning gjelder løpende kontrakter som er i kraft på regnskapstidspunktet.

Erstatningsavsetningen skal dekke forventet utbetaling av meldte, men ikke oppgjorte erstatningskrav. Den skal videre dekke forventede erstatningskrav knyttet til skader som er inntruffet, men ennå ikke meldt ved regnskapsperiodens utløp. Rapporterte ikke oppgjorte skadekrav avsettes i sin helhet. Det foretas så en beregning av avsetningsbehovet for inntrufne, men ikke rapporterte skader (IBNR), og for rapporterte, men ikke avsluttede skader (RBNS).

Forsikringsselskapene som inngår i konsernet følger egne lovpålagte krav til forsikringsmessige avsetninger, herunder administrasjonsavsetninger, sikkerhetsavsetninger og garantiavsetning. I Storebrands konsernregnskap, som avlegges etter IFRS, er sikkerhetsavsetninger med høy sikkerhetsmargin, naturskadefond, administrasjonsavsetning og garantiavsetning ikke definert som gjeld.

Finansielle instrumenter

Generelle prinsipper og definisjoner

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når Storebrand blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse blir førstegangsinnregnet måles den til virkelig verdi. Førstegangsinnregningen inkluderer transaksjonsutgifter som er direkte henførbare på anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen/forpliktelsen, i de tilfeller den finansielle eiendelen/forpliktelsen ikke er til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles holdt til forfall investeringer, lån og fordringer samt finansielle forpliktelser som ikke er tilordnet til virkelig verdi over resultatet, til amortisert kost etter effektiv-rentes metode. Ved beregning av den effektive renten estimeres kontantstrømmer og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning (for eksempel førtidig betaling, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner). Beregningen omfatter alle honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom parter i kontrakten som er en integrert del av den effektive renten, transaksjonsutgifter og alle andre merbetalinger eller rabatter.

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller

annen regulert markedsplass, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

Dersom markedet for et finansielt instrument ikke er aktivt, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettingsmetoder. Verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning og opsjonsprisindeksmodeller. Dersom det er en verdsettingsmetode som er i vanlig bruk av deltakerne i markedet for å prissette instrumentet og denne metoden har vist seg å gi pålitelige estimater av priser oppnådd i faktiske markedstransaksjoner, benyttes denne metoden.

Virkelig verdi av utlån som regnskapsføres etter amortisert kost estimeres ved å legge til grunn gjeldende markedsrente på tilsvarende utlån. Nedskrivninger på utlån hensyntas både i amortisert kost og ved estimering av virkelig verdi. Ved estimering av virkelig verdi sees det også hen til utvikling i kredittrisiko for øvrig.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det på hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall har påløpt, måles tapet som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene (eksklusiv framtidige kredittapp som ikke har påløpt), diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente (dvs den effektive renten beregnet ved førstegangsinnregning). Eiendelens balanseførte verdi reduseres enten direkte eller ved bruk av en avsetningskonto. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Tap som forventes som følge av framtidige hendelser, uansett graden av sannsynlighet, blir ikke innregnet.

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- holdt for omsetning
- til virkelig verdi over resultatet etter verdsettelsesopsjonen
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer

Holdt for omsetning

En finansiell eiendel er klassifisert som holdt for omsetning når den;

- i hovedsak er anskaffet eller pådratt med det formål å selge den eller kjøpe den tilbake på kort sikt, er en del av en portefølje av identifiserte finansielle instrumenter som blir styrt sammen, og som det er godtgjort at det foreligger et nylig faktisk mønster for kortsiktig realisering av overskudd for, eller
- er et derivat med unntak for et derivat som er et øremerket og effektivt sikringsinstrument.

Med unntak for derivater faller kun en begrenset andel av Storebrands finansielle instrumenter inn under denne gruppen.

Finansielle eiendeler holdt for omsetning måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

Ved første gangs innregning kan alle finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom;

- klassifiseringen reduserer mismatch i måling eller innregning som ellers ville oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser
- de finansielle eiendeler inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

En betydelig andel av Storebrands finansielle instrumenter er klassifisert i denne gruppen.

Regnskapsføringen er tilsvarende som for gruppen holdt for omsetning.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette samt et fast forfall, og som et foretak har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall med unntak for

- de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet
- de som oppfyller definisjonen av utlån og fordringer

Holdt til forfall eiendeler regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Alle investeringer i denne gruppen eies av Storebrand Livsforsikring.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette, og som ikke blir notert i et aktivt marked, unntatt de som foretaket har til hensikt å selge umiddelbart eller på kort sikt som skal klassifiseres som holdt for omsetning, og de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet,

Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Eiendelene i denne gruppen utgjøres primært av utlån i Storebrand Bank.

Utlån og fordringer som er øremerket som sikringsobjekter, er underlagt måling i henhold til kravene til sikringsbokføring.

Utlån av aksjer

Et aksjeutlån skjer ved at aksjer overføres fra Storebrand til en innlåner mot at innlåner stiller sikkerhet i form av kontanter eller verdipapirer. Ved opphør av lånet skal identiske verdipapirer leveres tilbake. Innlåner forplikter å kompensere utlåner for ulike hendelser tilknyttet aksjene, som tegningsrettigheter, utbytte med mer. Innlåner har stemmerett i låneperioden. Utlånte aksjer tas ikke ut av balansen til Storebrand og utlånsgebyr inntektsføres løpende. Reinvestert sikkerhetsstillelse bruttoføres i balansen under den enkelte eiendel.

Derivater

Definisjon av et derivat

Et derivat er et finansielt instrument eller en annen kontrakt som omfattes av IAS 39, og som har alle de tre følgende kjennetegnene:

- Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt «underliggende»)
- det krever ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer
- det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt

Regnskapsføring av derivater som ikke er sikring

Derivater som ikke faller inn under kriteriene for sikring regnskapsføres i gruppen finansielle instrumenter holdt for omsetning. Virkelig verdi av derivatene klassifiseres henholdsvis som en eiendel eller som en forpliktelse, med endringer i virkelig verdi over resultatet.

Hoveddelen av de derivater som løpende benyttes i forvaltningen faller inn under denne kategorien.

Regnskapsføring av derivater som sikring

Virkelig verdi sikring

Storebrand benytter seg av virkelig verdi sikring, sikringsobjektene er finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater som faller inn under denne kategorien regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, verdiendringer på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet.

Det er primært den økonomiske sikringen av fastrente inn- og utlån i Storebrand Bank hvor denne type sikringsbokføring benyttes. Som følge av sammenfallende prinsipper for måling av sikringsobjekter og sikringsinstrumenter i de øvrige deler av konsernet reflekteres den økonomiske sikringen av de ordinære vurderingsregler.

Kontantstrømsikring

Endringer i virkelig verdi av et derivat øremerket som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring innregnes direkte i egenkapitalen i den grad sikringen er effektiv. For øvrig innregnes endring i virkelig verdi over resultatet

Når sikringsinstrumentet ikke lenger oppfyller kriteriet til sikringsbokføring, utløper eller selges, avsluttes eller utøves, avvikles sikringsbokføringen. Akkumulerte gevinst eller tap som er innregnet i egenkapitalen beholdes der til den planlagte transaksjon finner sted. Er sikringsobjektet en ikke-finansiell eiendel

eller forpliktelse blir tidligere tap/gevinst innregnet i egenkapitalen overført til balanseført verdi for eiendelen eller forpliktelsen. I andre tilfeller blir beløpet som er innregnet i egenkapital overført til resultatet i samme periode som sikringsobjektet påvirker resultatet.

Storebrand har valgt å benytte sikringsbokføring av kontantstrømmer i perioden fra 11.12.2007 til 20.12.2007 ved kjøpet av aksjene i SPP.

Sikring av nettoinvestering

Sikring av nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter regnskapsføres på samme måte som kontantstrømsikringer. Gevinst og tap på sikringsinstrumentet som relaterer seg til den effektive delen av sikringen føres direkte mot egenkapitalen, mens gevinst og tap som relaterer seg til den ineffektive delen regnskapsføres umiddelbart over resultatregnskapet,

Samlet tap eller gevinst i egenkapitalen føres over resultatet når den utenlandske virksomheten blir solgt eller avvirket.

Storebrand benytter reglene om sikring av nettoinvestering vedrørende aksjeinvesteringen i Storebrand Holding AB.

Kursreguleringsfond

Årets netto urealisert gevinst/tap på finansielle eiendeler til virkelig verdi føres mot kursreguleringsfondet i balansen og inngår således ikke i årets resultat. Dersom porteføljen av finansielle omløpsmidler viser en akkumulert netto mindreverdi kostnadsføres dette tapet. Dersom finansielle omløpsmidler vurderes til å ha et konstatert varig verditap blir verdiendringen på disse papirene resultatført. Dette gjelder kun for Storebrand Livsforsikring. Etter regnskapsstandarden for forsikringskontrakter (IFRS 4) er kursreguleringsfondet vurdert som en forpliktelse.

Årets netto urealisert gevinst/tap på finansielle omløpsmidler i utenlandsk valuta som kan tilskrives valutakursendringer avsettes ikke til kursreguleringsfond

dersom investeringen er sikret mot valutakursendringer. Valutakursendring tilknyttet sikringsinstrumentet avsettes således heller ikke til kursreguleringsfond, men føres direkte over resultatet. Valutarisikoen på utenlandske investeringer er i hovedsak sikret med valutakontrakter på porteføljenivå.

Finansielle forpliktelser

Etter førstegangsinnregning måles alle finansielle forpliktelser til amortisert kost ved en effektiv rentemetode.

Strukturerte produkter – sammensatte finansielle instrumenter

Storebrand Bank har utstedt aksjeindeksobligasjoner. Disse består hovedsakelig av en utstedt obligasjon og en solgt aksjeindeksopsjon. Ved tidspunkt for utstedelse innregnes aksjeindeksopsjonen til virkelig verdi da opsjonen er et derivat som ikke er nært relatert til den utstedte obligasjonen. De utstedte obligasjoner innregnes samtidig til amortisert kost. Det regnskapsføres ingen gevinster på tidspunktet for utstedelse av strukturerte gevinster («dag 1-gevinster»).

Sertifikatlån/Obligasjonslån

Tilsvarende behandling som for strukturerte produkter.

Renteinntekter og – kostnader bankvirksomhet

Renteinntekter og -kostnader bokføres i resultatregnskapet til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden. Effektiv rentemetode inneholder etableringsgebyrer.

Inntektsføring kapitalforvaltningsvirksomhet

Forvaltningshonorar og performance fee innregnes når inntekten kan måles pålitelig og det er sannsynlig at de økonomiske fordeler vedrørende transaksjonen vil tilflyte selskapet.

Avgitte provisjoner til distributører av verdipapirfond er presentert som en reduksjon i innregnet forvaltningshonorar og salgsprovisjon i regnskapet.

01 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser. Regnskapsestimatene kan avvike fra de faktiske resultater, men de er basert på beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. Viktige estimater og vurderinger som kan gi vesentlig justering av balanseført verdi, er drøftet nedenfor.

Investeringseiendommer

I verdsettelsen av eiendommene tas det utgangspunkt i et langsiktig avkastningskrav for den enkelte eiendom. Det er i 4. kvartal 2007 innhentet markeds-messige avkastningskrav fra to eksterne markedsaktører. Samlet avkastning består av summen av direkte avkastning og verdistigning. En mindre endring av avkastningskravet gir relativt store utslag på verdiene. Det er foretatt individuell verddivurdering av hver enkelt eiendom i interne beregningsmodeller pr 31.12.2007. I verddivurderingen ses det hen til Investment Property Databank LTD som utarbeider statistikk som omfatter eiendom for over 70 milliarder kroner i Norge. Denne statistikken er dermed en svært god base knyttet til verdsettelsen av eiendomsporteføljen.

Varige driftsmidler

Goodwill testes årlig for nedskrivningsbehov. Konsernets goodwill testet for nedskrivning er i all vesentlighet knyttet til bankvirksomheten, som har balanseført goodwill på 422 millioner kroner pr. 31.12.2007. Gjenvinnbart beløp er diskonterte kontantstrømmer basert på konsernets rullerende plan-prosess godkjent av styret, og som dekker en periode på 3 år. I tillegg omfatter beregningene forventede kontantstrømmer i år 4–9 basert på en årlig vekst-rate varierende fra 2,5–3 prosent. Anvendt diskonteringsfaktor 10 prosent. Det er forutsatt at det ikke betales skatt før i år 2010. Goodwill ved kjøpet av SPP, som i en foreløpige oppkjøpsanalyse utgjør 887 millioner kroner, er ikke testet for nedskrivning pr 31.12.2007.

Ved oppkjøpet av SPP er det foretatt en helt foreløpig oppkjøpsanalyse som er lagt til grunn i balansen. Det er ervervet immaterielle eiendeler i form av merkenavn, kundelister m.m., samt merverdi på forsikringskontrakter («Value of business in force»). Merverdi på forsikringskontrakter («Value of business in force») som utgjør NOK 7,7 milliarder vil ut fra forventet varighet på forsikringskontraktene amortiseres over 20 år. Verdien på denne immaterielle post vil vurderes i sammenheng med tilhørende forsikringskontrakter med hensyn til at de totale verdier er tilstrekkelige til å møte tilhørende forsikrings-forpliktelser, jfr. tilstrekkelighetstesten for forsikringskontrakter i IFRS 4.

Varige driftsmidler og øvrige immaterielle eiendeler vurderes årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med de økonomiske realiteter. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi. Det blir foretatt nedskrivninger når det foreligger indikasjon på verdifall. Økonomisk levetid på de ulike immate-rielle eiendeler er testet, og delvis endret i 2007. Bygninger som benyttes til egen virksomhet vurderes til oppskrevet verdi fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Det foretas en løpende vurdering av disse eiendommene på lik linje med investeringseiendommer. Se note 9.

Virkelig verdi på finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel unoterte derivater, aksjer og obligasjoner) fastsettes ved hjelp av verdsettelsesmetoder. For alle verdipapirer som verdsettes på bakgrunn av andre kilder enn observerbare markedspriser foreligger det en usikkerhet om den benyttete verdi reflekterer et beste anslag på virkelig verdi. Denne usikkerheten er normalt svært begrenset for hoveddelen av de verdipapirer Storebrand investerer i. For deler av securitized obligasjonene er det noe mer usikkerhet knyttet til fastsettelse av virkelig verdi enn for øvrige finansielle instrumenter hvor virkelig verdi fastsettes ved hjelp av verdsettelsesmetoder. Ved verdsettelsen av securitized obligasjoner benytter Storebrand priser fra eksterne prisleverandører eller priser direkte fra investeringsbankene i de tilfeller prisleverandørene ikke leverer priser. For den del av securitized obliga-sjoner som ligger i utenlandske fond blir det dessuten innhentet verdsettelse fra forvalter.

Tap på finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det på balansedagen finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Storebrand Bank benytter seg både av individuelle og gruppenedskrivninger på utlån. Gruppenedskrivning på utlån berregnes særskilt for nærings- og privatlån. For næringslån er de objektive kriteriene for nedskrivning vurdert til å være sterkt korrelert med endringer i engasjementets risikoklassifisering. Risikoklassifiseringen er tredelt i forhold til debitors betalingsevne, sikkerhet/belåningsgrad og forretningsmessige risikofaktorer. For privatlån er de objek-tive kriteriene for nedskrivning vurdert til å være korrelert med misligholdstatus og historisk løsningsgrad. Misligholdstatus er inndelt i 30–90 dager og over 90 dager på engasjement der det ikke er gjort individuelle nedskrivninger. Løsningsgraden oppdateres kvartalsvis i takt med den oppnåelse som er i porteføljen. Se forøvrig note 20 og 34.

Forsikringsmessige avsetninger

Livsforsikring: I livsforsikring er de vesentligste risikoer og usikkerheter knyttet til hendelsene dødsfall og uførhet. De fleste bransjer omfatter dekninger for uførhet gjennom uførepensjon, premiefritak eller uførekapital. Individuelle kontrakter og gruppeliv omfatter også dødsrisikoforsikringer. Innen kollektiv pensjonsforsikring finnes etterlatte dekninger der utbetaling starter ved forsikredes død. Endringer i utbetalingsreglene i folketrygden for uføreytelser m.m. vil kunne påvirke antall uføre og uføreavsetningene i forsikringsselskapene vesentlig. Når det gjelder dødsrisiko, vil økende levealder påvirke fremtidige forventede utbetalinger og avsetninger, selv om disse i dag anses for å være tilstrekkelige.

Selskapets tariffer inneholder ingen forutsetninger om inflasjon eller frivillig avgang. I 2008 innføres nye premie- og avsetningstariffer som tar hensyn til økt levealder blant de forsikrede som er observert de senere årene. Fullstendig omregning er ennå ikke foretatt, og effekten av tariffskiftet kan derfor ikke tallfestes nøyaktig, men på grunnlag av foreløpige beregninger er premiereservene styrket med 3,3 milliarder kroner pr. 31.12.2007. Selskapet styrer også sin forsikringsrisiko gjennom ulike reassuranseprogram. Det er knyttet en årlig rentegaranti til en vesentlig del av forsikringsforpliktelsene. Oppnår selskapet et enkelt år en avkastning som er lavere enn den garanterte renten, kan inntil ett års garantert rente dekkes av tilleggsavsetning. Selskapet har en tilleggsavsetning som dekker i overkant av ett års rentegaranti.

Skadeforsikring: For den nyetablerte skadevirksomheten vil risikoen for det meste være at det er en liten bestand å utligne skadene på. Dette kan bety at enkelte storskader kan slå uforholdsmessig ut på resultatet. For å dempe denne risikoen har Storebrand dekket seg med reassuranse. Forretningsdriften i Oslo Reinsurance Company er konsentrert om å avvikle eksisterende reassuranse porteføljer, enten ved å betale de skadekravene som kommer inn til selskapene når de blir rapportert eller ved å forsøke å betale seg ut av kontraktene ved en fremforhandlet sum med forsikringstager (cedent) ved hjelp av kommuteringer. Mesteparten vil være avviklet i løpet av 2008. For ytterligere informasjon om forsikringsrisiko se note 38.

Pensjoner

Nåverdien på pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelsen av økonomiske og demografiske forutsetninger. De beregningsforutsetninger som benyttes skal være realistiske, innbyrdes konsistente og oppdaterte i den forstand at de skal baseres på en enhetlig antagelse om fremtidig økonomisk utvikling.

En sentral forutsetning ved beregning av forpliktelsene er diskonteringsrenten. Ved beregning av diskonteringsrenten må norske foretak ta utgangspunkt i statsobligasjonsrenten. Med unntak av pensjonistene i Storebrand ASA er betalingshorisonten for pensjonsutbetalinger i Storebrand estimert til om lag 25 år, og så lange statsobligasjoner finnes ikke i Norge. Fastsettelsen av diskonteringsrenten og de andre økonomiske og demografiske forutsetninger pr 31.12.2007 er basert på veiledning utgitt av Norsk RegnskapStiftelse. Fastsatt diskonteringsrente på 4,70 prosent er tilnærmet lik obligasjonsrenten på 10-årig statsobligasjoner.

Beregning av pensjonsforpliktelsene pr. 31.12.2007 er foretatt av aktuar. Beregningene omfatter 1 551 aktive og 2 231 pensjonister. Risikotabell K2005 er benyttet.

Storebrand endret prinsipp i 2006 for regnskapsføring av pensjonsforpliktelser ved å føre endringer i og avvik fra estimer og forutsetninger (estimat-avvik) direkte mot egenkapitalen. Tidligere ble estimatavviket ført over gjennomsnittlig gjenværende løpetid i den utstrekning avviket oversteg 10 prosent. For ytterligere informasjon se note 11.

Utsatt skatt

Flere selskaper som inngår i konsernet, herunder Storebrand Livsforsikring AS, har betydelige skattemessige fremførbare underskudd. For å kunne balanseføre utsatte skattefordeler knyttet til fremførbare skattemessige underskudd, må det sannsynliggjøres at man vil få fremtidige skattemessige overskudd. I et normalår vil eksempelvis Storebrand Livsforsikring AS kunne ha betydelige skattefrie inntekter knyttet til aksjeinntekter innenfor EØS-området – noe som vil redusere skattemessige overskudd. Flere selskaper i konsernet har nedvurdert utsatte skattefordeler. Se for øvrig note 7.

Earn-out ved oppkjøp

I forbindelse med oppkjøp av selskap er det i noen tilfeller avtalt utsatt oppgjør i form av earn-out. I tråd med IFRS skal diskontert verdi tillegges anskaffelseskost på investeringen. Diskontert earn-out påvirker dermed størrelsen på mer-/mindreverdi som allokteres. Beregnet earn-out er normalt basert på estimat knyttet til fremtidige resultater i den virksomheten som kjøpes. Dersom estimatet endres, påvirker dette anskaffelseskost og dermed også mer-/mindreverdi som er lagt til grunn. En diskonteringsfaktor på 12–15 prosent p.a. før skatt er lagt til grunn ved diskontering for regnskapsåret 2007.

02 Kjøp av ny virksomhet**Kjøp av SPP**

3. september 2007 ble det inngått avtale mellom Storebrand Livsforsikring AS og Handelsbanken (Sverige) om oppkjøp SPP Livförsäkring AB med datterselskaper og noen andre selskaper eid direkte av Handelsbanken. Kjøpesummen utgjør til sammen SEK 16,2 milliarder, mens det er aktivert SEK 265 millioner i transaksjonskostnader som en del av kostprisen på aksjene. Kjøpesummen utgjør NOK 13,8 milliarder. Gjennomføringen av transaksjonen er foretatt 21. desember. Siden det ikke har oppstått vesentlige effekter i perioden frem til 31. desember, er den regnskapsmessige implementeringen blitt gjennomført basert på egenkapitalen i SPP pr. 31.12.2007. Oppkjøpet vil derfor ikke gi noen effekt på resultatet i 2007.

Storebrand Holding AB, som er et heleid datterselskap av Storebrand Livsforsikring AS, ble etablert i forbindelse med kjøpet av aksjene i SPP. Det er Storebrand Holding AB som har kjøpt aksjene i SPP. Storebrand Holding AB er finansiert med SEK 8,265 milliarder i egenkapital og SEK 8,2 milliarder i ansvarlig lån fra Storebrand Livsforsikring AS. Investeringen er finansiert ved at Storebrand ASA har foretatt en fortrinnsrettet emisjon på NOK 9 milliarder. I tillegg har Storebrand ASA tatt opp et brolån på EUR 580 millioner med forfall i september 2008.

Det er foretatt en foreløpig oppkjøpsanalyse, som legges til grunn for årsregnskapet pr. 31.12.2007 og som er gjengitt nedenfor. Ved identifisering av merverdi ble det estimert markedsverdi på ervervede forsikringskontrakter som er betydelig lavere enn bokført verdi. Differansen mellom bokført verdi og markedsverdi representerer det som kalles verdi av eksisterende bestand («value of business-in-force», eller «VIF»). Denne verdien representerer rundt NOK 7,7 milliarder og er ført som immaterielle eiendeler i balansen. Ut fra forventet varighet på forsikringskontraktene vil denne posten foreløpig amortiseres over en estimert periode på 20 år. Denne immaterielle verdien vil vurderes i sammenheng med tilhørende forsikringskontrakter med hensyn til om de totale verdier er tilstrekkelige til å møte tilhørende forsikringsforpliktelser, jamfør tilstrekkelighetstesten i IFRS 4 Forsikringskontrakter.

Ervervede immaterielle eiendeler, i tillegg til VIF, representerer goodwill på totalt NOK 0,9 milliarder samt andre immaterielle eiendeler på NOK 1 milliard i form av merkenavn, kundelister, m.v. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en regulær nedskrivningstest. For øvrige immaterielle eiendeler er det sett hen til fremtidig inntjening ved beregning av amortiseringsperiode og det er lagt til grunn en lineær amortisering på om lag 10 år. Immaterielle eiendeler innregnes brutto med utsatt skatt. Det kan forventes endringer i oppkjøpsanalysen i 2008, fordi arbeidet med identifisering av mer-/mindreverdi er omfattende og ikke ferdigstilt ved tidspunkt for avleggelse av årsregnskapet.

Foreløpig oppkjøpsanalyse

Mill. kroner	Balanseførte verdier før transaksjonen	Virkelig verdi i alt	Justeringer til virkelig verdi
Immaterielle eiendeler ¹	706,7	8 704,5	7 997,8
Finansielle eiendeler	119 967,5	119 967,5	
Andre eiendeler	9 350,6	9 350,6	
Sum eiendeler	130 024,8	138 022,6	7 997,8
Forsikringstekniske avsetninger ¹	-109 522,9	-109 522,9	
Utsatt skatteforpliktelse		-566,2	-566,2
Langsiktig gjeld	-1 344,2	-1 569,1	-224,9
Kortsiktig gjeld	-13 418,6	-13 418,6	
Netto eiendeler	5 739,1	12 945,8	7 206,7
Goodwill		886,5	886,5
Netto eiendeler			5 739,1
Kjøpesum			13 832,3

¹ VIF er i oppkjøpsanalysen klassifisert som immaterielle eiendeler.
Kjøpesummen er betalt med kontanter.

Proforma resultat 2007 for Storebrand inklusive SPP

Nedenfor er det utarbeidet et proforma resultat i forbindelse med Storebrands oppkjøp av SPP inkludert datterselskaper samt øvrige enheter som inngår i oppkjøpet (SPP).

Proforma resultatet er utarbeidet for vise hva resultatet kunne ha vært dersom oppkjøpet faktisk hadde funnet sted pr. 1.1.2007. Proforma informasjonen er ikke nødvendigvis indikativ for fremtidige resultater. Proforma informasjonen beskriver en hypotetisk situasjon og beskriver ikke Storebrandkonsernets faktiske finansielle posisjon eller den faktisk gjennomførte virksomhetssammenslutningen. Proforma informasjonen er også basert på flere usikre estimater og forutsetninger. Proforma informasjonen er basert på en forenklet sammenstilling av resultatene i Storebrand og SPP for perioden 1.1.2007 til 31.12.2007.

Storebrands regnskapsprinsipper etter IFRS er lagt til grunn ved utarbeidelse av proforma resultatet. Kjente vesentlige forskjeller mellom IFRS og andre regnskapsprinsipper er justert ved utarbeidelse av proforma resultatet.

Mill. kroner	Storebrand konsern	SPP	Proforma justeringer	Note henv.	Proforma Utvidet konsern
Renteresultat	7 887	214	-437	2	7 663
Risikoresultat	244	188			432
Administrasjonsresultat	-669	72			-597
Øvrig	-3 030		10	3	-3 020
Amortisering immaterielle eiendeler (VIF med videre)			-500	4	-500
Midler tilført forsikringskundene innen livsforsikring	-2 797	-309			-3 106
Sum livvirksomhet	1 635	164	-927		872
Bankvirksomhet	235				235
Kapitalforvaltningsvirksomhet	138		206	5	344
Øvrig virksomhet	12				12
Konsernresultat	2 020	164	-721		1 463
Endring i sikkerhetsavsetninger med videre i skadeforsikring	9				9
Resultat før skattekostnad	2 029	164	-721		1 472
Skatt	-20	37	158	6	176
Resultat	2 009	201	-563	1	1 648

Nærmere om proforma, forutsetninger og justeringer

- Det er benyttet en gjennomsnittlig omregningskurs ved omregning fra svenske kroner til norske kroner på 0,8667, basert på kurser fra Norges Bank.
- I renteresultat inngår rentekostnader knyttet til eksternt lånefinansiering av kjøpet hvor lånet i beregningene utgjør 4 618 millioner kroner (hybrid lånekapital og annen ansvarlig lånekapital). Estimerte rentekostnader utgjør 321 millioner kroner, og baserer seg på rentesatser fra om lag 6,8 til om lag 7,1 prosent. Det er estimert reduserte finansinntekter på 35 millioner kroner knyttet til bruk av egne midler på 390 millioner kroner ved finansieringen, hvor avkastningsrenten er beregnet til om lag 8,9 prosent. I beløpet inngår også en kalkulert redusert avkastning på 67 millioner kroner (3,85 prosent) for hele året knyttet til at SPP tok ut 2 milliarder svenske kroner for oppkjøpet fant sted. Videre inngår en estimert redusert avkastning på 15 millioner kroner i Storebrand knyttet til finansiering av emisjonskostnader.
- I posten Øvrig inngår en tilbakeføring av enkelte amortiseringskostnader i SPP, samt noe økte kostnader knyttet til merverdiavgift basert på foreløpige estimater.

4. I posten *Amortisering immaterielle eiendeler* inngår amortisering av merverdi knyttet til kjøpte forsikringskontrakter (value of business in force – VIF) på om lag 398 millioner kroner som tilsvarer en lineær amortisering over 20 år. Videre inngår amortisering av øvrige immaterielle eiendeler på om lag 102 millioner kroner som tilsvarer en lineær amortiseringsperiode over 10 år. Disse amortiseringskostnadene er basert på en helt foreløpig oppkjøpsanalyse.
5. I posten *Kapitalforvaltningsvirksomhet* inngår foreløpig estimerte økte netto inntekter knyttet til kapitalforvaltningsvirksomhet på om lag 206 millioner kroner. Storebrand vil overta forvaltningen av midler ett år etter overdragelsen.
6. Finansieringen av Storebrand Holding AB er foretatt både med egenkapital og et ansvarlig lån på SEK 8,2 milliarder. Det er estimert en redusert skattekostnad for Storebrandkonsernet på netto 158 millioner kroner for 2007. Den reduserte skattekostnaden vil påvirkes av rentekostnader, organisering av kapitalforvaltningsvirksomhet samt amortisering av immaterielle eiendeler mv og er foreløpig beregnet.
7. Det er lagt til grunn at valutaeksponering knyttet til investeringen i SPP samt utstedte lån sikres med tilhørende derivater. Det er forutsatt at sikringsbokføring gjennomføres.
8. Det forventes engangseffekter knyttet til separering av IT-systemer og investering av IT. Det er i resultatet ovenfor ikke medtatt slike kostnader, herunder estimering av beløp knyttet til amortisering knyttet til slike IT-investeringer samt synergieffekter.
9. Det er lagt til grunn at ingen effekter knyttet til resultater fra SPP, eller poster knyttet til oppkjøp og finansiering, har påvirket livkundenes resultater (herunder kursreguleringsfond) i Storebrand Livsforsikring AS.

Kjøp av Hadrian Eiendom

Storebrand Bank ASA har kjøpt opp 90,9 prosent av aksjene i Hadrian Eiendom AS som driver med rådgivning og megling av næringsseiendom. Kjøpesum for aksjene er 46,9 millioner kroner.

03 Segmentrapportering

Mill. kroner	Livvirksomhet								
	Produkter med overskuddsdeling			Produkter uten overskuddsdeling				Bank	
	2007	2006	2005	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Inntekter fra eksterne kunder	28 147	29 536	27 885	4 183	3 655	2 724	513	495	540
Inntekter fra andre konsernselskaper ¹				125	117	88	4	2	1
Resultat (konsernresultat)	1 508	1 109	1 065	127	89	164	235	190	241
Eiendeler	285 931	172 204	157 330	48 893	10 635	8 104	41 887	34 156	29 430
Gjeld	272 371	166 490	151 840	46 440	10 247	7 792	39 848	32 496	27 683

Mill. kroner	Kapitalforvaltning			Øvrige/elimineringer				Konsern	
	2007	2006	2005	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Inntekter fra eksterne kunder	332	246	169	223	143	406	33 397	34 075	31 724
Inntekter fra andre konsernselskaper ¹	69	196	93	-198	-316	-182			
Resultat (konsernresultat)	138	156	24	11	41	-41	2 020	1 585	1 453
Eiendeler	451	458	296	4 587	5 305	6 718	381 749	222 758	201 878
Gjeld	251	234	140	3 599	4 393	5 315	362 508	213 859	192 770

Geografisk segment

Mill. kroner	Norge			Sverige				Andre land	
	2007	2006	2005	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Inntekter fra eksterne kunder	33 221	33 977	31 645	175	96	78	2	2	1
Inntekter fra andre konsernselskaper ¹									
Resultat (konsernresultat)	2 071	1 584	1 456	-52		-4	1	1	1
Eiendeler	236 040	222 711	201 835	138 982	45	41	6 727	2	3
Gjeld	223 885	213 854	192 760	132 160	5	8	6 463	1	2

¹ Inntekter fra andre konsernselskaper
Storebrand Kapitalforvaltning forvalter finansielle eiendeler for andre konsernselskaper. Forvaltningshonoraret består av et fast forvaltningshonorar og et prestasjonsavhengig honorar. Det prestasjonsavhengige honoraret gjelder for de til enhver tid gjeldende porteføljene med prestasjonshonorar.
Storebrand Livsforsikring har inntekter fra andre konsernselskaper for salg og bestandspleie på produkter. Disse tjenestene er priset på markedsmessige vilkår.

Livvirksomhet

Inntekter fra eksterne kunder omfatter de totale premieinntekter inklusive sparepremie og overført premiereserve fra andre selskaper, netto finansavkastning og andre inntekter.

Produkter med overskuddsdeling

Produkter med overskuddsdeling består av individuell kapitalforsikring med spareelement samt individuell og kollektiv pensjonsforsikring, herunder fri-poliser.

Produkter uten overskuddsdeling

Dette segmentet består av innskuddspensjon med tilhørende risikodekninger, individuelle forsikringer med investeringsvalg, samt ettårige produkter, herunder gruppelev, helseforsikringer, barneforsikring og yrkesskade med videre.

Bank

Virksomheten i banken består av følgende områder:

Næring: Segmentet inneholder innskudd og utlån til næringskunder, hovedsakelig innenfor næringen eiendomsbesittere/-utviklere. Det tilknyttede selskapet Seilduksagaten 25/31 AS er inkludert i segment Næring. Bankens eierandel er 50 prosent, og resultatet for 2007 utgjør minus 0,5 millioner kroner.

Privat: Innskudd fra og utlån til personlige kunder, inkl. kredittkort. Utlån består hovedsakelig av lån med pant i bolig. Bankens andel av Evoco Financial Production UAB i Litauen utgjør 50 prosent, og er inkludert i segment Privat. Eierandel er bokført som felleskontrollert virksomhet. Resultat for 2007 utgjør minus 0,2 millioner kroner.

Markets: Virksomhetsområdet er nytt fra og med 3. kvartal 2007, og vil også omfatte nystartet virksomhet i tråd med bankens konsesjoner i.h.t. verdipapirhandelloven. Området inneholder også alle strukturerte produkter, eiendomsfond og produktet Storebrand Optimér, som tidligere ble rapportert som segment sparing, og fondsmeglervirksomheten, som tidligere var eget segment. Området inkluderer også Hadrian Eiendom AS hvor banken har en eierandel på 90,9 prosent ved utgangen av 2007.

Eiendomsmegling: Segmentet er i sin helhet Ring Eiendomsmegling AS, hvor banken har en eierandel på 70 prosent ved utgangen av 2007.

Kapitalforvaltning

Forvaltningsselskap for verdipapirfond. Forvalter midler i verdipapirfond og individuelle porteføljer for forsikringsselskaper, pensjonskasser, kommuner, institusjonelle investorer og privatpersoner.

Øvrig/elimineringer

Består i hovedsak av holdingselskapet Storebrand ASA og Storebrand Skadeforsikring. Storebrand har i 2006 startet salg av skadeforsikringsprodukter til personmarkedet. Dette har komplettert konsernets produkttilbud og forsterket satsningen i personmarkedet.

Geografisk segment

Virksomheten i Sverige er i all hovedsak Livvirksomhet.

Nøkkeltall

Mill. kroner	2007	2006	2005
Konsern			
Overskudd pr. ordinær aksje	7,95	6,03	5,41
Egenkapital	19 241	8 900	9 108
Kapitaldekning	9,2 %	10,6 %	11,2 %
Storebrand Livsforsikring¹			
Premier for egen regning	19 717	19 619	19 227
- herav produkter med investeringsvalg	2 125	1 763	992
Forsikringskundernes fond inkl. opptjent resultat	280 975	153 568	140 276
Kapitalavkastning I ²	8,9 %	7,1 %	6,9 %
Kapitalavkastning II ²	7,3 %	8,3 %	7,6 %
Kapitaldekning Storebrand Livsforsikring konsern	10,0 %	9,7 %	10,9 %
Driftskostnader målt mot forsikringsfond	1,2 %	1,1 %	1,1 %
Storebrand Bank			
Rentemargin %	1,1 %	1,3 %	1,6 %
Kostnader/inntekter %	69,7 %	71,3 %	61,8 %
Andre inntekter/totalte inntekter %	20,1 %	15,8 %	17,4 %
Netto utlån	36 791	30 748	26 286
Kapitaldekning	10,5 %	11,0 %	10,5 %
Storebrand Kapitalforvaltning			
Totale midler under forvaltning	227 356	216 902	204 825
Midler under forvaltning eksterne kunder	57 661	54 825	49 176

¹ Nøkkeltall er beregnet etter NGAAP bortsett fra premier og forsikringskundernes fond som er etter IFRS.

² Kapitalavkastning I: realiserte finansinntekter inklusive opp-/nedskrivning fast eiendom.

Kapitalavkastning II: Som kapitalavkastning I inklusive endring i merverdier på finansielle omløpsmidler.

04 Andre inntekter

Mill. kroner	2007	2006	2005
Provisjonsinntekter, bankvirksomhet	139,8	112,3	44,5
Provisjonskostnader, bankvirksomhet	-81,9	-80,3	-26,9
Netto provisjonsinntekter, bankvirksomhet	57,9	32,0	17,6
Forvaltningshonorar, kapitalforvaltningsvirksomhet	383,3	228,8	169,6
Renteinntekter bankinnskudd	310,4	127,0	110,2
Inntekter eiendomsmegling	14,2	14,2	9,3
Renter utlån forsikring	150,9	73,7	21,0
Agio/disagio banker	-248,0	138,4	-145,0
Andre forsikringsrelaterte inntekter	57,9		
Renteinntekter forsikring	28,1	35,0	19,7
Andre finansinntekter	45,3	158,2	135,0
Andre driftsinntekter i selskaper utenom bank og forsikring	53,1	123,6	127,0
Sum andre inntekter	853,1	930,9	464,4

Samlet provisjonsinntekt fra finansielle instrumenter som ikke er vurdert til virkelig verdi utgjør 39,4 millioner kroner for 2007.

Samlet provisjonskostnader fra finansielle instrumenter som ikke er vurdert til virkelig verdi utgjør 23,3 millioner kroner for 2007.

05 Driftskostnader

	Liv Konsern	Bank	Øvrige	Storebrand konsern		
Mill. kroner	2007	2007	2007	2007	2006	2005
Personalkostnader	-894,4	-142,0	-262,2	-1 298,6	-1 175,9	-991,4
Avskrivninger	-77,6	-21,3	-19,3	-118,2	-88,0	-81,0
Andre driftskostnader	-843,4	-197,0	-124,5	-1 164,9	-1 256,8	-1 097,0
Sum driftskostnader	-1 815,4	-360,3	-406,0	-2 581,6	-2 520,7	-2 169,4

06 Andre kostnader

Mill. kroner	2007	2006	2005
Pooling	-100,7	-33,1	-69,4
Rentekostnader forsikring	-42,2	-26,2	-29,5
Disagio bank og forsikring	-9,9	-12,8	-28,8
Forsikringsrelaterte kostnader	-20,1		
Tap ved innfrielse av lån			-113,1
Andre kostnader	-15,1	-7,7	-15,1
Sum andre kostnader	-188,0	-79,8	-255,9

07 Skatt

Skattekostnad i resultatet

Mill. kroner	2007	2006	2005
Betalbar skatt denne perioden	-0,3	-8,0	-2,9
Endring i utsatt skatt	-19,8	-71,3	-38,2
Sum skattekostnad	-20,1	-79,3	-41,1

Avstemming av forventet skattekostnad til faktisk skattekostnad

Mill. kroner	2007	2006	2005
Ordinært resultat før skatt	2 028,8	1 585,3	1 463,4
Forventet inntektsskatt med nominell skattsats	-568,1	-443,9	-409,8
Skatteeffekten av:			
- realiserte/urealiserte aksjer	1 086,9	1 537,3	1 318,3
- mottatt aksjeutbytte	228,7	436,2	129,5
- tilknyttede selskaper	-14,1	11,4	5,1
- permanente forskjeller	52,2	47,0	54,4
- nedvurdering av utsatt skattefordel	-805,7	-1 667,3	-1 138,6
Skattekostnad	-20,1	-79,3	-41,1
Effektiv skattesats	-1,0 %	-5,0 %	-2,8 %

Beregning av utsatt skattefordel og utsatt skatt av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring

Mill. kroner	2007	2006	2005
Skatteøkende midlertidige forskjeller			
Verdipapirer	548,1	26,1	30,6
Fast eiendom	3 461,9	763,3	1 050,1
Driftsmidler	4,9	4,8	616,3
Forskuddsbetalt pensjon	204,7	58,4	60,4
Gevinst/tapskonto	785,7	982,1	1 255,1
Annet	2 324,5	479,4	123,5
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	7 329,8	2 314,1	3 136,0
Skattereduserende midlertidige forskjeller			
Verdipapirer	-4 369,3	-2 006,2	-1 635,4
Fast eiendom			-100,6
Driftsmidler	-77,9	-97,1	-157,7
Avsetninger	-23,5	-97,0	-75,9
Påløpt pensjon	-930,9	-576,3	-711,5
Gevinst/tapskonto	-70,5	-62,9	-61,1
Annet	-28,3	-30,4	-12,6
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-5 500,4	-2 869,9	-2 754,8
Fremførbare underskudd	-12 027,4	-8 697,0	-5 680,6
Fremførbare godtgjørelse	-1 357,4	-1 352,0	-1 358,4
Sum fremførbare underskudd og godtgjørelse	-13 384,8	-10 049,0	-7 039,0
Grunnlag for netto utsatt skatt/skattefordel	-11 555,4	-10 604,8	-6 657,8
Nedvurdering av grunnlag for utsatt skattefordel	12 969,2	10 281,4	6 299,2
Netto grunnlag for utsatt skatt og utsatt skattefordel	1 413,8	-323,4	-358,6
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	395,9	-90,5	-100,4

Bokført i balansen

Utsatt skattefordel	234,9	207,0	290,0
Utsatt skatt	630,8	116,5	189,6

Det er foretatt en nedvurdering av utsatt skattefordel som skyldes usikkerhet knyttet til om skattepliktige inntekter kommer på et nivå som gjør at alle fremførbare underskudd vil bli benyttet for virksomhet i Norge. Hovedgrunnen til dette er fritak for beskatning av aksjeutbytte og gevinster/tap på aksjer innenfor EØS-området, og det forventes at konsernet også i de kommende årene vil ha inntekter fra slike investeringer. Fremførbare utbenyttet godtgjørelse har oppstått i årene 1998–2003, og må benyttes innen 10 år. Det har oppstått en utsatt skatt i Sverige som følge av oppkjøpet av SPP.

08 Immaterielle eiendeler og goodwill

Mill. kroner	Merke- varenavn	IT-systemer	Andre immaterielle SPP ¹	VIF ²	Goodwill	Sum 2007	Sum 2006	Sum 2005
Anskaffelseskost 1.1		257,6			611,9	869,5	785,1	782,6
Tilgang i perioden:								
Utviklet internt		23,6				23,6	28,0	0,1
Kjøpt separat		43,8				43,8	41,6	22,7
Kjøpt ved fusjon, oppkjøp e.l.	30,7		989,6	7 714,9	907,1	9 642,3	0,5	
Avgang i perioden		-8,2			-0,4	-8,6		-5,4
Effekt av sikringsbokføring					-20,0	-20,0		
Anskaffelseskost 31.12	30,7	316,8	989,6	7 714,9	1 498,6	10 550,6	855,2	800,0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.		-162,7			-157,5	-320,2	-278,0	-262,4
Avskrivning i perioden		-40,7				-40,7	-36,4	-34,3
Avgang i perioden								4,9
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.		-203,4			-157,5	-360,9	-314,4	-291,8
Bokført verdi 31.12.	30,7	113,4	989,6	7 714,9	1 341,1	10 189,7	540,7	508,2
Immaterielle eiendeler avskrives lineært over 3–10 år.								

1 Immaterielle eiendeler i forbindelse med kjøp av SPP knytter seg til varemerke, kundelister og opsjon på ytterligere oppkjøp fra Handelsbanken. Oppkjøpsanalysen er ikke endelig. Fordeling på de ulike elementene vil bli gjort når denne er klar.

2 VIF – «value of business in force» avskrives over 20 år.

Goodwill fordelt på virksomhetskjøp

Mill. kroner	Anskaffelses kost 1.1	Akk. avskrivn. 1.1	Verdi i balansen 1.1	Tilgang/avgang	Nedskrivning	Verdi i balansen 31.12
Storebrand Bank ASA	563,2	-140,8	422,4			422,4
Kjøp av SPP				866,5		866,5
Delphi Fondsforvaltning AS	48,3	-16,7	31,6			31,6
Hadrian Eiendom AS				20,1		20,1
Skansen Eiendomsmegling AS				0,5		0,5
Sjølyst Eiendom AS	0,4		0,4	-0,4		
Sum	611,9	-157,5	454,4	886,7		1 341,1

Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for nedskrivningsbehov.

09 Varige driftsmidler**Faste eiendommer og driftsmidler**

Mill. kroner	Maskiner	Biler	Inventar	Eiendommer ¹	Sum 2007	Sum 2006	Sum 2005
Bokført verdi pr. 1.1	27,6	9,8	27,1	770,1	834,6	749,3	742,9
Tilgang	11,9	18,6	6,0		36,6	101,4	37,1
Tilgang via oppkjøp/fusjon	2,1				2,1		
Avgang		-0,2		-1,4	-1,6	-4,4	-2,9
Verdiregulering ført over balansen				21,5	21,5	48,1	24,5
Avskrivning	-16,7	-3,4	-1,4	-22,4	-43,9	-51,6	-52,0
Andre endringer				254,0	254,0		2,4
Bokført verdi pr. 31.12	24,9	24,9	31,7	1 021,8	1 103,2	842,9	752,0
Anskaffelseskost IB	86,8	11,3	302,8	774,8	1 175,6	1 576,6	1 110,9
Anskaffelseskost UB	121,2	29,0	308,8	773,9	1 233,0	1 740,5	873,3
Akkumulert av- og nedskrivning IB	-59,2	-1,6	-275,4	-43,8	-379,9	5,8	-407,7
Akkumulert av- og nedskrivning UB	-96,3	-6,6	-274,4	-298,2	-675,4	-8,6	-177,4
Verdireguleringsfond IB				24,0			
Endring i perioden				20,6			
Verdireguleringsfond UB				44,6			

1 Eiendommer til eget bruk, se også note 16.

For hver klasse av anleggsmidler:

Avskrivningsmetode:	Lineær
Avskrivningsplan og økonomisk levetid:	
Maskiner	4 år
Biler	6 år
Inventar	4 år
Eiendommer	15 år

10 Operasjonelle leieavtaler driftsmidler**Minimum framtidig betaling knyttet til operasjonelle leieavtaler på driftsmidler er som følger:**

Mill. kroner	Minsteleie innen 1 år	Minsteleie 1–5 år	Minsteleie senere enn 5 år
Minimum framtidig leiebetaling	65,1	195,8	5,7
Herav framtidige fremleieinntekter	7,2	6,0	

Mill. kroner	2007	2006	2005
Resultatførte leiebetalinger	44,1	40,9	39,1
Resultatførte fremleieinntekter	16,7	19,2	23,8

Leieavtalene omfatter leie av personbiler, kopimaskiner og ekstern leie av kontorlokaler. Fremleieavtalene gjelder kontorlokaler i Oslo og Bergen.

Leieavtalene med personbiler har normalt en varighet på 36 måneder. Leieavtaler med kopimaskiner utløper i 2012 og 2010.

Leieavtalene for kontorlokaler og tilknyttede fremleieavtaler på Aker Brygge (Oslo) utløper første halvdel av 2008.

Leieavtalene vedrørende kontorlokaler forøvrig har en varighet fra 3–7 år og med opsjon for tilsvarende fornyelse.

11 Pensjoner**Storebrand**

De ansatte er sikret gjennom en ytelsespensjon på 70 prosent av pensjonsgrunnlaget på fratredestidspunktet. Ordinære fratredestidspunktet er 65 år. Pensjonen er sikret gjennom kollektiv pensjonsordning, i Storebrand Livsforsikring AS. Forsikringen gjelder etter oppnådd pensjonsalder som er 67 år for funksjonærer og 65 år for assurandører. Pensjon til funksjonærer mellom 65 og 67 år blir utbetalt direkte fra selskapet. Pensjonsbetingelsene følger av pensjonsvedtektene i Storebrandkonsernet.

Selskapet er pliktig til å ha en tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i loven.

SPP

Pensjonsplanen for ansatte i SPP følger BTP-planen. Ordinær fratredestidspunktet er 65 år i samsvar med pensjonsavtalen mellom BAO og Finansförbundet, respektive BAO og SACO-forbundet, med 10 prosent av årslønnen opp til 7,5 «inkomstbasbelopp». På andel av lønn i «inkomstbasbeloppsintervallet» 7,5–20 beregnes alderspensjonen med 65 prosent og i «inkomstbasbeloppsintervallet» 20–30 med 32,5 prosent av årslønnen. På lønn som overstiger 30 «inkomstbasbelopp» beregnes ingen alderspensjon.

Avstemming av eiendeler og gjeld bokført i balansen:

Mill. kroner	2007	2006	2005
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	2 893,6	3 105,5	2 762,4
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-2 759,8	-2 747,3	-2 599,4
Netto pensjonforpliktelse/midler forsikret ordning	133,8	358,1	163,0
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	558,1	454,3	495,4
Netto pensjonsforpliktelse vedr. SPP	225,0		
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	916,9	812,5	658,4

Bokført i balansen:

	2007	2006	2005
Pensjonseiendel	205,0	58,4	57,0
Pensjonsforpliktelser	1 121,0	870,9	715,4

Mill. kroner	2007	2006	2005
Akkumulert estimatavvik innregnet i egenkapitalen	176,8	465,8	226,1

Egenkapitalen i konsernet er i 2007 positivt påvirket med netto 215 millioner. Dette skyldes tilbakeføring av tidligere belastning som følge av at disse kostnadene faktisk inngikk i overskuddsdelingsmodellen i Storebrand Livsforsikring AS hvor belastningen av konsernets egenkapital ble mindre enn tidligere belastet.

Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året

Mill. kroner	2007	2006	2005
Netto pensjonsforpliktelse 1.1. inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	3 559,2	3 257,8	3 307,0
Periodens pensjonsopptjening inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	124,4	111,6	88,9
Rentekostnader på forpliktelsen	141,5	144,1	143,1
Estimatavvik	-164,6	252,1	-18,3
Utbetalt pensjon	-208,2	-205,9	-207,8
Planendringer			-55,1
Pensjonsforpliktelse vedr. SPP	479,0		
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	3 931,3	3 559,8	3 257,8

Endringene i pensjonsmidlenes virkelige verdi:

Mill. kroner	2007	2006	2005
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1.	2 723,1	2 599,9	2 627,0
Forventet avkastning	145,3	151,4	145,5
Estimatavvik	-9,6	23,8	-37,6
Innbetalt premie	82,9	147,9	83,1
Utbetalte pensjoner	-180,8	-175,8	-173,2
Planendringer			-45,3
Pensjonsmidler vedr. SPP	254,0		
Netto pensjonsmidler 31.12.	3 014,8	2 747,3	2 599,4

Pensjonsmidler er basert på Storebrand Livsforsikring/SPPs finansielle midler som har følgende sammensetning pr. 31.12.:

	Storebrand Livsforsikring AS			SPP
	2007	2006	2005	2007
Bygninger og fast eiendom	13 %	11 %	10 %	
Obligasjoner som holdes til forfall	23 %	28 %	28 %	
Pantelån og andre lån	2 %	1 %	1 %	
Aksjer og andeler	30 %	29 %	27 %	42 %
Obligasjoner	26 %	28 %	29 %	53 %
Sertifikater	1 %		4 %	
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	5 %	2 %	1 %	5 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabellen viser prosentvis plassering ved utgangen av året av pensjonsmidler som administreres av Storebrand Livsforsikring/SPP. Bokført (realisert) avkastning av eiendelene som administreres av Storebrand Livsforsikring ble 8,9 prosent i 2007, 7,1 prosent i 2006 og 6,9 prosent i 2005.

Netto pensjonskostnad i resultatregnskapet, spesifisert som følger:

Mill. kroner	2007	2006	2005
Periodens pensjonsopptjening inklusive arbeidsgiveravgift	129,8	76,6	81,4
Rentekostnader på forpliktelsen	135,9	143,6	143,1
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-144,3	-150,6	-151,5
Estimatavvik	0,1		-1,3
Planendringer			-9,8
Påløpt arbeidsgiveravgift	22,0	14,9	12,7
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	143,5	84,5	74,6

Netto pensjonskostnad inngår i driftskostnader

Hovedforutsetninger benyttet i beregningene av netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12:

	For Storebrand			For SPP
	31.12 2007	31.12 2006	31.12 2005	31.12 2007
Økonomiske:				
Diskonteringsrente	4,7 %	4,3 %	4,7 %	3,8 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler i regnskapsperioden	5,8 %	5,6 %	6,0 %	
Forventet lønnsvekst	4,3 %	4,3 %	3,0 %	3,5 %
Forventet årlig regulering folketrygd	4,3 %	4,3 %	3,0 %	3,0 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	1,9 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Uførhetstabell	KU	K63	K63	
Dødelighetstabell	K2005	K63	K63	P94

Aktuarielle forutsetninger:

Standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon. Gjennomsnittlig fratredelseshyppighet på 2–3 prosent for hele arbeidsstokken sett under ett.

Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12:

Mill. kroner	2007	2006	2005
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelse	3 676,7	3 559,8	3 257,8
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	2 759,8	2 747,3	2 599,4
Underskudd/(overskudd)	916,9	812,5	658,4

12 Godtgjørelse og lignende til ledende ansatte og tillitsvalgte

Tusen kroner	Ordinær lønn	Utbetalt bonus	Andre ytelser ¹	Lønns-garanti (mnd)	Årets pensjons-opptjening	Nåverdi pensjon	Lån	Rente-sats pr. 31.12.07	Avdrags-plan
Ledende ansatte									
Idar Kreutzer	3 602	2 249	250	24	675	10 342	10 800	4,76–5,59	2037
Hans Henrik Klouman ⁶	4 269	1 423	132	24			1 109	6,00	2025
Odd Arild Grefstad	2 322	1 553	225	18	469	5 896	4 391	4,76–5,89	2024
Maalfrid Brath	2 338	1 123	183	18	508	6 132	4 895	4,76–5,54	2035
Egil Thompson	1 561	420	161	18	390	3 216	712	4,76	2021
Lars Aa. Løddesøl	2 355	1 234	163	18	685	4 381	4 357	4,76–5,54	2029
Klaus-Anders Nysteen	1 905	187	154	18	769	984	3 446	4,76–5,55	2026
Roar Thoresen	2 612	1 600	146	18	801	4 599	1 694	4,76	2032
Hans Aasnæs	2 546	2 875	156	18	686	8 778	1 700	4,76	2027
I alt 2007	23 509	12 663	1 570		4 984	44 328	33 104		
I alt 2006	24 556	15 398	5 392		5 572	42 677	30 764		

	Eier antall aksjer ²	Bonus-bank ³	Avkastning aksjebank ⁴
Idar Kreutzer	54 160	4 308	-331
Hans Henrik Klouman ⁶	4 516	2 393	-205
Odd Arild Grefstad	8 323	1 695	-151
Maalfrid Brath	4 831	1 122	-165
Egil Thompson	3 660	401	-48
Lars Aa. Løddesøl	4 933	1 336	-179
Klaus-Anders Nysteen	1 813	-3	-66
Roar Thoresen	2 796	1 309	-246
Hans Aasnæs	14 695	1 464	-398
I alt 2007	99 727	14 024	-1 789
I alt 2006	45 111	15 038	4 304

Tusen kroner	Godtgjørelse	Bonusbank ³	Eier antall aksjer ²	Lån
Styret				
Leiv L. Nergaard ⁵	620		109 090	
Halvor Stenstadvoll	282		6 645	
Knut G. Heje	236		15 467	
Mette K. Johnsen	112			
Erik Haug Hansen	276	95	3 981	1 030
Nina Elisabeth Smeby	104		125	1 696
Birgitte Nielsen	280			
Barbara Rose Milian Thoralfsson	138		1 849	
Knut Dyre Haug	248	220	2 979	1 441
Camilla Grieg	197			
Ann-Mari Gjøstein	162		258	
I alt 2007	2 655	315	140 394	4 167
I alt 2006	2 332	243	57 129	4 842

Kontrollkomite				
Elisabeth Wille	200		747	
Harald Moen	164		595	
Carl Graff-Wang	61			
Ida Hjort Kraby	160			
Jon Ansteinsson	109			
Ole Klette	107			
I alt 2007	801		1 342	
I alt 2006	761		410	

1 Omfatter bil, telefon, forsikring, rentefordel, andre trekkpliktige ytelser og sluttvederlag.

2 Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse jfr. RL § 7-26.

3 Innestående pr. 31.12.2007

Ledende ansatte har som en del av sin lønnsavtale også avtale om prestasjonsavhengig bonus, som er knyttet opp mot konsernets verdibaserte styringssystem. Verdiskapningen i konsernet finansierer bonusen, mens egen prestasjon bestemmer hvor stor andel av den finansierte bonusen som tildeles. Tildelt bonus tillegges bonusbank der 1/3 av saldo utbetales årlig. Ved oppstart av bonusbank har Storebrand tilført et initielt innskudd. Ved fratreddelse vil positivt initielt innskudd tilfalle Storebrand. Tilførte beløp i bonusbank eksponeres 50 prosent mot Storebrands aksjekurs og 50 prosent mot beste rente i Storebrand Bank. Over tid utvikler «aksjebanken» og «rentebanken» seg separat.

4 Avkastningen «aksjebank» viser årets verdistigning i bonusbanken knyttet til utviklingen i Storebrands aksjekurs i 2007 justert for utbytte.

5 Styrehonorar fra Storebrand ASA og Storebrand Livsforsikring AS

6 Sluttet 1.9.07

Lån til ansatte i konsernet utgjør 1.588 millioner kroner.

Storebrand ASA – styrets erklæring

Om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Styreerklæringen

Styret i Storebrand ASA vil for ordinær generalforsamling 2008 fremlegge følgende erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i medhold av allmennaksjeloven § 6-16a, basert på konsernets tidligere vedtatte retningslinjer for kompensasjon til ledende ansatte i Storebrand.

Styrets kompensasjonsutvalg

Styret i Storebrand ASA har siden 2000 hatt et særskilt kompensasjonsutvalg. Kompensasjonsutvalget skal gi tilrådning til styret i alle saker som gjelder selskapets vederlag til administrerende direktør. Utvalget skal holde seg orientert om og foreslå retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til ledende ansatte i konsernet. I tillegg er utvalget rådgivende organ for administrerende direktør i forhold til kompensasjonsordninger som omfatter alle ansatte i betydelig grad, herunder Storebrands bonussystem og pensjonsordning.

Retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Storebrand

Storebrand skal ha konkurransedyktige og stimulerende avlønningsprinsipper som bidrar til å tiltrekke, utvikle og beholde høyt kvalifiserte medarbeidere. Det er en målsetting at den totale godtgjørelsen over tid skal bevege seg mot lavere andel fastlønn og høyere andel bonus. Lønnen til ledende ansatte fastsettes med utgangspunkt i stillingens ansvar og kompleksitet. Det utføres jevnlig sammenligninger med tilsvarende stillinger eksternt for å tilpasse lønnsnivået til markedet. Storebrand ønsker ikke å være lønnsledende i forhold til fastlønn i bransjen.

Ledende ansatte i Storebrand vil i tillegg til fast lønn kunne motta godtgjørelse i form av årlig bonus, deltakelse i felles pensjonsordning for konsernet, naturalytelser i form av fri avis, telefon, bilordning samt andre personalgoder. Ledende ansatte vil også kunne få en etterlønsordning, som garanterer lønn fratrasket annen inntekt i en nærmere fastsatt periode på inntil 24 måneder etter avsluttet arbeidsforhold.

Nærmere om bonussystemet

Storebrand konsernets bonusordning, som tilbys i tillegg til basislønn, er en prestasjonsavhengig bonus knyttet opp mot konsernets verdibaserte styringssystem. Verdiskapningen i konsernet finansierer bonusen, mens de ansattes egne prestasjoner bestemmer hvor stor andel av den finansierte bonusen som blir tildelt. Tildelt bonus skytes inn i en bonusbank. Det innskutte beløp deles i to og forrentes med bankrente og utviklingen i Storebrand aksjen. Årlig utbetaling er 1/3 av saldo.

Aksjeprogram ansatte

Ledende ansatte har på samme måte som alle andre ansatte i Storebrand anledning til å kjøpe opptil 1000 aksjer i Storebrand ASA med en rabatt. Rabatten som overstiger 1500 kroner lønnsinnberettes. Det praktiseres bindingstid for denne ordningen.

Lederlønnspolitikken ført i 2007

Lederlønnen i Storebrand ble i 2007 fastsatt etter retningslinjene beskrevet over. Ved ordinær lønnsjustering fikk ingen i konsernledelsen økt sin faste lønn. Konsernledelsen har i snitt under 25 prosent forventet variabel lønn beregnet i forhold til fast lønn.

Aksjebeholdning i Storebrand ASA for medlemmer av representantskap

Arvid Grundekjøn	
Inger Lise Gjerv	
Stein Erik Hagen	
Terje R. Venold	924
Margareth Øvrum	
Olaug Svarva	
Johan H. Andresen jr.	
Vibeke Hammer Madsen	
Merete Egelund Valderhaug	
Roar Engeland	
Rune Pedersen	1 682
Tor Haugom	5
Randi Paulsrud	545
Karen Helene Ulletveit-Moe	
Trond Bjørgan	
Arild Thoresen	
Paul Eggen jr.	
Unn Kristin Johnsen	
I alt 2007	3 156
I alt 2006	761
I alt 2005	2 028

Det er ingen lån til kontrollkomiteens medlemmer. Lån til representantskapets medlemmer utgjør 8,1 millioner kroner.

Godtgjørelse til revisor fordeler seg slik (eks. mva.):

Mill. kroner	2007	2006	2005
Lovpålagt revisjon	6,8	5,9	6,0
Andre attestasjonstjenester	3,5	0,2	0,7
Skatterådgivning		0,7	1,2
Andre tjenester utenfor revisjonen	5,2	1,7	6,1

Herav godtgjørelse til Deloitte AS (eks. mva.)

	2007	2006	2005
Lovpålagt revisjon	6,8	5,9	6,0
Andre attestasjonstjenester	3,5	0,2	0,7
Skatterådgivning		0,7	1,2
Andre tjenester utenfor revisjonen ¹	5,2	1,7	6,1

¹ Andre tjenester utenfor revisjonen er hovedsakelig relatert til avtalte kontrollhandlinger i forbindelse med Storebrands erverv av SPP Livförsäkring med tilhørende selskaper. Av beløpet er om lag 1,3 millioner kroner honorar til Deloitte i Sverige og Danmark.

13 Investeringer i tilknyttede selskaper

Regnskapsmessige hovedtall for tilknyttede selskaper – tall oppgis for 100 prosent av selskapet

Mill. kroner	2007	2006	2005
Inntekter			
Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd.		70,8	64,8
Caveo ASA	93,0		
Norsk Pensjon AS	0,4		
Inntre Holding AS	240,7	210,7	185,1
Bertil O Steen Finans AS			52,4
Seilduksgaten 25/31 AS	2,6	2,8	3,1
Utenlandsmegleren AS	3,4	3,9	
Resultat			
Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd.		20,0	31,0
Caveo ASA	-14,2		
Norsk Pensjon AS	-5,9		
Inntre Holding AS	19,5	9,7	4,3
Bertil O Steen Finans AS			35,3
Seilduksgaten 25/31 AS	-1,2	-1,2	-0,3
Utenlandsmegleren AS	-0,2	-0,6	
Eiendeler			
Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd.		7 108,0	6 417,0
Caveo ASA	108,1	165,4	
Norsk Pensjon AS	15,1		
Inntre Holding AS	182,0	160,6	149,3
Bertil O Steen Finans AS			52,8
Seilduksgaten 25/31 AS	24,0	24,2	24,9
Utenlandsmegleren AS	2,5	3,1	
Gjeld			
Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd.		6 804,8	6 165,1
Caveo ASA	57,9	48,3	
Norsk Pensjon AS	8,1		
Inntre Holding AS	51,0	43,5	38,5
Bertil O Steen Finans AS			9,4
Seilduksgaten 25/31 AS	24,0	23,2	22,7
Utenlandsmegleren AS	3,1	3,4	

Eierandeler tilknyttede selskap

Mill. kroner	Eierandel	Anskaffelses kost	Verdi pr. 1.1	Tilgang/avgang	Andel resultat	Verdi pr. 31.12
Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd ¹	75 %	29,5	75,8	-82,2	6,4	
Caveo ASA ²	49 %	124,1	89,3	34,7	-30,3	93,7
Norsk Pensjon AS	25 %	2,5	2,5	2,5	-1,4	3,6
Inntre Holding AS	34 %	2,2	40,2		6,4	46,6
Active Travel Norway AS	40 %	2,0		2,0		2,0
Seilduksgaten 25/31 AS	50 %	30,0	29,2		-0,5	28,7
Utenlandsmegleren AS	34 %	0,3		0,3	-0,3	
Sum		190,6	237,1	-42,8	-19,6	174,6

1 Storebrand Livsforsikring AS eier direkte 25 prosent av aksjene i Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd og SPP eier 50 prosent av aksjen i Nordben, slik at konsernets totale eierandel i selskapet har økt til 75 prosent gjennom oppkjøpet av SPP. Det er i 2007 tatt inn 25 prosent av resultatet i selskapet etter egenkapitalmetoden, mens balansen er konsolidert inn i sin helhet.

2 Goodwill er nedskrevet med 23,6 millioner kroner.

14 Felleskontrollerte virksomheter

Felles kontrollert virksomhet (Joint Ventures) er engasjementer konsernet har sammen med eksterne samarbeidspartnere.

I konsernregnskapet inngår disse selskapene med følgende beløp:

Mill. kroner	2007	2006	2005
Inntekter			
Storebrand Helseforsikring AS	102,3	85,0	70,8
Evoco Financial Production Services UAB	3,0		
Fair Financial Ireland plc. ¹		43,0	182,7
Sjølyst Eiendom AS ²		145,0	
Konsernresultat			
Storebrand Helseforsikring AS	13,0	6,5	5,3
Evoco Financial Production Services UAB	-0,9		
Fair Financial Ireland plc.		-4,8	10,4
Sjølyst Eiendom AS		30,0	
Eiendeler			
Storebrand Helseforsikring AS	142,0	119,9	99,0
Evoco Financial Production Services UAB	1,7		
Fair Financial Ireland plc.			326,2
Sjølyst Eiendom AS		727,0	330,0
Gjeld			
Storebrand Helseforsikring AS	85,0	80,6	72,9
Evoco Financial Production Services UAB	1,6		
Fair Financial Ireland plc.			307,0
Sjølyst Eiendom AS		417,0	

¹ Selskapet er solgt i 2006

² Selskapet er solgt i 2007

15 Usikre forpliktelser og betingede eiendeler

Følgende garantier er stilt av Storebrand ASA:

	Valuta	Betingelser	Avsatt i regnskap
¹ Institute of London Underwriters (ILU)	USD	Ubegrenset	

¹ Regressavtale mot Oslo Reinsurance Company ASA, som er 100 prosent eiet av Storebrand Skadeforsikring AS.

16 Investeringsiendommer

Følgende beløp ført i resultatregnskapet:

Mill. kroner	2007	2006	2005
Leieinntekter fra investeringseiendommer	1 615,3	1 246,8	977,4
Driftskostnader (inkludert vedlikehold og reparasjoner) som gjelder investeringseiendommer som har gitt leieinntekter i perioden.	-180,6	-156,5	-128,3
Sum	1 434,7	1 090,3	849,1
Endring i virkelig verdi på investeringseiendommer	2 952,8	907,2	36,6
Sum inntekter fra investeringseiendommer	4 387,5	1 997,5	885,7

Bokført i balansen

Mill. kroner	2007	2006	2005
Bokført verdi pr. 1.1.	17 447,0	13 503,6	12 240,7
Tilgang som skyldes kjøp	753,8	3 387,5	962,3
Tilgang som skyldes påkostning	896,3	151,0	264,0
Avgang	-442,0	-502,2	
Netto opp-/nedskrivninger	2 703,5	907,2	36,6
Bokført verdi pr. 31.12.	21 358,6	17 447,0	13 503,6

Eiendomstype

	2007	2006	2005	2007			
				Gjennom- snittlig leie pr. kvm	Varighet leiekontrakt	KVM	Utleie-grad
Kontorbygg (inklusive parkering og lager)	11 305,1	9 648,4	7 643,7	1 468,0	4,6	637 479	98,1
Kjøpesenter (inklusive parkering og lager)	9 504,2	7 312,0	5 464,1	1 518,0	4,0	390 078	99,1
Parkeringshus	549,3	486,5	395,8	1 077,0	9,0	44 085	100,0
Totalt investeringseiendommer	21 358,6	17 447,0	13 503,6			1 071 642	
Eiendommer til eget bruk	1 005,4	769,9	657,7	1 926,0	2,1	59 945	100,0
Sum eiendommer	22 364,0	18 216,9	14 161,3	1 926,0		1 131 587	

Det er avtalt ytterligere 167 millioner kroner til eiendomskjøp i 2007, men risikoovertakelse og slutføring av avtaler kommer i 2008.

17 Kapitaldekning

Mill. kroner	2007					2006	2005
	Liv Konsern	Skade Konsern	SB Bank Konsern	SB ASA	Konsern	Konsern	Konsern
Risikovektet beregningsgrunnlag	137 941,1	126,9	26 101,9	17 023,0	164 983,4	105 270,3	95 163,0
Egenkapital	15 374,2	253,2	2 065,7	15 462,4	18 482,1	8 737,4	8 173,2
Annen kjernekapital	2 437,0				2 437,0		
Fondsobligasjoner			275,6		275,6	275,1	229,2
Goodwill og andre immatrielle eiendeler	-9 610,5	-81,2	-288,3		-10 406,8	-731,9	-827,8
Fradrag	-65,0			-249,9	-314,9	-222,2	-131,9
Netto kjernekapital	8 135,7	172,0	2 053,0	15 212,5	10 473,0	8 058,4	7 442,7
Tilleggskapital	5 764,4		683,7		4 834,3	3 332,0	3 245,5
Fradrag	-65,0				-65,0	-192,0	-18,8
Netto tilleggskapital	5 699,4		683,7		4 769,3	3 140,0	3 226,7
Netto ansvarlig kapital	13 835,1	172,0	2 736,7	15 212,5	15 242,3	11 198,4	10 669,4
Kapitaldekning i %	10,0 %	135,5 %	10,5 %	89,4 %	9,2 %	10,6 %	11,2 %

Det lovmessige kravet til kapitaldekning er 8 prosent. Kapitaldekning beregnes i henhold til regnskapsprinsippene som benyttes i selskapsregnskapene, og ikke etter IFRS.

18 Antall ansatte

	2007	2006	2005
Antall ansatte pr. 31.12 ¹	2 219	1 455	1 321
Gjennomsnittlig antall ansatte	1 597	1 388	1 305
Antall årsverk pr. 31.12 ¹	2 151	1 429	1 295
Gjennomsnittlig antall årsverk	1 556	1 362	1 260

1 SPP konsern er i 2007 inkludert med 555 ansatte og 537 årsverk, men inngår ikke i gjennomsnittsberegningen.

19 Netto inntekter for ulike klasser finansielle instrumenter

Netto renteinntekter fra bankvirksomheten

Mill. kroner	2007	2006	2005
Renteinntekter ¹	1 992,3	1 220,0	1 027,1
Rentekostnader ²	-1 579,1	-801,2	-579,8
Netto renteinntekter fra bankvirksomheten	413,2	418,8	447,3

1 Samlet renteinntekt fra finansielle instrumenter som ikke er vurdert til virkelig verdi utgjør 1.861,3 millioner kroner for 2007 (mot 1.141,5 mill. kroner i 2006).

2 Samlet rentekostnad fra finansielle instrumenter som ikke er vurdert til virkelig verdi utgjør 1.506,4 millioner kroner for 2007 (mot 780,3 mill. kroner i 2006).

Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler til virkelig verdi

Mill. kroner	2007	2006	2005
Utbytte aksjer og andeler	870,8	747,8	646,9
Netto gevinst/tap ved realisasjon av aksjer og andeler	3 431,5	3 628,9	4 149,3
Netto urealisert gevinst/tap aksjer og andeler	-3 644,4	1 680,8	2 643,7
Sum aksjer og andeler	658,0	6 057,5	7 439,9
- herav FVO (virkelig verdi opsjon)	823,1	6 066,0	7 509,9
Renteinntekter	2 170,9	1 817,7	1 610,2
Netto gevinst/tap ved realisasjon av rentepapirer	-560,1	-348,0	27,8
Netto urealisert gevinst/tap av rentepapirer	-1 487,0	-113,5	-52,6
Sum obligasjoner, rentefond og andre verdipapirer med fast avkastning	123,9	1 356,1	1 585,4
- herav FVO (virkelig verdi opsjon)	-714,1	814,6	1 413,4
Renter	-2,1	53,8	8,5
Netto gevinst/tap ved realisasjon av finansielle derivater	4 223,7	66,0	-390,5
Netto urealisert gevinst/tap finansielle derivater	427,4	553,5	-1 237,9
Sum finansielle derivater	4 649,0	673,3	-1 619,9
Inntekter fra finansielle eiendeler med investeringsvalg FVO	353,4	685,4	721,3
Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler til virkelig verdi	5 430,9	8 087,0	7 405,4
- herav FVO (virkelig verdi opsjon)	462,4	7 566,0	9 644,6

Netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost

Mill. kroner	2007	2006	2005
Renteinntekter obligasjoner holdt til forfall	1 595,0	1 739,9	1 879,7
Renteinntekter andre obligasjoner til amortisert kost	640,2	657,3	530,1
Netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost	2 235,2	2 397,2	2 409,9

Rentekostnader

Mill. kroner	2007	2006	2005
Rentekostnader ansvarlig lån	-197,1	-135,2	-141,6
Rentekostnader innlån	-114,1	-76,7	-50,6
Rentekostnader øvrig finansiell gjeld	-7,0	-1,0	-4,9
Sum rentekostnader²	-318,2	-212,9	-197,1

20 Tap på utlån/reversering av tidligere tap

Mill. kroner	2007	2006	2005
Periodens nedskrivninger/inntektsføringer på utlån, garantier mv.			
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	113,0	29,6	107,5
Periodens endring i gruppenedskrivninger	15,2	15,9	26,5
Andre korreksjoner i nedskrivningene	-0,9	22,4	-19,3
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	4,0		
Konstaterte tap som det tidligere er avsatt for	-59,6	-17,2	-81,9
Konstaterte tap som det tidligere ikke er avsatt for	-1,0	-6,2	-0,9
Inngått på tidligere konstaterte tap	7,5	2,4	2,5
Periodens nedskrivninger/tilbakeføringer	78,2	47,0	34,4
Inntektsførte renter på lån hvor det er foretatt nedskrivninger	4,0	7,5	15,3
Avsetning for kredittap			
Mill. kroner	2007	2006	2005
Nedskrivninger på individuelle utlån 1.1.	360,0	389,6	501,0
Periodens konstaterte tap hvor det tidligere har vært foretatt individuell nedskrivning	-59,6	-17,2	-81,9
Periodens nedskrivning på individuelle utlån	12,0	43,1	66,8
Periodens reversering av nedskrivning på individuelle utlån	-66,1	-59,6	-103,4
Andre korreksjoner i nedskrivninger	0,7	4,0	7,1
Nedskrivninger på individuelle utlån 31.12.	247,0	360,0	389,6
Gruppenedskrivning utlån, garantier mv. 1.1.	73,3	89,2	115,7
Periodens gruppenedskrivning	-15,2	-15,9	-26,5
Gruppenedskrivning utlån, garantier mv. 31.12.	58,1	73,3	89,2

21 Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser

Mill. kroner	Lån og fordringer	Holdt til forfall	Virkelig verdi, trading	Virkelig verdi, FVO	Amortisert kost	Sum
Finansielle eiendeler						
Bankinnskudd	25 569,0					25 569,0
Aksjer og andeler			2 033,3	71 627,8		73 661,1
Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning	12 919,7	27 460,4	7 963,8	104 061,8		152 405,7
Utlån til kredittinstitusjoner	374,1					374,1
Utlån til kunder	39 177,0			316,5		39 493,5
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	6 512,6					6 512,6
Andre finansielle eiendeler ¹	1 515,3			3 338,1		4 853,4
Derivater			4 774,1			4 774,1
Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg				39 083,4		39 083,4
Sum finansielle eiendeler 2007	86 067,7	27 460,4	14 771,2	218 427,5		346 726,8
Sum finansielle eiendeler 2006	51 206,5	29 922,3	16 807,2	90 319,7	13 176,5	201 432,2
Finansielle forpliktelser						
Ansvarlig lånekapital					5 213,8	5 213,8
Gjeld til kredittinstitusjoner					3 064,5	3 064,5
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet				137,4	17 332,2	17 469,6
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				1 118,9	22 209,0	23 327,9
Derivater			3 644,6			3 644,6
Annen kortsiktig gjeld ²			3 891,1		17 307,7	21 198,8
Sum finansielle forpliktelser 2007			7 535,7	1 256,3	65 127,2	73 919,2
Sum finansielle forpliktelser 2006	4 811,5		9 865,4	1 196,3	35 230,7	51 103,9

1 Spesifikasjon av andre finansielle eiendeler

Mill. kroner	2007
Fordringer i forbindelse med reverse-repoer	1 515,3
Investeringsporteføljer i Nordben	3 338,1
Sum	4 853,4

2 Spesifikasjon av annen kortsiktig gjeld

Mill. kroner	2007
Repo SPP	10 901,6
Short-posisjoner	3 891,1
Øvrig kortsiktig gjeld	6 406,1
Sum	21 198,8

22 Virkelig verdi finansielle eiendeler og forpliktelser

	2007		2006		2005	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Mill. kroner						
Eiendeler						
Bankinnskudd	25 569,0	25 569,0	13 216,0	13 216,0	5 768,7	5 768,7
Finansielle eiendeler til virkelig verdi:						
Aksjer og andeler	73 661,1	73 661,1	46 604,0	46 604,0	39 589,1	39 589,1
Sum obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning	112 025,6	112 025,6	50 782,7	50 782,7	57 539,3	57 539,3
Derivater	4 774,1	4 774,1	2 117,7	2 117,7	1 481,1	1 481,1
Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg	39 083,4	39 083,4	7 364,1	7 364,1	5 719,4	5 719,4
Andre finansielle eiendeler	4 853,4	4 853,4				
Utlån og fordringer:						
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, amortisert kost	374,1	374,1	114,9	114,9	41,7	41,7
Utlån til kunder, virkelig verdi	3 019,3	3 019,3	2 598,3	2 598,3	908,9	908,9
Utlån til kunder, amortisert kost	36 474,2	36 473,1	30 489,3	30 484,4	26 033,2	26 033,2
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	6 512,6	6 512,6	5 046,5	5 046,5	6 278,0	6 278,0
Andre obligasjoner til amortisert kost	12 919,7	12 447,8	13 176,5	13 086,4	9 259,5	9 898,9
Obligasjoner holdt til forfall	27 460,4	27 972,3	29 922,3	31 108,9	31 412,1	34 346,1
Sum eiendeler	346 726,8	346 765,7	201 432,3	202 523,9	184 031,0	187 604,4
Finansielle forpliktelser						
Derivater, trading	3 644,6	3 644,6	1 797,2	1 797,2	1 719,4	1 719,4
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi	1 118,9	1 118,9	1 196,0	1 196,0		
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, amortisert kost	22 209,0	21 994,9	15 199,3	15 153,6	15 653,7	15 647,9
Gjeld til kredittinstitusjoner, amortisert kost	3 064,5	3 034,7	2 786,0	2 786,0	1 464,6	1 464,4
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet, virkelig verdi	137,4	137,4				
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet, amortisert kost	17 332,2	17 332,2	13 533,7	13 532,8	11 187,0	11 187,0
Annen kortsiktig gjeld	21 198,8	20 776,3	12 880,1	12 880,1	11 079,2	11 079,2
Sum andre finansielle forpliktelser	68 705,4	68 039,0	47 392,3	47 345,7	41 103,9	41 097,9
Ansvarlig lånekapital, amortisert kost	5 213,8	5 191,9	3 711,7	3 786,9	3 524,9	3 615,3
Sum finansielle forpliktelser	73 919,2	73 230,9	51 104,0	51 132,6	44 628,8	44 713,2

23 Sikkerhetsstillelser**Mottatte og avgitte sikkerhetsstillelser**

Mill. kroner	2007	2006	2005
Avgitte sikkerhetsstillelser for Futures handel	-2 135,0	115,1	1 429,5
Avgitte sikkerhetsstillelser i forbindelse med repo	-9 386,3		
Mottatte sikkerhetsstillelser Security Lending Program J.P. Morgan	758,4		
Mottatte sikkerhetsstillelser Security Lending Program Handelsbanken	2 487,1		
Sum betingede forpliktelser	-8 275,8	115,1	1 429,5

Mill. kroner	2007	2006	2005
Bokført verdi av obligasjoner stillet som sikkerhet for bankens lån i Norges Bank	2 461,1	1 698,6	1 703,1
Sum	2 461,1	1 698,6	1 703,1

Verdipapirer stillet som sikkerhet knytter seg til låneadgangen i Norges Bank, hvor lån i henhold til forskrift skal være fullt ut sikret med pantsettelse av rentebærende verdipapirer og/eller av bankens innskudd i Norges Bank.
Storebrand Bank ASA har et F-lån på 550 millioner kroner i Norges Bank pr. 31.12.2007.

24 Betingede forpliktelser**Mottatte og avgitte sikkerhetsstillelser**

Mill. kroner	2007	2006	2005
Garantier	378,6	290,2	237,1
Ikke innkalt restforpliktelse vedrørende Limited Partnership	4 661,0	4 237,0	2 982,0
Ubenyttede kredittrammer utlån	2 241,9	1 687,4	1 285,7
Andre forpliktelser	46,0		
Sum betingede forpliktelser	7 327,5	6 214,6	4 504,8

Garantier gjelder i hovedsak betalingsgarantier og kontraktsgarantier.
Ubenyttede kredittrammer gjelder innvilget og ubenyttet kreditt på kontokreditter og kredittkort, samt ubenyttet ramme på boligkreditter.

25 Utlån av aksjer**Utlån av aksjer**

Mill. kroner	Virkelig verdi 2007
Sum utlån av aksjer	1 307,3
Mottatte sikkerhetsstillelser Security lending Program JPMorgan	758,4
Mottatte sikkerhetsstillelser Security lending Program Handelsbanken	2 487,1
Mottatte sikkerhetsstillelser som er reinvestert i obligasjoner	423,3

Utlån aksjer fordelt på land

Mill. kroner	Virkelig verdi 2007
England	71,2
Japan	321,5
Frankrike	246,3
Australia	100,2
USA	393,9
Spania	58,0
Tyskland	24,7
Øvrige	91,6
Sum	1 307,3

Utlån aksjer fordelt på valuta

Mill. kroner	Virkelig verdi 2007
USD	424,7
EUR	391,2
JPY	321,5
AUD	100,2
GBP	28,7
Øvrige	41,1
Sum	1 307,3

26 Sikringsbokføring

Storebrand Bank ASA

Banken benytter virkelig verdi sikring. Det er renterisiko som sikres. Sikringseffektiviteten følges opp på papirnivå med unntak av strukturerte obligasjonslån hvor sikringseffektiviteten følges opp på porteføljenivå. Hver portefølje består av swapper og sikringsobjekter med forfall innenfor samme halvår.

Mill. kroner	2007			2006			2005		
	Kontrakt/ nominell verdi	Virkelig verdi ¹		Kontrakt/ nominell verdi	Virkelig verdi ¹		Kontrakt/ nominell verdi	Virkelig verdi ¹	
		Eiendeler	Gjeld		Eiendeler	Gjeld		Eiendeler	Gjeld
Renteswapper	3 257,0		99,1	3 802,0	0,3	79,5	3 166,0	17,1	4,3
Sum rentederivater	3 257,0		99,1	3 802,0	0,3	79,5	3 166,0	17,1	4,3
Sum derivater	3 257,0		99,1	3 802,0	0,3	79,5	3 166,0	17,1	4,3

Mill. kroner	2007			2006			2005		
	Kontrakt/ nominell verdi	Sikringsverdi ^{1, 3}		Kontrakt/ nominell verdi	Sikringsverdi ^{1, 3}		Kontrakt/ nominell verdi	Sikringsverdi ^{1, 3}	
		Eiendeler	Gjeld		Eiendeler	Gjeld		Eiendeler	Gjeld
Underliggende objekter	3 232,7		3 089,5	3 695,1	132,8	3 418,0	3 159,1	142,9	2 964,0
Sikringseffektivitet – prospektiv			94 %		111 %	96 %		81 %	91 %
Sikringseffektivitet – retrospektiv			108 %		116 %	101 %		87 %	95 %

Gevinst/tap virkelig verdi sikring:²

	2007	2006	2005
Beløp i mill. kroner	Gevinst/tap	Gevinst/tap	Gevinst/tap
På sikringsinstrumentet	-24,1	-85,1	-57,9
På objektet som sikres	19,2	83,3	61,1

¹ Balanseførte verdier pr. 31.12.

² Beløpene inngår i regnskapslinjen «Netto renteinntekter».

³ Virkelig verdi ved sikringsbokføring beregnes basert på opprinnelig spread, som hensyntar amortisering, provisjonsinntekter og kostnader, samt opsjonskostnader i forbindelse med strukturerte produkter.

Ved etablering av sikringseffektivitet måles effektiviteten på bakgrunn av et 2 prosentpoeng rentesjokk på enkeltinstrumentnivå.

Sikringseffektivitet vil i etterfølgende perioder måles basert på enkel Dollar Offset-metode både med hensyn til prospektiv og retrospektiv beregning.

Storebrand

Storebrand har i 2007 benyttet sikringsbokføring i forbindelse med oppkjøpet av SPP. Fra 11. desember er det regnskapsført kontantstrømssikring av valutarisiko knyttet til Storebrand sitt forventede oppkjøp av SPP på 16,4 milliarder svenske kroner. Sikringsbokføring opphørte 20. desember da transaksjonen ble gjennomført. Spotelementet i valutaterminer er benyttet som sikringsinstrument og effektiv andel av sikringsinstrumentene på 20 millioner kroner, som er regnskapsført mot egenkapitalen i sikringsperioden, er ved opphør av sikringsbokføringen ført ut av egenkapitalen og redusert goodwill.

Fra 20. desember er det benyttet sikringsbokføring på valutarisiko knyttet til Storebrand sin nettoinvestering i SPP på 16,4 milliarder svenske kroner. Spotelementet i valutaterminer er benyttet som sikringsinstrument. Effektiv andel av sikringsinstrumentene som er innregnet i egenkapitalen i 2007 er 160,8 millioner kroner, og sikringseffektiviteten er 100 prosent. Sikringsobjektet har hatt et urealisert tap på 186,4 millioner kroner i samme periode slik at netto beløp innregnet i egenkapitalen i 2007 er 25,6 millioner kroner.

Mill. kroner Sikringsinstrument	Nominelt beløp SEK	Balanseført verdi NOK	Forfallstidspunkt
Valutatermin	16 200,0	108,3	19.3.08

Forskjellen mellom balanseført verdi på 108,3 millioner kroner og beløp innregnet i egenkapitalen på 160,8 millioner kroner skyldes et netto urealisert tap på rente-elementet i hele perioden og valutaelementet i perioden før sikringsbokføring ble benyttet på 52,5 millioner kroner.

27 Obligasjoner til amortisert kost

Mill. kroner	2007				2006		2005	
	Pålydende verdi	Anskaffelseskost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Obligasjoner holdt til forfall	26 891,0	27 745,7	27 460,4	27 972,3	29 922,3	31 108,9	31 412,1	34 346,1
Andre obligasjoner til amortisert kost	12 886,8	12 930,4	12 919,7	12 447,8	13 176,5	13 086,4	9 259,5	9 898,9
Sum obligasjoner	39 777,8	40 676,1	40 380,1	40 420,1	43 098,8	44 195,3	40 671,6	44 245,0
Opptjente ikke forfalte renter			1 102,6		1 216,0		1 115,0	
Sum inklusiv opptjente ikke forfalte renter	39 777,8	40 676,1	41 482,7	40 420,1	44 314,8	44 195,3	41 786,6	44 245,0
Sektorfordeling:								
Offentlig sektor	27 110,3	28 043,3	27 724,0	28 274,6	29 507,6	30 726,2	30 613,2	33 553,5
Finansinstitusjoner	12 316,5	12 280,7	12 305,1	11 794,3	13 240,1	13 110,5	9 550,9	10 155,0
Andre utstedere	351,0	352,1	351,0	351,2	351,1	358,6	507,4	536,5
Sum	39 777,8	40 676,1	40 380,1	40 420,1	43 098,8	44 195,3	40 671,6	44 245,0
Modifisert durasjon				4,04		4,54		4,74
Gjennomsnittlig effektiv rente			5,38	5,42	5,22	4,65	5,50	3,72

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert både på papirets balanseførte verdi og papirets observerte markedskurs. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektør. Sektorfordelingen er foretatt på grunnlag av utsteder.

28 Aksjer og andeler

Mill. kroner	2007			2006		2005	
	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl. indirekte investeringer i fond	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl. indirekte investeringer i fond	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl. indirekte investeringer i fond
Børsnoterte aksjer Norge	5 682,6	6 404,5	6 357,9	6 567,0	6 618,6	8 266,0	8 307,0
Børsnoterte aksjer innfor EØS	12 202,0	11 661,1	14 266,4	6 855,2	7 642,6	7 703,1	6 499,1
Børsnoterte aksjer utenfor EØS	9 275,4	8 710,7	15 974,6	12 426,2	18 990,9	9 703,6	17 592,1
Ikke børsnoterte aksjer Norge	1 065,6	1 100,4	1 144,6	601,6	622,7	285,4	321,4
Ikke børsnoterte aksjer innenfor EØS	1 103,9	1 390,3	1 390,3	158,3	164,1	274,3	274,7
Ikke børsnoterte aksjer utenfor EØS	1 043,6	1 087,1	1 087,1	1 040,5	1 040,9	80,5	116,7
Fondsandeler forvaltet av SBK Norge	11 645,7	11 993,5	2 056,9	11 586,7	4 054,7	8 431,7	1 546,5
Øvrige fondsandeler Norge	296,8	320,7	320,7	159,1	159,1	11,5	11,5
Øvrige fondsandeler innenfor EØS	13 364,6	12 945,2	13 015,0	2 773,3	2 874,4	2 022,5	2 109,6
Øvrige fondsandeler utenfor EØS	17 888,5	18 047,6	18 047,6	4 435,9	4 435,9	2 810,5	2 810,5
Sum aksjer	73 568,6	73 661,1	73 661,1	46 604,0	46 604,0	39 589,1	39 589,1

29 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

2007						2006	2005
Mill. kroner	Sertifikater	Obligasjoner	Sum	Rentefond	Security lending, sikkerhetsstillelser, kontanter reinvestert i rentebærende verdipapirer	Sum inklusive rentefond	Sum inklusive rentefond
Sertifikater, obligasjoner og rentefond, virkelig verdi	12 920,2	97 862,5	110 782,8	819,5	423,3	112 025,6	57 539,3
Herav børsnotert	10 943,4	88 457,8	99 401,2	0,8		99 402,0	32 355,3
Direkte investeringer i obligasjoner og sertifikater	12 920,3	97 862,5	110 782,7	51,2	423,3	111 257,2	49 638,2
Indirekte investeringer i sertifikater og obligasjoner gjennom fond forvaltet av Storebrand	50,9	-1 872,3	-1 821,4			-1 821,4	-3 095,2
Andre eiendeler indirekte investeringer				729,4		729,4	827,9
Opptjente ikke forfalte renter	18,0	1 409,1	1 427,0			1 427,0	424,1
Grunnlag for sektorfordeling og valutafordeling	12 989,2	97 399,2	110 388,4	780,6	423,3	111 592,3	47 795,1
Offentlig sektor	6 362,6	45 858,0	52 220,6	60,9		52 281,5	13 611,7
Finansinstitusjoner	3 778,0	27 285,3	31 063,3	719,7	423,3	32 206,3	25 113,1
Andre utstedere	2 848,6	24 255,9	27 104,5			27 104,5	9 070,3
Sum	12 989,2	97 399,2	110 388,4	780,6	423,3	111 592,3	47 795,1
NOK	3 173,9	24 779,0	27 952,9	69,5		28 022,4	24 167,2
EUR	79,3	16 064,7	16 144,0	104,3		16 248,3	14 368,7
USD	840,7	5 265,9	6 106,6	606,9	423,3	7 136,8	6 459,2
DKK		145,2	145,2			145,2	145,7
GBP		1 207,4	1 207,4			1 207,4	1 267,1
CAD		409,1	409,1			409,1	298,2
SEK	8 895,3	48 566,4	57 461,7			57 461,7	134,4
JPY		820,9	820,9			820,9	808,7
CHF		91,0	91,0			91,0	103,3
AUD		49,6	49,6			49,6	42,6
Sum	12 989,2	97 399,2	110 388,4	780,6	423,3	111 592,3	47 795,1
Norsk virksomhet							
Modifisert durasjon	0,33	1,95	1,73				
Gjennomsnittlig effektiv rente	5,72	4,65	4,68				
Svensk virksomhet							
Modifisert durasjon	0,22	5,29	4,53				
Gjennomsnittlig effektiv rente	4,36	4,13	4,17				

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets markedsverdi. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effekt for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

30 Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg

Mill. kroner	Virkelig verdi		
	2007	2006	2005
Aksjefond	4 562,5	3 028,7	2 601,3
Obligasjonsfond	326,4	127,0	119,1
Pengemarkedsfond	817,9	1 094,7	1 098,4
Kombinasjonsfond	20 087,1	2,0	1,6
Andeler i investeringsporteføljer	13 289,5	3 111,8	1 899,0
Sum	39 083,4	7 364,1	5 719,4

Ovenstående beløp inkluderer investeringer i Portfolio Bond (Euroben Ltd, Irland) med 4 363,1 millioner kroner
Disse midlene skal overføres til Handelsbanken i 2008. Overføringen betinger konsesjon.

31 Finansielle derivater**Nominelt volum**

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke bokføres i balansen. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til slike underliggende størrelser betegnet som underliggende hovedstol, nominelt volum og lignende. Nominelt volum beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater, og det gir et visst uttrykk for omfang og risiko av posisjonene av finansielle derivater. Brutto nominelt volum gir først og fremst informasjon om omfanget, mens netto nominelt volum gir et visst uttrykk for risikoposisjoner. Nominelt volum for ulike instrumenter er imidlertid ikke nødvendigvis sammenlignbare med tanke på risikoeksponering. I motsetning til brutto nominelt volum tar beregningen av netto nominelt volum også hensyn til fortegnet til instrumentenes markedsrisikoeksponering, ved å skille mellom såkalte eiendelsposisjoner og gjeldsposisjoner. En eiendelsposisjon i et aksjederivat innebærer en positiv verdiendring ved økning i aksjekurser. For rentederivater medfører en eiendelsposisjon en positiv verdiendring ved rentenedgang – tilsvarende som for obligasjoner. En eiendelsposisjon i et valutaderivat gir positiv verdiendring ved økning i den aktuelle valutakursen mot NOK. Gjennomsnittlig brutto nominelt volum er basert på daglige beregninger av brutto nominelt volum.

Mill. kroner	Brutto nom.volum	Gj.sn.nom. volum	Netto nom. volum	Virkelig verdi		Virkelig verdi – sikring	
				Eiendel	Gjeld	Eiendel	Gjeld
Aksjeopsjoner	35 398,0	22 247,5	-6 580,7	1 798,5	317,7		
Aksjeindeksterminer		1 654,6					
Aksjeindeksfutures	15 262,6	13 734,9	11 545,4	40,4	37,8		
Sum aksjederivater 2007	50 660,6	37 637,0	4 964,7	1 838,9	355,5		
Sum aksjederivater 2006	25 039,7	22 516,6	-3 726,8	805,5	469,9		
Sum aksjederivater 2005	22 654,1	18 937,4	-10 990,9	590,9	404,9		
Fremtidige renteavtaler	875 219,2	763 736,8	-128 917,3	240,2	193,8		
Rentefutures	10 270,8	14 568,5	5 891,9	13,8	10,4		
Renteswapper	155 435,4	136 658,6	79 062,1	1 324,5	2 090,6		91,2
Renteopsjoner	31 772,6	31 014,8	28 279,5	82,8	26,7		
Sum rentederivater 2007	1 072 698,0	945 978,7	-15 683,8	1 661,4	2 321,5		91,2
Sum rentederivater 2006	595 134,4	600 119,3	123 821,2	735,1	856,8	0,3	79,5
Sum rentederivater 2005	475 549,1	379 060,1	171 865,8	717,3	497,0	17,1	4,3
Valutaterminer	141 871,7	123 785,4	-43 748,5	1 221,0	875,9		
Valutaopsjoner							
Basiswapper		301,2					
Sum valutaderivater 2007	141 871,7	124 086,6	-43 748,5	1 221,0	875,9		
Sum valutaderivater 2006	69 480,5	63 525,2	-50 375,3	490,1	393,3		
Sum valutaderivater 2005	59 108,1	55 370,2	-44 874,4	120,2	681,7		
Kredittderivat	13 224,3	16 769,3	4 986,3	52,8	91,8		
Sum kredittderivater 2007	13 224,3	16 769,3	4 986,3	52,8	91,8		
Sum kredittderivater 2006	19 148,7	28 435,7	5 083,8	86,9	77,1		
Sum kredittderivater 2005	31 329,8	22 444,3	2 658,1	72,4	128,4		
Sum derivater 2007	1 278 454,6	1 124 471,6	-49 481,3	4 774,1	3 644,7		91,2
Sum derivater 2006	708 803,3	714 596,8	74 802,9	2 117,7	1 797,2	0,3	79,5
Sum derivater 2005	588 641,1	475 812,0	118 658,6	1 481,1	1 719,4	17,1	4,3

Investeringer i kredittderivat inkluderer utelukkende indirekte investeringer i verdipapirfond som forvaltes av Storebrand Kapitalforvaltning.
I oppstillingen over er det medtatt nettoposisjoner i indirekte investeringer.

32 Finansiell gjeld

Ansvarlig lånekapital

Mill. kroner	2007			2006	2005
	Valuta	Rente i %	Beløp NOK	Beløp NOK	Beløp NOK
Ansvarlig evigvarende obligasjonslån 2004	NOK	5,9 %	108,8	108,5	108,1
Ansvarlig evigvarende obligasjonslån 2004	NOK	3 mnd NIBOR + 1,5 %	166,8	166,6	166,4
Ansvarlig lån 2002–2012, call 2007	NOK	3 mnd NIBOR + 2 %		100,0	100,0
Ansvarlig lån 2003–2013, call 2008	NOK	3 mnd NIBOR + 2,25 %	54,5	100,0	100,0
Ansvarlig lån 2005–2015, call 2010	NOK	3 mnd NIBOR + 0,70 %	175,0	175,0	175,0
Ansvarlig lån 2006–2016, call 2011	NOK	3 mnd NIBOR + 0,57 %	99,8	99,8	
Ansvarlig lån 2003–2023, call 2008	EUR	6 mnd EURIBOR + 2,2 %	1 476,4	1 526,7	1 481,1
Ansvarlig lån 2004–2014, call 2009	EUR	3 mnd EURIBOR + 0,9 %	1 388,7	1 435,1	1 394,3
Ansvarlig lån 2007–2017, call 2012	NOK	3 mnd NIBOR + 0,58 %	249,6		
Ansvarlig lån 2007–2012, call 2012	NOK	3 mnd NIBOR + 1,65 %	150,0		
Ansvarlig lån 2002, evigvarende, oppsigelsestid 5 år	SEK	3 mnd STIBOR +2,0 %	840,1		
Ansvarlig lån 2002, evigvarende, oppsigelsestid 5 år	SEK	3 mnd STIBOR +2,0 %	504,1		
Sum			5 213,8	3 711,7	3 524,9

Gjeld til kreditinstitusjoner

Mill. kroner	2007	2006	2005
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	2,9	8,9	76,5
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	3 061,6	2 777,1	1 388,1
Sum	3 064,5	2 786,0	1 464,6

Innskudd fra kunder bankvirksomhet

Mill. kroner	2007	2006	2005
Næring	7 447,0	5 578,0	4 524,2
Privat	9 251,4	7 569,8	6 380,8
Utlandet	771,2	385,9	282,0
Sum	17 469,6	13 533,7	11 187,0

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Mill. kroner	2007	2006	2005
Sertifikater	4 474,6	3 727,8	4 465,2
Obligasjoner	18 853,2	12 667,5	11 188,5
Sum	23 327,9	16 395,3	15 653,7

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Mill. kroner	2007	
	Nominell verdi	Bokført verdi
Egne utstedte obligasjoner:		
SEK FRN april 2007 – oktober 2009, 3 mnd STIBOR +0,10	845,5	845,5
EUR FRN mai 2007 – november 2008, 3 mnd EURIBOR +0,10	3 582,5	3 582,5
NOK FRN juni 2005 – juni 2008, 3 mnd NIBOR + 0,12	1 500,0	1 500,2
NOK FRN desember 2003 – desember 2008, 3 mnd NIBOR + 0,45	1 000,0	1 001,3
NOK FRN januar 2005 – januar 2010, 3 mnd NIBOR + 0,19	1 500,0	1 501,7
NOK Fast rente november 2005 – november 2010, 4,25 %	970,0	969,7
NOK Fast rente januar 2006 – mars 2009, 3,70 %	1 053,0	1 047,5
NOK Fast rente januar 2007 – juni 2010, 5,00 %	750,0	750,7
NOK FRN august 2006 – august 2009, 3 mnd NIBOR + 0,06	1 220,0	1 219,7
NOK – september 2009, 3 mnd NIBOR + 0,20	830,0	830,0
NOK – september 2011, 3 mnd NIBOR + 0,30	750,0	749,6
EUR – september 2008, 3 mnd EURIBOR + 0,55	4 609,8	4 588,8
Sum utstedte obligasjoner	18 610,8	18 587,1
Øvrige obligasjonslån (aksjeindeksobligasjoner + hedgefondobligasjoner)	1 594,6	1 522,0
Sum obligasjoner	20 205,4	20 109,1
Tilbakekjøpte egne obligasjoner	999,0	999,9
Tilbakekjøpte øvrige obligasjoner (aksjeindeksobligasjoner + hedgefondobligasjoner)	255,8	247,2
Sum tilbakekjøpte obligasjoner	1 254,8	1 247,1
Periodiserte kostnader		-8,7
Netto beholdning obligasjoner	18 950,6	18 853,3
Egne utstedte sertifikater	4 947,0	4 944,5
Tilbakekjøpte sertifikater	440,0	469,9
Netto beholdning sertifikater	4 507,0	4 474,6
Sum beholdning obligasjoner og sertifikater	23 457,6	23 327,9

33 Nærmere om finansiell risiko**Storebrand****Generelt**

Livselskapets finansielle risiko er i hovedtrekk knyttet til evnen til å innfri den årlige avkastningsgarantien. Dette stiller krav til hvordan kapitalen investeres i ulike verdipapirer og andre eiendeler, og til hvordan selskapet utøver sin risikostyring. Sammensetningen av de finansielle eiendelene følger av selskapets investeringsstrategi. Investeringsstrategien etablerer retningslinjer for sammensetningen av finansielle eiendeler gjennom prinsipper og rammer for selskapets risikostyring. Investeringsstrategien omfatter også rammer og retningslinjer for kreditt- og motpartseksponering, valutarisiko og bruk av derivatinstrumenter. Målet med den aktive risikostyringen er å opprettholde en god risikobærende evne og fortløpende avpasse den finansielle risiko til selskapets soliditet. Gjennom den risikoen selskapet tar og ved hjelp av den risikostyringen som utøves, forventer selskapet å skape god avkastning både i enkeltår og over tid.

Likviditetsrisiko

Storebrand har etablerte gode likviditetsbuffer i konsernet, og overvåker utviklingen i likviditetsbeholdningene fortløpende i forhold til interne grenser. Det er etablert kredittavtaler med andre banker som selskapene kan trekke på dersom det skulle være nødvendig. Storebrand Bank styrer likviditetsposisjonen basert på et løpende likviditetssgap og langsiktige fundingindikatorer. Likviditetssgapet måler likviditetsoverskudd neste 90 dager utover nødvendig minimumsbeholdning. Ved beregning av minimumsbeholdning er hensyntatt alle innlånsforfall og en unormal avgang kundeinnskudd med 25 prosent på årlig basis. Langsiktige fundingindikatorer beregnes i samsvar med Kredittilsynets retningslinjer, som viser gapet mellom forventede kontantstrømmer inn og ut på fremtidige tidspunkt. Storebrand Livsforsikring har 11 milliarder kroner plassert i pengemarkedet og kan dekke tilsvarende utbetalinger på kort varsel. I tillegg har selskapet betydelige investeringer i obligasjoner, aksjer og andre likvide investeringer som kan omsettes ved behov.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er knyttet til risikoen for at konsernets verdier reduseres som følge av en uventet og ugunstig markedsbevegelse. Storebrand har ved utgangen av 2007 etablert et nivå på risikokapitalen som vil kunne absorbere et fall i markedsverdier tilsvarende selskapets stresstest. Stresstesten baseres på at en uventet renteoppgang på henholdsvis 1 prosentpoeng internasjonalt og 2 prosentpoeng i Norge skjer samtidig med et kraftig fall i aksje- og

eiendomsverdier. Markedsrisikoen vurderes også fortløpende ved hjelp av en rekke andre statistiske verktøy og tester. For eksempel bruker vi «Conditional Value at Risk» som metode for å beregne potensielt tap i investeringsporteføljen innenfor et år med en gitt sannsynlighet. Denne metoden tar også hensyn til tapenes størrelse i de verste utfallene. Storebrand Livsforsikring har avtalefestet en garantert årlig rente for alle sparekundene på i gjennomsnitt om lag 3,5 prosent. Den årlige rentegarantien stiller krav til hvordan kapitalen investeres i forskjellige verdipapirer og eiendeler. Etter innføring av ny virksomhetslov for forsikring er Storebrand Livsforsikrings selskapsmidler og kundemidler splittet. Investeringsstrategien og derigjennom markedsrisikoen for de ulike delporteføljene i Storebrand Livsforsikring er tilpasset den risikotoleransen Storebrand Livsforsikring har for ulike produkter, kontrakter og selskapets ansvarlige kapital. Avkastningen vil normalt svinge mellom 2 og 11 prosent med dagens investeringsportefølje for den største delen av bestanden. Mindre deler av bestanden er investert i profiler med noe mindre og noe mer markedsrisiko. Selskapskapitalen er investert slik at den har lav risiko, men har eksponering mot aktiva og instrumenter som gjør at den også kan holde tritt med vekst i kundefond som følge av avkastning og inflasjon. Effekten av sikringstiltak og aktiv risikostyring i kundeporteføljene reduserer sannsynligheten for lav avkastning. I de tilfeller hvor avkastningen ikke er stor nok til å dekke den garanterte renten, vil manglende avkastning dekkes ved å bruke risikokapital som er bygd opp av tidligere års overskudd. Eier er ansvarlig for eventuelt udekket beløp. Den gjennomsnittlige rentegarantien forventes å synke i årene fremover. Nye kontrakter selges med 2,75 prosent garantert rente. Forsikringstekniske avsetninger i Storebrand Livsforsikring påvirkes ikke av endringer i markedsrenten, slik regelverket i dag er utformet. I Storebrand Bank styres renterisiko løpende gjennom swap-avtaler for å sikre at konsekvensene av bevegelser i rentemarkedet på innskudd og utlån immuniseres. Storebrand har en policy om full valutasikring av internasjonale investeringer. Forvalter har definerte frihetsgrader for å sikre en effektiv praktisk gjennomføring av valutasikringen. Sikringen gjennomføres i det vesentlige ved rullering av kortsiktige valutaterminer.

Kreditrisiko

Grensene for kreditrisiko mot den enkelte debitor og samlet innenfor ratingkategorier i Storebrand Livsforsikring og andre selskaper i konsernet besluttes av styret. Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kreditrisiko mot enkelte debitorer og sektorer. Endringer i debitors kredittvurdering overvåkes og følges opp av Storebrand Kapitalforvaltning. Storebrand benytter så langt det er mulig publiserte kreditttratinger supplert med egne vurderinger i de tilfeller det ikke finnes publiserte ratinger. I Storebrand Bank skal alle kreditter over en viss størrelse innenfor bedriftssegmentet besluttes av en kredittkomité ledet av administrerende direktør, eller av bankens styre. Overvåkingen av kreditrisiko skjer gjennom bankens risikoklassifiseringssystem hvor hver enkelt kunde klassifiseres etter betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Risikoklassifiseringen vurderes mot sannsynlighet for mislighold i et engasjement (betalingsevne/soliditet) og sannsynlig tapsgrad ved mislighold (sikkerhet). Lånene på bankens observasjonsliste vurderes fortløpende og minst kvartalsvis, både i forhold til utvikling på debitor og pantesikkerhet og i forhold til etablerte aktivitetsplaner, for å sikre bankens engasjement. Lån til privatmarkedet ytes på bakgrunn av kredittscoring kombinert med individuell vurdering av tilbakebetalingsevnen. Det ytes hovedsakelig lån med pant i bolig eller strukturerede produkter.

SPP

Generelt

For den svenske virksomheten i SPP er bestanden delt inn i ytelsespensjon, innskuddspensjon og unit-linked kontrakter. Det er knyttet garantier til både ytelsespensjon og innskuddspensjon i SPP. Dette gir opphav til finansiell risiko ved fallende aksjemarkeder og fallende renter. For noen kontrakter er det også risiko ved sterkt stigende renter. Som følge av et noe mer sammensatt finansielt risikobilde i SPP enn i den norske virksomheten, styres risikoen som kundeporteføljens representanter mot egenkapitalen også gjennom derivatforretninger i selskapsporteføljen til SPP. Investeringsstrategien og risikostyringen i SPP er sammensatt av tre hovedpillarer: En aktivaallokering som gir god avkastning over tid for kunder og eier, utøvelse av løpende risikostyringstiltak i kundeporteføljene samt tilpasset sikring av visse utvalgte forsikringskontrakter i selskapsporteføljen.

Finansiell risiko

I tradisjonell forsikring med rentegaranti bærer forsikringsselskapet risikoen for at det ikke oppnås en avkastning lik den garanterte rente på forsikringstagernes midler. Dersom totalavkastningen overstiger den garanterte rente, fordeles avkastningen mellom forsikringstagerne og SPP henholdsvis med 90 prosent og ti prosent. For forsikringskontrakter i fondsforsikring, er det forsikringstageren som bærer den finansielle risikoen. I kapitalforvaltningen er virksomheten eksponert mot markedsrisiko, likviditetsrisiko, kreditrisiko og operasjonell risiko. Det er spesielt knyttet finansiell risiko til fallende aksjemarkeder og fallende renter, da dette vil kunne medføre tilførsel av kapital fra selskapets egenkapital til kundekapitalen ved store markedsbevegelser. Dersom en forsikringskontrakt i SPP har mindre opptjent kapital enn det som forventes å være tilstrekkelig gitt det gjeldende rentenivået, skal det avsettes et egenkapitaltilskudd som reflekterer underverdien. Denne avsetningen resultatføres og benevnes LKT. Finansiell risikostyring i SPP motviker denne effekten ved å foreta investeringer som motsvarer LKT bevegelsen for ulike markedsscenarier. SPP benytter finansielle derivater i selskapsporteføljen og i kundeporteføljen for å oppnå dette. Således arbeider selskapet kontinuerlig med en integrert forvaltning av eiendeler og forpliktelser.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke har likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser, eller at selskapet ikke kan avhende verdipapirer til akseptable priser. Denne risikoen begrenses ved at en betydelig del av selskapets finansielle instrumenter plasseres i noterte verdipapirer med god likviditet.

Kreditrisiko

Med kreditrisiko menes risiko for at en motpart ikke kan gjøre opp sine forpliktelser. Kredittverdighet fastsettes ved både intern og ekstern kredittvurdering. Plasseringer i rentepapirer med lavere rating enn "BBB" krever styregodkjenning. Bestemmelsen finnes for å unngå for stor konsentrasjon på enkeltutstedere. For å redusere motpartsrisikoer på utestående derivattransaksjoner har selskapet rammeavtaler med alle motparter som blant annet regulerer hvordan sikkerheter skal stilles for endringer i markedsverdier som beregnes på daglig basis.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for prisendringer i finansmarkedene, herunder endringer i rente-, valuta- aksje- og råvaremarkeder, som påvirker verdien på selskapets finansielle instrumenter. For å styre eksponeringen mot ulike markedsrisikoer fastsetter selskapets finansdirektør, i samråd med en investeringskomite, løpende en referanseportefølje. Ved bruk av historiske markedsendringer foretas det stresstester for å vurdere mulige effekter på selskapets kapitalbase.

34 Kredittrisiko

Kredittrisiko fordelt på rating

Rentebærende verdipapirer som eies kortsiktig

Debitorkategori etter garantist

Mill. kroner	AAA Virkelig verdi	AA Virkelig verdi	A Virkelig verdi	BBB Virkelig verdi	NIG Virkelig verdi	Totalt Virkelig verdi
Offentlig sektor	25 003,1	3 032,5	4 234,6	141,9	5 848,9	38 261,0
Finansinstitusjoner	1 902,0	8 235,5	9 261,2	10 058,6	1 434,9	30 892,1
Andre utstedere	40 595,9	156,2	410,6	940,4	336,2	42 439,1
Sum 2007	67 500,9	11 424,2	13 906,3	11 140,9	7 619,9	111 592,3
Sum 2006	17 046,7	3 921,2	17 951,1	6 869,8	1 178,3	46 967,2
Sum 2005	19 578,6	7 006,7	21 788,2	6 183,5	1 473,9	56 030,8

Rentebærende verdipapirer som eies langsiktig

Debitorkategori etter garantist

Mill. kroner	AAA Amortisert verdi	AA Amortisert verdi	A Amortisert verdi	BBB Amortisert verdi	NIG Amortisert verdi	Totalt Amortisert verdi
Offentlig sektor	31 953,4	1 334,1	2 032,8			35 320,3
Finansinstitusjoner	1 692,0	3 441,3			1 029,1	6 162,4
Sum 2007	33 645,4	4 775,4	2 032,8		1 029,1	41 482,7
Sum 2006	34 520,4	7 394,9	2 399,0			44 314,3
Sum 2005	30 366,3	9 264,0	1 041,3			40 671,6

Ratingklasser er basert på Standard & Poors klasser.

NIG = Non Investment Grade

Utlån

Risikogruppe Mill. kroner	2007						2006		2005
	Utlån	Ubenytte- de trekk- fasiliteter	Garantier	Total engasje- ment	Nedskriv- ning på ind. lån	Nedskriv- ning på garantier	Gruppe- nedskriv- ninger	Rest- ekspon- ring	Rest- ekspon- ring
Lav risiko	37 675,2	2 238,1	373,0	40 286,3			-18,1	40 268,2	31 417,3
Middels risiko	1 246,6	10,8	2,0	1 259,4			-0,3	1 259,2	516,2
Høy risiko	188,7	1,1	3,2	193,0			-0,6	192,4	14,3
Ikke klassifisert	239,7	1,3	0,4	241,4				241,4	2 939,7
Ufordelt							-34,7	-34,7	335,2
Misligholdte og tapsutsatte engasjement	448,3			448,3	-247,1		-4,4	196,9	173,8
Sum	39 798,6	2 251,3	378,6	42 428,5	-247,1		-58,0	42 123,4	35 061,2

Gruppenedskrivninger 58,1

Individuelle nedskrivninger 247,1

Balanseført utlån pr. 31.12. 39 493,5

Mill. kroner	2007	2006	2005
Misligholdte lån			
Misligholdte lån uten identifisert verditap	151,2	109,0	112,9
Misligholdte og tapsutsatte lån med identifisert verditap	297,2	423,7	641,1
Brutto misligholdte lån	448,3	532,7	754,0
Individuelle nedskrivninger	247,1	360,0	389,6
Netto misligholdte lån	201,3	172,7	364,4

Virkelig verdi av misligholdte lån og forfalte lån uten nedskrivning i Storebrand Bank ASA

Beløp i mill. kroner	Forfalte lån uten nedskrivning, overtrukket 30-90 dager	Misligholdte lån uten identifiserte verditap, overtrukket over 90 dager	Lån med identifiserte verditap, overtrukket over 90 dager	Sum brutto misligholdte lån og forfalte lån uten nedskrivning	Individuelle nedskrivninger	Virkelig verdi misligholdte og forfalte lån uten nedskrivning 2007	Virkelig verdi misligholdte og forfalte lån uten nedskrivning 2006	Virkelig verdi misligholdte og forfalte lån uten nedskrivning 2005
Lønnstakere	281,5	140,0	178,3	599,7	-136,1	463,7	353,7	233,9
Forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift	79,1	10,3	62,7	152,1	-26,2	125,9	153,7	112
Andre	9,9	0,9	104,1	114,9	-84,8	30,1	21,4	18,5
Sum	370,5	151,2	345,1	866,7	-247,1	619,6	528,8	364,4

Spesifikasjon av netto utlån

Mill. kroner	2007	2006	2005
Sektor og næringsfordeling:			
Forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift	13 687,5	12 253,2	9 013,1
Privat	25 617,5	20 400,0	17 295,4
Andre	188,5	434,0	633,6
Sum	39 493,5	33 087,2	26 942,1

35 Likviditetsrisiko

Beløpene inkluderer opptjente renter.

Avtalt restløpetid finansielle eiendeler

Mill. kroner	Uten avtalt restløpetid	Opptil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	over 5 år	Total verdi
Utlån til kredittinstitusjoner		374,1					374,1
Utlån til kunder	-42,6	2 268,6	198,2	1 502,3	3 197,4	32 388,3	39 512,3
Obligasjoner til amortisert kost			829,9	1 159,6	20 339,4	19 153,8	41 482,7
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning ¹	3 715,5	2 363,7	8 335,0	8 163,2	45 804,4	43 210,6	111 592,3
Tidsinnskudd		98,2					98,2
Derivater ²		1 374,7	-7,9	72,6	311,6	-584,6	1 166,5
Sum 2007	3 672,9	6 479,3	9 355,7	10 897,6	69 652,8	94 168,2	194 226,0
Sum 2006	414,6	5 210,2	3 720,6	6 362,2	38 513,5	73 326,6	127 547,8
Sum 2005		4 622,2	4 404,6	15 224,0	37 613,4	65 164,0	127 028,2

Avtalt restløpetid finansielle forpliktelser

Mill. kroner	Uten avtalt restløpetid	Opptil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	over 5 år	Total verdi
Ansvarlig lånekapital	4 225,8	54,5				933,5	5 213,8
Gjeld til kredittinstitusjoner		653,0	100,0		318,4	1 993,2	3 064,5
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet		15 544,0	1 471,9	268,8	182,6	2,3	17 469,6
Gjeld stiftes ved utstedelse av verdipapirer		650,0	8 304,5	5 767,8	8 605,7		23 327,9
Sum 2007	4 225,8	16 901,5	9 876,4	6 036,6	9 106,7	2 929,0	49 075,8
Sum 2006		14 504,2	974,1	4 941,3	11 684,6	4 322,6	36 426,7
Sum 2005		11 208,5	1 398,7	5 153,2	8 615,7	5 454,0	31 830,0

¹ Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning uten avtalt restløpetid består av rentefond, Security Lending sikkerhetsstillelser reinvestert i rentebærende verdipapirer samt obligasjoner i Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd.

² Derivater er postert netto i denne noten.

Avtalt restløpetid gir begrenset informasjon om selskapets likviditetsrisiko, da de aller fleste investeringsaktiva kan realiseres raskere i annenhåndsmarkedet enn den avtalte restløpetiden.

Annen kortsiktig gjeld på 21,2 milliarder kroner forfaller i all vesentlighet innen et år.

36 Renterisiko

Rentebindingstid finansielle eiendeler

Mill. kroner	Uten avtalt rente-bindingstid	Opptil 1 mnd	1–3 mnd	3 mnd–1 år	1–5 år	over 5 år	Total verdi
Utlån til kredittinstitusjoner		374,1					374,1
Utlån til kunder ¹	36 002,7	787,0	1 659,9	521,3	410,7	130,6	39 512,3
Obligasjoner til amortisert kost			829,9	1 159,6	20 381,5	19 111,8	41 482,7
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning ²	3 715,5	10 240,6	28 364,4	6 982,9	27 034,2	35 254,7	111 592,3
Tidsinnskudd		98,2					98,2
Derivater ³	1 075,0	-548,6	-14 157,2	2 040,4	8 952,8	3 804,0	1 166,5
Sum 2007	40 793,2	10 951,3	16 697,0	10 704,2	56 779,2	58 301,2	194 226,0
Sum 2006	30 670,9	7 785,8	6 464,8	10 611,9	30 735,6	41 278,9	127 547,8
Sum 2005		7 674,6	39 344,9	15 667,7	24 119,7	40 221,3	127 028,2

¹ Innskudd og utlån uten avtalt rentebindingstid er klassifisert i denne kolonnen i samsvar med veiledningen til rapportering av offentlig bankstatistikk

² Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning uten avtalt rentebindingstid består av rentefond, Security Lending og sikkerhetsstillelser reinvestert i rentebærende verdipapirer samt obligasjoner i Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd.

³ Derivater er presentert netto i denne noten.

Rentebindingstid finansielle forpliktelser

Mill. kroner	Uten avtalt rente-bindingstid	Opptil 1 mnd	1–3 mnd	3 mnd–1 år	1–5 år	over 5 år	Total verdi
Ansvarlig lånekapital		397,5	4 709,3	107,0			5 213,8
Gjeld til kredittinstitusjoner		652,9	2 411,6				3 064,5
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet	14 738,4	831,5	1 543,5	173,6	182,6		17 469,6
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		7 586,0	11 148,3	3 654,4	939,3		23 327,9
Sum 2007	14 738,4	9 467,9	19 812,6	3 935,0	1 121,9		49 075,8
Sum 2006	13 202,1	3 454,9	8 113,2	8 653,7	3 002,7		36 426,7
Sum 2005		12 680,3	7 758,7	5 010,9	1 935,2	4 444,9	31 830,0

Annen kortsiktig gjeld på 21,2 milliarder kroner har rentebindingstid i all vesentlighet innen et år.

Rentefølsomhet

Mill. kroner	Uten avtalt rente-bindingstid	Opptil 1 mnd	1–3 mnd	3 mnd–1 år	1–5 år	over 5 år	Total verdi
Finansielle eiendeler som eies kortsiktig							
AUD			1,7	-0,1	-0,7	-1,1	-0,2
CAD		0,2	0,9	-0,9	-2,8	-17,0	-19,6
CHF			-0,1				-0,1
EUR		2,7	13,7	-29,4	-225,7	-202,3	-441,0
GBP		0,5	5,6	-0,4	-14,1	-70,8	-79,2
JPY		0,5	4,9		-12,1	-88,1	-94,8
NOK	0,4	-39,7	-36,9	20,1	-41,0	-548,3	-645,4
SEK		-1,0	-10,1	-18,6	-587,4	-2 726,7	-3 343,8
USD		3,5	26,9	-6,3	-38,9	-113,9	-128,7
Øvrige valutaslag		0,4	3,3	-0,5	-3,7	-6,4	-6,9
Sum finansielle eiendeler som eies kortsiktig	0,4	-32,9	9,9	-36,2	-926,4	-3 774,6	-4 759,7
Finansielle eiendeler som eies langsiktig							
EUR		2,6					2,6
NOK			6,2	-9,1	-627,1	-1 041,1	-1 671,1
SEK			-15,1				-15,1
Sum finansielle eiendeler som eies langsiktig		2,6	-8,9	-9,1	-627,1	-1 041,1	-1 683,5
Sum kvantifisert rentefølsomhet 2007	0,4	-30,2	1,1	-45,3	-1 553,5	-4 815,7	-6 443,2
Sum kvantifisert rentefølsomhet 2006		-5,6	1,6	-65,8	-557,0	-2 780,9	-3 407,7
Sum kvantifisert rentefølsomhet 2005		-10,9	-21,0	-244,1	-380,2	-2 814,4	-3 470,5

Rentefølsomhet er et måletall for renterisiko som tar utgangspunkt i hvordan renteendringer påvirker markedsverdien til obligasjoner, rentederivater og andre rentefølsomme finansielle poster. Denne oversikten viser hvordan verdiene til finansielle omløpsmidler og anleggsmidler (obligasjoner holdt til forfall) 31.12.07 ville blitt påvirket ved økning av alle renter med 1 prosentpoeng. Storebrand påtar seg bevisst renterisiko på sine eiendeler for å motvirke deler av den renterisikoen som ligger innbakt i selskapets forsikringsforpliktelser. Renterisiko på forsikringsforpliktelsene kan imidlertid ikke beregnes og kvantifiseres på tilsvarende måte som rentefølsomhet for finansielle poster.

37 Valutarisiko

Finansielle eiendeler og forpliktelser i utenlandsk valuta

Mill. kroner	Balanse poster ekskl. valuta derivater	Valuta terminer	Nettoposisjon		
	Netto på balansen	Netto salg	i valuta	i NOK	Herav SPP i NOK
AUD	156,5	-150,6	5,9	28,3	
CAD	219,9	-209,6	10,3	56,6	
CHF	222,6	-198,2	24,4	116,7	81,9
DKK	328,2	-297,4	30,9	32,9	3,0
EUR	2 708,7	-2 446,1	262,5	2 083,5	1 827,7
GBP	408,5	-367,7	40,8	442,1	56,7
HKD	441,9	-405,4	36,5	25,4	3,0
JPY	86 892,8	-73 278,8	13 614,1	658,7	611,5
SEK	71 417,6	12 304,8	83 722,4	70 337,2	70 333,9
USD	5 966,4	-5 138,7	827,9	4 497,9	3 923,3
ZAR	1,7		1,7	1,3	1,3
Diverse				27,6	5,9
Sum utenlandsk valuta kortsiktig				78 308,1	76 848,2
EUR	-920,2	941,5	21,3	178,3	
SEK	16 508,7	-16 055,6	453,1	380,7	
Diverse	14,0	-14,0		0,3	
Sum utenlandsk valuta langsiktig finansielle				559,3	
Forsikringsforpliktelser SPP – SEK				-109 522,9	-109 522,9
Sum utenlandsk valuta langsiktig				-108 963,6	-109 522,9
Sum nettoposisjon valuta 2007				-30 655,5	-32 674,7
Sum nettoposisjon valuta 2006				727,6	
Sum nettoposisjon valuta 2005				869,8	

Storebrand eks. SPP

Selskapet foretar løpende sikring av det alt vesentlige av sin valutarisiko. Valutarisiko eksisterer i utgangspunktet som følge av investeringer i internasjonale verdipapirer, og i et visst omfang også som følge av ansvarlige lån i fremmed valuta. Sikring gjøres ved hjelp av valutaterminer på porteføljens nivå, og valutaposisjonene følges løpende opp mot en totalramme fra oppdragsgiver. Negative valutaposisjoner lukkes senest påfølgende dag etter at de oppstår. I tillegg er det gitt separate rammer for å kunne ta aktive valutaposisjoner. Disse posisjonene er inkludert i noten under kortsiktige posisjoner. Valutaposisjonene pr. 31.12.07 er representative for selskapets små rammer for valutaposisjoner.

SPP

SPP valutasikrer sine internasjonale investeringer til en viss grad. For aksjer vil valutasikringen være fra 50 prosent til 100 prosent, og for øvrige aktivaklasser foretar selskapet løpende sikring av det alt vesentlige av sin valutarisiko.

38 Forsikringstekniske forhold

Forsikringsmessige avsetninger

Spesifikasjon av balanseposter vedrørende livs- og skadeforsikring:

Mill. kroner	Kollektiv pensjons forsikring privat	Kollektiv pensjons forsikring offentlig	Gruppe- livs forsikring	Ind. kapital forsikring	Ind. rente/ pensjons forsikring	Skade forsik- ring	SPP konsern og Nordben Life& Pension	SUM konsern 2007	SUM 2006	SUM 2005
Reasurandørens andel av fors.tekniske avsetninger						1 501,3		1 501,3	1 828,3	2 401,9
Fordringer vedrørende forsikrings- kontrakter	2,0	2,0		0,3		32,1		36,4	64,9	69,1
Sum eiendeler	2,0	2,0		0,3		1 533,4		1 537,7	1 868,8	2 459,4
Premiereserve	97 752,7	16 139,8	430,3	14 691,8	23 039,0		100 712,2	252 765,8	140 506,8	129 737,5
- herav RBNS	251,7	66,3	39,2	19,0	7,5			383,7	376,5	132,9
- herav IBNR	7,9	2,1	188,0	21,7	20,0			239,7	217,2	163,0
- herav ikke opptjent premieinntekt	676,8	0,1	52,0	17,8	61,8			808,5	807,9	780,6
Tilleggsavsetning	3 948,7	449,9		369,6	989,1			5 757,3	5 550,6	4 537,5
Pensjonistenes overskuddsfond	62,9							62,9	280,0	215,0
Premiefond/Innskuddsfond	5 433,6	886,0			180,6			6 500,2	6 668,4	5 357,0
Andre tekniske avsetninger							13 699,4	13 699,4		
Erstatningsavsetning	46,1	12,7	172,9	210,3	14,3		1 513,5	1 969,8	382,6	334,9
- herav RBNS	45,3	12,5	136,4	104,5	4,3			303,0	231,4	174,1
- herav IBNR	0,8	0,2	36,5	105,8	10,0			153,3	150,5	160,8
Sikkerhetsfond livsforsikring	131,7	23,0	19,8	14,0	8,9			197,4	179,0	159,2
Sum avsetninger livsforsikring	107 375,7	17 511,4	623,0	15 285,7	24 231,9	0,0	115 925,2	280 952,9	153 567,4	140 341,1
Premie og erstatningsavsetning skade						1 998,8		1 998,8	2 297,3	2 998,5
Sikkerhetsavsetning mv. skade						31,8		31,8	40,9	40,7
Sum avsetninger skadeforsikring						2 030,6		2 030,6	2 338,2	3 039,2
Avsetning til forsikringsfond 2007	107 375,7	17 511,4	623,0	15 285,7	24 231,9	2 030,6		282 983,4		
Avsetning til forsikringsfond 2006	95 306,0	15 555,0	522,8	17 325,5	24 858,1	2 309,6			155 905,6	
Avsetning til forsikringsfond 2005	86 778,0	9 723,1	816,4	20 015,0	24 420,0	3 089,5				143 380,3
Avsetning etter bruk av tilstrekkelighetstest										
Gjeld vedrørende gjenforsikring	61,4		31,6	2,1		42,5		137,6	122,2	188,5
Gjeld vedrørende forsikring 2007	107 437,1	17 511,4	654,6	15 287,8	24 231,9	2 073,1		283 121,0		
Gjeld vedrørende forsikring 2006	95 352,1	15 555,0	561,3	17 323,5	24 858,1	2 386,3			156 027,8	
Gjeld vedrørende forsikring 2005	86 810,5	9 723,1	851,5	20 017,4	24 420,1	3 165,3				143 568,8

Livsforsikring:

Av posten avsetninger livsforsikring antas det at 7,9 milliarder kroner vil utbetales som erstatninger (ekskl. gjenkjøp og uttak) i 2008 for Storebrand Livsforsikring AS og 3,6 milliarder kroner for SPP.

Skadeforsikring:

Av posten Reassurandørens andel av forsikringstekniske avsetninger antas det at 365 millioner kroner vil forfalle i løpet av 2008. Av posten avsetninger skadeforsikring antas det at 287 millioner kroner vil forfalle i 2008.

Endring i forsikringsforpliktelser livsforsikring

Forsikringsforpliktelser Mill. kroner	2007								2006	2005
	Premie reserve	Avsetning Unit Linked	Premie- fond/ Innsk.fond	Tilleggs- avsetning	Sikker- hets- fond	Storebrand 2007	SPP konsern og Nordben Life& Pension	Storebrand konsern 2007	Totalt	Totalt
Saldo 1.1.	133 700,9	7 364,1	6 772,8	5 550,7	179,0	153 567,5		153 567,5	140 341,1	125 594,8
+ Premieinntekt brutto	17 283,0	2 497,7		140,3		19 921,0		19 921,0	19 772,8	19 379,2
- Erstatninger brutto	-15 922,4	-1 283,7	-1 725,0	-178,7		-19 109,8		-19 109,8	-14 774,9	-11 894,7
+ Garantert rente/ avkastning UL	5 570,1	353,4	157,6			6 081,1		6 081,1	5 605,1	5 447,0
- Administrasjons- bidrag	-1 083,2	-82,1				-1 165,3		-1 165,3	-1 086,0	-1 017,9
- Risikoresultat	-369,2	-1,2		-17,3		-387,7		-387,7	-302,3	-453,4
+/- Overføring og reservestyrking	3 477,8	80,6	-115,7	-137,7		3 305,0		3 305,0	17,7	
+ Andel av resultat	1 232,0		1 165,5	400,0	18,4	2 815,9		2 815,9	3 994,0	3 286,1
Kjøpt virksomhet							115 925,2	115 925,2		
Saldo 31.12.	143 889,0	8 928,8	6 255,2	5 757,3	197,4	165 027,7	115 925,2	280 952,9	153 567,5	140 341,1

Kursreguleringsfond

Mill. kroner	2007	2006	2005	Endring 2007	Endring 2006	Endring 2005
Aksjer	4 365,7	6 150,7	3 639,0	-1 785,0	2 511,7	1 502,1
Rentebærende	-512,0	-261,0	223,5	-251,0	-484,4	-352,0
Kursreserver/nedskrivning kortsiktige	3 853,7	5 889,7	3 862,5	-2 036,0	2 027,3	1 150,1
Kursreserver obligasjoner holdt til forfall ¹	40,0	1 096,6	3 573,4	-1 056,6	-2 476,8	-639,0
Sum	3 893,7	6 986,3	7 435,9	-3 092,6	-449,6	511,2

1 Kursreservene på obligasjoner holdt til forfall inngår ikke i de balanseførte verdier.

Endring i forsikringsforpliktelser skadeforsikring

Mill. kroner	2007	2006	2005
Reassurandørens andel av tekniske avsetninger			
Saldo 1.1.	1 828,3	2 390,3	2 804,9
Endring i premie- og erstatningsavsetning	-327,1	-555,5	-426,8
Valutakursendringer	0,1	-6,6	25,2
Andre endringer			-1,4
Saldo 31.12.	1 501,3	1 828,3	2 401,9
Forsikringsforpliktelser			
Saldo 1.1.	2 338,2	2 870,3	3 399,9
Endring i premie- og erstatningsavsetning	-252,0	-522,2	-413,2
Endring i sikkerhetsavsetning	-6,3	5,6	-0,5
Valutakursendringer	-49,4	-15,5	52,6
Andre endringer			0,4
Saldo 31.12.	2 030,6	2 338,2	3 039,2

Storebrand relanserte høsten 2006 salg av skadeforsikringsprodukter i det norske personkundemarkedet. Premie- og erstatningsavsetningene for egen regning for den nyetablerte skadevirksomheten utgjorde 82 millioner kroner ved utgangen av 2007. Avsetningen knyttet til run-off virksomheten i Oslo Reinsurance Company og i Storebrand Skadeforsikring utgjør hoveddelen av forsikringsforpliktelsene. Premie- og erstatningsavsetningene for 2005 inkluderer 169 millioner kroner vedrørende Fair Forsikring som ble solgt i 2006.

Resultatposter:**Spesifikasjon av netto premieinntekter**

Mill. kroner	2007	2006	2005
Kollektiv pensjonsforsikring privat	10 512	8 486	6 929
Kollektiv pensjonsforsikring offentlig	2 585	5 812	1 867
Gruppelivsforsikring	538	496	467
Individuell kapitalforsikring	4 197	3 486	8 547
Individuell rente- og pensjonsforsikring	1 584	980	1 226
Skadeforsikring	328	280	347
Totalt	19 744	19 539	19 383

Overskuddsdeling Storebrand Livsforsikring

Storebrand Livsforsikring har produkter med og uten overskuddsdeling. Produkter uten overskuddsdeling består av innskuddspensjon, individuelle forsikringer med investeringsvalg, gruppelivsforsikring, ettårige risikoforsikringer, inklusive skadeprodukter, livkonto, og ettårige risikoprodukter uten fripoliseoppbygging i kollektiv pensjonsforsikring. For disse produktene tilfaller alt overskudd/underskudd eier.

For produkter med overskuddsdeling fordeles overskuddet i utgangspunktet mellom kunder og eier etter selskapets interne overskuddsdelingsmodell. Overskudd til eier består av tre hovedelementer, netto avkastning på selskapskapitalen, inntil 0,40 prosent av kundefond (gitt at det er rom for det i avkastning utover garantert rente) samt inntil 12 prosent av faktisk risikopremie (der det er rom for det i risikooverskuddet). Eiers andel av overskuddet er etter gjeldende regler begrenset oppad til 35 prosent.

For den enkelte kunde bestemmes andelen av overskuddet med utgangspunkt i forsikringens faktiske bidrag til det samlede overskudd. Hvorledes overskuddet tildeles hver enkelt kunde bestemmes ut i fra hvilken produktgruppe kontrakten tilhører.

For individuelle kapitalforsikringer (livkonto) akkumuleres overskuddet på den enkeltes kontrakt og utbetales sammen med forsikringssummen. For tradisjonell individuell kapitalforsikring og for individuelle rente- og pensjonsforsikringer oppskrives den sikrede ytelsen med overskuddet. Individuelle forsikringer utgått fra kollektive ordninger behandles på tilsvarende måte. For kollektive pensjonsordninger tilføres overskuddet ordningens premiefond og pensjonistenes overskuddsfond etter regelverket fastsatt i lov om foretakspensjon.

Overskuddsdelingsmodell

Mill. kroner	2007	2006	2005
- netto avkastning selskapskapitalen ¹	672	579	491
- 0,40 % av kundefond	613	567	521
- egenkapital betjening risiko	50	49	47
- produkter uten overskuddsdeling	100	58	159
- øvrig	187	-62	5
Resultat til eier	1 622	1 191	1 224

¹ Omfatter sikkerhetsfond, ansvarlig lånekapital, bokført egenkapital og gjeldsposter

Selskapet har bygget opp tilleggsavsetningene til et nivå svarende omtrent til ett års garantert rente som svarer til den kortsiktige målsetningen. 21.1.2008 sendte Finansdepartementet på høring forslag om forskriftsendring som åpner for differensiert avsetning til tilleggsavsetninger slik at kontrakter uten tilleggsavsetning kan bygges opp til 1 prosent av premiereserven uten at øvrige kontrakter behøver å bygge tilleggsavsetninger. Storebrand legger til grunn at denne grensen kan bli hevet til 2 prosent som følge av høringen, og har foreslått avsatt 325 millioner kroner for å bygge kontrakter med lavere tilleggsavsetning opp til et nivå på minimum 2 prosent av premiereserven, i tillegg er det foreslått avsatt 75 millioner kroner som fordeles på alle kontrakter. Dersom grensen ikke blir hevet til 2 prosent, vil også den overskytende avsetning bli fordelt på alle kontrakter. Tilleggsavsetningene utgjør etter dette 5 757 millioner kroner, eller vel 4,0 prosent av premiereserven.

Risikoforhold/følsomhet

Storebrand Livsforsikring

I tabellen under er oppgitt netto årlig risikopremie for nye poliser for de mest vanlige dekningene. Premiene gjelder for personer med normal helse og risiko.

Dødelighet og uførhet

Netto årlig risikopremie for en forsikringssum på kroner 100 000.

For uførepensjon gjelder premien for en årlig uførepensjon på kroner 10 000 som utbetales til fylte 67 år.

	Menn			Kvinner		
	30 år	45 år	60 år	30 år	45 år	60 år
Dødsrisiko, individuell kapitalforsikring	122	324	1 416	61	162	711
Uførekapital, individuell	273	590		352	1 367	
Uførepensjon, individuell	248	639	1 975	371	1 577	2 490
Kritisk sykdom, ikke-røyker, individuell	171	515	1 804	171	515	1 804
Dødsrisiko, gruppelivsforsikring	55	146	821	33	88	493
Dødsrisiko, kollektiv pensjonsforsikring	48	146	743	23	77	403
Uførepensjon, kollektiv pensjon	511	734	642	1 029	1 386	878

For gruppelivsforsikring og enkelte risikodekninger innen kollektiv pensjon er tariffene i tillegg til alder og kjønn også avhengig av næring/yrke. Innen gruppelivsforsikring benyttes også erfaringstarifisering.

For individuelle forsikringer er premiene for dødsrisiko og opplevelsesrisiko basert på tariffen utarbeidet av forsikringsselskapene med utgangspunkt i felles erfaringer, for kapitalforsikring T1984 og for pensjonsforsikring R1963. Uførepremiene er basert på selskapets egne erfaringer og ble sist endret i 2002.

For gruppelivsforsikring er standardtariffen, både for død og uførhet, basert på selskapets egne erfaringer, sist endret i 2003.

For kollektiv pensjonsforsikring følger premiene for tradisjonelle alders- og etterlattedekninger den nye fellestariffen K2005 med sikkerhetsmarginer som tar hensyn til den nedgang i dødeligheten blant de forsikrede som er observert de senere årene. For uførepensjon er premiene basert på selskapets egne erfaringer. Omkostningspremien fastsettes årlig med sikte på full dekning av neste års forventede kostnader.

Selskapets tariff inneholder ingen forutsetninger om inflasjon eller frivillig avgang/flytting.

Grunnlagsrente

Høyeste tillatte grunnlagsrente for nye forsikringer og for nye medlemmer og ny opptjening i kollektiv pensjonsforsikring fastsettes av Kredittilsynet. For nye forsikringer ble høyeste grunnlagsrente satt til 3 prosent i 1993, senere endret i november 2005 til 2,75 prosent for kontrakter som blir etablert etter 1.1.2006. For nye medlemmer og ny opptjening i kollektiv pensjonsforsikring ble høyeste grunnlagsrente redusert fra 4 prosent til 3 prosent med virkning fra forsikringens hovedforfall i 2004.

Avsetninger til forsikringsfond pr. 31.12 fordeler seg prosentvis slik på ulike satser for årlig grunnlagsrente:

Rentegaranti	2007	2006	2005
6 %	0,6 %	0,7 %	0,8 %
5 %	0,8 %	0,9 %	1,1 %
4 %	58,8 %	61,0 %	66,2 %
3,4 %	4,5 %	4,9 %	4,6 %
3 %	28,2 %	27,2 %	23,4 %
2,75 %	2,7 %	0,9 %	0,0 %
0 %	4,4 %	4,4 %	3,9 %

I tabellen ovenfor er premiefondet, innskuddsfondet og pensjonistenes overskuddsfond inkludert med 3 prosent og tilleggsavsetningene med 0 prosent.

Samlet gjennomsnittlig rentegaranti for alle bransjer er redusert fra 3,83 prosent i 2000 til 3,52 prosent i 2007. Rentegarantien skal oppfylles på årlig basis. Oppnår selskapet et enkelt år en avkastning som er lavere enn den garanterte renten, kan etter gjeldende lovgivning inntil ett års garantert rente for den enkelte kontrakt dekkes av kontraktens tilleggsavsetning. Eventuell negativ avkastning må dekkes av selskapets egenkapital.

Gjennomsnittlig rentegaranti	2007	2006	2005
Individuell kapitalforsikring	3,1 %	3,2 %	3,2 %
Individuell pensjonsforsikring	3,6 %	3,6 %	3,7 %
Kollektiv pensjonsforsikring	3,6 %	3,6 %	3,7 %
Gruppelivsforsikring	0,7 %	0,8 %	0,9 %
Skadeforsikring	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Samlet	3,52 %	3,57 %	3,64 %

For nytegning i 2007 er det benyttet 2,75 prosent grunnlagsrente. For avtaler flyttet til selskapet er grunnlagsrenten i avgivende selskap benyttet, maksimert til 4 prosent.

Premie og avsetninger for pensjon opptjent i 2007 innen kollektiv pensjonsforsikring er beregnet med 3 prosent grunnlagsrente.

Forsikringsrisiko:

De fleste bransjer omfatter dekninger for uførhet gjennom uførepensjon, premiefritak eller uførekapital. Individuelle kontrakter og gruppelev omfatter også dødsrisikoforsikringer. Innen kollektiv pensjonsforsikring finnes etterlattede dekninger der utbetaling starter ved forsikredes død.

Endringer i utbetalingsreglene i folketrygden for uføreytelser m.m. vil kunne påvirke antall uføre og uføreavsetningene i forsikringsselskapene vesentlig. I dag gjelder dette primært innen offentlig sektor i kollektiv pensjonsforsikring der forsikringsytelsene samordnes fullt ut med ytelsene fra folketrygden. Fremtidige endringer i Lov om foretakspensjon vil også kunne medføre endringer for privat sektor. Normalt vil premietariffene bli tilpasset slike endringer.

Når det gjelder dødsrisiko, vil økende levealder påvirke fremtidige forventede utbetalinger og avsetninger, selv om disse i dag anses for å være tilstrekkelige.

Flytterett

Flytteretten hvor oppgjørsfristen er to måneder for kontrakter hvor flytteverdien overstiger NOK 300 millioner kan utgjøre en likviditetsrisiko for mindre livsselskaper dersom en eller flere større kontrakter flyttes i løpet av kort tid med et flyttegebyr på maksimalt NOK 5 000. For større livsforsikringsselskaper vil større fraflytting enn tilflytting over tid ha effekt på fremtidig kontantstrøm.

Styring av risiko i Storebrand livsforsikring:

Vurdering av forsikringsrisiko (underwriting).

Ved tegning av individuelle risikoprodukter gjennomføres det en helsevurdering av kunden. Resultatet av denne vurderingen gjenspeiles i nivået på risikopremien som kreves. Ved inngåelse av kollektive avtaler med risikodekninger foretas en helsevurdering av de ansatte i bedrifter med få ansatte, for øvrig kreves arbeidsdyktighetserklæring. I underwritingen tas også hensyn til bedriftens næringskategori, bransje og sykehistorikk.

Kontroll og oppfølging av forsikringsrisiko.

I den eksisterende forsikringsporteføljen overvåkes forsikringsrisikoen innen hver bransje. Hver produktgruppes risikoresultat inndeles i elementene dødsrisiko, opplevelsesrisiko og uførerisiko. Utviklingen av risikoresultatene følges gjennom året. For hver type av risiko utgjør det ordinære risikoresultat for en periode differansen mellom de risikopremier selskapet har tatt inn for perioden og de avsetninger og utbetalinger som man må gjøre for de forsikringsstilfeller som inntreffer i perioden. Forsikringstilfeller som man ikke har fått melding om, men som man av erfaring må anta er inntruffet, hensyntas.

Reassurance.

Selskapet styrer også sin forsikringsrisiko gjennom ulike reassuranseprogram. Gjennom katastrofereassurance (excess of loss) dekkes tap (engangs-erstatninger og reserveavsetninger) utover en nedre grense ved 3 eller flere dødsfall eller uføretilfeller som følge av samme begivenhet. Dekningen har også en øvre grense. Gjennom surplus reassuranse på et enkelt liv dekkes døds- og uførerisiko som overstiger selskapets vedtektsfestede maksimale risikobeløp for egen regning. Selskapets maksimale risikobeløp for egen regning er forholdsvis høye og gjenforsikret risiko er derfor av beskjeden størrelse. Selskapets risiko innen yrkesskadeforsikringer er dekket gjennom både kvotereassurance og «excess of loss» beskyttelse av egenregningen. Ved gjenåpningen av skadeselskapet tegnet også selskapet en «excess of loss» for ubegrenset ansvar for motorvogn samt at reiseforsikringen er inkludert i vår katastrofereassurance.

Tilstrekkelighetstest:

Storebrand er pålagt i henhold til IFRS 4 å utføre en tilstrekkelighetstest for å påse at vi har marginer for de forskjellige grunnlagselementene som til sammen utgjør reserven. I henhold til IFRS er det to mulige måter å utføre testen. Hvis man har innarbeidede analyser som påviser marginer i grunnlagselementene kan man i følge §16 fortsette å bruke disse analysene for å vise at man tilfredsstiller testen. Har man ikke innarbeidede rutiner skal man diskutere ned fremtidige kontantstrømmer i henhold til IAS37.

Storebrand har i 2007 fortsatt sin praksis fra fjoråret og utført testen i henhold til §16. Dette ved å gjennomføre en analyse som tar utgangspunkt i norske premiereserveringsprinsipper, hvor beregningsselementene ligger til den sikre siden. Den innarbeidede analysen tar utgangspunkt i de forutsetningene som legges til grunn ved beregning av Embedded Value, hvor vi anvender beste anslag på de fremtidige grunnlagselementene basert på dagens erfaringer. Testen innebærer da at vi analyserer dagens marginer mellom forutsetningene i reserveringsgrunnlaget og forutsetningene i Embedded Value analysen.

Som for 2006 tilfredsstiller Storebrand testen. Testen har ingen resultatmessig effekt på regnskapet for 2007.

Skadeforsikring

For den nyetablerte skadevirksomheten var forfalt premie på 118,2 millioner kroner i 2007. Av dette utgjorde opptjent premie 66,6 millioner kroner og erstatningskostnadene 46,0 millioner kroner i 2007. For avløpsforretningen som er 100 prosent reassurert i If er det ingen premie.

Risikoforhold og forsikringsrisiko for Storebrand Skadeforsikring AS

For den nyetablerte skadevirksomheten vil risikoen for det meste være at det er en liten bestand til å utligne skadene på. Dette kan bety at enkelte stor-skader kan slå uforholdsmessig ut på resultatet. De største skadene vil typisk være innen ansvarsforsikring på motorvogn. For å dempe denne risikoen har Storebrand dekket seg med reassuranse med en egenregning på 5 millioner kroner per skade og en ubegrenset kapasitet. I tillegg kan det også være en opphopning av risiko gjennom vår reiseforsikring og mulige katastrofescenarier som tsunamien i sørøst Asia i 2004. Reiseforsikring er derfor også dekket av vår katastrofereassurance på konsernnivå. Vi vil i 2008 følge porteføljen nøye og eventuelt avdekke kumulerisiko hos reassurandør. For 2008 er det tegnet en XL-dekning som skal dekke skadetilfeller på tvers av alle bransjer bortsett fra ansvar. Den har en egenregning på 5 millioner kroner. Dekningen har en kapasitet på 25 millioner kroner.

For avløpsforretningen ble i 2000 all landbasert norsk skadeforsikring og all marin direktforsikring i Storebrand Skadeforsikring overført til If ved en 100 prosent reassuranseordning. Dette medfører at selskapet har beholdt frontingsansvaret, men har kun resultatansvar for denne forretning hvis If skulle gå konkurs. Risikoen begrenser seg derfor til en kredittrisiko på If. If har en S&P rating på «A» noe som tilsier en meget begrenset risiko for Storebrand.

Risikoforhold og forsikringsrisiko for Oslo Reinsurance Company

Selskapenes forretningsdrift er konsentrert om å avvikle eksisterende reassuranse porteføljer, enten ved å betale de skadekravene som kommer inn til selskapene når de blir rapportert eller ved å forsøke å betale seg ut av kontraktene ved en fremforhandlet sum med forsikringstager (cedent) ved hjelp av kommuteringer.

Portefølj med mest gjenværende eksponert risiko er ansvarsforretning og dekning av de store markedsskadene i 1980-årene. I tillegg har visse skadetyper hatt en negativ utvikling de siste 10 år, først og fremst gjelder dette asbestskader og miljøskader, men også ulike typer helseskader. For disse skadetypene estimeres forpliktelsene ved å vurdere hver enkelt cedents eksponering for de nevnte skader i tillegg til å se på historikken. Til en viss grad har selskapet egen reassurans som dekker utviklingen av skadene, men denne er ufullstendig når det gjelder asbest-, miljø- og helseskader og er også til en stor grad kommutert.

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisikoen ligger først og fremst i at skadekravene for asbestskader øker. Selskapet har i lengre tid forsøkt å minimalisere denne risiko ved å inngå kommuteringsavtaler med forsikringstagerne/cedentene, og med dette har selskapet oppnådd å redusere eksponeringen for den type skader i stor grad.

I 2007 har Oslo Reinsurance Company fått godkjent et Scheme of Arrangement (SoA) i engelsk rett. Dette medførte at alle selskapets kreditorer, med enkelte unntak, skal ha sendt sine krav til selskapet i løpet av desember 2007. Ved hjelp av en beskrevet prosess i SoA-dokumentene vil det bli avgjort hvor mye selskapet må betale til sine enkelte kreditorer. I løpet av 2008 vil dermed Oslo Reinsurance Company ha betalt seg ut av majoriteten av skadekravene, og det gjenstående vil være enkeltporteføljer eller eventuelle enkeltkreditorer som det ikke var hensiktsmessig å inkludere i SoA prosessen.

Faktiske skader sammenlignet med tidligere estimater

For Storebrand Skadeforsikring AS sin run-off portefølje er all forsikringsrisiko reassurert og utviklingen av disse er i stor grad avhengig av Kredittilsynets parametere som bestemmer minstekravene til avsetninger for de forskjellige bransjer. For Storebrand Skadeforsikring AS sin aktive portefølje ble det en liten avviklingsgevinst i 2007 for året 2006.

Når det gjelder Oslo Reinsurance Company har utviklingen de senere år i stor grad blitt påvirket av i hvilken grad selskapet har lyktes med å kommutere de inngående reassuranskontraktene, dvs. kommet seg ut av ansvaret overfor våre forsikringstager (cedenter) ved et førtidig oppgjør av forpliktelsene. Dette er særlig blitt gjort innenfor ansvarsrelaterte bransjer, og har medført at eksponeringen og IBNR-behovet er blitt redusert.

Forsikringsrisikoer SPP

Risikoen for selskapet når det gjelder sparing i livsforsikring er delvis kapitalavkastningen på forvaltede midler og delvis de forsikredes liv og helse. Usikkerheten rundt de forsikredes liv og helse kalles forsikringsrisiko og kan deles inn i følgende hovedgrupper:

- dødsfall – utbetaling til forsikredes etterlatte
- pensjon – utbetaling så lenge den forsikrede lever
- uføre – utbetaling ved sykdom eller arbeidsuførhet

En forsikring inneholder ofte en kombinasjon av de tre ulike forsikringsrisikoene. I et gjensidig livsforsikringsselskap er det forsikringskollektivet som står for disse risikoene da de forsikrede her har rollen som både eier og kunde. I et aksjeselskap som SPP, er det ikke forsikringstagerne som er ansvarlig for risikoresultatet, men selskapet.

Begrensning av forsikringsrisikoer

For en risikoforsikring – produkter som forsikrer økonomisk kompensasjon ved død og sykdom/uføre innvilges gjør SPP en forsikringsmedisinsk risiko-bedømming av den forsikrede. Hensikten er å bedømme om og på hvilke vilkår den forsikrede kan få tegnet forsikring med utgangspunkt i den forsikredes helsetilstand. Dette er nødvendig dersom det skal være mulig på lang sikt å tilby forsikringer til riktig premienivå. Ønsket forsikring skal tilfredsstillende forsikringstagers forsikringsbehov og betalingsevne. Derfor kan risikobedømmingen også omfatte undersøkelser rundt betalingsevne.

Fremtidige risikoer

Levealderen i Sverige øker suksessivt (dødeligheten synker). Det er positivt for dødsfallsforsikringer. For pensjonsforsikringer (opplevelsesforsikringer) kan det derimot bli en økonomisk belastning. Försäkringstekniska forskningsnämnden (FTN) som er et bransjeorgan for forsikringsbransjen gjennomførte i 2006 en analyse av dødeligheten som gjør det mulig å se på dødelighetsprognoser som tar hensyn til endring av nivået på forandringstrender. En slik prognose er avgjørende for prissettingen av både dødsfallsforsikringer og pensjonsforsikringer. Forsikringsproduktene er oftest utformet slik at premieberegningen baserer seg på den dødelighet/levealder som var på tidspunktet for tegning av polisen for hele forsikringstiden.

Når det gjelder uføre forsikring er ikke fremtiden like forutsigbar. Endringene i nye uføretilfeller er mye raskere enn endringene i dødelighet/levealder. En av grunnene til dette er problemene med å fastsette de bakenforliggende årsaker og uføregrad. Den raskt økende uføreheten i de første årene på 2000 tallet førte til store premieøkninger innenfor bransjen. Flere forsikringsselskaper var tvilende til å tilby frivillige uføredekninger i fremtiden. Fra 2005 har dog uføretilfellene kommet ned i en mer balansert utvikling som medførte at SPP reduserte risikopremiene for uføreforsikringer. Dette medførte et lavere risikoresultat for 2007.

Hoveddelen av SPP's risikoforsikringer er ettårige. Det vil si at premien kan endres av selskapet for hvert år. Feil i antagelsen på premien for dødsrisiko- og uføreforsikringer kan derfor korrigeres med rask effekt på selskapets risikoresultat.

Risikoeksponering

For å være sikker på at forsikringsselskapene har tilstrekkelig kapital for å dekke sine forsikringsforpliktelser krever Finansinspeksjonen at bransjen stress-tester hele sin forsikringsvirksomhet i de så kalte trafikklysberegningene. Det som testes er premieinntektsiden og forsikringsforpliktelsene. I 2007 kom det krav om at selskapene for forsikringsforpliktelsene også skulle stresse endringer i forsikringsrisikoer. Dette gjelder også såkalt annulleringsrisiko som er risikoen for at den forsikrede sier opp avtalen og dermed slutter å betale premie. Nivået på stresstesten følger i hovedsak veiledningene fra CEIOPS (Europeiske tilsynscomiteen for forsikringer og tjenestepensjoner) og deres arbeid med Solvency II.

For SPP skulle en nedgang i dødeligheten med 20 prosent bety et lavere årlige risikoresultatet på cirka 95 millioner SEK. Om sannsynligheten for reaktivring ved uførehet synker med 20 prosent betyr det et lavere årlig risikoresultat på cirka 25 millioner SEK. Annulleringsrisikoen, er meget liten for SPP da storparten av forsikringsbestanden ikke kan gjenkjøpes.

Av det totale kapitalkravet som stresstesten gir, utgjør forsikringsrisikoene en vesentlig del. Totalt sett påvirker stresstesten risikoresultatet med 120 millioner SEK. Med et forventet risikoresultat på ca. 200 millioner SEK årlig, betyr dette at størstedelen av risikoresultatet vil gå med dersom grunnlaget i stresstesten skulle bli virkelighet. Stresstestene legger til grunn et 1:200 scenario eller et konfidensnivå på 99,5 prosent.

Risikoresultat

Risikoresultatet er delt inn i overlevelses-, dødsfalls- og uføresresultat samt pooling¹ og gjenforsikring. Pooling og gjenforsikring er risikoreduserende poster. Risikoresultatet gir da følgende størrelser:

Mill. kroner	
Overlevelses resultat	-121
Dødsfallsresultat	100
Uføresresultat	232
Gjenforsikring	-24
Pooling ¹	1
Annet	-3

¹ Pooling er en form for gjenforsikring på globalt nivå. For store konsern som har virksomhet i flere land så finnes det en mulighet for konsernet å utjevne sitt risikoresultat via pooling ved å avregne tap i et land mot gevinst i et annet land.

Overlevelsesresultatet består av tilført dødelighetsarv som tilføres polisen etter premieberegningssgrunnlaget fratrasket de midlene som frigis ved et dødsfall. Dersom summen av tilført dødelighetsarv og summen av frigitte midler er like store blir risikoresultatet null. Dersom flere dør enn antatt så blir risikoresultatet positivt. Derimot om færre dør så blir risikoresultatet negativt.

Dødsfallsresultatet består av innbetalte risikopremier og utbetalinger ved dødsfall. Dersom innbetalte risikopremier er like store som utbetalinger ved dødsfall så er risikoresultatet null. Dersom flere dør enn forventet så blir risikoresultatet negativt og om færre dør så blir det positivt.

Uføresresultatet består av antall nye uføretilfeller samt avviklingen av bestanden av de som allerede er uføre. Det siste kalles avviklingsresultatet. Uføresresultatet består av innbetalte risikopremier i året og avsetninger til reserven for nye uføre tilfeller. Reserven som avsettes er en kontantverdi som representerer de forventede utbetalinger tatt i betraktning forventet nivå på reaktivering og dødelighet. Dersom reserven og innbetalte risikopremier er like store så blir uføresresultatet null. Dersom antall nye uføretilfeller er høyere enn forventet, blir risikoresultatet negativt da avsetningene er høyere enn innbetalt risikopremie. Er antall nye uføretilfeller lavere enn forventet blir risikoresultatet positivt da avsetningene er lavere enn innbetalt risikopremie.

Avviklingsresultatet består av avsatte reserver for uføreskader og oppløsning av reserver ved reaktivering. Dersom det skjer en større reaktivering og dermed en høyere frigivelse av reserven enn forventet, så blir avviklingsresultatet positivt. I motsatt fall blir det negativt.

Gjenforsikring brukes av forsikringsselskapet for å dempe svingningene i risikoresultatet. Det vil si unngå større svingninger i risikoresultatet enn det selskapet mener er økonomisk forsvarlig. Enkelte risikoer ønsker ikke selskapet å ta og disse dekkes delvis eller helt gjennom gjenforsikring.

Overskudd**SPP Konsern**

Mill. kroner	2007	2006
Administrasjonsresultat	96	36
Risikoresultat	185	306
Renteresultat	-389	1 368
Øvrig	226	211
Resultat før skatt	118	1 921
Skatt	38	-40
Årets resultat	156	1 881

Eksklusive Euroben Ltd.

Definisjoner av de ulike delresultatene

Administrasjonsresultatet er forskjellen mellom de gebyr som tas på forsikringene for å dekke selskapets administrasjon og de faktiske administrasjonskostnadene. Gebyrene kan enten være basert på polisens kapital, premien eller antall. Administrasjonsresultatet tilfaller selskapet.

Risikoresultatet består av de gebyr selskapet tar for å dekke forsikringsrisiko og den faktiske kostnaden for dette. Forsikringsrisikoene er død, langt liv og uførerisiko. Risikoresultatet tilfaller selskapet.

Renteresultatet består av forskjellen mellom avkastningen på de verdier som forvaltes på vegne av forsikringstagerne og det forsikringstagerne får tildelt av avkastning. For unit-linked forsikringer forandres kundenes verdier med avkastningen uansett om avkastningen er positiv eller negativ. Det finansielle resultatet fra unit-linked forsikringer er lik null. For forsikringer med garantert rente er det to størrelser som påvirker renteresultatet – fordelingen av avkastningen mellom kunder og eier og kapitaltilskudd for å dekke den garanterte renten. Hvis totalavkastningen overstiger den garanterte renten som er mellom 2,5 og 5,2 prosent blir det en avkastningsdeling. I så tilfelle får kundene 90 prosent, dog minst den garanterte renten, og selskapet 10 prosent. Selskapets del av totalavkastningen blir da en inntekt i renteresultatet. Kundenes garanterte kapital skal minst få den garanterte renten på sine midler. Dersom verdien på en kundes forsikring skulle være lavere enn den garanterte verdien må selskapet skyte inn kapital opp til den garanterte verdien.

Posten øvrig består av avkastning på de midler som forsikringstagerne ikke eier, avskrivninger på immatrielle eiendeler og rentekostnader på lån som selskapet har tatt opp.

Resultatregnskap Storebrand ASA

1. januar – 31. desember

Mill. kroner	Note	2007	2006	2005
Driftsinntekter				
Inntekt på investering i datterselskap	1	672,2	1 036,2	1 026,5
Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler til virkelig verdi:				
- aksjer og andeler		97,1	74,9	199,9
- obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		91,3	65,3	62,2
- finansielle derivater/andre finansielle instrumenter		-0,4	-1,6	10,9
Andre finansinntekter		23,4	7,5	2,7
Driftsinntekter		883,6	1 182,3	1 302,2
Rentekostnader	13	-114,1	-77,1	-53,0
Andre finanskostnader		-7,5	-3,2	-118,7
Driftskostnader				
Personalkostnader	2,3,4	-1,1	-11,6	-20,6
Avskrivninger	11	-0,2	-0,1	-0,7
Andre driftskostnader		-64,5	-70,1	-100,5
Sum driftskostnader		-65,8	-81,8	-121,8
Sum kostnader		-187,4	-162,1	-293,5
Resultat før skattekostnad		696,2	1 020,2	1 008,7
Skattekostnad	5			
Årsresultat		696,2	1 020,2	1 008,7
Disponeringer				
Annen egenkapital		-162,6	-578,6	1,9
Avsatt aksjeutbytte		-533,6	-441,6	-1 010,6
Sum disponeringer		-696,2	-1 020,2	-1 008,7
Avgitt konsernbidrag er ført som egenkapitaltransaksjon		202,7	200,0	

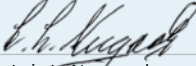
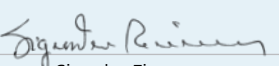
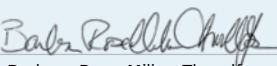
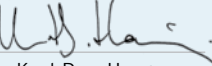
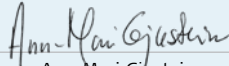
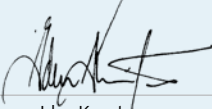
Balanse Storebrand ASA

31. desember

Mill. kroner	Note	2007	2006	2005
Anleggsmidler				
Pensjonseiendel	3	249,9	222,2	183,2
Varige driftsmidler	11	36,5	36,2	37,7
Aksjer i datterselskaper	6	15 182,8	5 976,1	5 967,1
Sum anleggsmidler		15 469,2	6 234,5	6 188,0
Omløpsmidler				
Tilgode innen konsernet	15	736,4	1 039,5	1 031,3
Utlån	15	4 604,5		
Andre kortsiktige fordringer		60,4	41,9	73,0
Investeringer i handelsporteføljen:				
- aksjer og andeler	7,10	143,9	271,4	119,3
- obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	8,10	1 366,9	1 919,6	2 394,6
- finansielle derivater/andre finansielle instrumenter				1,3
Bankinnskudd		257,7	90,9	92,9
Sum omløpsmidler		7 169,8	3 363,3	3 712,4
Sum eiendeler		22 639,0	9 597,8	9 900,4
Egenkapital og gjeld				
Aksjekapital		2 249,5	1 249,1	1 292,6
Egne aksjer		-26,3	-22,5	-29,4
Overkursfond		9 488,5	1 818,6	1 818,6
Sum innskutt egenkapital	12	11 711,7	3 045,2	3 081,8
Annen egenkapital		3 727,9	3 636,0	3 510,5
Sum egenkapital	12	15 439,6	6 681,2	6 592,3
Langsiktig gjeld og forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser	3	184,5	192,5	212,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13	1 579,6	1 998,6	1 996,5
Sum langsiktig gjeld og forpliktelser		1 764,1	2 191,1	2 208,5
Kortsiktig gjeld				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13	4 588,8		
Gjeld innen konsernet	15	202,7	198,4	
Annen finansiell gjeld	9,10	1,6	0,3	
Avsatt utbytte	12	533,6	441,6	1 010,6
Avsetninger		20,3	11,3	20,8
Annen kortsiktig gjeld		88,3	73,9	68,2
Sum kortsiktig gjeld		5 435,3	725,5	1 099,6
Sum egenkapital og gjeld		22 639,0	9 597,8	9 900,4

Garantistillelser: note 17

Oslo, 12. februar 2008

 Leiv L. Nergaard styrets leder	 Halvor Stenstadvold	 Sigurdur Einarsson	 Camilla M. Grieg	 Barbara Rose Milian Thoralfsson
 Birgitte Nielsen	 Knut Dyre Haug	 Ann-Mari Gjølstein	 Erik Haug Hansen	 Idar Kreutzer Administrerende direktør

Kontantstrømanalyse Storebrand ASA

1. januar – 31. desember

Mill. kroner	2007	2006	2005
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	115,2	73,5	82,9
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-117,5	-77,3	-72,7
Aksjer og andeler	216,5	43,9	-933,0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	549,6	358,9	909,1
Finansielle derivater og andre finansielle instrumenter		-22,6	-11,5
Innbetalinger av utbytte fra tradingporteføljen	8,0	2,2	2,5
Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-114,8	-92,1	-143,6
Utbetalinger til ansatte, pensjoner, arbeidsgiveravg.m.v.	-48,3	-7,3	-58,9
Innbetalinger av utbytte fra døtre	1 032,6	1 028,1	733,1
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 641,3	1 307,3	507,9
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Netto innbetalinger ved salg av datterselskaper		247,0	
Netto utbetalinger ved kjøp/kapitalisering av datterselskaper	-13 801,6	-55,0	398,7
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler mv.	-0,9	0,8	
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-13 802,5	192,8	398,7
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved nedbetaling av lån	-419,7		-79,0
Innbetaling ved opptak av lån	4 594,8		1 577,8
Innbetaling av ansvarlig lånekapital			10,0
Innbetaling ved utstedelse av aksjekapital	8 670,4		
Utbetaling ved tilbakebetaling av aksjekapital	-75,9	-502,8	-618,5
Utbetaling av konsernbidrag/utbytte	-441,6	-999,3	-1 823,4
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	12 328,0	-1 502,1	-933,1
Netto kontantstrøm i perioden	166,8	-2,0	-26,5
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	166,8	-2,0	-26,5
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens start	90,9	92,9	119,4
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodeslutt	257,7	90,9	92,9

Noter Storebrand ASA

Regnskapsprinsipper 2007

Regnskapet for Storebrand ASA er avlagt i henhold til regnskapslov og god regnskapsskikk i Norge. Storebrand har valgt å ikke benytte IFRS i selskapsregnskapet.

Bruk av estimat og skjønn

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet har det vært brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysning om potensielle forpliktelser. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når det foreligger grunnlag for å fastsette nye estimater.

Klassifiserings og vurderingsprinsipper

Eiendeler og gjeld blir vurdert etter regnskapslovens generelle vurderingsregler. Eiendeler bestemt til varig eie og bruk er klassifisert som anleggsmidler, og eiendeler og fordringer som tilbakebetales innen 1 år er klassifisert som omlopsmidler. Tilsvarende prinsipper er benyttet for gjeldsposter.

Utbytte og konsernbidrag

I selskapsregnskapet vurderes investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper til anskaffelseskost redusert med eventuelle nedskrivninger. Primærinntekten for Storebrand ASA er avkastning på kapital investert i datterselskaper. Mottatt konsernbidrag og utbytte tilknyttet avkastning er derfor behandlet som ordinær driftsinntekt. Foreslåtte og vedtatte aksjeutbytter og konsernbidrag fra datterselskapene er i selskapsregnskapet til Storebrand ASA inntektsført i regnskapsåret. En forutsetning for inntektsføring er at dette er opptjent inntekt i datterselskapene i Storebrands eierperiode. I motsatt fall blir dette ført som egenkapitaltransaksjon. Det betyr at eierandelen i datterselskapet reduseres med mottatt utbytte eller konsernbidrag.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler til eget bruk er vurdert til anskaffelseskost redusert for planmessige avskrivninger. Nedskrivning foretas dersom balanseført verdi overstiger gjenvinnbart beløp av eiendelen.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Det er benyttet norsk pensjonsstandard for pensjoner NRS 6A, som tillater anvendelse av IAS 19 (International Financial Reporting Standards).

Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelse, samt forventet avkastning av pensjonsmidlene. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner beregnes etter lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang med videre. Diskonteringsrenten fastsettes lik den risikofrie renten hensyntatt gjennomsnittlig gjenværende løpetid. For finansierte ordninger vurderes pensjonsmidlene til virkelig verdi og fratrekkes i netto forpliktelse i balansen.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10 prosent av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor).

Virkninger av endringer i pensjonsplan blir løpende resultatført, med mindre planendringen er betinget av fremtidig opptjening. Virkningen fordeles da lineært over tiden til ytelsen er fullt ut opptjent. Arbeidsgiveravgift inngår som en del av pensjonsforpliktelsen, og vises både som del av balanseført forpliktelse og estimatavvik.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres når det kan sannsynliggjøres at selskapet i fremtiden vil ha tilstrekkelige skattemessig overskudd til å nyttiggjøre seg skattefordelen. Utsatt skatt regnskapsføres direkte mot egenkapitalen dersom den vedrører forhold som er regnskapsført direkte mot egenkapitalen.

Valuta

Omløpsmidler og gjeld blir omregnet til balansedagens valutakurs. Anleggssaksjer blir bokført til anskaffelsesdagens kurs.

Finansielle instrumenter

Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper vurderes til kostpris redusert med eventuelle nedskrivninger. Det foretas vurdering av nedskrivningsbehov ved hver periodeavslutning på samme måte som for øvrige anleggsmidler.

Andre aksjer og andeler vurderes til virkelig verdi. For papirer notert på børs eller annen regulert markeds plass, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen.

Kjøp av egne aksjer blir behandlet som en egenkapitaltransaksjon, og beholdningen av egne aksjer blir presentert som en reduksjon av egenkapitalen.

Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når Storebrand blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse blir førstegangsinnregnet, måles den til virkelig verdi pluss, i tilfellet av en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse som ikke er til virkelig verdi over resultatet, transaksjonsutgifter som er direkte henførbare på anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning regnskapsføres til virkelig verdi for instrumenter som tilfredsstiller kriteriene i regnskapsloven § 5-8. Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

Finansielle derivater

Finansielle derivater som tilfredsstiller regnskapsloven § 5-8 regnskapsføres til virkelig verdi. Virkelig verdi av derivatene klassifiseres henholdsvis som en eiendel og som en forpliktelse, med endringer i virkelig verdi over resultatet.

Obligasjonslån

Obligasjonslån regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rente metode. I amortisert kost inngår transaksjonskostnadene på opptakstidspunktet.

Utlån

Utlån er i balansen bokført til pålydende og omregnet balansedagens valutakurs.

01 Inntekt på investering i datterselskap

Mill. kroner	2007	2006	2005
Storebrand Livsforsikring AS	268,0	885,3	775,4
Storebrand Kapitalforvaltning AS	92,4	134,8	26,6
Storebrand Bank ASA	278,2		222,4
Storebrand Felix kurs- og konferansenter AS	4,8	1,0	
Storebrand Alternative Investment AS ¹	28,8	15,1	2,1
Sum	672,2	1 036,2	1 026,5
<i>1 Konsemsbidrag bokført som egenkapitaltransaksjon</i>	22,7		

02 Personalkostnader

Mill. kroner	2007	2006	2005
Ordinære lønnskostnader	-7,0	-8,4	-18,6
Folketrygdavgift	-1,5	-5,4	-4,8
Pensjonskostnader	18,2	12,1	13,4
Andre ytelser	-10,7	-9,9	-10,6
Sum	-1,1	-11,6	-20,6

03 Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

De ansatte er sikret gjennom en ytelsespensjon på 70 prosent av pensjonsgrunnlaget på fratredestidspunktet. Ordinære fratredestesalder er 65 år. Pensjonen er sikret gjennom kollektiv pensjonsordning i Storebrand Livsforsikring AS. Forsikringen gjelder etter oppnådd pensjonsalder som er 67 år for funksjonærer og 65 år for assurandører. Pensjon til funksjonærer mellom 65 og 67 år blir utbetalt direkte fra selskapet. Pensjonsbetingelsene følger av pensjonsvedtektene i Storebrandkonsernet.

Selskapet er pliktig til å ha en tjenstepensjon etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne loven.

Avstemming av eiendeler og gjeld bokført i balansen

Mill. kroner	2007	2006	2005
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	1 753,5	1 914,4	1 905,0
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-1 957,7	-1 972,8	-1 962,0
Netto pensjonsforpliktelse/midler forsikret ordning	-204,2	-58,4	-57,0
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	203,2	200,0	223,7
Ikke innregnede estimatavvik	-64,5	-171,3	-137,8
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	-65,4	-29,7	28,8

Bokført i balansen

Pensjonseiendel	249,9	222,2	183,2
Pensjonsforpliktelser	184,5	192,5	212,0

Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktsen i løpet av året

Mill. kroner	2007	2006	2005
Netto pensjonsforpliktelse 1.1. inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	2 114,4	2 128,6	2 205,5
Periodens pensjonsopptjening inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	3,0	2,4	4,9
Rentekostnader på forpliktsen	82,1	94,5	97,8
Estimatavvik	-59,6	72,7	15,5
Utbetalt pensjon	-183,2	-183,7	-195,1
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	1 956,8	2 114,4	2 128,6

Endringene i pensjonsmidlenes virkelige verdi

Mill. kroner	2007	2006	2005
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1.	1 972,8	1 962,0	2 033,3
Forventet avkastning	105,4	112,6	117,4
Estimatavvik	48,1	38,8	-35,9
Innbetalt premie		24,3	11,9
Utbetalte pensjoner	-168,6	-164,8	-164,7
Netto pensjonsmidler 31.12.	1 957,7	1 972,8	1 962,0

Pensjonsmidler er basert på Storebrand Livsforsikrings finansielle midler som har følgende sammensetning pr 31.12:

	2007	2006	2005
Bygninger og fast eiendom	13%	11%	10%
Obligasjoner som holdes til forfall	23%	28%	28%
Pantelån og andre lån	2%	1%	1%
Aksjer og andeler	30%	29%	27%
Obligasjoner	26%	28%	29%
Sertifikater	1%		4%
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	5%	2%	1%
Sum	100%	100%	100%

Tabellen viser prosentvis plassering ved utgangen av året av pensjonsmidler som administreres av Storebrand Livsforsikring AS. Bokført (realisert) avkastning av eiendelene som administreres av Storebrand Livsforsikring AS ble 8,9 prosent i 2007, 7,1 prosent i 2006 og 6,9 prosent i 2005.

Netto pensjonskostnad resultatført i perioden

Mill. kroner	2007	2006	2005
Periodens pensjonsopptjening inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	5,4	5,9	6,2
Rentekostnader på forpliktelsen	81,9	94,5	97,8
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-105,4	-112,6	-117,4
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	-18,2	-12,1	-13,4

Netto pensjonskostnad inngår i driftskostnader

Hovedforutsetninger benyttet i beregningene av netto pensjonsforpliktelse 31.12.

	2007	2006	2005
Økonomiske forutsetninger:			
Diskonteringsrente	4,7 %	4,3 %	4,7 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler i regnskapsperioden	5,8 %	5,6 %	6,0 %
Forventet lønnsvekst	4,3 %	4,3 %	3,0 %
Forventet årlig regulering folkestrygd	4,3 %	4,3 %	3,0 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	1,9 %	1,7 %	2,0 %

Aktuarielle forutsetninger:

Standardiserte forutsetninger om døds-/uføretrykling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon. Gjennomsnittlig fratredelseshyppighet på 2–3 prosent for hele arbeidsstokken sett under ett.

Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.

Mill. kroner	2007	2006	2005
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelse	1 956,8	2 114,4	2 128,6
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	1 957,7	1 972,8	1 962,0
Underskudd	-0,9	141,6	166,6

04 Godtgjørelse til administrerende direktør og tillitsvalgte

Tusen kroner	2007	2006	2005
Administrerende direktør			
Lønn	3 602	3 539	3 404
Bonus (prestasjonsavhengig)	2 248	1 822	1 489
Sum godtgjørelse	5 850	5 361	4 893
Andre skattepliktige ytelser	249	232	207
Pensjonsopptjening ¹	675	726	706
Representantskap	592	534	436
Kontrollkomite ²	801	798	872
Styrets leder	475	399	480
Styret inklusive styrets leder	2 466	2 360	2 075
Godtgjørelse til revisor			
Lovpålagt revisjon	2 063	2 237	2 167
Andre attestasjonstjenester	2 644		61
Skatterådgivning			52
Andre tjenester utenfor revisjonen ³	4 744	71	2 660

¹ Pensjonskostnad omfatter årets opptjening.

² Kontrollkomiteen dekker de norske selskapene i konsernet som har krav om Kontrollkomite. Storebrand Bank ASA og Oslo Reinsurance Company ASA har egne kontrollkomiteer. For ytterligere spesifikasjoner for ledende ansatte i konsernet, styret og kontrollkomite, se note 12 under Storebrand konsern.

³ Andre tjenester utenfor revisjonen er hovedsakelig relatert til avtalte kontrollhandlinger i forbindelse med Storebrands erverv av SPP Livsforsikring med tilhørende selskaper. Av beløpet er omlag 1,3 millioner kroner honorarer til Deloitte i Sverige og Danmark.

Storebrand ASA – styrets erklæring**Om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte****Styreerklæringen**

Styret i Storebrand ASA vil for ordinær generalforsamling 2008 fremlegge følgende erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i medhold av allmennaksjeloven § 6-16a, basert på konsernets tidligere vedtatte retningslinjer for kompensasjon til ledende ansatte i Storebrand.

Styrets kompensasjonsutvalg

Styret i Storebrand ASA har siden 2000 hatt et særskilt kompensasjonsutvalg. Kompensasjonsutvalget skal gi tilråding til styret i alle saker som gjelder selskapets vederlag til administrerende direktør. Utvalget skal holde seg orientert om og foreslå retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til ledende ansatte i konsernet. I tillegg er utvalget rådgivende organ for administrerende direktør i forhold til kompensasjonsordninger som omfatter alle ansatte i betydelig grad, herunder Storebrands bonussystem og pensjonsordning.

Retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Storebrand

Storebrand skal ha konkurransedyktige og stimulerende avlønningsprinsipper som bidrar til å tiltrekke, utvikle og beholde høyt kvalifiserte medarbeidere. Det er en målsetting at den totale godtgjørelsen over tid skal bevege seg mot lavere andel fastlønn og høyere andel bonus. Lønnen til ledende ansatte fastsettes med utgangspunkt i stillingens ansvar og kompleksitet. Det utføres jevnlig sammenligninger med tilsvarende stillinger eksternt for å tilpasse lønnsnivået til markedet. Storebrand ønsker ikke å være lønnsledende i forhold til fastlønn i bransjen.

Ledende ansatte i Storebrand vil i tillegg til fast lønn kunne motta godtgjørelse i form av årlig bonus, deltakelse i felles pensjonsordning for konsernet, naturaltelseter i form av fri avis, telefon, bilordning samt andre personalgoder. Ledende ansatte vil også kunne få en etterlønsordning, som garanterer lønn fratrasket annen inntekt i en nærmere fastsatt periode på inntil 24 måneder etter avsluttet arbeidsforhold.

Nærmere om bonussystemet

Storebrand konsernets bonusordning, som tilbys i tillegg til basislønn, er en prestasjonsavhengig bonus knyttet opp mot konsernets verdibaserte styrings-system. Verdiskapningen i konsernet finansierer bonusen, mens de ansattes egne prestasjoner bestemmer hvor stor andel av den finansierte bonusen som blir tildelt. Tildelt bonus skytes inn i en bonusbank. Det innskutte beløp deles i to og forrentes med bankrente og utviklingen i Storebrand aksjen. Årlig utbetaling er 1/3 av saldo.

Aksjeprogram ansatte

Ledende ansatte har på samme måte som alle andre ansatte i Storebrand anledning til å kjøpe opptil 1000 aksjer i Storebrand ASA med en rabatt. Rabatten som overstiger 1500 kroner lønnsinnberettes. Det praktiseres bindingstid for denne ordningen.

Lederlønnspolitikken ført i 2007

Lederlønnen i Storebrand ble i 2007 fastsatt etter retningslinjene beskrevet over. Ved ordinær lønnsjustering fikk ingen i konsernledelsen økt sin faste lønn. Konsernledelsen har i snitt under 25 prosent forventet variabel lønn beregnet i forhold til fast lønn.

Idar Kreutzer er administrerende direktør i Storebrand ASA og Storebrand Livsforsikring AS, og beløpet som er oppgitt i noten er den samlede godtgjørelsen fra konsernet. Han har en lønnsgaranti på 24 måneder etter ordinær oppsigelsestid. Alle arbeidsrelaterte inntekter inklusive konsulentoppdrag kommer til fradrag. Han har en prestasjonsavhengig bonus basert på konsernets ordinære bonusordning som er knyttet opp mot konsernets verdibaserte styringssystem. Verdiskapningen i konsernet finansierer bonusen, mens egen prestasjon bestemmer hvor stor andel av den finansierte bonusen som tildeles. Tildelt bonus tillegges bonusbank der 1/3 av saldo utbetales årlig. Tilført beløp i bonusbank eksponeres 50 prosent mot Storebrands aksjekurs og 50 prosent mot beste rente i Storebrand Bank. Administrerende direktør er medlem av Storebrands pensjonsordning. Nåverdien av pensjonsavtalen utgjør 10,3 millioner kroner. Ordningen beregnet lineært etter de økonomiske forutsetninger benyttet i regnskapet.

05 Skatt

Mill. kroner	2007	2006	2005
Resultat før skattekostnad	696,2	1 020,2	1 008,7
-Aksjeutbytte	-279,0	-903,6	-1 012,5
+/- Realiserte aksjer	-153,1	58,1	-466,5
+/- Permanente forskjeller	-246,8	-231,0	42,4
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-48,5	-106,2	-194,9
Årets skattegrunnlag	-31,2	-162,5	-622,8
Betalbar skatt			
Endring utsatt skatt			
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0

Beregning av utsatt skattefordel og utsatt skatt

	2007	2006	2005
Skatteøkende midlertidige forskjeller			
Forskuddsbetalt pensjon	249,9	222,2	182,6
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	249,9	222,2	182,6
Skattreduserende midlertidige forskjeller			
Verdipapirer	-3,3	-1,9	-31,8
Driftsmidler	-36,2	-45,4	-58,2
Avsetninger	-3,7	-8,7	-13,0
Påløpt pensjonsforpliktelser	-184,5	-192,5	-212,1
Sum skattreduserende midlertidige forskjeller	-227,7	-248,5	-315,1
Netto midlertidige forskjeller før fremførbart underskudd	22,2	-26,3	-132,5
Fremførbare underskudd	-1 211,4	-1 180,2	-1 017,7
Fremførbare godtgjørelse	-660,1	-660,1	-660,1
Nedvurdering av utsatt skattefordel ¹	1 849,3	1 866,6	1 810,3
Netto skatteøkende/(reduserende) midlertidige forskjeller	0,0	0,0	0,0
Utsatt skatt/skattefordel i balansen	0,0	0,0	0,0

¹ Det er foretatt en nedvurdering av utsatt skattefordel. Dette er basert på at avkastning fra datterselskaper i hovedsak vil komme form av aksjeutbytte og ikke som skattepliktig konsernbidrag. Fremførbare ubenyttet godtgjørelse er oppstått i årene 1998–2003, og må benyttes innen 10 år.

Avstemming av skattekostnad mot ordinært resultat

	2007	2006	2005
Resultat før skatt	696,2	1 020,2	1 008,7
Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28 %)	-194,9	-285,7	-282,4
Skatteeffekten av:			
- inntektsført aksjeutbytte	78,1	253,0	283,5
- aksjegevinster	42,9	-16,3	130,6
- permanente forskjeller	69,1	64,7	-11,9
- nedvurdering av utsatt skattefordel	4,8	-15,8	-119,8
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0
Effektiv skattesats	0%	0%	0%

06 Morselskapets aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Mill. kroner	Forretnings- kontor	Selskapets aksjekapital	Antall (1 000)	Pålydende (kr)	Eierandel/ stemmeandel	Bokført verdi
Datterselskaper						
Storebrand Livsforsikring AS	Oslo	1 980,4	19 804	100	100,0 %	11 703,2
Storebrand Bank ASA ¹	Oslo	916,6	64 037	14	100,0 %	2 866,4
Storebrand Kapitalforvaltning AS	Oslo	50,0	50	1 000	100,0 %	162,4
Storebrand Skadeforsikring AS	Oslo	7,8	13 807	0,56	100,0 %	324,0
Storebrand Leieforsikring AS	Oslo	10,0	100	100	100,0 %	10,0
Storebrand Felix kurs og konferanse AS	Oslo	1,0	1	1 000	100,0 %	8,6
Storebrand Alternative Investments AS ^{1, 2}	Oslo	2,0	101	11	100,0 %	38,2
Felleskontrollerte/-tilknyttede selskaper						
Storebrand Helseforsikring AS	Oslo	31,0	16	1 000	50,0 %	70,0
AS Værdalsbruket ³	Værdal	4,8	2	625	24,9 %	
Sum						15 182,8

1 Storebrand ASA har avgitt konsernbidrag som kapitalinnskudd med 200,3 millioner kroner til Storebrand Bank AS og 2,4 millioner kroner til Storebrand Alternative Investment AS.

2 Storebrand ASA har i 2007 kjøpt opp minoriteten på 44 prosent mot et kontantvederlag på 22,2 millioner kroner. Endelig kjøpesum avhenger av selskapets inntjening i årene fremover, og avsetning til Earn-out er på 34,9 millioner kroner. Det er i 2007 bokført et mottatt konsernbidrag på 22,7 millioner kroner som en egenkapitaltransaksjon som reduksjon på bokført verdi på aksjene. Totalt mottatt konsernbidrag er 51,5 millioner kroner.

3 74,9 prosent er eid av Storebrand Livsforsikring AS. Minoritetsandel utgjør 0,2 prosent

07 Aksjer og andeler**Aksjer og andeler**

Mill. kroner	Anskaff.kost	Virkelig verdi
Børsnoterte aksjer Norge	86,2	143,5
Ikke børsnoterte aksjer Norge		0,1
Ikke børsnoterte aksjer utenfor EØS	0,9	0,3
Sum aksjer	87,0	143,9

08 Sertifikater og obligasjoner**Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning**

Mill. kroner	Sertifikater	Obligasjoner	Sum
Sertifikater og obligasjoner	254,6	1 112,3	1 366,9
Herav børsnotert		859,7	859,7
Anskaffelseskost	254,9	1 113,6	1 368,5
Pålydende verdi	255,0	1 105,9	1 360,9
Direkte investeringer i obligasjoner og sertifikater	254,6	1 112,3	1 366,9
Opptjente ikke forfalte renter	3,0	5,9	8,9
Grunnlag for sektorfordeling og valutafordeling	257,6	1 118,2	1 375,8
Offentlig sektor	130,2	37,2	167,4
Finansinstitusjoner	127,4	968,7	1 096,2
Andre utstedere		112,3	112,3
Sum	257,6	1 118,2	1 375,8
NOK	257,6	1 118,2	1 375,8
Modifisert durasjon	0,48	0,16	0,22
Gjennomsnittlig effektiv rente	6,12	6,27	6,21

09 Finansielle derivater

Mill. kroner	Brutto nom.volum	Gj.sn.nom. volum	Netto nom. volum	Virkelig verdi	
				Eiendel	Gjeld
Fremtidige renteavtaler	4 300,0	2 251,3			1,1
Renteswapper	625,0	13,2	625,0		0,6
Valutaterminer		1,0			
Basisswapper		301,2			
Sum derivater	4 925,0	2 566,7	625,0		1,6

10 Finansiell risiko

Kreditrisiko fordelt på rating

Rentebærende verdipapirer som eies kortsiktig Debitorkategori etter garantist	AAA Virkelig verdi	AA Virkelig verdi	A Virkelig verdi	BBB Virkelig verdi	Totalt Virkelig verdi
Mill. kroner					
Offentlig sektor	130,2	41,6	37,2		209,0
Finansinstitusjoner	331,7	248,6	453,4	62,4	1 096,1
Andre utstedere			70,7		70,7
Sum 2007	461,9	290,2	561,3	62,4	1 375,8
Sum 2006	687,0	268,0	857,4	107,2	1 919,6
Sum 2005	715,6	479,7	1 066,8	132,5	2 394,6

Likviditetsrisiko

Beløpene inkluderer opptjente renter.

Avtalt restløpetid finansielle eiendeler Mill. kroner	Uten avtalt restløpetid	Opptil 1 mnd	1–3 mnd	3 mnd–1år	1–5 år	over 5 år	Total verdi
Utlån til konsernselskap			4 609,8				4 609,8
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning				257,6	1 059,3	58,9	1 375,8
Derivater ¹			-0,9	-0,4	-0,4		-1,6
Sum 2007			4 609,0	257,3	1 058,9	58,9	5 984,0
Sum 2006			200,0	718,7	950,0	58,9	1 927,6
Sum 2005		79,6	40,0	1 228,5	996,4	204,1	2 548,6

1 Derivater er presentert netto i denne noten.

Avtalt restløpetid finansielle forpliktelser Mill. kroner	Uten avtalt restløpetid	Opptil 1 mnd	1–3 mnd	3 mnd–1år	1–5 år	over 5 år	Total verdi
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			4 588,8		1 579,6		6 168,4
Sum 2007			4 588,8		1 579,6		6 168,4
Sum 2006				419,7	1 578,9		1 998,6
Sum 2005					1 996,5		1 996,5

Renterisiko

Rentebindingstid finansielle eiendeler Mill. kroner	Uten avtalt rente- bindingstid	Opptil 1 mnd	1–3 mnd	3 mnd–1år	1–5 år	over 5 år	Total verdi
Utlån til konsernselskap			4 609,8				4 609,8
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning ¹				257,6	1 059,3	58,9	1 375,8
Derivater ¹			-226,4	-174,7	399,5		-1,6
Sum 2007			4 383,4	82,9	1 458,8	58,9	5 984,0
Sum 2006		104,4	1 095,7	710,1		17,4	1 927,6
Sum 2005		286,8	747,1	1 345,8		168,9	2 548,6

1 Derivater er presentert netto i denne noten

Rentebindingstid finansielle forpliktelser Mill. kroner	Uten avtalt rente- bindingstid	Opptil 1 mnd	1–3 mnd	3 mnd–1år	1–5 år	over 5 år	Total verdi
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		4 588,8	1 579,6				6 168,4
Sum 2007		4 588,8	1 579,6				6 168,4
Sum 2006				1 998,6			1 998,6
Sum 2005				1 786,8	209,7		1 996,5

Rentefølsomhet Mill. kroner	Uten avtalt rente- bindingstid	Opptil 1 mnd	1–3 mnd	3 mnd–1år	1–5 år	over 5 år	Total verdi
Finansielle eiendeler som eies kortsiktig							
NOK		-0,1	-1,1	-2,4	-3,8	-3,9	-11,2
Sum finansielle eiendeler som eies kortsiktig		-0,1	-1,1	-2,4	-3,8	-3,9	-11,2

Finansielle eiendeler som eies langsiktig							
NOK			2,7				2,7
EUR		2,6	-10,1				-7,5
Sum finansielle eiendeler som eies langsiktig		2,6	-7,3				-4,7

Sum kvantifisert rentefølsomhet 2007		2,5	-8,4	-2,4	-3,8	-3,9	-16,0
Sum kvantifisert rentefølsomhet 2006		-0,1	-2,0	-5,2		-3,9	-11,2

Rentefølsomhet er et måletall for renterisiko som tar utgangspunkt i hvordan renteendringer påvirker markedsverdien til obligasjoner, rentederivater og andre rentefølsomme finansielle poster. Denne oversikten viser hvordan verdiene til finansielle omløpsmidler og anleggsmidler (obligasjoner holdt til forfall) 31.12.07 ville blitt påvirket ved økning av alle renter med 1 prosentpoeng. Storebrand påtar seg bevisst renterisiko på sine eiendeler for å motvirke deler av den renterisikoen som ligger innbakt i selskapets forsikringsforpliktelser. Renterisiko på forsikringsforpliktelsene kan imidlertid ikke beregnes og kvantifiseres på tilsvarende måte som rentefølsomhet for finansielle poster.

Valutarisiko

Storebrand ASA har et innlån og utlån i samme valuta. Dette er på EUR 580 millioner.

11 Fast eiendom og driftsmidler

Mill. kroner	Faste eiendommer	Maskiner, biler, inventar	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	34,5	281,8	316,3
Akkumulert avskrivning	-22,2	-257,9	-280,1
Bokført verdi pr. 1.1.	12,3	23,9	36,2
Tilgang		0,9	0,9
Avgang			
Årets avskrivning/nedskrivning	-0,5	-0,2	-0,7
Bokført verdi pr. 31.12.	11,8	24,7	36,5

Følgende lineære avskrivningssatser brukes for driftsmidler:

Maskiner og inventar:	4 år
Biler:	6 år
EDB-systemer:	3 år

12 Egenkapital

Mill. kroner	Aksje kapital ¹	Egne aksjer	Overkurs fond	Annen Egenkapital	Egenkapital		
					2007	2006	2005
Egenkapital pr. 1.1.	1 249,1	-22,5	1 818,6	3 636,0	6 681,2	6 592,3	7 194,5
Årets resultat				696,2	696,2	1 020,2	1 008,7
Aksjeemisjon ²	1 000,4		7 669,9		8 670,3		
Tilbakekjøp egne aksjer ³		-5,0		-88,0	-93,0	-502,8	-618,5
For mye/lite avsatt aksjeutbytte				-0,4	-0,4	11,3	17,0
Avsatt aksjeutbytte ⁴					-533,6	-441,6	-1 010,6
Aksjer ansatte		1,2		17,7	18,9	1,7	1,2
Egenkapital pr. 31.12.	2 249,5	-26,3	9 488,5	4 261,5	15 439,6	6 681,2	6 592,3

¹ 449 909 891 aksjer pålydende 5 kroner.

² Det er gjennomført en aksjeemisjon registrert i desember 2007 hvor det ble utstedt 200 090 786 aksjer. Tegningskursen er kroner 45,- pr. aksje, og emisjonskostnader på 333,7 mill. kroner er fr trukket i overkursfondet.

³ Det er i 2007 tilbakekjøpt 1.000.000 egne aksjer, og av disse er 236.300 er solgt til ansatte. Beholdning egne aksjer pr. 31.12.07 er på 5.263.700. Bakgrunn for aksjekjøpet er å opprettholde en riktig kapitalstruktur for konsernet og at dette er fordelaktig for aksjonærene.

⁴ Det er ikke avsatt aksjeutbytte på egne aksjer.

13 Obligasjonslån

Mill. kroner	Rente	Valuta	2007	2006	2005
Obligasjonslån 2005/2009	3 mnd NIBOR + 0,20 %	NOK	830,0	829,6	829,2
Obligasjonslån 2005/2011	3 mnd NIBOR + 0,30 %	NOK	749,6	749,3	748,9
Obligasjonslån 2002/2007	7,18 %	NOK		210,3	209,7
Obligasjonslån 2002/2007	3 mnd NIBOR + 0,80 %	NOK		209,4	208,8
Sum ¹			1 579,6	1 998,6	1 996,5

¹ Lånene er bokført til amortisert kost.

Storebrand ASA har tatt opp et syndikert lån på EUR 580 millioner, som tilsvarer 4.588,8 millioner kroner. Lånet er bokført til amortisert kost, og låne-kostnader på 15,8 millioner kroner er aktivert på lånet. Lånet har forfalt i september 2008. Lånet har en rente på 3 mnd EURIBOR + 0,55.

Rentekostnader obligasjonslån og andre lån	-114,1	-77,1	-53,0
---	---------------	--------------	--------------

Storebrand ASA har en ubenyttet trekkfasilitet på EUR 225 millioner

14 Aksjeeiere

De 20 største aksjonærer

	Eierandel i %		Eierandel i %
Gjensidige Forsikring	10,84	Kaupthing Bank	1,80
Kaupthing Bank HF	9,99	Bank of New York	1,75
Fortis Global Custod	5,54	Citibank N.A.London	1,74
Folketrygdfondet	5,02	Citibank N.A.London	1,61
Exista BV	4,70	Credit Agricole Inv. Bank	1,28
ABN Amro Bank Luxemb.	4,45	Storebrand	1,17
Fidelity Funds – Europe	4,14	JP Morgan Chase Bank	1,12
Exista BV	3,33	Dresdner Kleinwort S. Principal Acc.	1,10
Bank of New York (NOM)	2,81	Arion Costody	0,93
State Street Bank & Trust	2,61	Utenlandsk eierskap av totale aksjer	75,7 %
Goldman Sachs International	2,01		

15 Opplysninger om nærstående parter

	Eier antall aksjer ¹
Ledende ansatte	
Idar Kreutzer	54 160
Hans Henrik Klouman	4 516
Odd Arild Grefstad	8 323
Maalfrid Brath	4 831
Egil Thompson	3 660
Lars Aa. Løddesøl	4 933
Roar Thoresen	2 796
Hans Aasnæs	14 695
Klaus Anders Nysteen	1 813
Styret	
Leiv L. Nergaard	109 090
Halvor Stenstadvold	6 645
Knut G. Heje	15 467
Mette K. Johnsen	
Erik Haug Hansen	3 981
Nina Elisabeth Smeby	125
Barbara Rose Milian Thoralfsson	1 849
Knut Dyre Haug	2 979
Camilla Grieg	
Ann-Mari Gjøstein	258
Birgitte Nielsen	
Kontrollkomite	
Ole Klette	
Elisabeth Wille	747
Harald Moen	595
Ida Hjort Kraby	
Carl Graff-Wang	
Jon Ansteinsson	
Representantskap	
Arvid Grundekjøn	
Merete Egelund Valderhaug	
Randi Paulsrud	545
Stein Erik Hagen	
Terje R. Venold	924
Karen Helene Ulletveit -Moe	
Trond Bjørgan	
Arild Thoresen	
Olaug Svarva	
Johan H. Andresen jr.	
Roar Engeland	
Paul Eggen jr.	
Inger Lise Gjørø	
Margrethe Øvrøm	
Vibeke Hammer Madsen	
Tor Haugom	5
Unn Kristin Johnsen	
Rune Pedersen	1 682

¹ Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse jfr. RL § 7-26.

Transaksjoner mellom konsernselskaper

Mill. kroner	2007	2006	2005
Resultatposter:			
Konsernbidrag og aksjeutbytte fra datterselskaper	672,2	1 036,2	1 026,5
Kjøp og salg av tjenester (netto)	-22,8	-33,7	-50,1
Balanseposter:			
Ansvarlig lån til konsernselskaper ¹	4 604,5		
Tilgode fra konsernselskaper	736,4	1 039,5	1 031,3
Gjeld til konsernselskaper	202,7	198,4	

¹ Ansvarlig lån til Storebrand Livsforsikring AS på EUR 580 millioner. Låntaker har rett til å innfri lånet på 5 dagers varsel, og lånet har en rentesats på 3 mnd EURIBOR + 2,5.

16 Antall ansatte

	2007
Antall ansatte pr. 31.12.	9
Antall årsverk pr. 31.12.	9
Gjennomsnittlig antall ansatte	8

17 Garantistillelser

Følgende garantier er stillet av Storebrand ASA:

	Valuta	Betingelser	Avsatt i regnskap
Institute of London Underwriters (ILU) ¹	USD	Ubegrenset	

¹ Regressavtale mot Oslo Reinsurance Company ASA, som er 100 prosent eiet av Storebrand Skadeforsikring AS.

Revisjonsberetning for 2007

Til generalforsamlingen i Storebrand ASA

Vi har revidert årsregnskapet for Storebrand ASA for regnskapsåret 2007, som viser et overskudd på kr 696,2 millioner for morselskapet og et overskudd på kr 2.008,8 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling og noteopplysninger. Selskapsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling, oppstilling av endringer i egenkapital og noteopplysninger. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- selskapsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2007 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- konsernregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av konsernets økonomiske stilling 31. desember 2007 og av resultatet, kontantstrømmene og endringene i egenkapital i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 12. februar 2008
Deloitte AS

Ingebret G. Hisdal

Kontrollkomiteens uttalelse for 2007

Kontrollkomiteen i Storebrand ASA har i møtet 26. februar 2008 gjennomgått styrets forslag til årsregnskap og årsberetning for 2007 for Storebrand ASA og Storebrand Konsern.

Med henvisning til revisors beretning av 12. februar 2008 anser kontrollkomiteen at fremlagte årsregnskap og årsberetning kan fastsettes som Storebrand ASAs og Storebrand konsernets årsregnskap og årsberetning for 2007.

Oslo, 26. februar 2008

Elisabeth Wille
kontrollkomiteens leder

Representantskapets uttalelse for 2007

Styrets forslag til årsregnskap og styrets årsberetning samt revisors beretning og kontrollkomiteens uttalelse har på lovbestemt måte vært forelagt representantskapet. Representantskapet anbefaler generalforsamlingen å godkjenne styrets forslag til årsregnskap for Storebrand ASA og for Storebrand Konsern.

Representantskapet har ingen merknader til styrets forslag til disponering av årsresultatet i Storebrand ASA.

Oslo, 11. mars 2008

Terje R. Venold
Representantskapets ordfører

Selskapene i Storebrand

	Organisasjonsnummer	Eierandel
Storebrand ASA	916 300 484	
Storebrand Livsforsikring AS	958 995 369	100,0 %
Storebrand Holding AB		100,0 %
SPP Livförsäkring AB		100,0 %
Euroben Ltd.		100,0 %
Storebrand Eiendom AS	972 415 731	100,0 %
Storebrand Pensjonstjenester AS	931 936 492	100,0 %
Aktuar Systemer AS	968 345 540	100,0 %
Storebrand Eiendom Holding AS	989 976 265	100,0 %
Storebrand Finansiell Rådgivning AS	989 150 200	100,0 %
Nordben Life and Pension Insurance Co. Ltd. ¹		75,0 %
AS Værdalsbruket ²	920 082 165	74,9 %
Caveo ASA	984 846 347	48,8 %
Norsk Pensjon AS	890 050 212	25,0 %
Foran Real Estate		77,7 %
Active Travel Norway AS	985 874 077	40,2 %
Storebrand Bank ASA	953 299 216	100,0 %
Storebrand I AS	990 645 558	100,0 %
Storebrand Kredittforetak AS	990 645 515	100,0 %
Filipstad Tomteselskap AS	984 133 561	100,0 %
Filipstad Eiendom AS	985 710 783	100,0 %
Ring Eiendomsmegling AS	987 227 575	91,8 %
Seilduksgaten 25-31 AS	976 698 983	50,0 %
Evoco Financial Production Services UAB		50,0 %
Hadrian Eiendom AS	976 145 364	90,9 %
Storebrand Kapitalforvaltning AS	930 208 868	100,0 %
Storebrand Luxembourg S.A.		99,8 %
Storebrand Alternative Investments AS³	984 331 339	100,0 %
Storebrand International Private Equity AB		100,0 %
Storebrand Skadeforsikring AS	930 553 506	100,0 %
Oslo Reinsurance Company ASA	815 832 272	100,0 %
Oslo Reinsurance Company (UK) Ltd.		100,0 %
Storebrand Helseforsikring AS	980 126 196	50,0 %
Storebrand Leieforvaltning AS	911 236 184	100,0 %

Storebrand Livsforsikring AS eide pr 31.12.2007 40 prosent i UNI Norden Personförsäkring AB. Selskapet er nå avviklet.
Storebrand ASA eide pr. 31.12.2007 100 prosent i Storebrand Felix kurs- og konferansesenter. Selskapet ble solgt i januar 2008.

¹ SPP Livförsäkring AB eier 50 prosent og Storebrand Livsforsikring AS eier 25 prosent.

² Storebrand ASA eier 24,9 prosent og total eierandel for Storebrand er 99,8 prosent.

³ Selskapet ble omdannet til AS pr. 22.1.2008.

Ord og uttrykk

Generelt

Ansvarlig lånekapital:

Ansvarlig lånekapital er lån som har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlig lånekapital er en del av tilleggskapitalen ved beregning av kapitaldekningen.

Durasjon:

Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på kontantstrømmen til rentebærende papirer. Modifisert durasjon er beregnet på grunnlag av durasjon og uttrykker verdifølsomhet i forhold til underliggende renteendringer.

Egenkapital:

Egenkapitalen består av innskutt egenkapital og opptjent egenkapital. Innskutt egenkapital balanseføres som aksjekapital og overkursfond. Opptjent egenkapital balanseføres som annen egenkapital.

Resultat pr. ordinær aksje:

Resultatbegrepet i beregningen av resultat pr. ordinær aksje består av resultat etter skattekostnad justert for endring i lovmessige sikkerhetsavsetninger etter skatt i skadeforsikring. De lovmessige avsetningene omfatter sikkerhets-, administrasjonsavsetning, naturskadefond og garantiordning. Antall aksjer som medtas i beregningen er gjennomsnittlig antall utestående ordinære aksjer i året. Ved aksjeemisjoner vil nytstedte aksjer medtas fra innbetalingstidspunktet.

Kapitaldekning

Ansvarlig kapital:

Ansvarlig kapital er den kapital som kan medregnes ved dekning av kapitalkravene etter myndighetenes forskrifter. Ansvarlig kapital kan bestå av kjernekapital og tilleggskapital.

Kapitaldekningsprosent:

Tellende ansvarlig kapital i prosent av risikovektet balanse. De enkelte eiendelsposter og poster utenom balansen gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

Kjernekapital:

Kjernekapital er en del av den ansvarlige kapitalen og består av egenkapital fratrukket minstekrav til reassuransavsetninger i skadeforsikring, goodwill, andre immaterielle eiendeler og netto forskuddsbetalt pensjon.

Tilleggskapital:

Tilleggskapitalen er en del av den ansvarlige kapitalen og består av ansvarlig lånekapital. For å telle som ansvarlig kapital kan tilleggskapitalen ikke være større enn kjernekapitalen. Evigvarende ansvarlig lånekapital kan sammen med annen tilleggskapital ikke utgjøre mer enn 100 % av kjernekapital, mens tidsbegrenset ansvarlig lånekapital ikke kan utgjøre mer enn 50 % av kjernekapitalen. For å telle med fullt ut som ansvarlig kapital må gjenværende løpetid være minst 5 år. Ved kortere gjenværende løpetid reduseres den tellende delen med 20 % pr. år.

Livsforsikring

Administrasjonsresultat:

Resultat som følge av at de faktiske driftskostnader avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Driftsresultat:

Resultat av årets drift inkludert forsikringskundernes andel.

Gjennomsnittrente:

Gjennomsnittrenten er et uttrykk for den gjennomsnittlige avkastning som selskapet har oppnådd på forsikringstakernes forsikringsfond i løpet av året. Gjennomsnittrenten er å betrakte som en bruttorente før det er trukket kostnader og vil således ikke være sammenlignbar med renten i andre finansinstitusjoner. Gjennomsnittrenten er beregnet etter regler fastsatt av Kredittilsynet.

Gruppelivsforsikring:

Kollektiv livsforsikring der forsikringssummen utbetales som engangsbetaling ved død dersom avdøde var medlem av gruppen. Slik forsikring kan ha uførekapitalforsikring knyttet til seg.

Kapitalavkastning:

Kapitalavkastningen viser netto realiserte inntekter av finansielle eiendeler inklusive verdiregulering på fast eiendom uttrykt i prosent av selskapets gjennomsnittlige forvaltningskapital i året, etter regler fastsatt av Kredittilsynet. Verdijustert kapitalavkastning viser realiserte inntekter av finansielle eiendeler, verdiregulering av fast eiendom og årets endring i kursreserver, uttrykt i prosent av selskapets gjennomsnittlige forvaltningskapital i året målt etter markedsverdi.

Kapitalforsikring:

Individuelle livsforsikringer der forsikringssummen utbetales ved død eller utløpt forsikringstid. Slik forsikring kan ha uførepensjon eller uførekapitalforsikring knyttet til seg.

Kollektiv pensjonsforsikring:

Kollektiv livsforsikring, der pensjonsbeløpene utbetales terminvis fra avtalt alder, betinget av at forsikrede lever. Slik forsikring har vanligvis ektefelle-, barne- og uførepensjon knyttet til seg.

Kostnadsprosent:

Driftskostnader i prosent av gjennomsnittlig kundefond.

Rente-/pensjonsforsikring:

Individuell livsforsikring, der livrente/pensjonsbeløpet utbetales terminvis fra avtalt alder betinget av at forsikrede lever. Slik forsikring kan ha ektefelle-, barne- og uførepensjon knyttet til seg.

Renteresultat:

Resultat som følge av at inntektene av finansielle eiendeler avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Risikoresultat:

Resultat som følge av at dødelighet og uførhet i perioden avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Solvensmarginkrav:

Et uttrykk for risikoen knyttet til de forsikringsmessige forpliktelser. Beregnes med basis i forsikringsfond og risikoforsikringssum for hver forsikringsbransje.

Unit linked:

Livsforsikring med investeringsvalg hvor kunden selv kan påvirke risiko og avkastning gjennom valg av plassering i ulike fond.

Vilkorad återbäring:

Den delen av forsikringskapitalen som ikke er garantert i SPP. Den «vilkorade återbäringen» øker og minsker avhengig av totalavkastningen. Den kan være både negativ og positiv. Den kan maksimalt utgjøre 15 prosent av forsikringskapitalen. Når den vilkorade återbäringen blir høyere, omdannes den overskytende delen til en såkalt garantert återbäring. Dette gjelder for forsikringer med individuelt beregnet återbäring. For øvrige forsikringer gjelder tilsvarende prinsipper.

Skadeforsikring

F.e.r:

Forkortelse for begrepet for egen regning, det vil si før tillegg/fradrag for reassuranse.

Forfalt premie:

Premie for alle forsikringsavtaler som er inngått i løpet av regnskapsåret. Avtaleperioden faller delvis innenfor og delvis utenfor regnskapsåret.

Opptjent premie:

Dette er en periodisering av forfalt premie og utgjør premie for den delen av forsikringens avtaleperiode som faller innenfor regnskapsåret.

Premieavsetning (avsetning til ikke opptjent premie):

Den delen av forfalt premie som ikke er opptjent innen regnskapsårets slutt.

Påløpne erstatninger:

Erstatningsbeløp for alle skader som er inntruffet i perioden uavhengig av om de er meldt selskapet eller ikke samt endringer i uoppgjorte skader som er inntruffet i tidligere perioder.

Erstatningsavsetning (avsetning til ikke oppgjorte skader):

Avsetning til fremtidige erstatningsutbetalinger for skader som er inntruffet ved regnskapsårets slutt men ikke ferdig oppgjort. Avsetningen inkluderer også et anslag for erstatninger til skader som er inntruffet men ennå ikke meldt til selskapet.

Forsikringsteknisk resultat:

Premieinntekt fratrasket skade- og driftskostnader

Kostnadsandel:

Driftskostnader i prosent av opptjent premie

Kostnadsprosent:

Driftskostnader i prosent av forfalt premie

Skadeprosent:

Inntruffne skader i prosent av opptjent premie

Combined ratio:

Summen av kostnadsprosent og skadeprosent

Bank

Annuitetslån:

Ved annuitetslån er summen av renter og avdrag (terminbeløp) konstant gjennom hele tilbakebetalingsperioden.

Effektiv rente:

Den rente man får når de samlede lånekostnader omregnes til etter-skuddsrente pr. år. For å komme frem til den effektive rente må man ta hensyn til om renten betales forskuddsvis eller etterskuddsvis, antall terminer pr. år samt provisjoner og gebyrer.

Realrente:

Forrentning etter å ha tatt hensyn til faktisk eller forventet inflasjon. Uttrykkes gjerne som den nominelle renten fratrasket prisstignings-takten.

Rentenetto:

Totale renteinntekter minus totale rentekostnader. Oppgis ofte i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Serielån:

Et serielån er et lån hvor avdragene er like store i hele tilbakebetalingsperioden. Låntaker betaler faste avdrag og synkende rentebeløp for hver termin, dvs. at det periodiske nedbetalingsbeløpet synker gjennom hele låneperioden hvis renten er fast.

Finansielle derivater

Finansielle derivater omfatter et vidt spekter av instrumenter hvor verdier og verdiutvikling er avledet av aksjer, obligasjoner, valuta eller andre tradisjonelle finansielle instrumenter. I forhold til tradisjonelle instrumenter som aksjer og obligasjoner innebærer derivater mindre kapitalbinding og brukes som et fleksibelt og kostnadseffektivt supplement til tradisjonelle finansielle instrumenter i kapitalforvaltningen. Finansielle derivater kan brukes både til sikring av uønsket finansiell risiko og som et alternativ til tradisjonelle instrumenter for å ta ønsket risiko.

Aksjeopsjoner:

Kjøp av aksjeopsjoner innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av aksjer til en fast kurs. Aksjeopsjoner kan også være knyttet til aksjeindekser i stedet for enkeltaksjer. Salg av aksjeopsjoner innebærer tilsvarende ensidige forpliktelser. I hovedsak benyttes børsomsatte og clearede opsjoner.

Aksjefutures (aksjeindeks futures):

Aksjefutures kan være knyttet til enkeltaksjer, men er normalt knyttet til aksjeindekser. Aksjefutures er standardiserte terminavtaler som er børsnotert og gjenstand for clearing. Gevinster og tap beregnes daglig og gjøres opp påfølgende dag.

Basisswapper

Basisswapper innebærer avtaler om bytte av hovedstol og rentebetingelser i valuta. Ved avtalenes utløp byttes hovedstol og rentebetingelser tilbake til opprinnelig valtuaslag. Basisswapper brukes til å valutasikre ansvarlig lån.

Fremtidige renteavtaler (FRA):

Fremtidige renteavtaler (FRA) innebærer avtaler om å betale eller motta forskjellen mellom en fast avtalt rente og en fremtidig rente på et fastsatt beløp for en bestemt periode frem i tid. Denne differansen gjøres opp i begynnelsen av den fremtidige perioden. FRA er spesielt velegnet til styring av kortsiktig renterisiko.

Kredittderivat:

Med kredittderivat menes en finansiell kontrakt som overfører hele eller deler av kredittrisikoen knyttet til lån, obligasjoner eller lignende fra kjøperen av beskyttelsen (selgeren av risiko) til selgeren av beskyttelsen (kjøperen av risiko). Kredittderivater er omsettelige instrumenter som gjør det mulig å overføre kredittrisiko knyttet til bestemte aktiva til en tredje part uten å selge aktivaene.

Rentefutures:

Rentefutures er knyttet til statsobligasjoner eller kortsiktige referanserenter. Rentefutures er standardiserte terminavtaler og er gjenstand for børsnotering og clearing. Gevinster og tap beregnes daglig og gjøres opp påfølgende dag.

Renteswapper/Assetsswapper:

Renteswapper/assetsswapper innebærer en tidsbegrenset avtale om bytte av rentebetingelser mellom to parter. Normalt er det tale om bytte av fast rente mot flytende rente, og instrumentet brukes for å styre den langsiktige renterisikoen.

Renteopsjoner

Renteopsjoner kan være knyttet til pengemarkedsrenter eller obligasjoner. Kjøp av renteopsjoner knyttet til obligasjoner (også kalt for obligasjonsopsjoner) innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av obligasjoner til avtalte kurser. Renteopsjoner kan brukes som et fleksibelt instrument for styring av både kortsiktig og langsiktig renterisiko.

Valutaterminer/Valutaswapper

Valutaterminer/valutaswapper innebærer avtaler om fremtidig kjøp og salg av valuta til forhåndsbestemte kurser. Instrumentene brukes i hovedsak til å valtuasikre verdipapirbeholdninger, bankbeholdninger, ansvarlig lån og forsikringsmessige avsetninger i valuta. Spotforretninger inkluderes også i disse instrumentene.

Valutaopsjoner

Valutaopsjoner gir innehaver en rett, men ingen plikt til fremtidige kjøp og salg av valuta til forhåndsbestemte kurser. Valutaopsjoner brukes til å valutasikre ansvarlig lån i valuta.

Kontorer i Norge (inkl. firmaagenter)

Tromsø, Harstad, Narvik, Fauske, Bodø, Finnsnes, Mo i Rana, Namsos, Steinkjer, Trondheim, Orkanger, Kristiansund, Molde, Ålesund, Ulsteinvik, Isdalstø, Nyborg, Bergen, Stord, Husnes, Førde, Haugesund, Stavanger, Sandnes, Flekkefjord, Mandal, Kristiansand, Arendal, Gjerstad, Porsgrunn, Larvik, Bø, Sandefjord, Tønsberg, Drammen, Asker, Sandvika, Lysaker, Oslo, Hokksund, Hønefoss, Gjøvik, Hamar, Lillehammer, Jessheim, Skjetten, Ski, Haslum, Sarpsborg, Fredrikstad.

Kontorer i Sverige

Umeå, Sundsvall, Stockholm, Örebro, Linköping, Göteborg, Malmö.

Hovedkontor:

Storebrand
Filipstad Brygge 1
Postboks 1380 Vika
0114 Oslo
Tlf.: 22 31 50 50
www.storebrand.no

Kundesenter: 08880

Øvrige selskaper i konsernet:

SPP
Torsgatan 14
10539 Stockholm
Sverige
Tlf.: +46 8 451 7000
www.spp.se

Storebrand Livsforsikring Sverige
– filial Sverige
Kungsgatan 12-14, plan 7
Box 5541
114 85 Stockholm
Sverige
Tlf.: +46 8 700 22 00
www.storebrand.se

Storebrand Kapitalforvaltning AS
Norge, filial Sverige
Kungsgatan 12-14, plan 7
Postboks 5541
S-114 85 Stockholm
Sverige
Tlf.: +46 8 614 24 00
www.storebrand.se

Storebrand Helseforsikring AS
Filipstad Brygge 1
Postboks 1382 Vika
0114 Oslo
Tlf.: 22 31 13 30
www.storebrandhelse.no

DKV Hälsa,
filial Storebrand Helseforsikring
Sverige
Rålambsvägen 17, 14tr, DN huset
Postboks 34242
S-100 26 Stockholm
Sverige
Tlf.: +46 8 619 6200
www.storebrandhalsa.com

Oslo Reinsurance
Company ASA
Ruseløkkveien 14
Postboks 1753 Vika
0122 Oslo
Tlf.: 22 31 50 50
www.oslore.no

